

UNICREDIT BANK SRBIJA A.D., BEOGRAD

**Finansijski izveštaji
31. decembar 2015. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1
Finansijski izveštaji:	
Bilans stanja	2
Bilans uspeha	3
Izveštaj o ostalom rezultatu	4
Izveštaj o promenama na kapitalu	5
Izveštaj o tokovima gotovine	6 - 7
Napomene uz finansijske izveštaje	8 - 92
Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd (u daljem tekstu "Banka") priloženih na stranama 2 do 92, koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima kao i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka zavisi od prosuđivanja revizora, uključujući procenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2015. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim uslovima

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu Republike Srbije. U skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i Odlukom o izmenama i dopunama odluke o spoljnoj reviziji banaka, naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju za 2015. godinu sa finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu. Po našem mišljenju, finansijske informacije obelodanjene u godišnjem izveštaju o poslovanju za 2015. godinu usaglašene su sa revidiranim finansijskim izveštajima za godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine.

Beograd, 25. februar 2016. godine

Miroslav Tončić
Ovlašćeni revizor

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2015. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	31.12. 2015.	31.12.2014.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3.k, 19	43.747.168	29.942.038
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	3.j, 3.o, 20	2.563.666	685.490
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	3.j, 3.p, 21	69.683.951	54.871.603
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	3.j, 3.n, 22	221.362	584.474
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.j, 3.m, 23	8.467.556	10.631.808
Kredit i potraživanja od komitenata	3.j, 3.m, 24	180.375.137	164.982.403
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	3.l, 25	171.733	97.950
Nematerijalna ulaganja	3.r, 3.t, 26	934.118	919.595
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.q, 3.t, 27	1.181.740	1.186.429
Investicione nekretnine	28	1.430	1.463
Tekuća poreska sredstva	3.i, 18.4	-	772.408
Odložena poreska sredstva	3.i, 29	141.956	42.912
Ostala sredstva	30	793.994	553.890
Ukupna aktiva		308.283.811	265.272.463
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	3.j, 31	141.623	207.354
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	3.l, 32	492.401	454.559
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3.j, 3.u, 33	82.818.208	70.299.097
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3.j, 3.u, 34	155.008.349	134.459.546
Subordinirane obaveze	3.j, 3.u, 35	3.019.370	2.698.019
Rezervisanja	3.v, 3.y, 36	837.182	447.823
Tekuće poreske obaveze	3.i, 18.4	99.256	-
Ostale obaveze	37	4.453.140	1.447.828
Ukupno obaveze		246.869.529	210.014.226
Akcijski kapital	39.1	24.169.776	24.169.776
Dobitak	39.1	6.366.383	5.464.805
Rezerve	39.1	30.878.123	25.623.656
Ukupan kapital		61.414.282	55.258.237
Ukupna pasiva		308.283.811	265.272.463

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Beograd, 24. februar 2016. godine

Potpisano od strane rukovodstva UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd:

Claudio Cesario
 Predsednik Izvršnog odbora

Ljiljana Berić
 Član Izvršnog odbora, direktor Sektora za finansije

Mirjana Kovačević
 Direktor Direkcije za računovodstvo

BILANS USPEHA
Za godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Prihodi od kamata	3.d, 7	17.534.837	16.375.843
Rashodi od kamata	3.d, 7	(5.230.656)	(5.700.847)
Neto prihod po osnovu kamata		12.304.181	10.674.996
Prihodi od naknada i provizija	3.e, 8	3.588.795	3.007.002
Rashodi od naknada i provizija	3.e, 8	(861.418)	(736.589)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		2.727.377	2.270.413
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	3.f, 9	(15.133)	64.619
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	3.g, 10	11.501	13.794
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	3.p, 11	137.609	63.847
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	3.c, 12	1.528.839	1.171.095
Neto dobitak po osnovu investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	30.3	-	60
Ostali poslovni prihodi	13	338.976	77.401
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	3.j, 14	(3.766.429)	(3.110.503)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	15	(2.355.980)	(2.153.719)
Troškovi amortizacije	3.q, 3.r, 16	(531.579)	(530.719)
Ostali rashodi	17	(3.793.123)	(2.861.392)
Dobitak pre oporezivanja		6.586.239	5.679.892
Porez na dobitak	3.i, 18	(219.856)	(215.087)
Dobitak nakon oporezivanja		6.366.383	5.464.805
Zarada po akciji			
Osnovna zarada po akciji (u dinarima bez para)	39.2	2.697	2.315
Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji (u dinarima bez para)	39.2	2.697	2.315

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Beograd, 24. februar 2016. godine

Potpisano od strane rukovodstva UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd:

Claudio Cesario
 Predsednik Izvršnog odbora

Ljiljana Berić
 Član Izvršnog odbora, direktor Sektora za finansije

Mirjana Kovačević
 Direktor Direkcije za računovodstvo

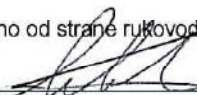
IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
DOBITAK PERIODA		6.366.383	5.464.805
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>			
- Aktuarski gubici		(9.246)	(2.130)
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>			
- Neto promena fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		2.297.522	(730.130)
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	29.2	1.386	913
Ukupan pozitivan/(negativan) ostali rezultat perioda	39.3	2.289.662	(731.347)
UKUPAN POZITIVAN REZULTAT PERIODA		8.656.045	4.733.458

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Beograd, 24. februar 2016. godine

Potpisano od strane rukovodstva UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd:

 Claudio Cesario
 Predsednik Izvršnog odbora

 Ljiljana Berić
 Član Izvršnog odbora, direktor Sektora za finansije

 Mirjana Kovačević
 Direktor Direkcije za računovodstvo

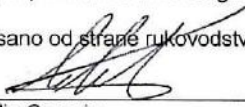
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
AKCIJSKI KAPITAL			
Stanje na početku godine		23.607.620	23.607.620
Stanje na kraju godine	39.1	23.607.620	23.607.620
EMISIONA PREMIJA			
Stanje na početku godine		562.156	562.156
Stanje na kraju godine	39.1	562.156	562.156
OSTALE REZERVE IZ DOBITI			
Stanje na početku godine		25.289.292	21.457.759
Raspodela neraspoređene dobiti iz prethodne godine		2.964.805	3.831.533
Stanje na kraju godine	39.1	28.254.097	25.289.292
REVALORIZACIONE REZERVE			
Stanje na početku godine		433.922	1.101.373
Efekat promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		2.373.998	(667.451)
Stanje na kraju godine	39.1	2.807.920	433.922
NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU			
Stanje na početku godine		(97.748)	(35.662)
Efekat promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		(76.476)	(62.086)
Stanje na kraju godine	39.1	(174.224)	(97.748)
AKTUARSKI GUBICI PO OSNOVU PLANOVA DEFINISANIH PRIMANJA			
Stanje na početku godine		(1.810)	-
Promene u toku godine		(7.860)	(1.810)
Stanje na kraju godine	39.1	(9.670)	(1.810)
AKUMULIRANA DOBIT			
Stanje na početku godine		5.464.805	3.831.533
Raspodela dobiti iz prethodne godine na ime izdvajanja za isplatu dividende		(2.500.000)	-
Raspodela dobiti iz prethodne godine u rezerve		(2.964.805)	(3.831.533)
Dobitak tekuće godine		6.366.383	5.464.805
Stanje na kraju godine	39.1	6.366.383	5.464.805
UKUPNO KAPITAL		61.414.282	55.258.237

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Beograd, 24. februar 2016. godine

Potpisano od strane rukovodstva UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd:

 Claudio Cesario
 Predsednik Izvršnog odbora

 Ljiljana Berić
 Član Izvršnog odbora, direktor Sektora za finansije

 Mirjana Kovačević
 Direktor Direkcije za računovodstvo

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		21.345.732	18.169.973
Prilivi od kamata		12.675.304	12.067.193
Prilivi od naknada		3.629.351	3.017.349
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti		5.040.628	3.085.274
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku		449	157
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		(15.124.337)	(12.558.550)
Odlivi po osnovu kamata		(4.983.344)	(5.749.380)
Odlivi po osnovu naknada		(871.627)	(724.475)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda		(1.988.681)	(1.863.037)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda		(70.613)	(394.676)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja		(7.210.072)	(3.826.982)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima		6.221.395	5.611.423
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza		32.305.704	23.610.932
Smanjenje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hov koje nisu namenjene investiranju		-	130.348
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima		32.305.704	23.480.584
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza		(24.260.016)	(8.186.763)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata		(22.784.862)	(8.186.763)
Povećanje finansijskih sredstava koji se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju		(1.475.154)	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit		14.267.083	21.035.592
Plaćeni porez na dobit		-	(407.181)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		14.267.083	20.628.411
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		-	7.129
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja		-	7.129
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		(7.897.605)	(3.246.279)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti		(7.329.344)	(2.653.999)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme		(568.261)	(592.280)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja		(7.897.605)	(3.239.150)

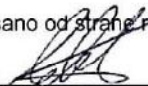
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE (nastavak)
Za godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		(1.878.632)	(24.327.303)
Odlivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza		-	(924.089)
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita		(1.878.632)	(23.403.214)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		<u>(1.878.632)</u>	<u>(24.327.303)</u>
Svega neto prilivi gotovine		<u>53.651.436</u>	<u>41.788.034</u>
Svega neto odlivi gotovine		<u>(49.160.590)</u>	<u>(48.726.076)</u>
Neto povećanje/(smanjenje) gotovine		4.490.846	(6.938.042)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	3.k, 40	<u>15.651.919</u>	<u>22.514.819</u>
Pozitivne kursne razlike		<u>264.847</u>	<u>75.142</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	3.k, 40	<u><u>20.407.612</u></u>	<u><u>15.651.919</u></u>

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Beograd, 24. februar 2016. godine

Potpisano od strane rukovodstva UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd:

 Claudio Cesario
 Predsednik Izvršnog odbora

 Ljiljana Berić
 Član Izvršnog odbora, direktor Sektora za finansije

 Mirjana Kovačević
 Direktor Direkcije za računovodstvo

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd (u daljem tekstu: „Banka“) je prvobitno osnovana kao HVB Banka Jugoslavija („HVB“) 2001. godine nakon pribavljanja dozvole za rad od Narodne banke Jugoslavije 2. jula 2001. godine. Dana 1. oktobra 2005. godine registrovana je statusna promena spajanja uz pripajanje privrednih subjekata HVB banke Srbija i Crna Gora A.D. Beograd, kao sticaoca i Eksport-Import banke Eksimbanke A.D. Beograd, kao društva koje prestaje pripajanjem. Banka je promenila naziv u UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd 30. marta 2007. godine.

Banka je član UniCredit Bank Austria AG, koja se nalazi u Beču i član je UniCredit grupacije. UniCredit Bank Austria AG je vlasnik 100% kapitala Banke.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu.

Na dan 31. decembra 2015. godine, Banka se sastojala od centrale u Beogradu i sedamdeset i jedne ekspoziture u različitim gradovima širom Republike Srbije (31. decembra 2014. godine: sedamdeset i jedne ekspoziture).

Na dan 31. decembra 2015. godine, Banka je imala 1.145 zaposlenih radnika (31. decembra 2014. godine: 1.089 zaposlenih).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

(a) Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", "Sl. glasnik RS", br. 62/2013). Banka, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija. Dodatno, u skladu sa Izmenama i dopunama Zakona o bankama ("Sl. glasnik RS", br. 14/2015), banke u Republici Srbiji su dužne da prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, kao i naknadne izmene standarda i sa njima povezana tumačenja, od dana njihovog izdavanja od strane nadležnih tela.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 71/2014 i 135/2014).

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

- finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju iskazanih po fer vrednosti,
- derivativnih finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrednosti,
- finansijskih sredstava i obaveza namenjenih trgovanju iskazanih po fer vrednosti.

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade plaćene u zamenu za dobra i usluge.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(a) Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (nastavak)

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrdiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja. U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije plaćanja akcijama, koje su u delokrugu MSFI 2, transakcije lizinga, koje su u delokrugu MRS 17 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u nivoe 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1 – parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Nivo 2 – parametri nivoa 2 su parametri koji nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su utvrđivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 – parametri nivoa 3 su neutvrđivi za dato sredstvo ili obavezu.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu obelodanjeni su u napomeni 2 (b). Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu postali efektivni, obelodanjeni su u napomeni 2 (c).

(b) Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini

U tekućoj godini Banka je primenila izmene i dopune MSFI izdatih od strane Međunarodnog Odbora za računovodstvene standarde („Odbor“) čija je primena obavezna za računovodstvene periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2015. godine.

- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima“ – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine). Primena ovih dopuna nije imala materijalno značajan uticaj na obelodanjivanje iznosa priznatih u finansijskim izveštajima Banke.
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine). Primena ovih dopuna nije imala materijalno značajan uticaj na obelodanjivanje iznosa priznatih u finansijskim izveštajima Banke.
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine). Primena ovih dopuna nije imala materijalno značajan uticaj na obelodanjivanje iznosa priznatih u finansijskim izveštajima Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(c) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu za poslovnu godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi s klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.
- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina” i IFRIC18 „Prenosi sredstava od kupaca”. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani” – Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” - Inicijativa za obelodanjivanje, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 38 „Nematerijalna imovina” - Tumačenje prihvatljivih metoda amortizacije, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 41 „Poljoprivreda” - Poljoprivreda – industrijske biljke, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Godišnja poboljšanja za period od 2012. do 2014. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7 i MRS 19) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2016. godine.
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja” - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji” – Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(c) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

MSFI 9 „Finansijski instrumenti“

MSFI 9, izdat u novembru 2009. godine, uvodi nove zahteve u pogledu klasifikacije i vrednovanja finansijskih sredstava. MSFI 9 je u oktobru 2010. godine dopunjen zahtevima u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem finansijskih obaveza i prestankom priznavanja, a u novembru 2013. godine novim zahtevima u vezi sa opštim računovodstvom zaštite. Sledeća revidirana verzija MSFI 9 izdata je u julu 2014. godine da bi obuhvatila a) zahteve u vezi sa umanjenjem vrednosti finansijskih sredstava i b) ograničene izmene i dopune zahteva u vezi sa klasifikacijom i uvođenjem kategorije fer vrednost kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu za merenje određenih jednostavnih dužničkih instrumenata.

Ključni zahtevi MSFI 9 su:

- Sva priznata finansijska sredstva iz delokruga MRS 39 Finansijski instrumenti: „Priznavanje i odmeravanje“ moraju naknadno biti vrednovana ili po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti. Dužnički instrument koji se drži u okviru poslovnog modela koji ima za cilj naplatu ugovorenih novčanih tokova i ima ugovorene novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice se generalno odmeravaju po amortizovanoj vrednosti na kraju narednog perioda. Dužnički instrumenti koji se drže u okviru poslovnog modela čiji se cilj postiže i naplatom ugovorenih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine, a čije ugovorne odredbe rezultuju novčanim tokovima na unapred utvrđene datume koji su prvenstveno plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni deo glavnice generalno se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat. Svi ostali dužnički instrumenti i udeli moraju se odmeravati po fer vrednosti na kraju narednog perioda. Takođe, prema MSFI 9, ukoliko se instrument kapitala ne drži radi trgovanja, subjekt može doneti neopozivu odluku pri početnom priznavanju da se takav instrument meri po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, pri čemu se jedino prihod od dividendi priznaje u okviru bilansa uspeha.
- U vezi sa odmeravanjem finansijskih obaveza označenih za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, MSFI 9 zahteva da iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja nastane usled promena kreditnog rizika te obaveze bude prikazan u ostalom ukupnom rezultatu, osim ako bi prezentacija efekta promene kreditnog rizika obaveze u ostalom ukupnom rezultatu prouzrokovala ili uvećala računovodstvenu neusaglašenost u bilansu uspeha. Promene fer vrednosti obaveze koje nastaju usled kreditnog rizika te obaveze naknadno se ne reklasifikuju na bilans uspeha. Prema MRS 39, ceo iznos promene fer vrednosti finansijske obaveze označene za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prikazuje se u okviru bilansa uspeha.
- U vezi sa umanjenjem vrednosti finansijskih sredstava, MSFI 9 zahteva primenu modela očekivanih kreditnih gubitaka za razliku od modela nastalih kreditnih gubitaka prema MRS 39. Model očekivanih kreditnih gubitaka zahteva da subjekt računovodstveno obuhvati očekivane kreditne gubitke i promene u navedenim očekivanim kreditnim gubicima na svaki datum izveštavanja na način da odrazi promene u kreditnom riziku od početnog priznavanja. Drugim rečima, više nije neophodno da se kreditni događaj desi pre priznavanja kreditnih gubitaka.
- Novi zahtevi u vezi sa opštim računovodstvom zaštite zadržali su tri vrste mehanizama računovodstva zaštite koje predviđa MRS 39. Ali, MSFI 9 je daleko fleksibilniji u pogledu vrsta transakcija podobnih za računovodstvo zaštite i proširuje vrste instrumenata koji ispunjavaju uslove za instrumente zaštite i vrste rizičnih komponenti nefinansijskih stavki koje su podobne za računovodstvo zaštite. Takođe, test efektivnosti je zamenjen načelom 'ekonomskog odnosa'. Više se ne zahteva ni retrospektivna analiza efektivnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(c) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“

U maju 2014. godine objavljen je MSFI 15 da bi se uspostavio jedinstven i sveobuhvatan model za računovodstveno obuhvatanje prihoda po osnovu ugovora sa kupcima. Kada stupi na snagu MSFI 15 će zameniti trenutno važeća uputstva za priznavanje prihoda u MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“ i njihovim tumačenjima.

Osnovno načelo MSFI 15 je da subjekt treba da prizna prihod koji predstavlja prenos ugovorom obećanih dobara ili usluga kupcima u iznosu koji održava naknadu na koju subjekt očekuje da stekne pravo u zamenu za prenetu dobra i usluge. Konkretno, standard uvodi pristup priznavanju prihoda od 5 koraka:

- Korak 1: Utvrditi ugovore sa kupcem
- Korak 2: Utvrditi činidbene obaveze iz ugovora
- Korak 3: Utvrditi cenu transakcije
- Korak 4: Rasporediti cenu transakcije na činidbene obaveze iz ugovora
- Korak 5: Priznati prihode kada subjekt ispuni (ili dok ispunjava) činidbenu obavezu

Prema MSFI 15 subjekt priznaje prihod kada je činidbena obaveza ispunjena (ili tokom ispunjenja činidbene obaveze), tj. kada je kontrola nad dobrima ili uslugama u osnovi konkretne činidbene obaveze preneti na kupca. MSFI 15 sadrži detaljnija uputstva za konkretne scenarije prenosa i zahteva daleko obimnija obelodanjivanja.

Dopune MSFI 11 - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima

Dopune MSFI 11 sadrže uputstva o načinu računovodstvenog obuhvatanja sticanja zajedničkog poslovanja koje predstavlja posao prema definiciji MSFI 3 „Poslovne kombinacije“. Konkretno, izmene i dopune navode da treba primenjivati načela računovodstvenog obuhvatanja poslovnih kombinacija iz MSFI 3 i drugih standarda (npr. MRS 12 „Porez na dobitak“, u vezi sa priznavanjem odloženih poreza u trenutku sticanja i MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ u vezi sa testiranjem obezvređenja jedinice koja generiše novac kojoj je dodeljen *goodwill* prilikom sticanja zajedničkog poslovanja). Iste zahteve treba primeniti i kod formiranja zajedničkog poslovanja ako i samo ako jedna od strana učesnica u zajedničkom poslovanju unosi u zajedničko poslovanje postojeći posao. Od učesnika u zajedničkom poslovanju se takođe zahteva da obelodani značajne informacije u skladu sa zahtevima MSFI 3 i drugih standarda koji regulišu zajedničko poslovanje.

Navedene dopune primenjuju se prospektivno na sticanje učešća u zajedničkim poslovanjima (u kojima aktivnosti zajedničkog poslovanja čine poslove prema definiciji iz MSFI 3) od početka godišnjih perioda koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine. Rukovodstvo Banke očekuje da primena navedenih izmena i dopuna MSFI 11 može imati efekte na finansijske izveštaje Banke u budućim periodima ukoliko dođe do takvih transakcija.

Dopune MRS 1 - Inicijativa za obelodanjivanje

Dopune MRS 1 donose određena uputstva o načinu primene koncepta materijalnosti u praksi. Navedene dopune MRS 1 su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine. Rukovodstvo Banke očekuje da primena navedenih izmena i dopuna MRS 1 neće imati materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)**(c) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)****Dopune MRS 16 i MRS 38 - Tumačenje prihvatljivih metoda amortizacije**

Izmene i dopune MRS 16 zabranjuju subjektima da koriste metod amortizacije na osnovu prihoda za stavke nekretnina, postrojenja i opreme. Izmene i dopune MRS 38 uvode osporivu polaznu pretpostavku da prihodi nisu prikladna osnova za amortizaciju nematerijalnih ulaganja. Ova pretpostavka se može osporiti samo u sledeća dva slučaja:

- a) kada se nematerijalno ulaganje izražava kao mera prihoda; ili
- b) kada se može dokazati da su prihodi i trošenje ekonomskih koristi od nematerijalnog ulaganja u visokom stepenu korelacije.

Dopune se primenjuju prospektivno, za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine. U tekućem periodu Banka primenjuje linearni metod obračuna amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja. Rukovodstvo Banke smatra da je linearni metod najprikladniji metod amortizacije koji odražava trošenje ekonomskih koristi sadržanih u sredstvima i, u skladu sa tim, očekuju da primena navedenih izmena i dopuna MRS 16 i MRS 38 neće imati materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje Banke.

Dopune MRS 16 i MRS 41 - Poljoprivreda: Industrijske biljke

Dopune MRS 16 i MRS 41 definišu industrijsku biljku i zahtevaju da se biološko sredstvo koje ispunjava kriterijume definicije industrijske biljke računovodstveno obuhvata kao stavka nekretnina, postrojenja i opreme u skladu sa MRS 16, a ne MRS 41. Plodovi industrijskih biljaka tj. poljoprivredni proizvodi se i dalje računovodstveno obuhvataju u skladu sa MRS 41.

Primena navedenih izmena i dopuna MRS 16 i MRS 41 neće imati materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje, jer se Banka ne bavi poljoprivrednom delatnošću.

Dopune MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije

Dopune MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 pojašnjavaju da matično društvo može biti izuzeto od obaveze da sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje ako je ono istovremeno zavisno lice investicionog društva, čak i ako investiciono društvo odmerava ulaganja u sva svoja zavisna lica po fer vrednosti u skladu sa MSFI 10. Dopune takođe pojašnjavaju da se zahtev da investiciono društvo konsoliduje zavisno lice koje pruža usluge u vezi sa prethodnim investicionim aktivnostima odnosi samo na ona zavisna lica koja sama nisu investiciona društva.

Rukovodstvo Banke očekuje da primena navedenih dopuna MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 neće imati materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje Banke, jer Banka nije investicioni entitet i nema holding kompaniju, zavisno ili pridruženo lice, a ni zajednički poduhvat koji bi predstavljali investiciono društvo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(c) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

Godišnja poboljšanja MSFI za period od 2012. do 2014. godine

Godišnja poboljšanja MSFI za period od 2012. do 2014. godine sadrže dopune i izmene velikog broja MSFI.

Dopuna donosi konkretno uputstvo za situaciju kada subjekt reklasifikuje sredstvo (ili grupu sredstava za otuđenje) sa sredstava namenjenih prodaji na sredstva namenjena raspodeli vlasnicima (ili obratno). Dopuna pojašnjava da se takva promena smatra nastavkom prvobitnog plana da se sredstva otuđe i u skladu sa tim, subjekt ne treba da primeni zahteve MSFI 5 u vezi sa promenom plana prodaje u takvim situacijama. Dopuna takođe pojašnjava uputstva koja se odnose na to kada treba obustaviti računovodstvo sredstava namenjenih raspodeli.

Dopune MSFI 7 predstavljaju dodatno uputstvo koje pojašnjava kada ugovor o servisiranju predstavlja kontinuirano ulaganje u preneto sredstvo za svrhe obelodanjivanja koja se zahtevaju u vezi sa prenetim sredstvima.

Dopune MRS 19 pojašnjavaju da stopa koja se koristi za diskontovanje obaveza za naknade po prestanku radnog odnosa treba da bude utvrđena prema tržišnim stopama prinosa na visokokvalitetne korporativne obveznice na kraju izveštajnog perioda. Dubinu tržišta za visokokvalitetne korporativne obveznice treba proceniti na osnovu valute u kojoj će naknade biti isplaćene. Za valute za koje ne postoji duboko tržište za tako kvalitetne obveznice treba iskoristiti tržišne stope prinosa (na kraju izveštajnog perioda) na državne obveznice denominovane u datoj valuti.

Rukovodstvo Banke očekuju da primena navedenih izmena i dopuna neće imati materijalno značajne efekte na finansijske izveštaje Banke.

(d) Uporedni podaci

Uporedni podaci u ovim finansijskim izveštajima predstavljaju podatke iz finansijskih izveštaja Banke za 2014. godinu

(e) Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane i za buduće periode.

(f) Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Banka je konzistentno primenila u svim periodima prezentiranim u ovim finansijskim izveštajima.

(a) Konsolidacija

Na dan sačinjavanja finansijskih izveštaja Banka nije imala kontrolu ni nad jednim drugim pravnim licem kao ni obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja. U januaru 2016. godine Banka je postala 100% vlasnik pravnih lica UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd i UniCredit Partner d.o.o. Beograd.

(b) Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

(c) Iznosi u stranim valutama

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije aktive i pasive u stranoj valuti, kao i one u koje je ugrađena valutna klauzula, preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu plaćanja i naplata izvršenih u stranoj valuti u toku perioda kao i kursne razlike nastale kao rezultat preračuna monetarnih pozicija aktive i pasive, iskazane su u bilansu uspeha Banke, u okviru pozicije "Neto prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule".

Kursevi najznačajnijih valuta koji su korišćeni prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, utvrđeni od strane Narodne banke Srbije, bili su sledeći:

U dinarima	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
USD	111,2468	99,4641
EUR	121,6261	120,9583
CHF	112,5230	100,5472

(d) Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspeha i obračunati su primenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontuju budući novčani tokovi tokom očekivanog perioda trajanja finansijskog sredstva ili obaveze (ili, gde je to prikladno tokom kraćeg perioda) na njegovu sadašnju vrednost. Prilikom obračuna efektivne kamatne stope, Banka procenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorene uslove, koji se tiču finansijskog instrumenta, ali ne i buduće gubitke koji mogu nastati.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(d) Prihodi i rashodi od kamata (nastavak)

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove transakcije, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope. Transakcioni troškovi su troškovi koji se mogu direktno pripisati nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili obaveze.

Prihodi i rashodi od kamata iskazani u okviru bilansa uspeha uključuju:

- kamate obračunate za finansijska sredstva i finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope;
- kamate za hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obračunate primenom efektivne kamatne stope.

Prihodi i rashodi od kamata za sva sredstva i obaveze kojima se trguje smatraju se sporednim za poslove trgovanja Banke i prikazuju se zajedno sa svim ostalim promenama u fer vrednosti sredstava i obaveza kojima se trguje u okviru neto prihoda po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju.

Prihodi od redovne kamate na obezvređene kredite i plasmane klijenata obračunavaju se na neto vrednost plasmana primenom metoda efektivne kamatne stope u skladu sa MRS/MSFI. Obračun prihoda od zatezne kamate na obezvređene plasmane obustavlja se od momenta kada klijent dobije takav status i ista se evidentira u vanbilansnoj evidenciji.

Obezvređenim kreditima i plasmanima smatraju se krediti i plasmani klijentima koji su u statusu neizmirenja obaveza (interni rejting 8-, 9 i 10), što je bliže objašnjeno Pravilnikom za obračun rezervisanja prema MRS/MSFI i Metodologijom za identifikaciju statusa neizmirenja obaveza prema Bazel II standardima.

(e) Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili obaveze, uključeni su u obračun efektivne kamatne stope i prema tome iskazani su u okviru prihoda, odnosno rashoda od kamata.

Ostali prihodi od naknada i provizija se evidentiraju u trenutku pružanja usluga. Prihodi od naknada i provizija uključuju se u prihode po osnovu izvršenih usluga međunarodnog i domaćeg platnog prometa, izdavanja garancija, akreditiva i ostalih bankarskih usluga.

Ostali rashodi od naknada i provizija se uglavnom odnose na naknade po osnovu izvršenih transakcija i usluga i evidentiraju se u trenutku primanja usluge.

(f) Neto dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju

Neto dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju obuhvataju neto dobitke/gubitke proistekle iz trgovanja sredstvima i obavezama, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

(g) Neto dobiti po osnovu zaštite od rizika

Neto dobiti po osnovu zaštite od rizika obuhvataju neto dobitke po osnovu promene vrednosti finansijskih derivata koji su namenjeni zaštiti od rizika kao i promene fer vrednosti plasmana, potraživanja i hartija od vrednosti kao stavki koje se štite, a koje proizilaze po osnovu rizika od kojeg se stavka štiti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(h) Obaveze po osnovu lizinga

Sva plaćanja tokom godine po osnovu operativnog lizinga, evidentirana su kao trošak u bilansu uspeha proporcionalnom metodom, tokom trajanja perioda lizinga. Odobrene stimulacije od strane davalaca lizinga se priznaju u okviru ukupnih troškova lizinga tokom trajanja perioda lizinga.

Minimalne rate finansijskog lizinga se raspodeljuju između finansijskih troškova i smanjenja preostalog iznosa obaveze po osnovu finansijskog lizinga. Finansijski troškovi se razgraničavaju na sve periode tokom trajanja perioda lizinga, tako da daju ujednačenu periodičnu kamatnu stopu za preostali iznos obaveze po osnovu lizinga.

(i) Poreski rashod

Poreski rashodi obuhvataju tekuće poreze i odložene poreze. Tekući porezi i odloženi porezi se prikazuju u bilansu uspeha, osim u meri u kojoj se odnose na stavke koje se direktno priznaju u okviru kapitala ili u okviru ostalog ukupnog rezultata.

(i) Tekući porez na dobit

Tekući porez predstavlja očekivanu obavezu ili potraživanje po osnovu oporezive dobiti za obračunski period, primenom poreskih stopa koje važe ili će važiti na datum izveštavanja, sa odgovarajućim korekcijama poreske obaveze iz prethodnih godina. Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srbije. Propisana poreska stopa za 2015. godinu iznosi 15% (2014. godine: 15%). Poreska osnovica predstavlja poslovni rezultat pre oporezivanja iskazan u bilansu uspeha i korigovan za iznose trajnih razlika u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica izmenjen je krajem 2015.godine, s tim da se te izmene prvi put primenjuju prilikom sastavljanja poreskog bilansa za 2016. godinu, odnosno za poreski period koji se završava u toj godini. Shodno navedenom, poreski bilans za 2015. godinu sastavlja se prema pravilima koja su se primenjivala i predhodne godine.

(ii) Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava na privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihovih iznosa iskazanih u finansijskim izveštajima. Prilikom odmeravanja odloženih poreza koriste se poreske stope za koje se očekuje da će biti u primeni u trenutku ukidanja privremenih razlika, a na osnovu zakonskih propisa koji su bili u primeni na datum izveštavanja.

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se preneti poreski gubici i krediti mogu umanjiti. Odložena poreska sredstva su predmet analize na kraju svakog izveštajnog perioda i koriguju se u visini iznosa za koji više nije verovatno da će doći do realizacije neophodne oporezive dobiti.

(iii) Ostali porezi i doprinosi

U skladu sa važećom regulativom u Republici Srbiji, Banka plaća različite poreze, doprinose i javne dažbine kao što su: porez na imovinu, doprinosi na zarade na teret poslodavca i druge javne dažbine. Ovi rashodi uključeni su u poziciju "Ostali rashodi" u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijska sredstva i obaveze

(i) Priznavanje i početno vrednovanje

Banka vrši početno priznavanje finansijskih sredstava i obaveza na datum poravnanja.

Finansijsko sredstvo ili obaveza se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju ili izdavanju, osim za finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha, u čije se početno vrednovanje ne uključuju ovi troškovi.

(ii) Klasifikacija

Banka klasifikuje svoja finansijska sredstva i obaveze u sledeće kategorije:

- krediti i potraživanja;
- ulaganja koja se drže do dospeća;
- finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Videti računovodstvene politike 3(m), 3(n), 3(o) i 3(p).

Banka klasifikuje finansijske obaveze kao obaveze koje se mere po amortizovanoj vrednosti ili kao obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Videti računovodstvenu politiku 3(u).

(iii) Prestanak priznavanja

Finansijska sredstva

Banka prestaje da priznaje finansijsko sredstvo kada su ugovorena prava na tokove gotovine datog finansijskog sredstva istekla ili kada Banka prenese finansijsko sredstvo transakcijom u kojoj se na kupca prenose suštinski svi rizici i koristi vlasništva nad sredstvom ili u kojoj ni ne prenosi ni ne zadržava rizike i koristi proizašle iz vlasništva ali ne zadržava kontrolu nad finansijskim sredstvom.

Po prestanku priznavanja finansijskog sredstva, razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva (ili knjigovodstvene vrednosti alocirane na deo sredstva koji je prenet) i zbira primljene naknade (uključujući novo pribavljeno sredstvoumanjeno za eventualnu novo preuzetu obavezu) i eventualnih kumulativnih dobitaka ili gubitka koji su prethodno bili priznati u okviru ostalog ukupnog rezultata priznaje se u bilansu uspeha.

Banka obavlja transakcije kojima vrši prenos sredstava priznatih u bilansu stanja, gde zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi ili njihov deo od prenesenih sredstava. Ako Banka zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi onda ne dolazi do prestanka priznavanja sredstva. Prenos sredstava sa zadržavanjem svih ili suštinski svih rizika i koristi uključuje, na primer, repo transakcije.

Kada se sredstva prodaju trećim licima sa istovremenim svopom ukupne stope prinosa na prenetu sredstva, transakcija se računovodstveno obuhvata kao osigurana finansijska transakcija slično repo transakcijama s obzirom da Banka zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad takvim sredstvom.

Kod transakcija u kojima Banka, niti zadržava, niti prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskim sredstvom a zadržava kontrolu nad sredstvom, Banka nastavlja da priznaje sredstvo u meri u kojoj njena povezanost sa sredstvom nastavlja, a koja se određuje na osnovu njene izloženosti promenama u vrednosti prenesenog sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) *Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)*

(iii) *Prestanak priznavanja (nastavak)*

Finansijske obaveze

Banka prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada je ugovorna obaveza izmirena, ukinuta ili istekla.

(iv) *Netiranje*

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju, a neto iznos se prikazuje u bilansu stanja samo kada Banka ima zakonsko pravo da netira priznate iznose i kada ima nameru da izmiri obaveze na neto osnovi ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

Prihodi i rashodi se iskazuju po neto principu samo u slučajevima kada je to dozvoljeno prema MSFI ili za prihode i rashode koji nastaju po osnovu grupe sličnih transakcija, kao što su transakcije koje Banka ima po osnovu trgovanja.

(v) *Merenje po amortizovanoj vrednosti*

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili obaveze je iznos po kojem se sredstva ili obaveze naknadno vrednuju, umanjeno za otplate glavnice, a uvećano ili umanjeno za akumuliranu amortizaciju primenom metoda efektivne kamatne stope na razliku između početno priznate vrednosti i vrednosti na dan dospeća instrumenta, umanjeno za obezvređenje.

(vi) *Merenje po fer vrednosti*

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum odmeravanja pod tekućim tržišnim uslovima bez obzira na to da li je cena direktno utvrdiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja.

Kada god je moguće, Banka meri fer vrednost upotrebom tržišnih cena dostupnih na aktivnom tržištu za dati instrument. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cene lako i redovno dostupne i predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije pod tržišnim uslovima.

U slučaju da tržište za finansijske instrumente nije aktivno, Banka određuje fer vrednost upotrebom metodologije procene. Metodologije procene uključuju transakcije po tržišnim uslovima između upućenih, voljnih strana (ako su dostupne), pozivanje na postojeću fer vrednost ostalih instrumenata koji su suštinski isti, analiza diskontovanih tokova gotovine i druge alternativne metode. Odabrana metodologija procene maksimalno koristi tržišne podatke, zasniva se u najmanjoj mogućoj meri na procenama koje su specifične za Banku, a uključuje sve faktore koje učesnici na tržištu smatraju značajnim za definisanje cene, i u skladu je sa prihvaćenim ekonomskim metodologijama za određivanje cene finansijskih instrumenata.

Ulazni podaci za metode procene razumno odražavaju tržišna očekivanja i faktore rizika prinosa koji su sadržani u finansijskom instrumentu. Banka podešava metode procene i testira njihovu ispravnost upotrebom cena iz utvrdivih postojećih transakcija na tržištu za iste instrumente, na osnovu drugih dostupnih utvrdivih tržišnih podataka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) *Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)*

(vi) *Merenje po fer vrednosti (nastavak)*

Sredstva i duge pozicije se mere po ponuđenoj ceni, a obaveze i kratke pozicije se mere po traženoj ceni. Kada Banka ima poziciju sa netiranjem rizika, srednje tržišne cene se koriste za merenje netiranja rizičnih pozicija, dok se usklađivanja po ponuđenoj ili traženoj ceni primenjuje samo na neto otvorene pozicije. Fer vrednost odražava kreditni rizik instrumenta i uključuje korekcije koje odražavaju kreditni rizik Banke i druge ugovorne strane, gde je to relevantno. Procene fer vrednosti zasnovane na modelima procene se koriguju za sve ostale faktore, kao što su rizik likvidnosti ili modeli neizvesnosti, u meri u kojoj Banka smatra da treća lica učesnici na tržištu mogu da ih uzmu u obzir prilikom određivanja cene transakcije.

Najbolji dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja je cena ostvarena u transakciji, tj. fer vrednost nadoknade koja je data ili primljena. Međutim, ako je fer vrednost datog instrumenta dokazana poređenjem sa drugim utvrdivim postojećim transakcijama na tržištu za iste instrumente (tj. bez modifikovanja ili preformulisanja) ili je zasnovana na metodi procene čije promenljive uključuju samo podatke koji su utvrdivi na tržištu, u tom slučaju se razlika priznaje u bilansu uspeha prilikom početnog priznavanja instrumenta. U suprotnom, razlika se ne priznaje odmah u bilansu uspeha, već tokom trajanja instrumenta na odgovarajućoj osnovi, ili kada se instrument otkupi, prenese ili proda ili kada fer vrednost postane utvrdiva.

(vii) *Identifikacija i merenje obezvređenja*

Na svaki datum izveštavanja, Banka procenjuje da li postoje objektivni dokazi da su finansijska sredstva koja nisu vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha obezvređena. Finansijsko sredstvo ili grupa sredstava su obezvređeni ukoliko objektivni dokazi umanjivanja vrednosti nedvosmisleno ukazuju na nastanak događaja gubitka nakon početnog priznavanja sredstva, kao i da taj događaj ima uticaj na buduće tokove gotovine datog sredstva koji se može pouzdano proceniti.

Objektivni dokazi umanjivanja vrednosti finansijske imovine (uključujući vlasničke hartije od vrednosti) mogu obuhvatiti značajne finansijske teškoće dužnika ili emitenta, docnju ili neizvršenje obaveza od strane dužnika, reprogramiranje kredita ili plasmana od strane Banke pod uslovima koje Banka u normalnim okolnostima ne bi razmatrala, indikacije da se protiv dužnika ili emitenta pokreće stečajni postupak, nestanak aktivnog tržišta za određenu hartiju od vrednosti ili drugi utvrdivi podaci koji se odnose na grupu sredstava, kao što su nepovoljne promene kreditnog statusa dužnika emitenta u okviru grupe, ili ekonomski uslovi koji se podudaraju sa neizvršenjem obaveza u okviru grupe. Takođe, za ulaganja u vlasničke instrumente značajno ili kontinuirano smanjenje fer vrednosti instrumenta ispod nabavne vrednosti smatra se objektivnim dokazom obezvređenja.

Banka razmatra dokaze o obezvređenju kredita i potraživanja, kao i hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, kako na nivou pojedinačnog sredstva, tako i na grupnom nivou. Svi pojedinačno značajni krediti i plasmani, kao i hartije od vrednosti koje se drže do dospeća se pojedinačno procenjuju u cilju utvrđivanja obezvređenja. Svi pojedinačno značajni krediti i potraživanja, kao i hartije od vrednosti koje se drže do dospeća za koje se ustanovi da nisu pojedinačno obezvređeni naknadno se grupno procenjuju da bi se utvrdilo obezvređenje koje je nastalo ali nije identifikovano. Krediti i potraživanja i hartije od vrednosti koje se drže do dospeća koji nisu pojedinačno značajni predmet su grupne procene obezvređenja grupisanjem kredita i potraživanja i hartija od vrednosti koje se drže do dospeća po sličnim karakteristikama.

U procenjivanju grupnog obezvređenja Banka koristi statističke modele istorijskih kretanja u verovatnoći neizvršenja, vremenu naplate i iznosa nastalog gubitka, korigovanih za procenu rukovodstva o tome da li su tekući ekonomski i kreditni uslovi takvi da postoji verovatnoća da stvarni gubici mogu biti veći ili manji od onih na koje ukazuju istorijski modeli. Stopa neizvršenja, stopa gubitka i očekivano vreme budućeg povraćaja redovno se porede sa stvarnim rezultatima da bi se ustanovilo da li su odgovarajući.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) *Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)*

(vii) *Identifikacija i merenje obezvređenja (nastavak)*

Gubici usled obezvređenja sredstava koja se evidentiraju po amortizovanoj vrednosti se mere kao razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i sadašnje vrednosti budućih procenjenih tokova gotovine diskontovanih upotrebom originalne efektivne kamatne stope datog sredstva. Gubici se priznaju u bilansu uspeha, a reflektuju se na računima ispravke vrednosti. Kada događaji nakon bilansa stanja utiču na smanjenje iznosa gubitka po osnovu obezvređenja, takvo smanjenje gubitka evidentira se kroz bilans uspeha.

Gubici usled obezvređenja hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju priznaju se prenosom kumulativnog gubitka koji je priznat u ostalom ukupnom rezultatu u bilans uspeha kroz korektivnu reklasifikaciju. Kumulativni gubitak koji je reklasifikovan sa ostalog ukupnog rezultata na bilans uspeha je razlika između nabavne cene umanjene za otplate glavnice i amortizaciju s jedne i tekuće fer vrednosti umanjene za eventualni gubitak usled obezvređenja prethodno priznat u bilansu uspeha. Promene u rezervisanjima za gubitke po osnovu obezvređenja koje se pripisuju vremenskoj vrednosti novca uključene su u prihode od kamata.

Kada utvrdi da su određeni krediti i plasmani, kao i ulaganja u hartije od vrednosti nenaplativi, Banka ih otpisuje (videti napomenu 4(b)).

(k) *Gotovina i sredstva kod centralne banke*

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju gotovinu u blagajni, žiro račun banke, ostala novčana sredstva i obavezu rezervu kod centralne banke u stranoj valuti. Gotovina i sredstva kod centralne banke su iskazani po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

Za potrebe sastavljanja izveštaja o tokovima gotovine, pod gotovinom se smatraju i sredstva na računima kod stranih banaka, dok se sredstva obavezne rezerve kod centralne banke u stranoj valuti ne uključuju.

(l) *Derivati koji se drže radi zaštite od rizika i računovodstvo hedžinga*

Derivati koji se drže radi zaštite od rizika obuhvataju sva derivativna sredstva i obaveze koji nisu klasifikovani kao sredstva ili obaveze kojima se trguje. Derivati koji se drže radi upravljanja rizicima se vrednuju po fer vrednosti i iskazuju u bilansu stanja.

Banka označava određene derivativne instrumente kao instrumente zaštite od rizika u kvalifikovanom hedžing odnosu. Prilikom početnog određivanja hedžinga, Banka formalno dokumentuje odnos između instrumenta zaštite i stavke koja se štiti, što uključuje i cilj upravljanja određenim rizikom i strategiju preduzimanja zaštite kao i metod koji će primeniti u oceni efektivnosti zaštite. Banka ocenjuje i prilikom početnog određivanja hedžinga i kontinuirano nakon toga da li se očekuje da instrument zaštite bude visoko efektivan u kompenzovanju promena u fer vrednosti ili tokovima gotovine određene stavke pod zaštitom tokom perioda za koji je hedžing naznačen i da li se ostvareni rezultati efektivnosti svakog naznačenog odnosa zaštite kreću od 80% do 125%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(l) Derivati koji se drže radi zaštite od rizika i računovodstvo hedžinga (nastavak)

(i) Hedžing fer vrednosti

Kada je derivat označen kao instrument zaštite od promene fer vrednosti priznatog sredstva ili obaveze koja bi mogla da utiče na rezultat, promene u fer vrednosti derivata se priznaju direktno u bilansu uspeha zajedno sa promenama fer vrednosti stavke koja se štiti a koje su posledica rizika od kojeg se stavka štiti.

Ako su predmet hedžinga samo određeni rizici koji se mogu pripisati stavki hedžinga, priznate promene fer vrednosti stavke hedžinga koje nisu u vezi sa rizikom koji je predmet hedžinga se priznaju u skladu sa politikama Banke za vrednovanje finansijskih instrumenata u zavisnosti od klasifikacije instrumenata.

(m) Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim otplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu i koja Banka ne namerava da proda odmah ili u bliskoj budućnosti. Nastaju kada Banka direktno obezbedi novčana sredstva ili pruži usluge dužniku bez namere da trguje potraživanjem. Kredit i potraživanja se sastoje od plasmana odobrenih bankama i plasmana datih klijentima.

Kredit i potraživanja se inicijalno mere po fer vrednosti uvećanoj za direktne transakcione troškove, a naknadno po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope. Amortizovana vrednost se obračunava uzimajući u obzir sve troškove izdavanja kao i popuste ili premije prilikom izmirenja.

Kredit i potraživanja se iskazuju u neto iznosu umanjenom za pojedinačnu i grupnu ispravku vrednosti. Pojedinačna i grupna ispravka vrednosti se formiraju umanjnjem knjigovodstvene vrednosti kredita i potraživanja kod kojih je identifikovano obezvređenje da bi se njihova knjigovodstvena vrednost svela na nadoknadivi iznos. Ako se u narednom periodu iznos gubitaka usled obezvređenja smanji i to smanjenje se odnosi na događaj koji je nastao nakon što je obezvređenje priznato (kao što je poboljšanje kreditnog rejtinga dužnika), prethodno priznat gubitak usled obezvređenja se ukida korigovanjem računa ispravke vrednosti. Ukinuti iznos se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije "Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki".

(n) Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koje se drže do dospeća su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, za koje Banka ima nameru i mogućnost da ih drži do roka dospeća, a koja nisu iskazana kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva koje se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope. U slučaju da dođe do prodaje značajnog dela finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana u sredstva raspoloživa za prodaju, odnosno Banka neće biti u mogućnosti da izvrši ponovnu klasifikaciju finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, ni u tekućem, ni u naredna dva izveštajna perioda. Međutim, prodaja i reklasifikacija u nekom od navedenih slučajeva neće ugroziti reklasifikaciju:

- prodaja ili reklasifikacija su izvršene neposredno pre roka dospeća tako da promene tržišne kamatne stope ne bi imale značajan efekat na fer vrednost finansijskog sredstva;
- prodaja ili reklasifikacija su izvršene nakon što je Banka naplatila najveći deo ili ceo originalni iznos glavnice sredstva; i
- prodaja ili reklasifikacija su posledica pojedinačnih događaja za koje se ne očekuje da će se ponoviti, odnosno događaja koji nisu pod kontrolom Banke i kao takvi se nisu mogli predvideti u razumnoj meri.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(o) *Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha*

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha su finansijska sredstva klasifikovana kao sredstva namenjena trgovanju ili koja su prilikom početnog priznavanja naznačena od strane Banke kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju su sredstva koja su stečena ili nastala prvenstveno radi prodaje ili kupovine u bliskoj budućnosti, koja su deo portfolija finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koja postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobiti ili su to derivati.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti. Promene fer vrednosti se prikazuju u bilansu uspeha.

(p) *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju*

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju ili koja nisu klasifikovana ni u jednu drugu kategoriju finansijskih sredstava. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, a mogu biti prodata zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Nekotirane akcije čija se fer vrednost ne može pouzdano utvrditi predstavljaju izuzetak i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za eventualne ispravke vrednosti. Ispravke vrednosti se priznaju na teret bilansa uspeha, kao razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine. Sva ostala finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se iskazuju po fer vrednosti.

Prihodi od kamata po osnovu dužničkih instrumenata koji su klasifikovani kao raspoloživi za prodaju priznaju se u bilansu uspeha primenom metoda efektivne kamatne stope. Prihode od dividendi po osnovu vlasničkih hartija koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju Banka priznaje kada je utvrđeno pravo Banke na dividendu. Prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika koji nastaju po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u okviru bilansa uspeha. Gubici po osnovu obezvređenja se priznaju u bilansu uspeha.

Ostale promene fer vrednosti se priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata do trenutka prodaje ili obezvređenja hartije od vrednosti, kada se kumulirani dobiti i gubici, prethodno priznati u okviru ostalog ukupnog rezultata, reklasifikuju i iskazuju u okviru pozicije "Neto dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju" u bilansu uspeha.

Nederivatna finansijska sredstva se mogu reklasifikovati iz kategorije sredstava raspoloživih za prodaju u kategoriju kredita i potraživanja u slučaju kada zadovolje kriterijume definisane za tu kategoriju i ukoliko Banka ima nameru i mogućnost da ta sredstva drži u doglednom vremenskom periodu u budućnosti ili do njihovog dospeća.

(q) *Nekretnine, postrojenja i oprema*

(i) *Priznavanje i merenje*

Nekretnine i oprema se vrednuju po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Nabavna vrednost uključuje i zavisne troškove nabavke sredstava.

Kupljeni softver koji je neophodan za funkcionalnost opreme za koju je namenjen kapitalizuje se kao deo te opreme. Kada delovi istog osnovnog sredstva imaju različit korisni vek upotrebe, računovodstveno se obuhvataju kao odvojena sredstva (glavne komponente) nekretnina i opreme. Dobiti ili gubici nastali otuđenjem nekretnina i opreme utvrđuju se kao razlika između priliva ostvarenih njihovom prodajom i njihove knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u neto iznosu u okviru ostalih prihoda ili rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(q) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

(ii) Naknadni troškovi

Naknadni troškovi se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomski koristi od takvih izdataka priticati u Banku.

Troškovi zamene dela osnovnog sredstva kapitalizuju se po knjigovodstvenoj vrednosti ukoliko je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim delom priticati u Banku i ako se cena koštanja tog dela sredstva može pouzdano izmeriti. Troškovi redovnog servisiranja osnovnih sredstva priznaju se u bilansu uspeha u trenutku nastanka.

(iii) Amortizacija

Obračun amortizacije nekretnina i opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec kada su ova sredstva raspoloživa za upotrebu. Amortizacija se prikazuje u bilansu uspeha proporcionalno tokom procenjenog veka trajanja svake stavke nekretnina i opreme pošto se na taj način najverodostojnije odražava očekivani obrazac potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u datom sredstvu. Sredstva pribavljena putem lizinga se amortizuju tokom perioda trajanja lizinga ili korisnog ekonomskog veka upotrebe, u zavisnosti od toga koji je period kraći.

Stope amortizacije primenjene u tekućem i uporednom periodu su sledeće:

Opis	Procenjeni korisni vek (u godinama)	Minimalna godišnja stopa %
Građevinski objekti	Maksimalno 50	2
Nameštaj	Maksimalno 25	4
Elektronski sistemi	Maksimalno 15	6,67
Ostalo	Maksimalno 10	10

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i koriguju kada je potrebno.

(r) Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja obuhvataju softver, licence i ostalu nematerijalnu imovinu.

Nematerijalna ulaganja stečena kupovinom se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna sredstva se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi sadržane u konkretnom sredstvu na koje se odnose. Svi ostali izdaci predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Amortizacija se prikazuje u bilansu uspeha proporcionalno tokom procenjenog veka trajanja date stavke nematerijalnih ulaganja, počev od datuma kada je ulaganje raspoloživo za upotrebu. Procenjeni korisni vek nematerijalnih ulaganja iznosi 5 godina, a amortizaciona stopa iznosi 20%, osim ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom, kada se amortizacija vrši u rokovima predviđenim ugovorom.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i koriguju kada je potrebno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(s) Lizing – Banka kao korisnik lizinga

Lizing u kome Banka preuzima suštinski sve rizike i koristi od vlasništva klasifikuje se kao finansijski lizing. Prilikom početnog priznavanja sredstvo pribavljeno putem lizinga se vrednuje po nižoj od fer vrednosti i sadašnje vrednosti minimalnih rata lizinga. Nakon početnog priznavanja, sredstvo se evidentira u skladu sa računovodstvenom politikom koja se primenjuje na to sredstvo.

Sredstva koja se drže u nekoj drugoj vrsti zakupa klasifikuju se kao operativni lizing i ne priznaju se u bilansu stanja Banke.

(t) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Knjigovodstvena vrednost nefinansijskih sredstava, osim investicionih nekretnina i odloženih poreskih sredstava preispituje se na kraju svakog izveštajnog perioda, kako bi se utvrdilo da li postoje nagoveštaji koji ukazuju na to da je došlo do njihovog obezvređenja. Ako postoje takve naznake, procenjuje se nadoknadivi iznos sredstva. Nematerijalna ulaganja sa neograničenim korisnim vekom upotrebe se analiziraju u cilju utvrđenja eventualnog obezvređenja jednom godišnje. Gubitak usled obezvređenja se priznaje u iznosu razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu i nadoknadivog iznosa tog sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu.

Nadoknadiva vrednost sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu je vrednost u upotrebi ili fer vrednost umanjena za troškove prodaje, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procene vrednosti u upotrebi, procenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrednosti primenom diskontne stope pre oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i rizike specifične za to sredstvo ili jedinicu koja generiše gotovinu.

Gubitak usled obezvređenja se priznaje u iznosu razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstva i nadoknadivog iznosa tog sredstva i priznaje se u bilansu uspeha.

Gubici po osnovu obezvređenja iz prethodnih perioda se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda, kako bi se utvrdilo da li je došlo do smanjenja gubitaka ili da oni više ne postoje. Gubitak po osnovu obezvređenja se ukida u slučaju da je došlo do promene pretpostavki korišćenih za utvrđivanje nadoknadive vrednosti sredstva. Gubitak po osnovu obezvređenja se ukida samo do iznosa do kojeg knjigovodstvena vrednost sredstva ne prelazi knjigovodstvenu vrednost koja bi bila utvrđena, umanjena za ispravku vrednosti, u slučaju da nije bilo priznavanja gubitka po osnovu obezvređenja.

(u) Depoziti, primljeni krediti i subordinirane obaveze

Depoziti, primljeni krediti i subordinirane obaveze predstavljaju osnovni izvor finansiranja Banke.

Banka klasifikuje instrumente kapitala kao obaveze ili vlasničke instrumente u skladu sa suštinom ugovornih odredbi konkretnog instrumenta.

Depoziti, primljeni krediti i subordinirane obaveze se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji im se mogu direktno pripisati, dok se nakon početnog priznavanja, vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metode efektivne kamatne stope.

(v) Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u slučaju kada se očekuje da će Banka, kao rezultat prošlih događaja, imati sadašnju zakonsku ili ugovornu obavezu, koja se može pouzdano utvrditi i za čije izmirenje je neophodan odliv resursa, koji predstavljaju ekonomsku korist za Banku. Rezervisanje se utvrđuje diskontovanjem očekivanih budućih novčanih odliva, primenom diskontne stope pre poreza, koja odražava trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i, po potrebi, rizika specifičnih za datu obavezu. Banka ne vrši diskontovanje očekivanih budućih novčanih odliva za koje se, prema najboljim procenama, očekuje da će nastati u kratkom roku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(x) Finansijske garancije

Finansijske garancije predstavljaju ugovore po kojima je Banka u obavezi da izvrši naznačeno plaćanje u vidu isplate držaocu za gubitak koji je pretrpeo zato što naznačeni dužnik nije izvršio blagovremeno plaćanje odnosno činjenje u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta.

Obaveze po osnovu finansijske garancije se inicijalno priznaju po fer vrednosti i početna fer vrednost se amortizuje u toku trajanja finansijske garancije, u skladu sa uslovima ugovora. Obaveza po osnovu finansijske garancije se naknadno evidentira po amortizovanoj vrednosti ili po sadašnjoj vrednosti najbolje procene svih budućih plaćanja (kada je plaćanje po garanciji verovatno), u zavisnosti od toga koji je iznos veći. Finansijske garancije su prikazane u okviru potencijalnih obaveza.

(y) Naknade zaposlenima

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je u obavezi da plaća obaveze državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

U skladu sa Zakonom o radu, Banka je u obavezi da isplati naknadu zaposlenima prilikom odlaska u penziju. Dugoročna rezervisanja po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjenih uslova, iskazana na dan 31. decembra 2015. godine predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih budućih isplata zaposlenima utvrđenu aktuarskim odmeravanjem uz korišćenje pretpostavki kao što su tablice smrtnosti, stope fluktuacije i invalidnosti, projektovana godišnja stopa rasta zarada od 2%, godišnja diskontna stopa od 5,25% uz očekivanu stopu inflacije od 1,5%, a takođe i tablice iščezavanja sastavljene od strane aktuara. Pored toga, Banka je u 2015. godini izvršila ukalkulisavanje troškova za neiskorišćene dane godišnjeg odmora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

(a) Uvod i pregled

Banka je u svom poslovanju naročito izložena sledećim rizicima:

- Kreditnom riziku, uključujući i rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik izmirenja/isporuke, kao i rizik druge ugovorne strane;
- Riziku koncentracije, koji posebno uključuje rizike izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica;
- Riziku likvidnosti;
- Tržišnim rizicima (kamatni rizik, devizni rizik i ostali);
- Operativnom riziku;
- Riziku ulaganja banke;
- Strateškom riziku;
- Riziku usklađenosti poslovanja banke.

Kreditni rizik predstavlja rizik potencijalno negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza prema Banci od strane dužnika. Kreditni rizik uključuje i povezane rizike koji predstavljaju verovatnoću da će doći do negativnih posledica po finansijski rezultat i kapital Banke zbog:

- rezidualnog rizika – koji se ogleda u činjenici da su tehnike ublažavanja kreditnog rizika nedovoljno efikasne u odnosu na predviđanja ili njihova primena ne utiče dovoljno na smanjenje rizika kojima je Banka izložena;
- rizika smanjenja vrednosti potraživanja – umanjena je vrednost kupljenog potraživanja zbog novčanih ili nenovčanih obaveza bivšeg kreditora prema dužniku;
- rizika izmirenja/isporuke – neizmirene transakcije ili druga ugovorna strana nije izvršila svoj deo pogodbe u transakciji ili izmirenju monetarnih obaveza prema uslovima date transakcije;
- rizika druge ugovorne strane – druga ugovorna strana nije izvršila svoj deo pogodbe u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije ili izmirenja monetarnih obaveza prema uslovima date transakcije.

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke prouzrokovan nemogućnošću Banke da ispuni svoje obaveze kao rezultat povlačenja postojećih izvora finansiranja i/ili nemogućnosti obezbeđivanja novih izvora finansiranja ili poteškoća u pretvaranju aktive u likvidna sredstva usled poremećaja na tržištu.

Tržišni rizik obuhvata rizik kamatne stope, devizni rizik i ostale tržišne rizike. Kamatni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promena u kamatnim stopama. Devizni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promena deviznog kursa. Ostali tržišni rizici obuhvataju rizik promene cena vlasničkih hartija od vrednosti, rizik promene cena dužničkih hartija od vrednosti, rizik izmirenja/isporuke i rizik druge ugovorne strane.

Operativni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled ljudskih grešaka, neadekvatnih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nepredvidljivih spoljašnjih događaja.

Okvir za upravljanje rizicima

Najbitniju ulogu u sistemu upravljanja rizicima ima Upravni odbor Banke, koji je odgovoran za njegovo uspostavljanje, kao i nadzor nad tim sistemom. Upravni odbor utvrđuje strategiju i politike za upravljanje ključnim vrstama rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Takođe, davanjem saglasnosti Upravni odbor učestvuje u procesu odobravanja velikih plasmana jednom licu ili grupi povezanih lica, prema kojima je izloženost preko 10% kapitala Banke, kao i u slučaju povećanja te izloženosti na više od 20% kapitala Banke. Odbor za reviziju pomaže Upravnom odboru u vršenju svoje funkcije razmatranjem najbitnijih internih akata Banke pre usvajanja od strane Upravnog odbora. Izvršni odbor Banke je odgovoran za sprovođenje usvojenih strategija i politika upravljanja rizicima, kao i usvajanje procedure za identifikovanje, merenje, procenu i upravljanje rizicima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod i pregled (nastavak)

Okvir za upravljanje rizicima (nastavak)

Važnu ulogu u procesu odobravanja plasmana ima Kreditni odbor, koji razmatra kreditne zahteve, donosi odluke o kreditnim zahtevima u okviru svojih nadležnosti ili daje preporuku za viši nivo nadležnosti u odobravanju kreditnih poslova. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati tržišni rizik i rizik likvidnosti.

Internom organizacijom Banke obezbeđena je funkcionalna i organizaciona odvojenost aktivnosti upravljanja rizicima i ostalih redovnih poslovnih aktivnosti. U svojoj organizacionoj strukturi Banka ima poseban Sektor za upravljanje rizicima, koji ima sveobuhvatnu i veoma važnu ulogu u održavanju i razvoju stabilnog i profitabilnog kreditnog portfolija. Sektor za upravljanje rizicima sada pokriva upravljanje kreditnim, tržišnim, operativnim i rizikom likvidnosti kroz poslovanje pet direkcija: Direkcija za strateško upravljanje rizicima i kontrolu, Direkcija za kreditna odobrenja privredi, Direkcija za kreditne poslove sa stanovništvom, Direkcija za problematične plasmane privredi i Direkcije tržišnog i operativnog rizika.

Sve direkcije direktno odgovaraju članu Izvršnog odbora koji je zadužen za upravljanje rizicima, čime se obezbeđuje pojačan nadzor svih faza kreditnog procesa kao i opšti pregled i procena svih rizika kojima je Banka izložena.

Direkcija interne revizije

Direkcija interne revizije obavlja svoje aktivnosti na bazi godišnjeg plana i strateškog petogodišnjeg plana odobrenog od strane Upravnog odbora. Učestalost vršenja interne revizije (učestalost ili dužina revizije) određenog poslovnog segmenta može da varira od jedne do pet godina, i direktno zavisi od nivoa procenjenog rizika. Direkcija interne revizije redovno prati implementaciju preporuka (akcionih planova) u izveštajima interne revizije i izveštajima Izvršnom odboru, Odboru za reviziju i Upravnom odboru, kao i sva potencijalna kašnjenja u implementaciji mera.

(b) Kreditni rizik

Kreditni proces u Banci zasnovan je na striktnoj podeli nadležnosti i odgovornosti u kreditnim poslovima između aktivnosti preuzimanja rizika za koje je zadužena prodajna funkcija i aktivnosti upravljanja rizicima. Prodajnu funkciju predstavljaju sektori koji su zaduženi za uspostavljanje i vođenje odnosa sa klijentima, a aktivnosti upravljanja kreditnim rizikom su u nadležnosti odgovarajućih direkcija u okviru Sektora za upravljanje rizicima koje se bave odobravanjem, praćenjem, restrukturiranjem i naplatom. Shodno principu „četvoro očiju“ predlog za odobrenje kreditnog zahteva podnosi prodajna funkcija (prvi glas), a za odobrenje ili davanje kreditne preporuke nadležna je funkcija upravljanja rizikom (drugi glas). Izuzetak mogu biti određeni standardizovani proizvodi u segmentu poslova sa stanovništvom, kada se zbog velikog broja relativno malih zahteva i pojednostavljenja postupka, proces odobrenja završava u okviru prodajne funkcije uz obaveznu primenu principa „četvoro očiju“, a sve u skladu sa prethodno definisanim kriterijumima i parametrima, odobrenim od strane funkcije upravljanja rizicima.

Banka u cilju adekvatnog i pravovremenog upravljanja rizicima u oblasti kreditiranja primenjuje sledeća interna akta: Pravilnik o upravljanju rizicima, Pravilnik o nadležnostima u kreditnim poslovima, dokumente kojima se uređuju pravila dodele i kontrole kreditnog rejtinga, Poslovnik o radu kreditnog odbora, Politiku za ublažavanje kreditnog rizika, Politiku za procene vrednosti nepokretnosti, Pravila za upravljanje restrukturiranim i spornim klijentima – pravnim licima, Pravilnik o obračunu rezervisanja prema MRS/MSFI i druga akta. Cilj Banke je da se definisanjem procedura i odgovornosti pojedinaca u procesu upravljanja rizicima zaštiti, a i optimizuje nivo preuzetih rizika.

U nameri da definiše konzistentne smernice za kreditnu aktivnost i opšti okvir upravljanja rizicima, Banka donosi Strategiju upravljanja kreditnim rizikom za privredu i stanovništvo za svaku poslovnu godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Strategijom su obuhvaćene generalne smernice za osnovne parametre upravljanja rizicima, principi analize kreditne sposobnosti za svaki segment klijenata, ali i određenje prema smeru razvoja pojedinih proizvoda, kao i detaljno razmatranje strategija razvoja portfolija po pojedinim privrednim granama i najvećim grupama povezanih lica. Na taj način Banka obezbeđuje da se ostvarivanje usvojene poslovne politike odvija u okvirima koji će rezultirati prihvatljivim nivoom kreditnog rizika na nivou pojedinačnih plasmana i adekvatnom diversifikacijom i opštim kvalitetom kreditnog portfolija.

Ovlašćenja, odgovornosti i nadležnosti lica uključenih u sistem upravljanja rizicima Banke definisani su Pravilnikom o nadležnostima u kreditnim poslovima. Prilikom donošenja odluka u oblasti kreditiranja, nezavisno od nivoa odlučivanja poštuje se princip tzv. „četvoro očiju“, kojim se obezbeđuje da za svaki zahtev postoje dve strane koje se međusobno proveravaju - ona koja predlaže i ona koja odobrava određeni plasman.

Izveštavanje o kreditnom riziku

Pravovremena identifikacija, merenje, kontrola i upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija Banke obezbeđeno je Sistemom izveštavanja kreditnog rizika (u daljem tekstu: RMIS). Izveštavanjem na nivou ukupnog portfolija i na nivou pojedinačnog klijenta, RMIS pruža potpune, tačne i blagovremene informacije o stanju, kvalitetu i kretanju kreditnog portfolija.

RMIS mora da ispuni sledeće četiri funkcije:

1. Prikupljanje i obrada podataka i pokazatelja kreditnog rizika
2. Analiza kretanja i promena ukupnih plasmana i strukturalnih karakteristika portfolija
3. Kontinuiran monitoring kreditnog rizika
4. Pružanje osnove za proces odlučivanja o nivou kreditnog rizika

Praćenje, upravljanje i izveštavanje o kreditnom riziku na nivou kreditnog portfolija obuhvata i praćenje rezervisanja za kreditne gubitke (ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu vanbilansnih stavki), kao i posebne i potrebne rezerve za procenjene gubitke, obračunate u skladu sa Odlukom o klasifikaciji i relevantnim internim aktima Banke.

Parametri kreditnog rizika

Kvantifikacija kreditnog rizika vrši se merenjem očekivanog gubitka. Osnovni pokazatelji koji se koriste u praćenju kreditnog rizika i obračunu očekivanog gubitka su:

- izloženost Banke u momentu nastanka statusa neizvršavanja obaveza (EaD)
- verovatnoća neizvršavanja obaveza (PD)
- gubitak u slučaju neizvršavanja obaveza (LGD)
- period identifikacije nastalog gubitka (LCP)

Banka koristi interni model za procenu kreditnog rizika. Rejting modeli određuju specifični rejting za klijente sa sličnim nivoom kreditnog rizika. Svaki rejting stepen povezan je sa odgovarajućim PD parametrom. Banka interno procenjuje i ostale parametre kreditnog rizika.

Interni model za procenu kreditnog rizika, parametri kreditnog rizika i sredstva obezbeđenja koriste se za utvrđivanje rezervisanja za kreditne gubitke u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI), čiji se način utvrđivanja definiše posebnim internim aktom Banke.

U cilju ispunjavanja gore navedenih funkcija, RMIS koristi informacione sisteme Grupe i interno kreirane baze podataka sa podacima o portfoliju na nivou plasmana. Iz sistema se obezbeđuje podatak o rejtingu i danima docije klijenata, kao važnim parametrima kreditnog rizika klijenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Izveštavanje o kreditnom riziku (nastavak)

Limiti

Banka upravlja koncentracijom kreditnog rizika u portfoliju utvrđivanjem limita. Limiti su određeni internim politikama i/ili regulativom NBS, a njihovo poštovanje se redovno prati i izveštava.

U skladu sa regulativom NBS, ukupan iznos izloženosti prema jednom klijentu ili grupi povezanih lica ne može biti veći od 25% ukupnog obračunskog kapitala Banke, nakon primene propisanih odbitnih stavki. Zbir svih izloženosti koje prelaze 10% kapitala Banke ne može biti veći od 400% kapitala Banke. Ukupna izloženost prema jednom klijentu ili grupi povezanih lica koji prelazi 10% kapitala Banke mora biti odobrena od strane Upravnog odbora.

Izveštaji

U praćenju kreditnog rizika na nivou portfolija, koriste se sledeći izveštaji:

- Izveštaj o riziku (Risk Report, RR)
- Izveštaj o praćenju kreditnog rizika (Credit Risk Monitoring Report (CRM))
- Izveštaj o kvalitetu aktive (AQ)

RR se priprema mesečno i kvartalno, s tim da je kvartalni izveštaj detaljniji i obuhvatniji. Standardni mesečni RR između ostalog obuhvata:

- strukturu i razvoj portfolija po klasama rizika
- iznose i promene rezervisanja u skladu sa MSFI
- pokrivenost portfolija sredstvima obezbeđenja
- glavne pokazatelje kreditnog rizika i njihov razvoj
- komentare za najznačajnije promene i trend kreditnog rizika
- pregled najvećih klijenata sa statusom neizmirenja obaveza.

Kvartalni RR sadrži podatke koji se prikazuju na mesečnom nivou, ali razbijene po segmentima, kao i dodatne informacije vezane za:

- strukturu sredstava obezbeđenja
- strukturu vanbilansnih stavki
- pregled portfolija po vrsti i valuti plasmana
- pregled plasmana portfolija po industrijskim sektorima
- ročnu strukturu portfolija u zavisnosti od roka dospeća plasmana
- pregled velikih izloženosti prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

CRM se priprema na mesečnom nivou. Podaci su dati na nivou subsegmenta (velika privredna društva, srednja privredna društva, finansiranje nekretnina, biznis klijenti i preduzetnici i fizička lica), uz komparativne podatke za prethodni mesec i kraj prethodne godine. Izveštaj između ostalog sadrži sledeće informacije:

- struktura plasmana (vrsta i valuta)
- pokrivenost portfolija sredstvima obezbeđenja i struktura sredstava obezbeđenja
- ročnu strukturu portfolija
- iznose i promene rezervisanja u skladu sa MSFI
- strukturu plasmana portfolija po internim rejting kategorijama
- strukturu portfolija prema kriterijumu statusa (ne)izvršenja obaveza klijenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine**4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****(b) Kreditni rizik (nastavak)****Izveštavanje o kreditnom riziku (nastavak)**

AQ se sastavlja na mesečnom nivou, podaci se prikazuju po pod-segmetima sa uporednim podacima za svaki mesec izveštajnog perioda. Izveštaj sadrži:

- Otvorene stavke, EAD, sredstva obezbeđenja, pokrivenost svakog pod-segmenta sredstvima obezbeđenja i struktura sredstava obezbeđenja
- dodatne ispravke vrednosti i ukidanja ispravki vrednosti, pojedinačna i opšta rezervisanja i ispravke vrednosti klijenata u NPL statusu.
- Trošak razvoja rizika
- Pregled problematičnih plasmana prema NBS.

Pored standardizovanih izveštaja, sprovodi se i niz aktivnosti koje doprinose tačnosti parametra koji se koriste pri praćenju kreditnog rizika: *ad hoc* izveštavanje i analize i ostale aktivnosti koje doprinose tačnosti parametara kreditnog rizika.

Ad hoc izveštavanje i analize primenjuju se u slučajevima koji su rizični po Banku, naročito kada se nivo kreditnog rizika menja drastično i naglo i kada se zahteva pravovremena reakcija. Primeri uključuju: pogoršanje interno dodeljenih rejtinga, značajna potreba za dodatnim rezervisanjem, znaci neusklađenosti u organizaciji, primenjenom sistemu ili procedurama, promena nekog od parametara kreditnog rizika i obračuna rezervisanja.

Ostale aktivnosti koje Banka sprovodi uključuju proveru kvaliteta podataka koji se koriste u praćenju, upravljanju i izveštavanju kreditnog rizika, unapređenje postojećih sistema i procedura, godišnji proces budžetiranja i naknadne provere i eventualne korekcije budžetiranih parametara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Izveštavanje o kreditnom riziku (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku

Naredna tabela prikazuje maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku, po vrstama finansijskih instrumenata:

	Gotovina i sredstva kod centralne banke		Finansijska sredstva koja se drže do dospeća		Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		Kreditni i potraživanja od komitenata		Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha		Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		Ostala sredstva		Vanbilansne stavke		
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	
U hiljadama dinara																	
Pojedinačna ispravka vrednosti																	
Pravna lica, rejting 10	-	-	16.252	16.252	-	-	14.739.127	13.553.170	-	-	-	-	112.179	104.747	28.148	48.264	
Pravna lica, rejting 9	-	-	-	-	-	-	68.419	11.254.978	-	-	-	-	135	80.828	-	119.077	
Pravna lica, restrukturirani plasmani	-	-	-	-	2	-	15.085.145	947.485	-	-	-	-	119.310	28.989	229.003	134.877	
Fizička lica >90 dana kašnjenja	-	-	-	-	-	-	4.113.123	3.567.539	-	-	-	-	84.821	70.726	1.002	7.874	
Bruto plasmani	-	-	16.252	16.252	2	-	34.005.814	29.323.172	-	-	-	-	316.446	285.290	258.153	310.092	
Ispravka vrednosti	-	-	16.252	16.252	1	-	19.899.044	17.661.214	-	-	-	-	294.594	262.507	79.538	188.674	
Knjigovodstvena vrednosti	-	-	-	-	1	-	14.106.770	11.661.958	-	-	-	-	21.851	22.783	178.615	121.418	
Grupna ispravka vrednosti																	
Pravna lica, rejting 1-6	36.431	41.052	222.454	487.891	1.061.101	9.491.052	114.921.292	98.818.505	-	-	2.897.174	3.457.008	20.843	520.209	94.119.737	93.354.676	
Pravna lica, rejting 7	-	-	8.021	100.237	270	1.173.254	3.697.462	12.425.190	-	-	-	-	312	6.979	1.145.760	2.339.182	
Pravna lica, rejting 8	-	-	-	-	-	-	1.757.840	1.680.729	-	-	-	-	166	4.435	305.360	214.332	
Fizička lica <90 dana kašnjenja	-	-	-	-	-	-	46.842.306	41.201.528	-	-	-	-	1.061	1.781	1.427.551	1.614.904	
Bruto plasmani	36.431	41.052	230.475	588.128	1.061.371	10.664.306	167.218.900	154.125.952	-	-	2.897.174	3.457.008	22.382	533.404	96.998.408	97.523.094	
Ispravka vrednosti	398	449	9.113	3.654	15.747	32.498	1.005.727	805.507	-	-	-	-	10.952	2.308	132.563	106.431	
Knjigovodstvena vrednosti	36.033	40.603	221.362	584.474	1.045.624	10.631.808	166.213.173	153.320.445	-	-	2.897.174	3.457.008	11.430	531.096	96.865.845	97.416.663	
Knjigovodstvena vrednosti aktive sa dodeljenim rejtingom	36.033	40.603	221.362	584.474	1.045.625	10.631.808	180.319.943	164.982.403	-	-	2.897.174	3.457.008	33.282	553.879	97.044.460	97.538.081	
Knjigovodstvena vrednosti aktive bez dodeljenog rejtinga	43.711.135	29.901.435	-	-	7.421.931	-	55.194	-	2.563.666	685.490	66.786.777	51.414.595	760.712	11	-	-	
Ukupna knjigovodstvena vrednost	43.747.168	29.942.038	221.362	584.474	8.467.556	10.631.808	180.375.137	164.982.403	2.563.666	685.490	69.683.951	54.871.603	793.994	553.890	97.044.460	97.538.081	

*Kategorija "Pravna lica - restrukturirani plasmani" uključuje klijente sa internim rejtingom 8- čija ispravka vrednosti nije pojedinačna već je formirana grupno

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**(b) Kreditni rizik (nastavak)****Implementacija bazelskih standarda**

U oblasti primene bazelskih standarda težište aktivnosti bilo je prvenstveno na monitoringu prediktivne moći interno razvijenih rejting modela i njihovih parametara za segmente: pravnih lica, fizičkih lica, preduzetnika i malih preduzeća. U toku 2015. godine sprovedena je implementacija unapređenih verzija interno razvijenih rejting modela za pomenute segmente. Implementiran je i Forbearance alat po najnovijim standardima EBA-e (European Banking Authority), koji je usklađen sa metodologijama UniCredit Grupe, a koji omogućava bolje praćenje i evidenciju reprogramiranih/restrukturiranih plasmana i plasmana kod kojih postoje finansijske poteškoće u otplati.

Interni rejting sistem (rejting skala)

Pravila rangiranja klijenata ustanovljena su na nivou UniCredit grupacije i kao takva su jedinstvena za sve članice Grupacije. Rejting sistem Banke je razvijen i u upotrebi je od 2004. godine na nivou grupe za klijente koji pripadaju grupi poslovanja s privredom. Za klijente iz grupe fizičkih lica i preduzetnika, rejting sistem je razvijen interno i u upotrebi je od 2010. godine. U toku 2015. godine urađeno je poboljšanje i implementacija svih interno razvijenih rejting modela čime je značajno unapređena njihova prediktivna moć. Master skala se koristi kao jedinstveni metod dodeljivanja rejtinga kojim je osigurano da klijenti sa istim rejtingom imaju iste kreditne karakteristike i istu verovatnoću da neće ispuniti svoje obaveze, delom ili u potpunosti, u periodu od 1 godine.

Master skala je podeljena na 10 rejting klasa, koje su dalje izdvojene na ukupno 26 rejting podklasa.

Interna master skala je usklađena sa bazelskim standardima što znači da je za svaku rejting podklasu vezan parametar PD, odnosno verovatnoća da klijent sa određenim karakteristikama neće moći izvršiti obaveze prema Banci i da će otići u status neizvršenja. Za prve 24 podklase verovatnoća neizvršavanja obaveza (*default*) se kreće od 0,02% do 20,00% i to su klijenti čiji rejting je u rasponu od 1+ do 8. Njihova verovatnoća neizvršenja definisana je skalom koja je zasnovana na statističkim analizama istorijskih podataka.

Rejtinzi od 1+ do 6-: Ovi rejtinzi se odnose na klijente koji imaju kreditni rejting u rasponu od „veoma dobar” do „prihvatljiv”. Za klijente sa ovim rejtingom ponovna provera kreditne sposobnosti se vrši jednom godišnje.

Rejtinzi od 7+ do 7-: Pokrivaju tri podklase za transakcije sa klijentima slabog kreditnog kvaliteta. Ovi klijenti nose značajno veći rizik i moraju biti konstantno pod pojačanim nadzorom.

Rejtinzi 8+ i 8 pokrivaju klijente za koje nije određeno posebno rezervisanje, a predmet su posebnih mera restrukturiranja ili smanjenja kreditne izloženosti.

Rejting 8- odnosi se na klijente u statusu neizvršenja obaveza po kriterijumima definisanim bazelskim standardima.

Rejting 9 se odnosi na klijente za koje je obračunato posebno rezervisanje procenjeno na individualnoj osnovi ili kod kojih je deo potraživanja otpisan.

Rejting 10 se dodeljuje klijentima koji su u statusu likvidacije ili bankrotstva.

Rejting podgrupe 8-, 9 i 10 po definiciji se dodeljuju klijentima koji su u statusu neizvršenja obaveza po kriterijumima definisanim bazelskim standardima, sa obračunatim posebnim rezervisanjem.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**(b) Kreditni rizik (nastavak)****Metodologija obračuna ispravke vrednosti i rezervisanja**

Postupak rezervisanja u skladu sa usvojenim Pravilnikom o obračunu rezervisanja prema MRS/MSFI, usvojenim pravilima Banke, sprovodi se u dva koraka:

- procena individualnog/posebnog rezervisanja (na nivou grupe ili na pojedinačnom nivou) za klijente kod kojih je već došlo do umanjenja vrednosti,
- procena umanjenja vrednosti na nivou portfolija za kredite za koje ne postoji dokaz o obezvređenju ili postoji ali još uvek nije identifikovan.

Pravila i principi za pojedinačnu ispravku vrednosti/rezervisanje

Finansijsko sredstvo je obezvređeno, a umanjenje vrednosti se pojavilo ukoliko postoji objektivni dokaz o obezvređenju koji proizilazi iz jednog ili više događaja nastalih nakon datuma inicijalnog priznavanja sredstva, a koji imaju uticaj na procenjene buduće novčane tokove tog finansijskog sredstva. Banka procenjuje najmanje jednom u tri meseca da li postoje objektivni dokazi obezvređenja finansijskog sredstva ili grupe sredstava. Ukoliko bilo koji takav dokaz postoji, Banka je dužna da izvrši obračun iznosa tog obezvređenja u cilju određivanja da li treba priznati gubitak po osnovu umanjenja vrednosti. Drugim rečima, ukoliko postoji bilo kakav dokaz o obezvređenju, Banka treba da proceni iznos koji može da se povрати za to sredstvo ili grupu sredstava i prizna gubitak po osnovu umanjenja vrednosti.

Prilikom određivanja adekvatnog iznosa rezervisanja, pravi se razlika između potrebe za obračunom posebnog rezervisanja na pojedinačnoj osnovi i posebnog rezervisanja na grupnoj osnovi za klijente grupisane u kategorije sa sličnim karakteristikama rizičnosti, na osnovu segmenta kom klijent pripada i ukupnog iznosa izloženosti na nivou klijenta. Ukupnu izloženost klijenta čine bilansno stanje potraživanja i vanbilansno stanje potraživanja, uključujući i nepovučena sredstva po plasmanima.

Proces određivanja posebnog rezervisanja na pojedinačnoj osnovi ima za cilj da izmeri gubitak po osnovu umanjenja vrednosti na nivou klijenta. Pojedinačno rezervisanje se procenjuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova (isključujući buduća umanjenja vrednosti koja nisu identifikovana kao nastala) diskontovanih efektivnom kamatnom stopom date finansijske aktive (npr. efektivnom kamatnom stopom definisanom prilikom zaključivanja ugovora). Drugim rečima, rezervisanje će biti određeno u iznosu pojedinačnog potraživanja za koje se ne očekuje da će biti naplaćeno. U slučaju da efektivna kamatna stopa nije dostupna, za obračun rezervisanja biće korišćena alternativna kamatna stopa koja je u skladu sa pravilima definisanim internim aktima Banke. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti potraživanja, prvo se računa diskontovani novčani tok iz otplata glavnice, kamate ili bilo koji drugi novčani tok iz plasmana. Nakon toga, računa se diskontovani novčani tok iz neto ostvarive vrednosti sredstava obezbeđenja po datom plasmanu. Konačna neto sadašnja vrednost budućih novčanih tokova plasmana se poredi sa knjigovodstvenom vrednošću istog i određuje se iznos rezervisanja za gubitke po datom plasmanu koji se priznaju u bilansu uspeha.

Obračun rezervisanja za izloženosti sa umanjenjem vrednosti koje nisu klasifikovane kao individualno značajne vrši se na grupnoj osnovi grupisanjem klijenata sa statusom neizmirenja obaveza u homogene kategorije sa sličnim karakteristikama rizičnosti. Prilikom definisanja homogenih kategorija, Banka primenjuje kriterijume korišćene za segmentaciju prilikom razvoja modela za izračunavanje stope gubitka usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (LGD modela).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**(b) Kreditni rizik (nastavak)****Metodologija obračuna ispravke vrednosti i rezervisanja (nastavak)***Pravila i principi za opšte rezervisanje*

Prilikom obračuna rezervisanja za izloženosti kod kojih ne postoje objektivni dokazi obezvređenja, Banka primenjuje metod opšteg rezervisanja (IBNR). Prema ovom metodu, rezervisanje se obračunava ne samo za izloženosti za koje je identifikovan događaj koji vodi umanjenju vrednosti već i za izloženosti za koje su se događaji koji vode umanjenju vrednosti pojavili, ali još uvek nisu uočeni od strane Banke. Iako za ove plasmane ne postoje znaci umanjenja vrednosti, niti gubitak po osnovu kreditnog rizika na dan sastavljanja bilansa stanja, istorijski podaci nagoveštavaju da tokom vremena, za deo tih plasmana, ugovorne obaveze prema Banci neće biti izvršene.

Metod opšteg rezervisanja se zasniva na konceptu očekivanog gubitka prema bazelskim standardima. Očekivani gubitak predstavlja prosečan gubitak po osnovu kreditnog portfolija u periodu od godinu dana i zavisi od parametara kreditnog rizika. Parametar koji povezuje koncept očekivanog gubitka sa metodom opšteg rezervisanja je period identifikacije nastalog gubitka (Loss confirmation Period - LCP). LCP predstavlja vremenski period izražen kao broj meseci između momenta kada se događaj koji je doveo do umanjenja vrednosti plasmana pojavio ili se mogao pojaviti i momenta kada je taj događaj uočen od strane Banke. Identifikacija samog događaja je vezana za ispunjenje definicije statusa neizmirenja obaveze.

Da bi se pokrio nastali (ali još neuočen) gubitak za deo kreditnog portfolija bez postojanja objektivnog dokaza obezvređenja plasmana, opšte rezervisanje se određuje kao proizvod očekivanog gubitka za period od godinu dana i LCP parametra izraženog u delovima godine. Vrednost LCP parametra je 12 meseci za klijente koji pripadaju segmentu pravnih lica, malih preduzeća, preduzetnika i fizičkih lica u skladu sa internom segmentacijom (Corporate i Retail) dok se za potraživanja prema bankama primenjuje LCP od 4 meseca, a u skladu sa rasponom preporučenim od strane UniCredit Grupe, koji se kreće od četiri do dvanaest meseci.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Metodologija obračuna ispravke vrednosti i rezervisanja (nastavak)

Naredna tabela prikazuje analizu bruto i neto problematičnih plasmana bankama i klijentima. Problematicni plasmani su oni kod kojih je najmanje jedna rata otplate u kašnjenju više od 90 dana. Ovakvi plasmani se ispravljaju 100% nakon razmatranja očekivane naplate iz tokova gotovine iz poslovanja ili iz sredstava obezbeđenja.

U hiljadama dinara	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća		Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija				Ostala sredstva		Vanbilansne stavke	
			Kredit i potraživanja od komitenata		Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
	Bruto	Neto	Bruto	Neto						
31. decembar 2015.										
Pravna lica, rejting 10	16.252	-	-	-	14.739.127	2.011.873	112.179	8.904	28.148	4.031
Pravna lica, rejting 9	-	-	-	-	68.419	50.072	135	2	-	-
Pravna lica, restrukturirani plasmani	-	-	2	1	15.085.145	10.505.094	119.310	11.821	229.003	173.734
Fizička lica >90 dana kašnjenja	-	-	-	-	4.113.123	1.539.731	84.821	1.125	1.002	850
Ukupno	16.252	-	2	1	34.005.814	14.106.770	316.446	21.851	258.153	178.615
31. decembar 2014.										
Pravna lica, rejting 10	16.252	-	-	-	13.553.170	2.709.632	104.747	10.962	48.264	44.205
Pravna lica, rejting 9	-	-	-	-	11.254.978	6.699.606	80.828	37	119.077	67.079
Pravna lica, restrukturirani plasmani	-	-	-	-	947.485	813.112	28.989	9.008	134.877	3.979
Fizička lica >90 dana kašnjenja	-	-	-	-	3.567.539	1.439.608	70.726	2.776	7.874	6.155
Ukupno	16.252	-	-	-	29.323.172	11.661.958	285.290	22.783	310.092	121.418

Starosna struktura dospelih, a neobezvređenih plasmana, na dan 31. decembra 2015. godine, prikazana je u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Dospeli do 30 dana	Dospeli od 31 do 60 dana	Dospeli od 61 do 90 dana	Dospeli preko 90 dana	Ukupno
Kredit i potraživanja od komitenata					
Bruto vrednost	1.688.564	304.854	109.670	109.670	2.212.759
Ispravka vrednosti	(59.271)	(9.127)	(4.673)	(945)	(74.015)
Neto knjigovodstvena vrednost	1.629.293	295.727	104.998	108.725	2.138.744

UNICREDIT BANK SRBIJA A.D., BEOGRAD

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)*Sredstva obezbeđenja - kolaterali*

Ublažavanje kreditnog rizika sprovodi se zahtevima za odgovarajućim sredstvima obezbeđenja. Svrha pribavljanja svih raspoloživih sredstava obezbeđenja, pravilnog knjiženja, procene i nadzora je smanjenje rizika u najvećoj mogućoj meri. Stoga je Banka posebno posvećena upravljanju sredstvima obezbeđenja, održavanjem prihvatljivog odnosa između preuzetog rizika i stvarne stope pribavljanja kolaterala, kontrole i ublažavanja rizika vezanih za kvalitet, koncentraciju ili osiguranje potraživanja, ročnost, valutu, itd. U cilju daljeg unapređenja procesa i sistema u pogledu ublažavanja kreditnog rizika, Banka je osnovala posebnu jedinicu u okviru Direkcije za strateško upravljanje rizicima i kontrolu - Odeljenje za upravljanje kolateralom (CMU).

Banka koristi odgovarajuće politike za upravljanje instrumentima obezbeđenja. Instrumenti obezbeđenja koje Banka prihvata i koristi sa ciljem smanjenja kreditnog rizika su:

- Finansijska sredstva obezbeđenja (gotovinski depoziti), za koje je dozvoljeno vrednovanje u punom iznosu,
- Platve garancije prvoklasnih banaka i država, vrednovanje do punog iznosa,
- Hipoteke nad stambenim ili komercijalnim objektima, vrednovanje najviše do 70% i 60% respektivno u odnosu na procenjenu vrednost objekta,
- Zaloga nad potraživanjima, vrednovanje do 70%,
- Zaloga nad pokretnim stvarima, vrednovanje do 50%,
- Hartije od vrednosti izdate od strane država, centralnih banaka ili institucija sa zadovoljavajućim kreditnim rejtingom.

U slučaju kada se valuta instrumenta obezbeđenja razlikuje od valute plasmana koji je njime pokriven, materijalna vrednost instrumenta obezbeđenja mora biti dodatno umanjena, korišćenjem faktora umanjenja koji su definisani za svaku kombinaciju valuta, a propisani su Politikom Banke: "Politika za ublažavanje kreditnog rizika – Posebni lokalni standardi".

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

UNICREDIT BANK SRBIJA A.D., BEOGRAD
31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja – kolaterali

Procena fer vrednosti kolaterala, uzetih kao obezbeđenje po osnovu plasmana Banke do nivoa izloženosti kreditnom riziku na dan 31. decembar 2015. godine je prikazana u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		Kredit i potraživanja od komitenata		Finansijska sredstva koja se drže do dospeća		Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		Ostala sredstva		Vanbilansne stavke	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Pravna lica, rejting 10	-	-	1.188.406	1.849.356	-	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine	-	-	1.188.406	1.835.473	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	13.883	-	-	-	-	-	-	-	-
Pravna lica, rejting 9	-	-	61.847	6.431.002	-	-	-	-	-	-	-	13.051
Nekretnine	-	-	61.847	3.155.095	-	-	-	-	-	-	-	13.051
Ostalo	-	-	-	3.275.907	-	-	-	-	-	-	-	-
Pravna lica, restrukturirani plasmani	-	-	7.422.265	732.437	-	-	-	-	-	-	33.251	25.750
Nekretnine	-	-	4.587.567	292.416	-	-	-	-	-	-	32.885	25.585
Ostalo	-	-	2.834.698	440.021	-	-	-	-	-	-	366	165
Fizička lica >90 dana kašnjenja	-	-	473.214	429.721	-	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine	-	-	471.667	428.510	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	1.547	1.211	-	-	-	-	-	-	-	-
Grupna ispravka vrednosti na osnovu procene kolaterala	-	1.071	58.653.183	51.567.425	-	-	-	-	-	-	11.037.243	18.676.407
Nekretnine	-	-	41.087.689	37.597.593	-	-	-	-	-	-	2.984.518	3.042.261
Ostalo	-	1.071	17.565.494	13.969.832	-	-	-	-	-	-	8.052.725	15.634.146
Ukupno	-	1.071	67.798.915	61.009.941	-	-	-	-	-	-	11.070.495	18.715.208

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2015. godine****4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)****(c) Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju da izmiri svoje finansijske obaveze koje se izmiruju isplatom gotovine ili drugog finansijskog sredstva.

Banka je izložena dnevnim zahtevima za dostupnim novčanim sredstvima iz depozita koji dospevaju za jedan dan (overnight depozita), sa tekućih računa, dospelih depozita, za povlačenjem kredita, garancija, marži i drugim obavezama za isplatu gotovine i gotovinskih ekvivalenata. Banka nema potrebu da zadržava novčana sredstva da bi izašla u susret svim ovim potrebama, procenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvideti.

Usaglašenost i kontrolisana neusaglašenost ročnosti i kamatnih stopa sredstava i obaveza su jedan od osnova poslovne politike rukovodstva Banke. Nije uobičajeno za banke da se ikada u potpunosti usaglase, s obzirom na to da se poslovne transakcije često vrše na neodređen period i da su različite vrste. Otvorena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Dospeće sredstava i obaveza i mogućnost zamene, po prihvatljivim troškovima, kamatonosne obaveze po dospeću, predstavljaju važan faktor u proceni likvidnosti Banke i njene izloženosti promenama kamatnih stopa i deviznog podbilansa.

Rukovodstvo Banke veruje da raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke predstavljaju solidnu osnovu za uverenje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja.

Nivo likvidnosti banke se iskazuje pokazateljem likvidnosti. Banka je dužna da odnos između zbira likvidnih potraživanja prvog reda i likvidnih potraživanja drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju i bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća, sa druge strane održava tako da:

- iznosi najmanje 1,0 – kada je obračunat kao prosek svih radnih dana u mesecu
- ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,8 – kada je obračunat za radni dan.

Pored toga, Banka je dužna da održava nivo likvidnosti tako da uži pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 0,7 – kada je obračunat kao prosek svih radnih dana u mesecu
- ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,5 – kada je obračunat za radni dan.

Banka je dužna da o neusklađenosti pokazatelja likvidnosti u toku dva uzastopna radna dana obavesti Narodnu banku Srbije i to narednog radnog dana. Ako Banka utvrdi kritično nizak nivo likvidnosti, dužna je da o tome obavesti Narodnu banku Srbije – najkasnije narednog radnog dana. Ovo obaveštenje sadrži podatke o iznosu likvidnih sredstava koje nedostaju, o razlozima nelikvidnosti i o planiranim aktivnostima za otklanjanje uzroka nelikvidnosti. Direkcija tržišnog i operativnog rizika priprema izveštaj o dnevnoj likvidnosti za potrebe Narodne banke Srbije na dnevnom i mesečnom nivou.

Upravljanje likvidnošću Banke je odgovornost direktora Odeljenja za upravljanje aktivom i pasivom (ALM) i Direktora Direkcije za poslovanje na finansijskom tržištu. Centar za likvidnost UniCredit Grupe vrši nadzor nad upravljanjem likvidnošću zavisnih društava, održava politiku likvidnosti u regionu i, ukoliko je potrebno, nalaže korektivne mere koje sprovodi zavisno društvo. Upravljanje kratkoročnom likvidnošću je u nadležnosti Direkcije za poslovanje na finansijskom tržištu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**(c) Rizik likvidnosti (nastavak)**

U zavisnosti od ozbiljnosti krize, Banka može proglasiti fazu Upozorenja ili Uzbune. Politika likvidnosti za nepredviđene događaje Banke opisuje pravila angažovanja u svakoj fazi: u fazi Upozorenja i fazi Uzbune. Svaka faza ima specifična uputstva za svoje aktiviranje i način reagovanja i svaka faza ima svoju specifičnu radnu grupu. Kad god je faza aktivirana, relevantne linije odgovornosti će se sastati, proceniti situaciju i doneti odluku o daljim akcijama. Saradnik za vezu (SV), imenovan od strane CRO (direktora Sektora za upravljanje rizicima) i CFO (direktora Sektora finansija), je odgovoran za sazivanja, agendu i zapisnik sa sastanka, kao i njegovu dalju distribuciju. SV će osigurati transparentnost procesa i omogućiti organizaciji da nakon završetka krize izvrši analizu efektivnosti Politike likvidnosti za nepredviđene događaje. CFO će biti odgovoran za izvršenje likvidnosnih transakcija, koordiniranje svim relevantnim operacijama, vodeći računa o potpunoj usklađenosti internih i eksternih komunikacija. CRO ima nezavisnu nadzornu ulogu.

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Racio likvidnosti I stepena:		
- na 31. decembar	1,59	1,50
- prosek za period - mesec decembar	1,55	1,58
- maksimalan za period - mesec decembar	1,61	1,74
- minimalan za period - mesec decembar	1,45	1,38

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Uži racio likvidnosti:		
- na 31. decembar	1,29	1,05
- prosek za period - mesec decembar	1,20	1,11
- maksimalan za period - mesec decembar	1,31	1,37
- minimalan za period - mesec decembar	1,12	0,87

Definisani su i na dnevnom nivou se prate rani upozoravajući indikatori. Rani upozoravajući indikatori, kao sredstvo imaju za cilj da pomognu onima koji upravljaju likvidnošću da procene tržište.

Indikatori su:

- Kumulativni likvidnosni tok za sve valute do 3 meseca u milionima EUR,
- Strukturni likvidnosni racio za sve valute,
- Likvidna aktiva i pasiva u narednih 30 dana,
- Uža likvidna aktiva i pasiva u narednih 30 dana,
- Volumen kredita nebankarskim insitucijama posle rezervisanja podeljen sa lokalnim stabilnim izvorima,
- Rizik povezan sa kratkoročnim pozicijama,
- Kretanje jednomesečnog Belibora i
- Kretanje EUR i RSD.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje analizu relevantnih grupa ročnosti finansijskih sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2015. godine:

U hiljadama dinara	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Aktiva						
Gotovina i sredstva kod centralne Banke	43.747.168	-	-	-	-	43.747.168
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	-	1.474.974	1.073.428	15.264	2.563.666
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	2.208.528	5.590.491	17.658.102	41.021.934	3.204.896	69.683.951
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	189.656	31.706	-	-	-	221.362
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	7.380.874	-	765.890	320.792	-	8.467.556
Kredit i potraživanja od komitenata	8.340.556	2.147.623	30.735.553	95.530.081	43.621.324	180.375.137
Ostala sredstva	793.994	-	-	-	-	793.994
Ukupna aktiva	62.660.776	7.769.820	50.634.519	137.946.235	46.841.484	305.852.834
Pasiva						
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	9.817	-	-	116.542	15.264	141.623
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	492.401	492.401
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	10.871.936	1.128.043	17.945.025	44.270.248	8.602.956	82.818.208
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	106.189.287	12.124.223	18.987.983	15.377.869	2.328.987	155.008.349
Subordinirane obaveze	378	-	-	3.018.992	-	3.019.370
Tekuće poreske obaveze	99.256	-	-	-	-	99.256
Ostale obaveze	4.453.140	-	-	-	-	4.453.140
Ukupna pasiva	121.623.814	13.252.266	36.933.008	62.783.651	11.439.608	246.032.347
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2015.godine	(58.963.038)	(5.482.446)	13.701.511	75.162.584	35.401.876	59.820.487

Struktura dospeća sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2015. godine ukazuje na postojanje ročne neusklađenosti preostalog perioda dospeća sredstava i obaveza do jednog meseca i od jednog do tri meseca, pre svega zbog ročne strukture depozita, odnosno značajnog učešća depozita po viđenju i kratkoročno oročenih depozita u ukupnim depozitima banaka i komitenata. Međutim, na osnovu istorijskih podataka i prethodnog iskustva, značajan procenat depozita po viđenju se može smatrati dugoročnim izvorom finansiranja s obzirom na ostvarene promete, odnosno povlačenja; takođe značajan procenat oročenih depozita bude automatski reoročen o dospeću. U isto vreme Banka raspolaze sa likvidnim instrumentima, hartijama od vrednosti koje u svakom momentu može založiti kod Narodne banke Srbije kao i ugovorenim, a nepovucenim kreditnim linijama od međunarodnih finansijskih institucija i matične banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje analizu relevantnih grupa ročnosti finansijskih sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2014 .godine:

U hiljadama dinara	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Aktiva						
Gotovina i sredstva kod centralne Banke	29.942.038	-	-	-	-	29.942.038
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	89.210	8.497	169.416	418.367	-	685.490
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	1.823.954	873.967	17.534.824	28.987.727	5.651.131	54.871.603
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	463.892	120.582	-	-	-	584.474
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	9.454.340	-	1.137.200	40.268	-	10.631.808
Kredit i potraživanja od komitenata	9.768.260	2.120.357	25.848.005	87.777.961	39.467.820	164.982.403
Tekuća poreska sredstva	772.408	-	-	-	-	772.408
Ostala sredstva	553.890	-	-	-	-	553.890
Ukupna aktiva	52.867.992	3.123.403	44.689.445	117.224.323	45.118.951	263.024.114
Pasiva						
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	-	-	118.500	88.854	-	207.354
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	454.559	454.559
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	8.947.701	586.857	4.649.122	44.607.022	11.508.395	70.299.097
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	85.508.055	9.743.621	24.073.740	11.913.672	3.220.458	134.459.546
Subordinirane obaveze	-	-	-	2.698.019	-	2.698.019
Ostale obaveze	1.447.828	-	-	-	-	1.447.828
Ukupna pasiva	95.903.584	10.330.478	28.841.362	59.307.567	15.183.412	209.566.403
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2014.godine	(43.035.592)	(7.207.075)	15.848.083	57.916.756	29.935.539	53.457.711

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici

Banka je izložena tržišnom riziku. Tržišni rizik potiče iz otvorenih pozicija kamatnih stopa, valuta i hartija od vrednosti, koji su pod uticajem opštih i specifičnih kretanja na tržištu. Banka primenjuje "vrednost pod rizikom" (VaR) metodologiju za procenu tržišnog rizika i maksimalnih očekivanih gubitaka. Ova metodologija se zasniva na brojnim pretpostavkama o različitim promenama tržišnih uslova. Upravni odbor postavlja limite za vrednost prihvatljivog rizika, koji se nadgledaju na dnevnoj bazi.

(i) Rizik od promene kamatnih stopa

Banka je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promene visine tržišnih kamatnih stopa, deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Kamatne marže mogu da se povećaju kao rezultat ovih promena, ali u isto vreme mogu da se smanje ili izazovu gubitak u slučaju neočekivanih kretanja. Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem izveštaja prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje nematerijalan. Upravni odbor postavlja limite za vrednost prihvatljivog rizika, koji se nadgledaju na dnevnoj bazi.

Banka je usredsređena na kamatni raspon. Svesna je činjenice da su kolebanja raspona internog prinosa potencijalan indikator kamatnog rizika. Ovim rasponom se upravlja kroz cene kredita, depozite i putem investicija.

Metodologija koja se koristi za procenu rizika od promena kamatnih stopa vezanog za knjigu investicija zasniva se na GAP analizi. Razlike između kamatonosnih sredstava i obaveza u različitim vremenskim „korpama“ pokazuju kako dve strane bilansa stanja drugačije reaguju na promene kamatnih stopa:

- u slučaju pozitivne GAP razlike Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu padaju,
- u slučaju negativne GAP razlike Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu rastu.

Broj i raspodela vremenskih „korpi“ se definišu na nivou Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i na nivou UniCredit Grupe. GAP limiti se određuju po valutama (limiti po valutama).

Rezultujuće kratke i duge pozicije se ponderišu faktorima koji imaju za cilj da ukažu na osetljivost pozicija u različitim vremenskim „korpama“ prema pretpostavljenim promenama u kamatnim stopama, na osnovu pretpostavljene promene od 200 baznih poena tokom vremenskog perioda, kao i na osnovu ovlašćenja za hartije od vrednosti sa izmenjenim trajanjem.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

(i) Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

	31. decembar 2015.		31. decembar 2014.	
	Nominalno trajanje GAP-a	Efekat paralelne promene kamatne stope za 200 bp	Nominalno trajanje GAP-a	Efekat paralelne promene kamatne stope za 200 bp
RSD	-	(1.381.936)	-	(1.311.714)
EUR	-	(189.123)	-	64.251
USD	-	40.725	-	(8.171)
GBP	-	-	-	-
CHF	-	(114.134)	-	(136.829)
JPY	-	-	-	-
CAD	-	-	-	-
AUD	-	-	-	-
DKK	-	-	-	-
NOK	-	-	-	-
SEK	-	-	-	-
Ukupan efekat	-	(1.644.467)	-	(1.392.463)

Banka priprema izveštaje za merenje kamatnog rizika za sve pozicije aktive, obaveza i vanbilansne pozicije, kao i sve druge naknade ili troškove koji su izloženi riziku kamatnih stopa. Ovi izveštaji se koriste kako bi se merio rizik promene neto prihoda od kamata (tzv. NII) nastao pri promeni kamata plasmana i obaveza tokom vremena. Ovaj rizik se meri u odnosu na veličinu i dužinu trajanja potencijalnih kretanja kamatnih stopa.

Upravljanje rizicima promene kamatnih stopa je dopunjeno nadgledanjem osetljivosti finansijskih sredstava i obaveza Banke u odnosu na različita standardna i nestandardna scenarija kretanja kamatnih stopa. Standardni scenariji koji se sastavljaju na dnevnom nivou uključuju 200 baznih poena (bp) paralelnog rasta ili pada krive prinosa u Srbiji.

Jedan od postavljenih ciljeva ALM-a je upravljanje rizikom kamatnih stopa Banke kroz aktivnosti na finansijskim tržištima (kroz međubankarske transakcije) u cilju zaštite od rizika u skladu sa profilom rizika koji želi i radi obezbeđivanja dovoljne zarade putem upravljanja investicionim portfolijom Banke. Odobreni instrumenti sa stanovišta kamatnih stopa su oni koji omogućavaju postizanje takve strateške pozicije koja bi omogućila poboljšanje profitabilnosti bankarske knjige.

Analiza osetljivosti Banke na povećanje ili smanjenje kamatnih stopa na tržištu, kako za bankarsku knjigu tako i za knjigu trgovanja, uz pretpostavku da nema asimetričnih kretanja u krivama prinosa i konstantne finansijske pozicije, predstavljena je kao što sledi:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

(i) Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

U hiljadama dinara	<u>Paralelno povećanje od 200 bp</u>	<u>Paralelno smanjenje od 200 bp</u>
2015.		
Na dan 31. decembar	1.837.718	(1.837.718)
Prosek za godinu	2.050.426	(2.050.426)
Maksimum za godinu	2.360.799	(2.360.799)
Minimum za godinu	1.828.786	(1.828.786)
2014.		
Na dan 31. decembar	1.744.650	(1.744.650)
Prosek za godinu	1.851.915	(1.851.915)
Maksimum za godinu	2.170.318	(2.170.318)
Minimum za godinu	1.657.668	(1.657.668)

Pregled VaR pozicije portfolija trgovanja Banke:

U hiljadama dinara	<u>Na dan 31.decembar</u>	<u>Prosek</u>	<u>Maksimum</u>	<u>Minimum</u>
2015.				
Devizni rizik	2.954	4.735	12.971	118
Rizik od promene kamatne stope	9.077	5.627	9.902	609
Rizik kreditnog raspona	4.554	3.821	6.970	896
Ostali cenovni rizici	-	-	-	-
Kovarijansa	(7.114)	-	-	-
Ukupno	9.471	8.902	20.259	1.310
2014.				
Devizni rizik	6.923	4.610	17.035	154
Rizik od promene kamatne stope	4.932	8.910	29.298	4.932
Rizik kreditnog raspona	1.169	1.844	435	11.212
Ostali cenovni rizici	-	-	-	-
Kovarijansa	(5.909)	-	-	-
Ukupno	7.115	9.916	29.298	4.946

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) *Tržišni rizici (nastavak)*

(i) *Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)*

Izloženost promenama kamatnih stopa na dan 31. decembra 2015.godine

U hiljadama dinara	Knjigovodstvena vrednost	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamatnosno
Gotovina i sredstva kod centralne Banke	43.747.168	13.111.755	-	-	-	-	30.635.413
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	2.563.666	1.808.941	-	618.292	-	-	136.433
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	69.683.951	-	-	69.683.951	-	-	-
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	221.362	50.051	165.816	5.495	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	8.467.556	7.376.713	1.975	1.042.748	-	43.839	2.281
Kredit i potraživanja od komitenata	180.375.137	5.262.666	2.443.663	145.288.164	16.319.833	9.689.413	1.371.398
Ostala sredstva	793.994	-	-	-	-	-	793.994
Ukupna aktiva	305.852.834	27.610.126	2.611.454	216.638.650	16.319.833	9.733.252	32.939.519
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	141.623	-	-	-	-	-	141.623
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	492.401	-	-	-	-	-	492.401
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	82.818.208	8.988.610	52.689.410	1.229.831	13.320.326	6.081.303	508.728
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	155.008.349	47.671.851	49.915.663	25.700.041	22.649.215	-	9.071.579
Subordinirane obaveze	3.019.370	-	3.019.370	-	-	-	0
Tekuće poreske obaveze	99.256	-	-	-	-	-	99.256
Ostale obaveze	4.453.140	-	-	-	-	-	4.453.140
Ukupna pasiva	246.032.347	56.660.461	105.624.443	26.929.872	35.969.541	6.081.303	14.766.727
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa na dan 31.12.2015. godine	59.820.487	(29.050.335)	(103.012.989)	189.708.778	(19.649.708)	3.651.949	18.172.792

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(d) Tržišni rizici (nastavak)
(i) Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Izloženost promenama kamatnih stopa na dan 31. decembra 2014. godine

U hiljadama dinara	Knjigovodstvena vrednost	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno
Gotovina i sredstva kod centralne Banke	29.942.038	11.090.023	-	-	-	-	18.852.015
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	685.490	106.340	-	288.149	-	-	291.001
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	54.871.603	-	-	54.871.603	-	-	-
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	584.474	441.801	97.078	43.686	-	-	1.909
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	10.631.808	9.445.146	-	1.138.271	-	-	48.391
Kredit i potraživanja od komitenata	164.982.403	1.208.618	70.084.426	60.279.541	24.837.226	2.034.093	6.538.499
Tekuća poreska sredstva	772.408	-	-	-	-	-	772.408
Ostala sredstva	553.890	-	-	-	-	-	553.890
Ukupna aktiva	263.024.114	22.291.928	70.181.504	116.621.250	24.837.226	2.034.093	27.058.113
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	207.354	-	-	-	-	-	207.354
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	454.559	-	-	-	-	-	454.559
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	70.299.097	3.779.533	48.325.859	3.278.632	13.856.662	-	1.058.411
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	134.459.546	39.200.494	48.024.893	25.520.371	13.152.506	448.735	8.112.547
Subordinirane obaveze	2.698.019	-	-	-	-	2.698.019	-
Ostale obaveze	1.447.828	-	-	-	-	-	1.447.828
Ukupna pasiva	209.566.403	42.980.027	96.350.752	28.799.003	27.009.168	3.146.754	11.280.699
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa na dan 31.12.2014. godine	53.457.711	(20.688.099)	(26.169.248)	87.822.247	(2.171.942)	(1.112.661)	15.777.414

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

(ii) Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznih kurseva.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne otvorene devizne pozicije banke i kapitala banke, obračunat u skladu sa Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke. Banka je dužna da odnose između aktive i pasive održava tako da njena ukupna otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 20% njenog kapitala. Direkcija tržišnog i operativnog rizika priprema izveštaj o deviznom riziku za potrebe NBS na dnevnom i mesečnom nivou.

Banka je izložena efektima promena kurseva najznačajnijih valuta na finansijsku poziciju i tokove gotovine. Rukovodstvo Banke uspostavlja limite izloženosti riziku određenih valuta i vrši stalni nadzor kako bi pozicije po različitim valutama bile u okviru uspostavljenih limita. Limiti važe za sve devizno relevantne proizvode u okviru Direkcije za poslovanje na finansijskom tržištu (Markets). Oni pokrivaju i pozicije u trgovanju kao i selektivne strateške devizne pozicije Odeljenja za upravljanje aktivom i pasivom. Ovi limiti su definisani posebnim delom u okviru opšteg dela Pravilnika o poslovanju na međunarodnim tržištima. Sve osetljivosti koje proizilaze iz pozicija vezanih za devize su limitirane opštim VaR limitom određenim na nivou Banke, i na nivou Direkcije za poslovanje na finansijskom tržištu i Odeljenja za upravljanjem aktivom i pasivom.

U cilju zaštite od rizika promene deviznih kurseva Banka zaključuje derivatne ugovore i ugovara kredite i plasmane sa valutnom klauzulom.

Upravljanje deviznim rizikom na operativnom nivou banke članice UniCredit grupacije je odgovornost Direkcije za poslovanje na finansijskom tržištu.

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Pokazatelj deviznog rizika:		
- na 31. decembar	6,36	4,33
- maksimalan za period – mesec decembar	6,36	6,77
- minimalan za period – mesec decembar	0,15	0,19

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

(ii) Devizni rizik (nastavak)

Neto devizna pozicija banke na dan 31. decembra 2015. godine

U hiljadama dinara	USD	EUR	CHF	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne Banke	96.616	24.738.817	80.789	88.743	18.742.203	43.747.168
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	754.724	-	-	1.808.942	2.563.666
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	18.241.127	-	-	51.442.824	69.683.951
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	-	-	221.362	221.362
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.554.924	5.596.001	16.040	300.579	12	8.467.556
Kredit i potraživanja od komitenata	8.020.254	120.572.709	6.742.842	-	45.039.332	180.375.137
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-	171.733	-	-	171.733
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	934.118	934.118
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1.181.740	1.181.740
Investicione nekretnine	-	-	-	-	1.430	1.430
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	141.956	141.956
Ostala sredstva	1.045	94.386	1.205	4	697.354	793.994
Ukupna aktiva	10.672.839	169.997.764	7.012.609	389.326	120.211.273	308.283.811
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	-	141.623	-	-	-	141.623
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	237.125	255.276	-	-	492.401
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5.616.348	67.639.119	2.667.596	2.894	6.892.251	82.818.208
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	6.869.620	93.126.826	1.051.652	476.579	53.483.672	155.008.349
Subordinirane obaveze	-	-	3.019.370	-	-	3.019.370
Rezervisanja	-	-	-	-	837.182	837.182
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	99.256	99.256
Ostale obaveze	97.244	758.399	1.642	35.383	3.560.472	4.453.140
Kapital	-	-	-	-	61.414.282	61.414.282
Ukupna pasiva	12.583.212	161.903.092	6.995.536	514.856	126.287.115	308.283.811
Finansijski instrumenti iz vanbilansa	2.062.260	(10.218.645)	(11.252)	22.272	8.159.346	13.981
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2015. godine	151.887	(2.123.973)	5.821	(103.258)	2.083.504	13.981

Napomena: Sredstva i obaveze sa valutnom klauzulom iskazane su u okviru pozicija valuta za koju su indeksirane.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

(ii) Devizni rizik (nastavak)

Neto devizna pozicija banke na dan 31. decembra 2014. godine

U hiljadama dinara	USD	EUR	CHF	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne Banke	73.879	16.202.236	46.809	45.310	13.573.804	29.942.038
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	512.450	-	-	173.040	685.490
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	15.302.264	-	-	39.569.339	54.871.603
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	-	-	584.474	584.474
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	7.215.407	2.477.340	412.213	526.699	149	10.631.808
Kredit i potraživanja od komitenata	2.552.108	106.625.086	6.778.878	-	49.026.331	164.982.403
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-	97.950	-	-	97.950
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	919.595	919.595
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1.186.429	1.186.429
Investicione nekretnine	-	-	-	-	1.463	1.463
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	772.408	772.408
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	42.912	42.912
Ostala sredstva	945	121.336	4.456	82	427.071	553.890
Ukupna aktiva	9.842.339	141.240.712	7.340.306	572.091	106.277.015	265.272.463
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	-	207.354	-	-	-	207.354
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	280.707	173.852	-	-	454.559
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	4.195.844	55.414.131	3.397.747	7.900	7.283.475	70.299.097
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	6.863.257	80.665.487	747.307	544.405	45.639.090	134.459.546
Subordinirane obaveze	-	-	2.698.019	-	-	2.698.019
Rezervisanja	-	-	-	-	447.823	447.823
Ostale obaveze	30.771	664.091	8.055	4.484	740.427	1.447.828
Kapital	-	-	-	-	55.258.237	55.258.237
Ukupna pasiva	11.089.872	137.231.770	7.024.980	556.789	109.369.052	265.272.463
Finansijski instrumenti iz vanbilansa	1.253.637	(6.237.990)	(346.888)	12.387	5.400.489	81.635
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2014. godine	6.104	(2.229.048)	(31.562)	27.689	2.308.452	81.635

Napomena: Sredstva i obaveze sa valutnom klauzulom iskazane su u okviru pozicija valuta za koju su indeksirane.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**(e) Rizik koncentracije**

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika. Rizik koncentracije odnosi se na:

- velike izloženosti
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, vrste proizvoda i sl.
- sredstva obezbeđenja, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i sredstava obezbeđenja koji se odnose na te izloženosti.

Kontrolu i ublažavanje rizika koncentracije Banka vrši aktivnim upravljanjem kreditnim portfolijom i uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji omogućavaju diversifikaciju portfolija. U proces odlučivanja o odobravanju velikih izloženosti uključeni su Upravni odbor, Kreditni odbor, kao i relevantni organizacioni delovi u okviru Grupe, što predstavlja još jedan vid kontrole rizika koncentracije.

Koncentracija kredita i potraživanja odobrenih komitentima obelodanjena je u napomenama 24.1 i 24.5.

(f) Rizik izloženosti

Rizici izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica i rizike izloženosti prema licu povezanom s Bankom. U skladu sa regulativom NBS, ukupan iznos izloženosti prema jednom klijentu ili grupi povezanih lica ne može biti veći od 25% ukupnog obračunskog kapitala Banke, nakon primene propisanih odbitnih stavki. Zbir svih izloženosti koje prelaze 10% kapitala Banke ne može biti veći od 400% kapitala Banke. Ukupna izloženost prema jednom klijentu ili grupi povezanih lica koji prelazi 10% kapitala Banke mora biti odobrena od strane Upravnog odbora. Način obračuna velikih izloženosti definisan je Odlukom o upravljanju rizicima Banke.

(g) Rizik ulaganja

Rizici ulaganja Banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. Ulaganje Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% kapitala Banke, pri čemu se pod ovim ulaganjem podrazumeva ulaganje kojim Banka stiče udeo ili akcije tog lica. Ukupna ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne smeju preći 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja tih akcija.

(h) Rizik zemlje

Rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena (rizik zemlje) jesu rizici negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica. Rizik zemlje obuhvata:

- političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja Banke usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji
- rizik transfera, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.

Izloženost Banke ovoj vrsti rizika je značajno ograničena usled poslovne orijentacije Banke na klijente koji žive i posluju na teritoriji Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**(i) Rizici usklađenosti poslovanja Banke**

Internim aktima Banke je regulisano da Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja identifikuje i procenjuje glavne rizike usklađenosti poslovanja Banke, o tome izveštava Izvršni odbor i Odbor za reviziju Banke, odnosno Upravni odbor, predlaže planove za upravljanje glavnim rizicima, a u skladu sa svojim nadležnostima i definisanim Programom i Godišnjim planom aktivnosti.

Programom i relevantnim politikama UniCredit Grupe koje su usvojene i na nivou Banke, definisane su regulatorne oblasti i nadležnosti funkcije kontrole usklađenosti, organizacione i pravne pretpostavke, metodologija rada kao i način izveštavanja. Godišnjim planom aktivnosti definisan je volumen (po vrstama) aktivnosti i očekivanim rezultatima u narednoj godini.

Pored savetodavne uloge u implementaciji i primeni propisa Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja Banke, dodatno sprovodi monitoring aktivnosti u cilju implementacije II nivoa kontrole, odnosno unapređenja sistema unutrašnjih kontrola.

(j) Strateški rizici

Organizaciona struktura Banke je definisana i prilagođena na način da postoje resursi koji su posvećeni pripremi i primeni kreditnih politika i strategija, razvoju i implementaciji kreditnih metodologija, pravilnika i drugih akata. Banka kontinuirano prati, procenjuje, usklađuje sve relevantne akte i kreditne procese i predlaže poboljšanja ili akcije kako bi odgovorila na promene u okruženju i na adekvatan način umanjila uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke.

(k) Operativni rizici

Operativni rizik je rizik od gubitka usled grešaka, povreda, prekida, šteta koje su izazvali interni procesi, osoblje ili sistemi ili eksterni događaji. Operativni rizik se definiše kao događaj nastao kao rezultat neodgovarajućih ili neuspešnih internih procesa, postupaka osoblja i sistema ili sistemskih i drugih spoljašnjih događaja: interne ili eksterne malverzacije, prakse zapošljavanja i bezbednosti na radnom mestu, potraživanja klijenata, distribucije proizvoda, novčanih kazni i penala usled povreda, štete nanete materijalnoj imovini, poremećaja u poslovanju i sistemskih propusta, upravljanja procesom. Strateški rizici, poslovni rizici i reputacioni rizici se razlikuju od operativnog rizika, dok je zakonski rizik i rizik neusklađenosti obuhvaćen definicijom operativnog rizika.

Direkcija tržišnog i operativnog rizika nadležna je za evidentiranje, praćenje i upravljanje operativnim rizikom Banke i direktno odgovorna članu Izvršnog odbora zaduženom za upravljanje rizicima (CRO). Osnovni zadatak Direkcije je koordinacija i saradnja sa menadžerima za operativni rizik, kao i komunikacija sa kolegama iz Odeljenja za operativni rizik u Beču i Milanu, u cilju osiguranja informacija za efikasno praćenje operativnog rizika na svim nivoima. Direkcija na dnevnom nivou prati promene na posebno definisanim računima i nedeljno, na osnovu izveštaja dobijenih od menadžera za operativni rizik, izveštava članove Izvršnog odbora o svim bitnim promenama u vezi operativnog rizika. Radi efikasnog praćenja operativnog rizika u Banci imenovani su menadžeri za operativni rizik i njihovi zamenici iz različitih organizacionih jedinica koji su odgovorni za tačnost i ažurnost podataka o svim štetnim događajima njihovog organizacionog dela kao i za evidenciju svih nastalih šteta u bazu podataka. Svi nastali događaji evidentiraju se u grupnu aplikaciju ARGO.

Komitet za praćenje operativnog rizika organizuje se kvartalno u cilju efikasnije kontrole i unapređenja procesa u cilju minimiziranja troškova nastalih operativnim rizikom. Izvršni odbor Banke odgovoran je za donošenje odluka po pitanju operativnog rizika. U nadležnosti Direkcije je i obračun kapitalnog zahteva za operativne rizike koji se izračunava po Standardizovanom pristupu kao i izveštaji za potrebe izveštavanja lokalnog rukovodstva i Grupe.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**(I) Upravljanje kapitalom**

Narodna banka Srbije (NBS), kao regulatorno telo, postavlja i nadzire kapitalne zahteve za Banku, koji se zasnivaju na Bazel II okviru. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banka prati na mesečnom nivou u skladu sa standardizovanim pristupom.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive. Banka je dužna da pokazatelj adekvatnosti kapitala održava na nivou koji nije niži od 12% (Odluka o adekvatnosti kapitala). Ukoliko bi pokazatelj adekvatnosti kapitala, propisan Odlukom o adekvatnosti kapitala, zbog raspodele dobiti bio veći za manje od 2,5%, može se vršiti raspodela dobiti samo u elemente osnovnog kapitala.

Banka je dužna da u svom poslovanju obezbedi da visina njenog osnovnog kapitala nikad ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od EUR 10.000.000 prema zvaničnom srednjem kursu. Banka je dužna da u svakom trenutku održava kapital na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva:

- Kapitalnog zahteva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/isporuke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- Kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- Kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti;
- Kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti.

Regulatorni kapital banke kojim upravlja sastoji se od:

- Osnovnog kapitala (Tier 1) i
- Dopunskog kapitala (Tier 2).

Osnovni kapital sastoji se od:

- Uplaćenog akcijskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija;
- Rezervi iz dobiti – sve vrste rezervi banke koje su formirane na osnovu odluke skupštine banke, a na teret dobiti nakon njenog oporezivanja;
- Neraspoređene dobiti iz prethodne i tekuće godine.

Prilikom obračuna osnovnog kapitala, Banka ima obavezu da umanjí zbir elemenata osnovnog kapitala za sledeće odbitne stavke:

- Gubici iz prethodnih godina;
- Gubitak tekuće godine;
- Nematerijalna ulaganja;
- Stečene obične i preferencijalne akcije, osim preferencijalnih kumulativnih akcija, u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti (nominalne vrednosti uvećane za emisiju premiju);
- Obične i preferencijalne akcije, osim preferencijalnih kumulativnih akcija koje je banka uzela u zalogu u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalogu uvećane za pripadajuću emisiju premiju, zavisno od toga koja je od ove dve vrednosti niža;
- Regulatorna usklađivanja vrednosti u odnosu na međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, odnosno međunarodne računovodstvene standarde (MSFI/MRS), koju čine:
  - Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju;
  - Ostale neto negativne revalorizacione rezerve koje se ne odnose na odbitne stavke osnovnog kapitala ili elemente koji se uključuju u dopunski kapital;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**(I) Upravljanje kapitalom (nastavak)**

- Dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koje su umanjene zbog promene kreditnog rejtinga banke;
- Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke.

Dopunski kapital Banke sastoji se od:

- Uplaćenog akcijskog kapitala po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija – u visini nominalne vrednosti uplaćenih preferencijalnih kumulativnih akcija i pripadajuće emisione premije;
- Dela pozitivnih revalorizacionih rezervi – banka uključuje deo pozitivnih revalorizacionih rezervi (85%) nastalih po osnovu efekata promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koji se, u skladu sa MSFI/MRS, iskazuju u korist ovih rezervi, a koje su umanjene za efekte poreskih obaveza;
- Hibridnih instrumenata kapitala;
- Subordiniranih obaveza (sa sledećim karakteristikama: da su u celini uplaćene; da im je ugovoreni rok dospeća najmanje 5 godina od dana uplate; da otplata poveriocima ili otkup tih obaveza nisu mogući pre ugovorenog roka dospeća, osim u slučaju pretvaranja ovih obaveza u akcije banke koje nisu preferencijalne kumulativne akcije; da se u slučaju stečaja ili likvidacije mogu izmiriti tek nakon izmirivanja svih obaveza banke koje nisu preferencijalne kumulativne akcije; da su raspoložive za pokriće gubitaka tek u slučaju stečaja ili likvidacije, odnosno nisu raspoložive za pokriće gubitka iz redovnog poslovanja; da se u slučaju stečaja ili likvidacije banke, mogu izmiriti tek nakon izmirenja svih obaveza koje nisu subordinirane, a pre akcionara banke i vlasnika hibridnih instrumenata koje je izdala banka; da za njih banka ili s njom povezana pravna lica nisu izdali nikakav instrument obezbeđenja plaćanja; da poverilac banke nije istovremeno i dužnik banke po njenom subordiniranom potraživanju). Iznos subordinirane obaveze banke koji se uključuje u dopunski kapital se, u poslednjih 5 godina pre roka dospeća te obaveze, umanjuje za 20% godišnje, pa se u poslednjoj godini pre tog roka subordinirane obaveze ne uključuju u dopunski kapital;
- Viška izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebnih rezervi u odnosu na očekivane gubitke – ukoliko banka dobije saglasnost Narodne banke Srbije za primenu IRB pristupa.

Prilikom obračuna dopunskog kapitala, Banka ima obavezu da umanjí zbir elemenata dopunskog kapitala za sledeće odbitne stavke:

- Stečene preferencijalne kumulativne akcije u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti;
- Preferencijalne kumulativne akcije banke koje je banka uzela u zalogu u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom ovih akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalogu uvećane za pripadajuću emisiju premiju, zavisno od toga koja je od ove dve vrednosti niža;
- Potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke koja su obezbeđena hibridnim instrumentima ili subordiniranom obavezom do iznosa u kome su ti instrumenti/obaveze uključeni u dopunski kapital.

Kapital banke predstavlja ukupan zbir osnovnog i dopunskog kapitala koji se umanjuje za sledeće odbitne stavke:

- Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica;
- Ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih lica;
- Ukupan iznos direktnih i indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne instrumente i subordinirane obaveze, koji prelazi 10% zbira osnovnog i dopunskog kapitala banke za koju se obračunava kapital;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(I) Upravljanje kapitalom (nastavak)

- Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru;
- Iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka ako druga ugovorna strana nije izmirila svoju obavezu u roku od 4 radna dana;
- Potraživanja i potencijalne obaveze prema licima povezanim s bankom ili prema zaposlenima u banci, koje je banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih s drugim licima koja nisu povezana s bankom, odnosno nisu zaposlena.

Tabela koja sledi prikazuje stanje kapitala i ukupne rizične aktive na dan 31. decembra 2015. godine:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Osnovni kapital		
Akcijski kapital	23.607.620	23.607.620
Emisiona premija	562.156	562.156
Neraspoređeni dobitak	28.254.097	25.289.292
<i>Minus:</i>		
Nematerijalna ulaganja	(934.118)	(919.595)
Nerealizovani gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju	(174.224)	(99.559)
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke	(15.342.697)	(12.911.468)
Ostale neto revalorizacione rezerve	(9.670)	-
Ukupan kvalifikovani osnovni kapital	35.963.164	35.528.446
Dopunski kapital		
Kvalifikovani subordinirani kapital	1.207.597	1.618.609
Revalorizacione rezerve	2.386.732	368.836
Ukupan kvalifikovani dopunski kapital	3.594.329	1.987.445
Odbitne stavke		
Potraživanja i potencijalne obaveze prema povezanim licima koje je Banka ugovorila pod uslovima povoljnijim od tržišnih	-	(6.771)
Ukupne odbitne stavke	-	(6.771)
Umanjenje osnovnog kapitala	-	(3.386)
Umanjenje dopunskog kapitala	-	(3.385)
Ukupan osnovni kapital	35.963.164	35.525.060
Ukupan dopunski kapital	3.594.329	1.984.060
Ukupan regulatorni kapital	39.557.493	37.509.120

Banka je za 2015. i za 2014. godinu ostvarila pokazatelje poslovanja u okviru limita definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala i Odlukom o upravljanju rizicima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2015. godine****5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA**

Priprema finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva da prosuđuje, da pravi procene i pretpostavke koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prikazane vrednosti sredstava i obaveza, prihoda i rashoda iskazanih u finansijskim izveštajima. Ostvareni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene i pretpostavke se kontinuirano preispituju i zasnivaju se na prethodnom (istorijskom) iskustvu i drugim faktorima, uključujući i predviđanja budućih događaja za koje se smatra da su razumna u datim okolnostima. Revidirane računovodstvene procene se priznaju u onom periodu u kojem su procene revidirane, kao i u budućim periodima na koje promene procena utiču.

Ova obelodanjivanja dopunjuju komentare o upravljanju rizicima (napomena 4).

(a) Ključni izvori neizvesnosti pri procenivanju*(i) Rezervisanja za kreditne gubitke*

Obezvredjenje sredstava koja se obračunavaju metodom amortizovane vrednosti se procenjuje na način koji je opisan u računovodstvenoj politici 3(j)(vii).

Poseban element druge ugovorne strane u ukupnom rezervisanju za obezvređenja se primenjuje na finansijska sredstva koja su predmet individualne procene obezvređenja a zasniva se na najboljoj proceni rukovodstva o sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine. Prilikom procene ovih tokova gotovine, rukovodstvo pravi procene o finansijskom stanju druge ugovorne strane i o neto prodajnoj vrednosti prisutnog kolaterala. Svako obezvređeno sredstvo se procenjuje u pogledu kvaliteta i izlazne strategije, gde funkcija kreditnog rizika nezavisno odobrava procenu gotovinskih tokova koji se smatraju nadoknadivim.

Grupno procenjena rezervisanja pokrivaju kreditne gubitke koji su sadržani u portfoliju kredita i potraživanja i hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, a koji imaju slične karakteristike kreditnog rizika usled objektivnih dokaza o postojanju obezvređenih stavki, koje još uvek ne mogu da se identifikuju. Prilikom procene potrebe za grupnim rezervisanjem za gubitke, rukovodstvo uzima u obzir faktore kao što su kvalitet kredita, veličina portfolija, koncentracija rizika i ekonomske faktore. Da bi se procenilo potrebno rezervisanje, prave se pretpostavke kojima se definiše način za modeliranje gubitaka sadržanih u portfoliju i određuju se neophodni ulazni parametri, zasnovani na istorijskom iskustvu i trenutnim privrednim okolnostima.

Tačnost rezervisanja zavisi od procene budućih tokova gotovine za pojedinačna rezervisanja za druge ugovorne strane, kao i od pretpostavki i parametara modela koji se koristi prilikom određivanja grupnog rezervisanja.

(ii) Utvrđivanje fer vrednosti

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji utvrdiva tržišna cena zahteva korišćenje tehnika procene opisanih u računovodstvenoj politici 3(j)(vi). Za finansijske instrumente kojima se retko trguje i čija cena nije vrlo transparentna, fer vrednost je manje objektivna i zahteva različite stepene procene, u zavisnosti od likvidnosti, koncentracije, neizvesnosti tržišnih faktora, pretpostavki o formiranju cena i drugih rizika vezanih za konkretne instrumente.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2015. godine****5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (nastavak)****(b) Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke**

Ključne računovodstvene procene u primeni računovodstvenih politika Banke uključuju:

(i) Vrednovanje finansijskih instrumenata

Računovodstvena politika Banke o merenju fer vrednosti je obelodanjena u računovodstvenoj politici 3(j)(vi).

Banka meri fer vrednost finansijske imovine koristeći sledeću hijerarhiju kvaliteta ulaznih podataka koji se koriste prilikom vrednovanja:

- Nivo 1: Zvanične tržišne cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identične instrumente.
- Nivo 2: Tehnike procenjivanja zasnovane na ulaznim podacima koji nisu tržišne cene za identične instrumente ali su informacije dostupne i utvrdive bilo direktno (na primer cene) ili indirektno (na primer izvedeni iz cene). Ova kategorija obuhvata instrumente koji se mere putem: zvaničnih tržišnih cena na aktivnom tržištu za instrumente sličnih karakteristika, zvaničnih tržišnih cena za iste ili za instrumente sličnih karakteristika na tržištu koje se smatra manje aktivnim ili drugih tehnika procene gde su svi značajniji podaci direktno ili indirektno dostupni na tržištu.
- Nivo 3: Tehnike procenjivanja koje koriste ulazne podatke koji nisu dostupni i utvrdivi. Ova kategorija obuhvata sve instrumente čija se procena vrši na bazi podataka koji nisu dostupni i utvrdivi i kao takvi imaju značajan efekat na procenu vrednosti instrumenta. Ova kategorija obuhvata instrumente koji se vrednuju na osnovu zvanične cene za instrumente sličnih karakteristika, gde su značajne neutvrdive korekcije ili pretpostavke potrebne da bi odrazile razlike između instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnom tržištu je zasnovana na tržišnim cenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednost korišćenjem tehnika procenjivanja.

Tehnike procenjivanja uključuju neto sadašnju vrednost i diskontovane gotovinske tokove, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje utvrdive tržišne cene, kao i druge metode procene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste kod tehnika procenjivanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne raspone i druge faktore koji se koriste prilikom procene diskontnih stopa, cene obveznica i kapitala, devizne kurseve, kapital i indekse cena kapitala i očekivanu nestabilnost cena i korelacije. Cilj tehnika procenjivanja je da se ustanovi fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila ustanovljena od učesnika na tržištu u transakciji „van dohvata ruke“.

Banka koristi opšte prihvaćene modele procenjivanja za određivanje fer vrednosti redovnih i uobičajenih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi za koje se isključivo koriste utvrdivi tržišni parametri koji zahtevaju nizak stepen procenjivanja i pretpostavki od strane rukovodstva. Utvrdivi ulazni parametri modela su uglavnom dostupni na tržištu kotiranih dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, derivata kojima se trguje i jednostavnih derivata kao što su kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka modela smanjuje potrebu za procenama i pretpostavkama rukovodstva i takođe smanjuje neizvesnost koja se povezuje sa određivanjem fer vrednosti. Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka se uglavnom razlikuje, u zavisnosti od proizvoda i tržišta, i sklona je promenama uslovljenim različitim događajima i opštim uslovima na budućim tržištima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2015. godine****5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (nastavak)****(b) Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke (nastavak)***(ii) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme, stope amortizacije*

Obračun amortizacije i stope amortizacije zasnovane su na projektovanom korisnom veku trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme, koji je podložan preispitivanju. Adekvatnost procenjenog očekivanog veka trajanja preispituje se jednom godišnje, odnosno po potrebi češće, ukoliko postoje indikacije da je došlo do značajnih promena faktora koji su uticali na prethodno određivanje veka trajanja ili do nastanka drugih događaja koji imaju uticaj na procenjeni vek trajanja. Određivanje korisnog veka trajanja zahteva značajne procene od strane rukovodstva i zasniva se na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama koje mogu imati uticaj na ekonomski vek trajanja sredstava.

(iii) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Knjigovodstvena vrednost nefinansijskih sredstava, osim investicionih nekretnina i odloženih poreskih sredstava preispituje se na kraju svakog izveštajnog perioda, kako bi se utvrdilo da li postoje naznake koje ukazuju na to da je došlo do njihovog obezvređenja. Ako postoje takve naznake, procenjuje se nadoknadivi iznos sredstva. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od knjigovodstvene vrednosti, ista se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti, a gubitak priznaje u bilansu uspeha. Razmatranje indikatora i dokaza obezvređenja zahteva značajne procene od strane rukovodstva u pogledu očekivanih tokova gotovine, diskontnih stopa i stepena iskorišćenosti sredstava koja su predmet razmatranja.

(iv) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da poreska sredstva mogu biti iskorišćena. Rukovodstvo Banke vrši procenu da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i iznosa sredstva, odnosno iznosa očekivanih budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

(v) Rezervisanja po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u određeni broj sudskih i radno pravnih sudskih postupaka. Rezervisanje po osnovu sudskih sporova se formira kada je verovatno da će Banka, kao rezultat prošlih događaja, imati sadašnju zakonsku ili ugovornu obavezu, čiji iznos se može pouzdano utvrditi, a po osnovu koje je očekivan odliv ekonomskih koristi. Procena rezervisanja po osnovu navedenih sporova zahteva značajne procene od strane pravne službe i rukovodstva Banke, uključujući procenu verovatnoće negativnih ishoda sporova, kao i iznose verovatnih i razumnih procena gubitaka. Iznosi potrebnih rezervisanja predstavljaju najbolju procenu na osnovu dostupnih informacija na datum bilansa, ali mogu biti promenjeni u budućnosti kao posledica nastanka novih događaja ili dobijanja novih informacija.

(vi) Rezervisanja po osnovu otpremnina zaposlenima

Rezervisanja za otpremnine zaposlenima prilikom odlaska u penziju utvrđuju se primenom aktuarske procene, koja podrazumeva procene diskontne stope, budućih kretanja zarada, budućih fluktuacija zaposlenih, odnosno stope mortaliteta. Stvarni ishodi mogu značajno odstupati od navedenih procena, naročito imajući u vidu dug period na koji se odnose.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST

Tabela koja sledi sadrži analizu finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, po nivoima u hijerarhiji fer vrednosti po kojima se kategorizuje vrednovanje fer vrednosti:

U hiljadama dinara	Napomena	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
2015.					
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	20	-	105.332	2.458.334	2.563.666
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	21	-	75.522	69.608.429	69.683.951
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	25	-	71.527	100.206	171.733
		-	252.381	72.166.969	72.419.350
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	31	-	129.213	12.410	141.623
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	32	-	492.401	-	492.401
		-	621.614	12.410	634.024
2014.					
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	20	-	494.092	191.398	685.490
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	21	-	485.199	54.386.404	54.871.603
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	25	-	97.950	-	97.950
		-	1.077.241	54.577.802	55.655.043
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	31	-	199.462	7.892	207.354
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	32	-	454.559	-	454.559
		-	654.021	7.892	661.913

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST (nastavak)

(i) Hijerarhija fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koji se ne odmeravaju po fer vrednosti

Procenjene fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koji se ne odmeravaju po fer vrednosti prikazana su u tabeli koja sledi prema nivoima hijerarhije fer vrednosti u skladu sa MSFI 13:

U hiljadama dinara	Napomena	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupna fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost
2015.						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	19	-	-	43.747.168	43.747.168	43.747.168
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	22	-	-	235.325	235.325	221.362
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	23	-	8.093.310	373.836	8.467.146	8.467.556
Kredit i potraživanja od komitenata	24	-	68.706.771	128.891.893	197.598.664	180.375.137
Ostala sredstva	30	-	793.994	-	793.994	793.994
		-	77.594.075	173.248.222	250.842.297	233.605.217
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	33	-	27.032.639	58.409.843	85.442.482	82.818.208
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	34	-	57.641.839	97.725.651	155.367.490	155.008.349
Subordinirane obaveze	35	-	3.019.370	-	3.019.370	3.019.370
Tekuće poreske obaveze	18.4	-	99.256	-	99.256	99.256
Ostale obaveze	37	-	4.453.140	-	4.453.140	4.453.140
		-	92.246.244	156.135.494	248.381.738	245.398.323
2014.						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	19	-	-	29.942.038	29.942.038	29.942.038
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	22	-	346.328	270.683	617.011	584.474
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	23	-	10.294.552	289.731	10.584.283	10.631.808
Kredit i potraživanja od komitenata	24	-	86.760.316	93.313.046	180.073.362	164.982.403
Tekuća poreska sredstva	18.4	-	772.408	-	772.408	772.408
Ostala sredstva	30	-	553.890	-	553.890	553.890
		-	98.727.494	123.815.498	222.542.992	207.467.021
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	33	-	25.961.714	44.381.465	70.343.179	70.299.097
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	34	-	61.629.830	73.400.211	135.030.041	134.459.546
Subordinirane obaveze	35	-	2.698.019	-	2.698.019	2.698.019
Ostale obaveze	37	-	1.447.828	-	1.447.828	1.447.828
		-	91.737.391	117.781.676	209.519.067	208.904.490

Tehnike i modeli koje Banka koristi za obračun fer vrednosti finansijskih instrumenata obelodanjeni su u napomeni 5b(i).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST (nastavak)

(ii) *Sredstva čija je fer vrednost približno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti*

Kod finansijskih sredstava i obaveza koja su visoko likvidna sa kratkoročnim dospećem (do godinu dana) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približno jednaka fer vrednosti. Osnovna pretpostavka u ovom slučaju jeste da u kratkom roku, za visko likvidna sredstva, neće doći do značajnih tržišnih promena koje mogu uticati na promenu fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe koristi i kod depozita po viđenju, štednih depozita bez definisanog roka dospeća i svih finansijskih instrumenata koji imaju promenljivu kamatnu stopu.

(iii) *Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom*

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se vode po amortizovanoj vrednosti procenjuje se poređenjem tržišnih kamatnih stopa u momentu inicijalnog priznavanja sa tekućim tržišnim kamatnim stopama za finansijske instrumente sličnih karakteristika. Procenjena fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom se zasniva na diskontovanim novčanim tokovima korišćenjem preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za finansijske instrumente koji imaju slične karakteristike kreditnog rizika i ročnost.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća, krediti i depoziti uključuju i deo portfolia sa fiksnom kamatnom stopom što dovodi do razlike između knjigovodstvene i fer vrednosti.

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Prihodi od kamata		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	475.845	355.216
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	282.577	306.552
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	4.720.755	4.329.861
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	9.389	7.117
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	249.523	619.044
Kredit i potraživanja od komitenata	11.611.463	10.557.200
Finansijski derivati i finansijska sredstva koja se drže u svrhe zaštite od rizika	185.285	200.853
Ukupni prihodi od kamata:	<u>17.534.837</u>	<u>16.375.843</u>
Rashodi od kamata		
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	182.786	234.604
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	72.918	70.114
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2.045.507	2.360.831
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	2.788.959	2.911.448
Subordinirane obaveze	140.486	123.850
Ukupni rashodi od kamata:	<u>5.230.656</u>	<u>5.700.847</u>
Neto prihodi od kamata:	<u>12.304.181</u>	<u>10.674.996</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA (nastavak)

Prihodi od kamata na obezvređene plasmane saglasno računovodstvenoj politici 3 (d) u 2015. godini iznose 379.823 hiljada dinara (2014. godina: 385.457 hiljade dinara).

8. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

Neto prihod po osnovu naknada i provizija:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade i provizije za platni promet	1.116.069	944.722
Naknade za izdate garancije i druge potencijalne obaveze	680.806	615.351
Naknade po osnovu brokerskih usluga	63.989	55.880
Naknade po kastodi poslovima	444.606	389.621
Naknade iz poslovanja sa karticama	665.617	513.869
Ostale naknade i provizije	<u>617.708</u>	<u>487.559</u>
Ukupan prihod od naknada i provizija:	<u>3.588.795</u>	<u>3.007.002</u>
Rashodi od naknada i provizija		
Naknade i provizije za platni promet	124.506	79.322
Provizije po osnovu garancija, akreditiva i jemstava	46.535	45.666
Naknade iz poslovanja sa karticama	564.766	499.795
Ostale naknade i provizije	<u>125.611</u>	<u>111.806</u>
Ukupni rashodi od naknada i provizija:	<u>861.418</u>	<u>736.589</u>
Neto prihodi od naknada i provizija	<u>2.727.377</u>	<u>2.270.413</u>

9. NETO (GUBITAK)/DOBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA NAMENJENIH TRGOVANJU

Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju obuhvata:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje su namenjene trgovanju	119.385	47.299
Neto rashodi po osnovu promene fer vrednosti hartija od vrednosti koje su namenjene trgovanju	(459)	(4.406)
Neto (rashodi)/prihodi po osnovu promene vrednosti derivata namenjenih trgovanju	<u>(134.059)</u>	<u>21.726</u>
Neto (gubitak)/dobitak od trgovanja	<u>(15.133)</u>	<u>64.619</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

10. NETO DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika obuhvata:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Neto prihodi od promene fer vrednosti plasmana, potraživanja i hartija od vrednosti	8.796	220.267
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika	2.705	(206.473)
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	11.501	13.794

11. NETO DOBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU

Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju obuhvata:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Dobici po osnovu prodaje hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	141.422	68.855
Gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(3.813)	(5.008)
Neto dobitak	137.609	63.847

12. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule obuhvata:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	97.572.015	52.588.545
Rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(96.043.176)	(51.417.450)
Neto prihod	1.528.839	1.171.095

13. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Ostali poslovni prihodi obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za sudske sporove	4.000	7.505
Prihodi od dividendi	449	157
Dobici po osnovu prodaje ostalih plasmana	248.439	-
Drugi prihodi iz poslovanja	86.088	69.739
Ukupno	338.976	77.401

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

14. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI

Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki obuhvata:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Plasmani klijentima		
Neto dodatna pojedinačna ispravka vrednosti	3.541.168	2.504.906
Neto dodatno grupno obezvređenje	<u>198.035</u>	<u>348.652</u>
	3.739.203	2.853.558
Potencijalne obaveze		
Neto (ukidanje)/dodatna pojedinačna ispravka vrednosti (napomena 36)	(109.136)	174.183
Neto dodatno grupno obezvređenje (napomena 36)	<u>26.132</u>	<u>63.651</u>
	(83.004)	237.834
Direktan otpis	<u>110.230</u>	<u>19.111</u>
Ukupno	<u>3.766.429</u>	<u>3.110.503</u>

15. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi sastoje se od:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Troškovi neto zarada	1.413.246	1.300.504
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	531.870	510.266
Neto rashodi/(prihodi) po osnovu rezervisanja za otpremnine i godišnje odmore	8.546	(3.353)
Ostali lični rashodi	<u>402.318</u>	<u>346.302</u>
Ukupno	<u>2.355.980</u>	<u>2.153.719</u>

16. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Troškovi amortizacije sastoje se od:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja (napomena 26.2)	324.819	356.199
Troškovi amortizacije investicionih nekretnina (napomena 28)	33	32
Troškovi amortizacije osnovnih sredstava (napomena 27.2, 27.3)	<u>206.727</u>	<u>174.488</u>
Ukupno	<u>531.579</u>	<u>530.719</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

17. OSTALI RASHODI

Ostali rashodi obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Troškovi poslovne zgrade i poslovnog prostora	90.944	77.862
Troškovi kancelarijskog materijala	48.356	28.102
Troškovi zakupa poslovnog prostora	629.939	520.878
Troškovi održavanja informacionog sistema	377.186	383.685
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	53.226	52.149
Troškovi reklame, propagande i reprezentacije	284.774	291.375
Troškovi advokatskih i drugih konsultantskih usluga	143.600	78.744
Troškovi PTT usluga	114.802	94.848
Troškovi premija osiguranja	609.834	480.179
Troškovi osiguranja i obezbeđenja imovine	89.349	83.225
Troškovi stručnog usavršavanja	8.319	10.648
Troškovi servisnih usluga	64.528	65.623
Troškovi transportnih usluga	19.306	15.798
Troškovi prevoza na rad i sa rada	34.900	33.229
Troškovi naknada smeštaja i ishrane na službenim putovanjima	30.858	25.854
Ostali porezi i doprinosi	408.525	382.906
Rashodi rezervisanja za sudske sporove i ostala rezervisanja	465.303	74.630
Gubici od prodaje nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja	6.137	4.643
Ostalo	313.237	157.014
Ukupno	3.793.123	2.861.392

18. POREZ NA DOBITAK

18.1 Osnovne komponente poreza na dobitak na dan 31. decembra su sledeće:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Tekući poreski rashod perioda	(317.514)	(87.843)
Povećanje odloženih poreskih sredstava i smanjenje odloženih poreskih obaveza	97.658	1
Smanjenje odloženih poreskih sredstava i povećanje odloženih poreskih obaveza	-	(127.245)
Ukupno	(219.856)	(215.087)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

18. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

18.2. Usaglašavanje efektivne poreske stope je prikazano u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Dobitak pre oporezivanja	6.586.239	5.679.892
Efektivni porez obračunat na iznos finansijskog rezultata po poreskoj stopi od 15%	987.936	851.984
<i>Poreski efekti trajnih razlika:</i>		
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	5.081	14.357
Poreski efekti po osnovu usklađivanja prihoda	(768.718)	(794.063)
<i>Poreski efekti privremenih razlika:</i>		
Razlika amortizacije obračunata za poreske svrhe i u finansijskim izveštajima	18.034	20.487
Poreski efekti po osnovu rashoda koji se priznaju u narednom periodu	75.181	15.494
<i>Poreski efekti umanjenja:</i>		
Ulaganja u osnovna sredstva	-	(20.416)
Tekući porez na dobit	317.514	87.843
<i>Efektivna poreska stopa</i>	4,82%	1,55%

18.3 Porez na dobitak priznat u okviru ostalog ukupnog rezultata prikazan je u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	2015.			2014.		
	<u>Pre poreza</u>	<u>Poreski rashod</u>	<u>Nakon poreza</u>	<u>Pre poreza</u>	<u>Poreski rashod</u>	<u>Nakon poreza</u>
Vrednovanje hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	2.633.696	-	2.633.696	335.581	593	336.174
Aktuarski gubici	(11.056)	1.386	(9.670)	(2.130)	320	(1.810)
Stanje na dan 31. decembra	2.622.640	1.386	2.624.026	333.451	913	334.364

18.4. Obračunata obaveza za porez na dobit za 2015. godinu iznosi 317.514 hiljade dinara od čega je iznos od 218.258 hiljada dinara zatvoren iz više plaćenih akontacija, tako da neizmirene tekuće poreske obaveze na dan 31.decembra 2015. godine iznose 99.256 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

19. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

19.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Gotovina u blagajni u dinarima	1.140.882	886.490
Žiro račun	17.592.398	12.676.531
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	1.022.061	588.435
Ostala novčana sredstva u stranoj valuti	36.431	41.052
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	23.955.794	15.749.979
	<u>43.747.566</u>	<u>29.942.487</u>
Ispravka vrednosti	(398)	(449)
Stanje na dan 31. decembra	<u>43.747.168</u>	<u>29.942.038</u>

Stanje na žiro računu uključuje i obaveznu rezervu u dinarima koja predstavlja minimalnu rezervu dinarskih sredstava izdvojenu u skladu sa „Odlukom o obaveznoj rezervi kod Narodne banke Srbije”. U skladu sa navedenom Odlukom dinarska obavezna rezerva se obračunava na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih depozita, kredita, hartija od vrednosti i ostalih dinarskih obaveza u toku jednog kalendarskog meseca i to po stopama od 0% do 5% u zavisnosti od ugovorene ročnosti i izvora finansiranja a zatim drži na žiro računu Banke. Tokom 2015. godine NBS je plaćala kamatu na obaveznu rezervu po stopi od 2,5%, u novembru 2%, a od decembra 1,75% godišnje.

Obavezna devizna rezerva kod Narodne banke Srbije predstavlja minimalnu rezervu deviznih sredstava izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi kod NBS. U skladu sa napred navedenom Odlukom, deviznu obaveznu rezervu banke obračunavaju na osnovu prosečnog stanja depozita, kredita i drugih obaveza u stranim valutama ili u dinarima indeksiranim deviznom klauzulom kursa dinara prema evru tokom jednog kalendarskog meseca a stopa izdvajanja se kretala od 26% u avgustu do 22% u decembru na devizne depozite do dve godine i od 19% na 15% u istom periodu na devizne depozite preko dve godine. Stopa na deo devizne rezerve koji čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom povećala se sa 50% na 100% od decembra 2015.

Banka je dužna da održava prosečno dnevno stanje u obračunskom periodu na deviznim računima kod Narodne banke Srbije u iznosima ne manjim od obračunatih iznosa. Narodna banka Srbije ne plaća Banci kamatu na izdvojena sredstva na redovnom deviznom računu obavezne rezerve.

19.2 Kretanja na računu ispravke vrednosti gotovine i sredstava kod centralne banke tokom godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna		Grupna	
	2015	2014	2015	2014
Stanje na dan 1. januara	-	-	(449)	-
(Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	-	-	318	(449)
Efekt promene deviznog kursa	-	-	(267)	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>(398)</u>	<u>(449)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

20. FINANSIJSKA SREDSTVA PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA NAMENJENA TRGOVANJU

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Hartije od vrednosti koje su namenjene trgovanju:		
- državni zapisi Ministarstva Finansija RS	1.808.942	106.341
- obveznice RS u stranoj valuti	618.292	288.149
	2.427.234	394.490
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih trgovanju:		
- valutni svopovi i forvardi	-	66.700
- kamatni svopovi	136.432	224.300
	136.432	291.000
Stanje na dan 31. decembra	2.563.666	685.490

Na dan 31. decembra 2015. godine, ulaganja u hartije od vrednosti koje su namenjene trgovanju u iznosu od 1.808.942 hiljade dinara, predstavljaju ulaganja u državne zapise Ministarstva finansija Republike Srbije sa rokovima dospeća do 2018. godine, dok iznos od 618.292 hiljade dinara predstavlja ulaganja u obveznice Republike Srbije sa rokovima dospeća do 2017. godine.

21. FINANSIJSKA SREDSTVA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju		
- državni zapisi Ministarstva Finansija RS	66.554.257	51.079.616
- obveznice lokalne samouprave - stavka hedžinga	3.129.694	3.381.898
- obveznice RS u stranoj valuti	-	410.089
Stanje na dan 31. decembra	69.683.951	54.871.603

Na dan 31. decembra 2015. godine, ulaganja u hartije od vrednosti raspoložive za prodaju u iznosu od 3.129.694 hiljade dinara predstavljaju ulaganja u obveznice lokalne samouprave - stavka hedžinga sa rokovima dospeća do 2023. godine, iznos od 66.554.257 hiljada dinara predstavlja ulaganja u državne zapise Ministarstva finansija Republike Srbije sa rokovima dospeća do 2020. godine.

U cilju zaštite od kamatnog rizika kod obveznica lokalne samouprave, Banka je implementirala mikro hedžing fer vrednosti, tj. naznačila kao stavku hedžinga ulaganja u obveznice lokalne samouprave nominalne vrednosti EUR 23,2 miliona, dok je kao instrument hedžinga naznačen kamatni svop na takođe EUR 23,2 miliona. Na dan 31. decembra 2015. godine urađen je test efektivnosti koji je pokazao da je hedžing veoma efektivan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

22. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE DRŽE DO DOSPEĆA

22.1. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća: - potraživanja po osnovu eskonta menica	<u>246.727</u>	<u>604.380</u>
Ispravka vrednosti	<u>(25.365)</u>	<u>(19.906)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>221.362</u>	<u>584.474</u>

Na dan 31. decembra 2015. godine, potraživanja po osnovu eskonta menica u iznosu od 246.727 hiljada dinara predstavljaju ulaganja sa rokom dospeća do godinu dana i eskontnom stopom u visini jednomesečnog BELIBOR-a uvećanog od 2,00% do 5,30% na godišnjem nivou.

22.2. Kretanja na računu ispravke vrednosti finansijskih sredstava koja se drže do dospeća tokom godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna		Grupna	
	2015	2014	2015	2014
Stanje na dan 1. januara	(16.252)	(55.316)	(3.654)	(610)
Gubitak po osnovu obezvređenja:				
(Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	-	-	(5.459)	(3.044)
Ukidanje ispravke	-	-	-	-
Otpisi	-	39.064	-	-
Ukupno za godinu	<u>-</u>	<u>39.064</u>	<u>(5.459)</u>	<u>(3.044)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>(16.252)</u>	<u>(16.252)</u>	<u>(9.113)</u>	<u>(3.654)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

23. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

23.1. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija uključuju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Devizni računi kod:		
- drugih banaka u okviru UniCredit grupe	253.835	1.311.071
- drugih stranih banaka	362.004	148.340
Ukupno devizni računi:	615.839	1.459.411
Depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight)		
- u stranoj valuti	2.486.439	7.985.754
Ukupno depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):	2.486.439	7.985.754
Garantni depozit u stranoj valuti za kupoprodaju hartija od vrednosti	4.865	4.838
Namenski depoziti u stranoj valuti	4.269.833	-
Kratkoročni krediti:		
- u dinarima	731.847	1.171.829
Ukupno kratkoročni krediti:	731.847	1.171.829
Dugoročni krediti:		
- u dinarima	324.679	1.363
- u stranoj valuti	37	-
Ukupno dugoročni krediti:	324.716	1.363
Pokriveni akreditivi i druga jemstva u stranoj valuti	43.839	39.196
Ostali plasmani u stranoj valuti	2.142	1.915
Potraživanja po osnovu faktoringa u stranoj valuti	3.784	-
Ispravka vrednosti	(15.748)	(32.498)
Stanje na dan 31. decembra	8.467.556	10.631.808

23.2 Kretanja na računu ispravke vrednosti kredita i potraživanja od banaka tokom godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna		Grupna	
	2015	2014	2015	2014
Stanje na dan 1. januara	-	-	(32.498)	(1.608)
Gubitak po osnovu obezvređenja:				
(Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	(1)	-	16.803	(30.692)
Efekti promene deviznog kursa	-	-	(52)	(198)
Otpisi	-	-	-	-
Ukupno za godinu	(1)	-	16.751	(30.890)
Stanje na dan 31. decembra	(1)	-	(15.747)	(32.498)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

24.1. Krediti i potraživanja od komitenata uključuju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Kratkoročni krediti:		
- u dinarima	29.437.370	31.204.251
- u stranoj valuti	4.678.724	3.233.568
Ukupno kratkoročni krediti:	<u>34.116.094</u>	<u>34.437.819</u>
Dugoročni krediti:		
- u dinarima	152.887.291	134.359.267
- u stranoj valuti	8.321.245	9.076.141
Ukupno dugoročni krediti:	<u>161.208.536</u>	<u>143.435.408</u>
Plasmani po osnovu akceptiranja, avaliranja i izvršenih plaćanja po garancijama i akreditivima:		
- u dinarima	302.830	368.890
- u stranoj valuti	4.754.922	4.818.742
Ukupno:	<u>5.057.752</u>	<u>5.187.632</u>
Potraživanja po osnovu faktoringa u dinarima	<u>897.526</u>	<u>388.265</u>
Ispravka vrednosti	<u>(20.904.771)</u>	<u>(18.466.721)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>180.375.137</u>	<u>164.982.403</u>

Kreditni koji su indeksirani valutnom klauzulom (EUR, CHF, USD) prikazani su u okviru kredita u dinarima.

24.2. Kretanja na računu ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata tokom godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna		Grupna	
	2015	2014	2015	2014
Stanje na dan 1. januara	(17.661.214)	(14.672.198)	(805.507)	(511.648)
Gubitak po osnovu obezvređenja:				
(Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	(3.508.868)	(2.476.382)	(201.053)	(312.766)
Efekti promene deviznog kursa	(278.886)	(839.832)	833	18.907
Korekcija prihoda od kamata	(132.062)	(114.775)	-	-
Efekti prodaje portfolia	1.521.730	-	-	-
Otpisi	160.256	441.973	-	-
Ukupno za godinu	<u>(2.237.830)</u>	<u>(2.989.016)</u>	<u>(200.220)</u>	<u>(293.859)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>(19.899.044)</u>	<u>(17.661.214)</u>	<u>(1.005.727)</u>	<u>(805.507)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

24.3. Struktura kredita i potraživanja od komitenata data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	2015			2014		
	Bruto iznos	Ispravka vrednosti	Knjigovodstvena vrednost	Bruto iznos	Ispravka vrednosti	Knjigovodstvena vrednost
Javni sektor	6.398.133	(30.082)	6.368.051	7.991.971	(64.421)	7.927.550
Privreda	141.945.937	(17.824.578)	124.121.359	128.752.730	(15.938.788)	112.813.942
Stanovništvo	52.935.838	(3.050.111)	49.885.727	46.704.423	(2.463.512)	44.240.911
Stanje na dan 31. decembra	201.279.908	(20.904.771)	180.375.137	183.449.124	(18.466.721)	164.982.403

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2015. godine****24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)**

24.4 Krediti pravnim licima su uglavnom odobravani za finansiranje dnevne likvidnosti (minus po tekućem računu), nabavke obrtnih sredstava, finansiranje uvoza, kao i za finansiranje investicija. Odobreni krediti su korišćeni za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti trgovine i usluga, industrije, građevinarstva, poljoprivrede i prehrambene proizvodnje, kao i za ostale namene. Kratkoročni krediti su odobravani sa rokovima dospeća od 30 dana do jedne godine. Kamata na kratkoročne kredite odobrene sa valutnom klauzulom obračunavana je u visini jednomesečnog, tromesečnog ili polugodišnjeg EURIBOR-a uvećanog u proseku za 3,93%, dok je kamata na kratkoročne kredite odobrene u dinarima obračunavana u visini jednomesečnog, tromesečnog ili polugodišnjeg BELIBOR-a uvećanog u proseku za 6,23%

Dugoročni krediti su odobravani na period od 2 do 10 godina. Kamata na dugoročne kredite odobrene sa valutnom klauzulom se obračunavala po kamatnoj stopi u visini jednomesečnog, tromesečnog ili polugodišnjeg EURIBOR-a uvećanog u proseku za 4,22% na godišnjem nivou, dok se kamata na dugoročne kredite u dinarima obračunavala po kamatnoj stopi u visini jednomesečnog, tromesečnog ili polugodišnjeg BELIBOR-a uvećanog u proseku za 9,2% na godišnjem nivou, u skladu sa ostalim troškovima i kamatnom politikom Banke.

Stambeni krediti za stanovništvo su odobravani sa rokom otplate od 5 do 30 godina, sa nominalnom kamatnom stopom koja se kretala u rasponu od šestomesečnog EURIBOR-a uvećanog za 3,0% do 6,0% godišnje.

Dugoročni gotovinski krediti stanovništvu u dinarima su odobravani sa rokom otplate do 7 godina, odnosno do 10 godina za kredite sa osiguranjem. Tokom 2015. godine u ponudi Banke su se našli i gotovinski krediti sa fiksnom kamatom tokom čitavog perioda trajanja kredita, period otplate od 6 do 60 meseci, sa i bez osiguranja, sa kamatnom stopom od 6,5% do 21,5%.

Takođe, nastavljena je prodaja keš kredita za penzionere sa osiguranjem života sa fiksnom kamatnom stopom 17,9% ili kamatnom stopom u visini tromesečnog BELIBOR-a uvećanog za 5,7%.

U 2015. godini kamatne stope za investiciono finansiranje za mala preduzeća i preduzetnike kretale su se u rasponu od šestomesečnog EURIBOR-a uvećanog za maksimalno 8,5% (6%-8,5%), dok su se kamatne stope za kratkoročno finansiranje do 12 meseci kretale u rasponu od šestomesečnog EURIBOR-a uvećanog za maksimalno 10% (7%-10%). Kamatna stopa za kredite u dinarima kretala se u visini jednomesečnog BELIBOR-a uvećanog za maksimalno 6%.

Svi obezvređeni i ispravljeni plasmani svedeni su na svoje nadoknadive iznose. Ispravka vrednosti je formirana kao umanj enje kredita i potraživanja od komitenata.

U cilju zaštite od kamatnog rizika, Banka je implementirala mikro hedžing fer vrednosti tj. naznačila je kao stavku hedžinga kredit klijenta sadašnje vrednosti 3.935.486 EUR na dan 31. decembra 2015. godine, dok je kao instrument hedžinga naznačen kamatni svop iste nominalne vrednosti. Na dan 31. decembra 2015. godine urađen je test efektivnosti koji je pokazao da je hedžing veoma efektivan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

24.5 Koncentracija kredita i potraživanja odobrenih komitentima od strane Banke, po industrijskim sektorima, prikazana je u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Privreda		
- Rudarstvo i energetika	7.780.271	6.789.826
- Poljoprivreda	5.601.966	4.486.061
- Građevinarstvo	6.882.338	6.509.234
- Industrija	51.000.124	51.102.938
- Trgovina	21.695.425	20.122.461
- Usluge	16.312.781	16.220.788
- Saobraćaj i logistika	22.983.309	16.615.872
- Ostalo	9.689.723	6.905.550
	<u>141.945.937</u>	<u>128.752.730</u>
Javni sektor	6.398.133	7.991.971
Stanovništvo		
- Fizička lica	51.059.106	44.625.692
- Preduzetnici	1.876.732	2.078.731
	<u>52.935.838</u>	<u>46.704.423</u>
Ukupno	<u>201.279.908</u>	<u>183.449.124</u>
Ispravka vrednosti	<u>(20.904.771)</u>	<u>(18.466.721)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>180.375.137</u>	<u>164.982.403</u>

Rukovodstvo Banke definiše nivo kreditnog rizika koji preuzima, tako što određuje limite kreditne izloženosti za jednog zajmoprimca, ili grupu zajmoprimaca, kao i za geografske i industrijske segmente. Ovaj rizik se redovno prati na godišnjem nivou ili češće po potrebi. Izloženost kreditnom riziku se kontroliše kroz redovne analize solventnosti zajmoprimca i potencijalnih zajmoprimaca, kako bi se utvrdila sposobnost izmirivanja obaveza po osnovu kamata i glavnice, i promenom limita pozajmica po pojedinačnom zajmoprimcu, ukoliko je potrebno. Upravljanje kreditnim rizikom se delimično obezbeđuje uspostavljanjem kolaterala.

25. PROMENE FER VREDNOSTI STAVKI KOJE SU PREDMET ZAŠTITE OD RIZIKA

Promene fer vrednosti stavki koja su predmet zaštite od rizika obuhvataju:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	<u>171.733</u>	<u>97.950</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>171.733</u>	<u>97.950</u>

U cilju zaštite od kamatnog rizika vezanog za kredite odobrene u CHF sa fiksom kamatnom stopom, Banka je implementirala makro hedžing fer vrednosti. Na dan 31. decembra 2015. godine urađen je test efektivnosti koji je pokazao da je hedžing veoma efektivan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

26. NEMATERIJALNA ULAGANJA

26.1 Nematerijalna ulaganja, neto:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Nematerijalna ulaganja	783.720	753.617
Nematerijalna ulaganja u pripremi	150.398	165.978
Stanje na dan 31. decembra	934.118	919.595

26.2 Promene na nematerijalnim ulaganjima tokom 2015. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje 1. januar 2015. godine	2.401.184	165.978	2.567.162
Nabavke u toku godine	358.192	(14.121)	344.071
Otuđenje i rashodovanje	-	-	-
Ostalo	(93.970)	(1.459)	(95.429)
Stanje 31. decembar 2015. godine	2.665.406	150.398	2.815.804
Ispravka vrednosti i gubitci po osnovu obezvređenja			
Stanje 1. januar 2015. godine	1.647.567	-	1.647.567
Amortizacija	324.819	-	324.819
Otuđenje i rashodovanje	-	-	-
Ostalo	(90.700)	-	(90.700)
Stanje 31. decembar 2015. godine	1.881.686	-	1.881.686
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2015. godine	783.720	150.398	934.118
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2015. godine	753.617	165.978	919.595

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

26. NEMATERIJALNA ULAGANJA (nastavak)

Promene na nematerijalnim ulaganjima tokom 2014. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje 1. januar 2014. godine	2.393.307	75.088	2.468.395
Nabavke u toku godine	274.427	91.295	365.722
Otuđenje i rashodovanje	(266.550)	(176)	(266.726)
Ostalo	-	(229)	(229)
Stanje 31. decembar 2014. godine	2.401.184	165.978	2.567.162
Ispravka vrednosti i gubitci po osnovu obezvređenja			
Stanje 1. januar 2014. godine	1.556.168	-	1.556.168
Amortizacija	356.199	-	356.199
Otuđenje i rashodovanje	(264.800)	-	(264.800)
Stanje 31. decembar 2014. godine	1.647.567	-	1.647.567
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2014. godine	753.617	165.978	919.595
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2014. godine	837.139	75.088	912.227

27. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

27.1 Nekretnine i oprema obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Gradjevinski objekti	594.026	607.390
Oprema i ostala osnovna sredstva	456.995	443.044
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	105.176	121.026
Osnovna sredstva u pripremi	25.543	14.969
Stanje na dan 31. decembra	1.181.740	1.186.429

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

27. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

27.2 Promene na nekretninama i opremi tokom 2015. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje 1. januar 2015. godine	671.034	1.328.166	377.178	14.969	2.391.347
Nabavke u toku godine	-	-	-	206.368	206.368
Prenos sa investicija u toku	1.258	166.737	27.548	(195.543)	-
Otuđenje i rashodovanje	(1.258)	(97.913)	(15.837)	-	(115.008)
Ostalo	-	(9.002)	-	(251)	(9.253)
Stanje 31. decembar 2015. godine	671.034	1.387.988	388.889	25.543	2.473.454
Ispravka vrednosti i gubitci po osnovu obezvređenja					
Stanje 1. januar 2015. godine	63.644	885.122	256.152	-	1.204.918
Amortizacija	13.485	152.036	41.206	-	206.727
Gubici po osnovu obezvređenja	-	-	-	-	-
Otuđenje i rashodovanje	(121)	(97.475)	(13.645)	-	(111.241)
Ostalo	-	(8.690)	-	-	(8.690)
Stanje 31. decembar 2015. godine	77.008	930.993	283.713	-	1.291.714
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2015. godine	594.026	456.995	105.176	25.543	1.181.740
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2015. godine	607.390	443.044	121.026	14.969	1.186.429

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

27. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

27.3. Promene na nekretninama i opremi tokom 2014. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje 1. januar 2014. godine	668.752	1.184.345	379.969	2.089	2.235.155
Nabavke u toku godine	-	-	-	230.561	230.561
Prenos sa investicija u toku	2.282	173.869	41.530	(217.681)	-
Otuđenje i rashodovanje	-	(30.048)	(44.321)	-	(74.369)
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar 2014. godine	671.034	1.328.166	377.178	14.969	2.391.347
Ispravka vrednosti i gubitci po osnovu obezvređenja					
Stanje 1. januar 2014. godine	50.259	788.141	262.244	-	1.100.644
Amortizacija	13.385	124.247	36.856	-	174.488
Gubici po osnovu obezvređenja	-	-	-	-	-
Otuđenje i rashodovanje	-	(27.266)	(42.948)	-	(70.214)
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar 2014. godine	63.644	885.122	256.152	-	1.204.918
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2014. godine	607.390	443.044	121.026	14.969	1.186.429
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2014. godine	618.493	396.204	117.725	2.089	1.134.511

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

28. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama tokom 2015. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Investicione nekretnine u		Ukupno
	Investicione nekretnine	prepri	
Nabavna vrednost			
Stanje 1. januar 2015. godine	1.642	-	1.642
Nabavke u toku godine	-	-	-
Otuđenje i rashodovanje	-	-	-
Ostalo	-	-	-
Stanje 31. decembar 2015. godine	1.642	-	1.642
Ispravka vrednosti i gubici po osnovu obezvređenja			
Stanje 1. januar 2014. godine	179	-	179
Amortizacija	33	-	33
Gubici po osnovu obezvređenja	-	-	-
Ostalo	-	-	-
Stanje 31. decembar 2014. godine	212	-	212
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2015. godine			
	1.430	-	1.430
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2015. godine			
	1.463	-	1.463

29. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

29.1 Odložena poreska sredstva i obaveze se odnose na:

U hiljadama dinara	2015.			2014.		
	Sredstva	Obaveze	Neto	Sredstva	Obaveze	Neto
Razlika u sadašnjoj vrednosti osnovnih sredstava u poreske i knjigovodstvene svrhe	39.036	-	39.036	31.930	-	31.930
Odložena poreska sredstva po osnovu troškova koji nisu priznati u tekućem periodu	101.214	-	101.214	10.662	-	10.662
Odložena poreska sredstva aktuarskih gubitaka po osnovu planova definisanih primanja	1.706	-	1.706	320	-	320
Vrednovanje hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-
Ukupno	141.956	-	141.956	42.912	-	42.912

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

29. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE (nastavak)

29.2 Kretanja privremenih razlika tokom 2015. godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	<u>Stanje 1. januara</u>	<u>Iskazano u bilansu uspeha</u>	<u>Iskazano u ostalom ukupnom rezultatu</u>	<u>Stanje 31. decembra</u>
Razlika u sadašnjoj vrednosti osnovnih sredstava u poreske i knjigovodstvene svrhe	31.930	7.106	-	39.036
Odložena poreska sredstva po osnovu troškova koji nisu priznati u tekućem periodu	10.662	90.552	-	101.214
Odložena poreska sredstva aktuarskih gubitaka po osnovu planova definisanih primanja	320	-	1.386	1.706
Vrednovanje hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	-	-	-	-
Ukupno	42.912	97.658	1.386	141.956

30. OSTALA SREDSTVA

30.1. Ostala sredstva odnose se na:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
<i>Ostala sredstva u dinarima:</i>		
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava	192.794	187.832
Potraživanja po osnovu avansa, depozita i kaucija	32.810	8.121
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	701.777	430.723
Sredstva stečena naplatom potraživanja	4.927	4.927
Potraživanja od zaposlenih u dinarima	3.214	3.621
Ostale investicije	4.992	4.992
Razgraničena potraživanja za obračunate ostale prihode	7.919	4.258
Razgraničeni ostali troškovi	79.769	74.865
Ukupno:	1.028.202	719.339
<i>Ostala sredstva u stranoj valuti:</i>		
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava	2.651	8.761
Potraživanja po osnovu avansa, depozita i kaucija	1.572	1.563
Potraživanja od zaposlenih u stranoj valuti	4.356	4.338
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	44.036	17.911
Razgraničena potraživanja za obračunate ostale prihode	16.554	17.593
Razgraničeni ostali troškovi	2.169	49.200
Ukupno:	71.338	99.366
Ispravka vrednosti	(305.546)	(264.815)
Stanje na dan 31. decembra	793.994	553.890

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

30. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

30.2. Promene na računu ispravke vrednosti ostalih sredstava tokom godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna		Grupna	
	2015	2014	2015	2014
Stanje na dan 1. januara	(262.507)	(244.077)	(2.308)	(607)
Rashodi po osnovu obezvređenja:				
(Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	(32.299)	(28.524)	(8.644)	(1.701)
Efekti promene deviznog kursa	(83)	(507)	-	-
Otpisi	295	10.601	-	-
Ukupno za godinu	(32.087)	(18.430)	(8.644)	(1.701)
Stanje na dan 31. decembra	(294.594)	(262.507)	(10.952)	(2.308)

30.3. Ostale investicije u pridružena društva obuhvataju investicije u kapital preduzeća do 10%:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
FAP Priboj a.d.	4.737	4.737
Fond za doškolovavanje mladih poljoprivrednika	147	147
Tržište novca a.d.	108	108
	4.992	4.992
Ispravka vrednosti	(4.992)	(4.992)
Stanje na dan 31. decembra	0	0

Investicije u pridružena društva u iznosu od 4.992 hiljade dinara su u celini obezvređena. Tokom 2014. godine Banka je proдала učešće u pridruženom društvu RTL TV d.o.o. i po tom osnovu ostvarila neto dobitak od prodaje u iznosu od 60 hiljada dinara.

31. FINANSIJSKE OBAVEZE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA NAMENJENE TRGOVANJU

Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Vrste instrumenata:		
- valutni svopovi i forvardi	9.817	-
- kamatni svopovi	131.806	207.354
Stanje na dan 31. decembra	141.623	207.354

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

32. OBAVEZE PO OSNOVU FINANSIJSKIH DERIVATA NAMENJENIH ZAŠTITI OD RIZIKA

Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika obuhvataju:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Vrste instrumenata:		
- kamatni svopovi	492.401	454.559
Stanje na dan 31. decembra	<u>492.401</u>	<u>454.559</u>

Banka koristi kamatni svop da bi se štitila od izloženosti promenama u fer vrednosti evro obveznica sa fiksnom stopom prinosa kao i kredita i plasmana u CHF sa fiksnom kamatnom stopom (napomene 21 i 25).

33. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKI ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

33.1 Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj bancii uključuju:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Depoziti po viđenju:		
- u dinarima	2.332.737	3.171.854
- u stranoj valuti	1.119.051	981.169
Ukupno depoziti po viđenju	3.451.788	4.153.023
Depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):		
- u dinarima	1.084.707	1.443.578
- u stranoj valuti	4.189.590	1.665.534
Ukupno depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):	5.274.297	3.109.112
Kratkoročni depoziti:		
- u dinarima	3.240.389	2.798.837
- u stranoj valuti	577.981	1.598.344
Ukupno kratkoročni depoziti	3.818.370	4.397.181
Dugoročni depoziti:		
- u dinarima	446.988	100.024
- u stranoj valuti	18.644.667	4.725.822
Ukupno dugoročni depoziti	19.091.655	4.825.846
Dugoročni krediti:		
- u stranoj valuti	51.148.449	53.604.214
Ostale finansijske obaveze:		
- u stranoj valuti	33.649	209.721
Stanje na dan 31. decembra	<u>82.818.208</u>	<u>70.299.097</u>

Depoziti po viđenju banaka u dinarima su deponovani uz kamatnu stopu do 2% godišnje. Kratkoročno oročeni depoziti banaka u dinarima deponovani su na period do godinu dana uz kamatnu stopu od 1,98 % do 9,6 % godišnje. Kratkoročno oročeni depoziti banaka u stranoj valuti deponovani su na period do godinu dana uz kamatnu stopu u rasponu od 0,05% do 9% godišnje zavisno od valute.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

33. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKI ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (nastavak)

33.2 Struktura dugoročnih kredita od banaka u stranoj valuti je sledeća:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	9.989.650	9.117.581
Kreditanstalt für Wiederaufbau Frankfurt am Main ("KfW")	6.212.805	6.865.845
European Investment Bank, Luxembourg	1.208.247	1.726.540
International Finance Corporation, Washington	3.269.322	4.985.540
Deutsche Investitions und Entwicklungs GmbH, Germany	-	403.569
MIDF B.V, Netherlands	91.298	-
UniCredit Bank Austria AG	24.271.787	24.496.906
EFSE Netherlands B.V.	6.105.340	6.008.233
Stanje na dan 31. decembra	51.148.449	53.604.214

Dugoročni krediti od banaka su odobreni na period u rasponu od 5 do 15 godina, uz nominalnu kamatnu stopu koja se kreće od 0,122% do 3,862%.

34. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

34.1 Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Depoziti po viđenju:		
- u dinarima	34.016.080	25.108.990
- u stranoj valuti	50.199.629	36.266.344
Ukupno depoziti po viđenju	84.215.709	61.375.334
Depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):		
- u dinarima	4.465.494	2.606.167
- u stranoj valuti	72.702	93.260
Ukupno depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):	4.538.196	2.699.427
Kratkoročni depoziti:		
- u dinarima	14.405.852	17.724.214
- u stranoj valuti	25.248.675	32.177.217
Ukupno kratkoročni depoziti	39.654.527	49.901.431
Dugoročni depoziti:		
- u dinarima	577.005	232.159
- u stranoj valuti	15.719.320	11.523.150
Ukupno dugoročni depoziti	16.296.325	11.755.309
Dugoročni krediti:		
- u stranoj valuti	9.980.556	8.697.774
Ukupno dugoročni krediti:	9.980.556	8.697.774
Ostale finansijske obaveze:		
- u dinarima	19.241	-
- u stranoj valuti	303.795	30.271
Ukupno ostale finansijske obaveze:	323.036	30.271
Stanje na dan 31. decembra	155.008.349	134.459.546

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

34. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

34.2 Struktura depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima je sledeća:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Javni sektor	567.249	1.635.029
Privreda	92.735.447	77.536.553
Stanovništvo	51.725.097	46.590.190
Dugoročni krediti (napomena 34.3)	<u>9.980.556</u>	<u>8.697.774</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>155.008.349</u></u>	<u><u>134.459.546</u></u>

Na depozite po viđenju pravnih lica u dinarima, godišnja kamatna stopa se kretala u proseku oko 2,17%, dok je kamatna stopa na depozite po viđenju u valuti EUR iznosila u proseku 0,88%.

Na oročene depozite pravnih lica u dinarima obračunavala se kamatna stopa u proseku 6,34% godišnje, odnosno 1,5% godišnje kada je reč o oročenim depozitima u valuti EUR.

Na depozite po viđenju stanovništva u dinarima obračunava se kamata koja se kreće do 1,00% godišnje. Na depozite po viđenju stanovništva u stranoj valuti, obračunava se kamata od 0,10% do 0,90% godišnje, dok se na sredstva na tekućem računu obračunava kamata od 0,10% godišnje.

Kratkoročni oročeni depoziti stanovništva u stranoj valuti su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0,30% do 2,50% godišnje u zavisnosti od roka oročenja, uključujući i uslove tokom „Nedelje štednje“. Za oročenja na srednji rok od 18 do 36 meseci kamatne stope su se kretale od 1.20% do 2.75% na godišnjem nivou. Kratkoročni oročeni depoziti stanovništva u dinarima su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 2,50% do 7,00% godišnje u zavisnosti od roka oročenja, uključujući i uslove tokom „Nedelje štednje“.

Za dinarske oročene depozite za mala preduzeća i preduzetnike kamatna stopa za dinare iznosila je od 2,00% do 3,50% godišnje, dok se za stranu valutu kretala u rasponu od 0,30% do 1,10% godišnje.

34.3 Struktura dugoročnih kredita od komitenata u stranoj valuti je sledeća:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
NBS - Evropska investiciona banka, Luksemburg	9.883.859	7.920.075
BA CA Leasing (Deutschland) GmbH, Bad Hamburg	-	685.052
NBS fond revolving kredita	19.030	30.749
Vlada Republike Italije	<u>77.667</u>	<u>61.898</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>9.980.556</u></u>	<u><u>8.697.774</u></u>

Dugoročni krediti od komitenata su odobreni na period u rasponu od 6 do 13 godina, uz nominalnu kamatnu stopu koja se kreće od 0,127% do 2,153%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

35. SUBORDINIRANE OBAVEZE

Subordinirane obaveze odnose se na:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
UniCredit Bank Austria AG, Beč	3.019.370	2.698.019
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.019.370</u>	<u>2.698.019</u>

Na dan 31. decembra 2015. godine, subordinirane obaveze u stranoj valuti u iznosu od 3.019.370 hiljada dinara, odnose se na obavezu po subordiniranom dugoročnom kreditu primljenom od UniCredit Bank Austria AG u iznosu od CHF 26.830.000. Ovaj kredit je odobren na period od 12 godina uz kamatnu stopu na nivou tromesečnog CHF LIBOR-a uvećenog za 2,93% s tim da je kamatna stopa u međuvremenu fiksirana na nivou od 4,511%. Ovaj kredit nije obezbeđen kolateralom i sve obaveze koje proističu iz ovog ugovora se smatraju subordiniranim, odnosno u slučaju likvidacije ili stečaja Banke, otplaćuju se samo nakon izmirenja obaveza prema ostalim poveriocima.

36. REZERVISANJA

Rezervisanja se odnose na:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Pojedinačna rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	79.538	188.674
Grupna rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	132.563	106.431
Rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	48.354	37.024
Rezervisanja za potencijalne odlive sredstava po sudskim sporovima	216.865	92.060
Rezervisanja za ostale obaveze	<u>359.862</u>	<u>23.634</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>837.182</u>	<u>447.823</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

36. REZERVISANJA (nastavak)

Promene na računima rezervisanja tokom godine prikazane su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	Grupna rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	Rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih	Rezervisanja za potencijalne odlive sredstava za sudske sporove	Rezervisanja za ostale obaveze	Ukupno
Stanje na dan 1. januara	188.674	106.431	37.024	92.060	23.634	447.823
Rezervisanja u toku godine	11.446	91.155	11.330	129.075	336.228	579.234
Iskorišćena rezervisanja u toku godine	-	-	-	(270)	-	(270)
Ukidanje rezervisanja u toku godine	(120.582)	(65.023)	-	(4.000)	-	(189.605)
Stanje na dan 31. decembra	79.538	132.563	48.354	216.865	359.862	837.182

37. OSTALE OBAVEZE

Ostale obaveze obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije:		
- u dinarima	61.570	198.418
- u stranoj valuti	52.361	109.383
Obaveze prema dobavljačima:		
- u dinarima	176.389	91.735
- u stranoj valuti	182.566	188.743
Ostale obaveze:		
- u dinarima	334.293	170.673
- u devizama	422.890	277.503
Obaveze po osnovu naknada i provizija na ostale obaveze:		
- u dinarima	7.762	5.132
- u stranoj valuti	12.958	22.181
Razgraničeni ostali prihodi:		
- u dinarima	125.640	110.615
- u stranoj valuti	99.429	47.251
Razgraničeni ostali rashodi:		
- u dinarima	288.158	200.621
- u stranoj valuti	6.080	7.209
Obaveze po primljenim sredstvima po poslovima u ime i za račun komitenata	45.280	11.995
Obaveze po osnovu dividendi	2.500.000	-
Obaveze po osnovu poreza i doprinosa	137.764	6.369
Stanje na dan 31. decembra	4.453.140	1.447.828

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

38. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH POTRAŽIVANJA I OBAVEZA SA POVERIOCIMA I DUŽNICIMA

Banka je u skladu sa Zakonom o računovodstvu izvršila usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa poveriocima i dužnicima Banke. Usaglašavanja su izvršena sa stanjem na dan 30. septembar 2015. godine. Od ukupnog iznosa aktive za usaglašavanje, neusaglašena potraživanja ukupno iznose bruto 23.573 hiljade dinara, dok za potraživanja u iznosu 44.040.238 hiljada dinara klijenti nisu dostavili odgovore. Od ukupnog iznosa pasive za usaglašavanje, neusaglašene obaveze iznose 5.493 hiljade dinara, dok za obaveze u iznosu 38.709.310 hiljada dinara klijenti nisu dostavili odgovore. Što se tiče vanbilansnih pozicija, neusaglašen iznos je 6.566 hiljada dinara, dok za iznos 110.461.471 hiljadu dinara klijenti nisu dostavili odgovore (od čega se iznos od 84.872.355 hiljada dinara odnosi na vanbilansne pozicije koje se ne iskazuju u okviru potencijalnih i preuzetih obaveza Banke).

39. KAPITAL

39.1 Struktura kapitala:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Akcijski kapital	23.607.620	23.607.620
Emisiona premija	562.156	562.156
Neraspoređena dobit	6.366.383	5.464.805
Rezerve	30.878.123	25.623.656
Stanje na dan 31. decembra	61.414.282	55.258.237

Na dan 31. decembra 2015. godine osnovni tj. akcijski kapital Banke iznosi 23.607.620 hiljada dinara i sastoji se od 2.360,762 obične akcije nominalne vrednosti od 10.000 dinara po akciji. Sve akcije Banke su obične akcije.

Vlasnici običnih akcija imaju pravo na isplatu dividende na osnovu odluke Upravnog odbora Banke i pravo na jedan glas po akciji na Skupštini akcionara Banke.

UniCredit Bank Austria AG, Beč je vlasnik 100% kapitala Banke.

Rezerve po osnovu promene fer vrednosti odnose se na neto kumulativne promene fer vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju.

39.2 Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji za 2015. godinu iznosi 2.697 dinara (za 2014. godinu 2.315 dinara).

Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji jednaka je osnovnoj zaradi po akciji obzirom da Banka nema potencijalnih akcija, tj. akcija sadržanih u drugim finansijskim instrumentima ili ugovorima koji mogu dati pravo njihovim vlasnicima na obične akcije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

39. KAPITAL (nastavak)

39.3 Analiza ostalog ukupnog rezultata nakon oporezivanja predstavljena je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Aktuarski gubici po osnovu definisanih primanja	(7.860)	(1.810)
Neto promene fer vrednosti finansijskih sredstava rapoloživih za prodaju	2.297.522	(729.537)
Ostali ukupan rezultat nakon oporezivanja	2.289.662	(731.347)

40. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Pregled gotovine i gotovinskih ekvivalenata koji su iskazani u izveštaju o tokovima gotovine dat je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
U dinarima:		
Žiro račun	17.592.398	12.676.531
Gotovina u blagajni	1.140.882	886.490
	<u>18.733.280</u>	<u>13.563.021</u>
U stranoj valuti:		
Devizni računi	615.840	1.459.411
Gotovina u blagajni	1.022.061	588.435
Ostala novčana sredstva	36.431	41.052
	<u>1.674.332</u>	<u>2.088.898</u>
Stanje na dan 31. decembra	20.407.612	15.651.919

41. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

41.1 Sudski sporovi

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2015. godine vodi 177 sudskih postupaka (uključujući i 8 radno pravnih sudskih postupaka) čija ukupna vrednost po osnovu tužbenih zahteva iznosi 537.192 hiljade dinara, u koji iznos nisu uračunati radno pravni sporovi. U 6 sudskih postupaka tužioci su pravna lica, a u 163 postupaka su tužioci fizička lica.

Po osnovu sudskih sporova koji se vode protiv Banke, Banka je rezervisala 216.865 hiljada dinara. U ovaj iznos su uključeni i sporovi protiv Banke, po osnovu radno pravnih odnosa.

U nekim sudskim postupcima nije izvršena rezervacija u iznosu na koji glasi tužbeni zahtev, pre svega na osnovu procene da će ishod tih sporova verovatno biti pozitivan za Banku, to jest da Banka neće imati plaćanja po tim postupcima ili da se radi o potencijalnim obavezama od manjeg značaja, za koje nije potrebno izvršiti rezervisanje sredstava.

Banka vodi veći broj sudskih sporova protiv trećih lica, uglavnom radi naplate svojih potraživanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

41. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE (nastavak)

41.2 Preuzete obaveze po osnovu operativnog lizinga, tj. zakupa poslovnog prostora date su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Preuzete obaveze sa dospećem:		
- do 1 godine	389.435	424.632
- između 1 i 5 godina	1.423.954	682.733
- preko 5 godina	1.619.910	171.744
Ukupno	3.433.299	1.279.109

41.3 Potencijalne obaveze Banke prikazane su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Potencijalne obaveze		
Plative garancije		
- u dinarima	10.412.279	8.148.731
- u stranoj valuti	9.621.742	8.445.433
Činidbene garancije:		
- u dinarima	28.076.270	26.298.074
- u stranoj valuti	3.414.485	3.553.069
Akreditivi		
- u dinarima	1.045.813	15.966
- u stranoj valuti	2.249.601	1.896.413
Preuzete i neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	17.949.091	10.772.443
Ostale preuzete neopozive obaveze	14.901.332	17.251.532
Stanje na dan 31. decembra	87.670.613	76.381.661

41.4 Struktura preuzetih obaveza data je u narednom pregledu:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Preuzete obaveze		
Dozvoljeni minusi po tekućim računima	1.332.942	1.127.034
Neiskorišćeni limiti po kreditnim karticama	946.248	1.324.777
Neiskorišćeni okvirni krediti	14.876.675	6.806.214
Pisma o namerama	793.226	1.514.418
Ostale preuzete neopozive obaveze	14.901.332	17.251.532
Stanje na dan 31. decembra	32.850.423	28.023.975

41.5 Nepovučena sredstva po odobrenim inostranim kreditnim linijama na dan 31. decembra 2015. godine iznose 7.084.720 hiljada dinara (2014. godine: 7.741.331 hiljadu dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2015. godine

42. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

Banka je pod kontrolom UniCredit Bank Austria AG, Beč koja je registrovana u Austriji i koja je vlasnik 100% običnih akcija Banke. U okviru redovnog poslovanja obavlja se izvestan broj bankarskih transakcija sa povezanim pravnim licima. One uključuju kredite, depozite, investicije u vlasničke hartije od vrednosti i derivativne instrumente. Transakcije sa povezanim licima obavljaju se po tržišnim uslovima.

Stanja potraživanja i obaveza iz transakcija sa povezanim licima na kraju godine data su u pregledu koji sledi:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Bilans stanja		
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		
1. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	2.140.728	8.889.811
2. UniCredit Bank AG, Munich	1.858.535	9.030
3. UniCredit Bulbank, Sofia	556.257	23
4. UniCredit S.P.A. Milano	20.363	19.211
5. UniCredit Banka Slovenija, Ljubljana	280	239
6. Zagrebačka banka d.d.	430	1.274
7. UniCredit Bank Hungary Z.r.t., Hungary	13.068	34.866
8. UniCredit Bank ZAO Moscow	18.819	11.721
	4.608.480	8.966.175
Kredit i potraživanja od komitenata		
1. Izvršni Odbor banke	11.120	11.453
2. UniCredit Rent d.o.o.	-	135.614
3. UCTAM D.O.O.	108.552	-
	119.672	147.067
Ostala sredstva		
1. UniCredit S.P.A. Milano	12.173	3.554
2. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	139.290	69.501
3. UniCredit Bank AG, Munich	230	-
4. Zagrebačka banka d.d.	316	319
5. UniCredit Bank BIH	6	6
6. UniCredit Business Partner S.C.P.A., Milano	1.359	708
7. UniCredit Banka Slovenija, Ljubljana	4	4
8. UniCredit Bank ZAO Moscow	6	6
9. UniCredit Rent d.o.o.	1.399	-
10. UniCredit Leasing Serbia	2.318	208
	157.101	74.306

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2015. godine

42. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014</u>
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci		
1. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	40.600.467	28.251.870
2. UniCredit Leasing Srbija d.o.o	1.158.197	816.791
3. UniCredit Partner d.o.o	174.902	154.109
4. UniCredit Bank AD Banja Luka	2.535	3.050
5. Zagrebačka banka d.d.	30.445	26.153
6. UniCredit Bank AG, London	-	48
7. UniCredit Banka Slovenija, Ljubljana	20.579	12.918
8. UniCredit Bank AG, Munich	3.419	71.449
9. UniCredit Bank Hungary Z.r.t., Hungary	380	19
10. UniCredit Bulbank, Sofia	2	2
11. UniCredit S.P.A. Milano	2.592	4.143
12. UniCredit Bank Czech Republic	210	324
13. UniCredit Bank ZAO Moscow	-	12.385
	<u>41.993.728</u>	<u>29.353.261</u>
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima		
1. Izvršni Odbor banke	25.864	20.945
2. UniCredit Rent d.o.o	264.982	84.604
3. UniCredit CAIB AG, Vienna	65	64
4. BA CA Leasing Deutschland GmbH, Germany	1.075	722.940
5. Ambassador Parc Dedinje d.o.o.	1.768	3.468
6. CA IMMO d.o.o.	5.124	7.617
7. CA IMMO SAVA CITY d.o.o. Beograd	90.267	64.510
8. UCTAM D.O.O.	30.296	109.493
	<u>419.441</u>	<u>1.013.641</u>
Subordinirane obaveze		
1. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	<u>3.019.370</u>	<u>2.698.019</u>
	3.019.370	2.698.019
Ostale obaveze		
1. UniCredit Bank AG, Munich	3.336	3.318
2. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	-	2
3. UniCredit Bank Hungary Z.r.t., Hungary	35	130
4. UniCredit S.P.A. Milano	170.817	157.125
5. UniCredit Rent d.o.o.	431	429
6. UBIS G.m.b.H, Vienna	100	10.402
7. UniCredit Business Integrated Solutions S.C.P.A, Czech Republic	2.389	2.111
8. UniCredit Banka Slovenija, Ljubljana	-	9.636
	<u>177.108</u>	<u>183.153</u>
Neto obaveze na dan 31. decembar	<u><u>40.724.394</u></u>	<u><u>24.060.526</u></u>

42. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Naredna tabela prikazuje ukupne prihode i rashode iz odnosa sa povezanim licima:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Bilans uspeha		
Prihodi od kamata	5.903	6.117
Rashodi kamata	(1.278.062)	(1.536.573)
Prihodi od naknada i drugi prihodi	185.187	108.808
Rashodi od naknada i drugi rashodi	(431.590)	(376.716)
Neto rashodi na dan 31. decembra	(1.518.562)	(1.798.364)

Ukupno ostvarena bruto zarada i ostala lična primanja Izvršnog odbora u 2015. godini iznose 32.738 hiljada dinara (2014: 29.725 hiljada dinara).

43. DOGAĐAJI NAKON IZVEŠTAJNOG PERIODA

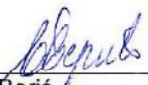
Do datuma izdavanja ovih finansijskih izveštaja nije bilo značajnih događaja koji bi zahtevali korekcije priloženih finansijskih izveštaja (korektivni događaji).

U januaru 2016. godine Banka je postala 100% vlasnik pravnih lica UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd i UniCredit Partner d.o.o. Beograd.

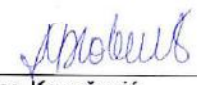
Beograd, 24. februar 2016. godine

Potpisano od strane rukovodstva UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd:

Claudio Cesario
Predsednik Izvršnog odbora

Ljiljana Berić
Član Izvršnog odbora,
direktor Sektora za finansije

Mirjana Kovačević
Direktor Direkcije za računovodstvo

**UNICREDIT BANK SRBIJA A.D. BEOGRAD
GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

Beograd, 25. februar 2016. godine

SADRŽAJ

OBRAĆANJE PREDSEDNIKA IZVRŠNOG ODBORA.....	3
O UNICREDIT GRUPI.....	4
MAKROEKONOMSKI PREGLED.....	4
BANKARSKI SEKTOR SRBIJE.....	5
POSLOVANJE UNICREDIT BANKE A.D. SRBIJA U 2015. GODINI	7
STRATEGIJA ZA PERIOD 2016 – 2018.....	9
ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE.....	10
KORPORATIVNO I INVESTICIONO BANKARSTVO (CIB).....	11
POSLOVANJE SA STANOVNIŠTVOM.....	12
UPRAVLJANJE RIZICIMA.....	14
PODRŠKA BANKARSKOM POSLOVANJU.....	16
LIUDSKI RESURSI.....	17
IDENTITET I KOMUNIKACIJA	18
DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE	19
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ZA 2015. GODINU.....	20

OBRAČANJE PREDSEDNIKA IZVRŠNOG ODBORA

Sa ponosom mogu da kažem da je 2015. godina bila jedna od najuspešnijih poslovnih godina od kada smo započeli poslovanje u Srbiji. Zahvaljujući unapređenim procesima i plasiranjem dodatnih proizvoda i usluga, skrojenih u skladu sa potrebama naših klijenata, uspeli smo da dodatno ojačamo našu leadersku poziciju na tržištu kada su u pitanju profit, efikasnost i produktivnost, unapredivši tržišno učešće u svim relevantnim aspektima.

Banka je potvrdila svoju poziciju broj 3 na tržištu kada govorimo o ukupnoj aktivni, dok je istovremeno dodatno osnažila poslovanje sa klijentima i proširila spektar usluga. Novi servisni model, predstavljen u 2014. godini, čiji je osnovni cilj da obezbedi da se klijenti osećaju prijatno i da vreme koje provode u ekspozituri bude produktivnije, što znači da klijent može da obavi sve bankarske transakcije, podnese zahtev za bilo koji proizvod ili uslugu na jednom mestu, implementiran je na skoro čitavu mrežu ekspozitura.

Ukupan profit banke dostigao je 6,37 milijardi dinara, zabeleživši rast od 16% u poređenju sa 2014. godinom. U skladu sa strategijom Grupe, koja se fokusira na snažno ukorenjivanje na lokalnim tržištima, UniCredit je nastavio da pokazuje snažnu posvećenost Srbiji, što dokazuje rast bilansa stanja za 16% u odnosu na prethodnu godinu, na preko 308 milijardi dinara. Na kraju 2015. godine, operativni prihod banke u Srbiji dostigao je 17,03 milijarde dinara, praćen rastom neto prihoda od kamata za 15% i rastom neto prihoda po osnovu naknada i provizija za 20%.

Fokus na klijente, novi servisni model i proizvodi skrojeni po meri i usklađeni sa potrebama različitih segmenata klijenata, dodatno su doprineli uvećanju baze klijenata UniCredit Bank Srbija za skoro 15%, tako da je ukupan broj klijenata premašio 280.000. Kao posledicu toga imamo rast depozita za 24% u poređenju sa prethodnom godinom, koji su premašili 175 milijardi dinara. Uprkos tome što je lokalno tržište karakterisao nedostatak kreditno sposobne tražnje, banka u Srbiji je uspela da obezbedi odgovarajuće klijente i da nastavi da pokazuje posvećenost i spremnost da podrži budući očekivani razvoj zemlje i finansijske potrebe klijenata. Volumen odobrenih kredita u 2015. godini dostigao je iznos od skoro 202 milijarde dinara, što predstavlja snažan rast od 9% u poređenju sa prethodnom godinom.

Uspeli smo da budemo iznad tržišta kada su u pitanju mnogi važni parametri kao što su racio troškova i prihoda, racio adekvatnosti kapitala, povraćaj na kapital i nivo rizičnih plasmana. I pored toga što se Srbija suočava sa činjenicom da ima jedan od najviših procenata nenaplativih kredita, zadovoljstvo nam je da istaknemo da je kvalitet našeg portfolija znatno bolji i stoga je nivo nenaplativih kredita daleko ispod proseka tržišta. Ali ono što je još bitnije jeste da smo, uprkos sveukupno negativnom trendu na tržištu, uspeli da povećamo broj zaposlenih za 5% na 1.145.

Kao i svih prethodnih godina, uložili smo mnogo truda za unapređenje imidža UniCredit Banke kao društveno odgovorne kompanije i ravnopravnog člana srpskog društva. Nastavili smo da pružamo podršku lokalnim zajednicama tako što smo se uključili u organizaciju različitih inicijativa i manifestacija, trudeći se da doprinesemo njihovom daljem razvoju.

U 2015. godini UniCredit Bank Srbija je dobila nekoliko priznanja za izvrsno poslovanje: Proglašeni smo za Najbolju stranu banku od EMEA Fajnansa, Najbolju banku za finansiranje trgovine i Najbolju banku za upravljanje trgovinom u Srbiji od Juromanija i Najbolju pod-kastodi banku od Global fajnansa.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2015. GODINU

U 2016. godini, planiramo da nastavimo da pokazujemo posvećenost i odlučnost da podržimo očekivani budući razvoj zemlje i finansijske potrebe klijenata na taj način što ćemo proširiti paletu onih proizvoda koji će obezbediti dodatnu vrednost za sve naše klijente. Kada govorimo o klijentima iz Sektora poslovanja sa stanovništvom, nastavićemo sa kreiranjem inovativnih proizvoda sa povoljnijim uslovima. Takođe, u skladu sa Digitalizacijom koja je jedna od glavnih stubova čitave UniCredit Grupe, nastavićemo sa procesom digitalizacije naših proizvoda i usluga, što znači da ćemo koristiti nove tehnologije za rad sa klijentima. Korporativno i investiciono bankarstvo će se fokusirati na razvoj segmenta malih i srednjih preduzeća i edukaciju/savetovanje klijenata kako bi se obezbedila najbolja rešenja za njihove finansijske potrebe. Pored toga, nastavićemo da učestvujemo u inicijativama javnog sektora kao što je razvoj infrastrukture, finansiranje opština, podrška emisiji obveznica i drugo.

Na kraju, želeo bih da se zahvalim svim zaposlenima za izuzetne rezultate koje ne bismo ostvarili da nije bilo njihovog angažovanja i posvećenosti. Takođe bih želeo da se zahvalim klijentima koji su nam ukazali poverenje i što čvrsto veruju da je upravo UniCredit Banka, prva banka prema njihovom izboru.

O UNICREDIT GRUPI

UniCredit je jedna od vodećih banaka u Evropi sa snažnim korenima u 16 zemalja. Naša mreža prisutna je na oko 50 tržišta i sastoji se od preko 7.800 ekspozitura i preko 141.000 zaposlenih (podaci od dana 30. septembar 2015.) U regionu CIE, Grupa upravlja velikom međunarodnom bankarskom mrežom od 2.100 ekspozitura (3.100 uključujući Tursku). UniCredit posluje u sledećim zemljama: Austrija, Azerbejdžan, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Češka Republika, Hrvatska, Italija, Mađarska, Nemačka, Poljska, Rumunija, Rusija, Slovačka, Slovenija, Srbija i Turska.

MAKROEKONOMSKI PREGLED

Srbija je povećala privrednu aktivnost i izašla iz recesije u drugoj polovini 2015. godine, uprkos nepovoljnim uticajima iz okruženja i unutrašnjim strukturnim izazovima. BDP je uvećan za 0,8%, prvenstveno povećanjem neto izvoza, industrijske proizvodnje i investicija, kao i jačanjem poverenja u budući privredni rast zemlje. Sektori privrede koji su bili najviše pogođeni razornim poplavama u 2014. godini su oporavljeni u prvoj polovini godine, dok građevinarstvo, prerađivačka industrija i energenti beleže rast u drugoj polovini godine (rast u sektoru građevinarstva bio je 18% u trećem tromesečju).

Mere fiskalne konsolidacije uvedene krajem 2014. godine podržane su trogodišnjim programom Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), a rezultati su bolji od očekivanih. Deficit države za period januar-oktobar je pao za čak 80% u odnosu na isti period prethodne godine, što vodi ka projektovanom fiskalnom deficitu od 3,5% za 2015. godinu (po proceni Fiskalnog saveta). Ovaj rezultat je u skladu sa smanjenjem tekućih i kapitalnih izdataka, kao i povećanjem neporeskih prihoda.

Spoljnotrgovinska razmena značajno je poboljšana u drugoj polovini 2015. godine, što je uticalo na smanjenje premije rizika zemlje i poboljšanje kreditnog rejtinga od strane kreditnih agencija. Deficit tekućeg računa je smanjen u 2015. godini na procenjenih 4,7%, uglavnom usled smanjenja spoljnotrgovinskog deficita i rasta doznaka. Smanjenje deficita spoljnotrgovinskog bilansa uticalo je na stabilizaciju dinara tokom 2015. godine.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2015. GODINU

Inflacija je bila rekordno niska u 2015. godini (1,3% na godišnjem nivou) i ostala je ispod donje granice dozvoljenog odstupanja NBS (4,0 +/- 1,5%), a u skladu sa niskom agregatnom tražnjom i globalnim padom cena sirovina. Narodna banka Srbije nastavila je sa snižavanjem referentne kamatne stope u 2015. godini kumulativnim sniženjem stope od 350 baznih poena, završivši godinu na 4,5%. Strane direktne investicije su iznosile 1,6 milijardi evra i povećane su za 12% u odnosu na prethodnu godinu. Nezaposlenost je ostala visoka na 19,2%, iako je registrovano poboljšanje na tržištu rada usled pojačanog inspekcijiskog nadzora.

Nekoliko važnih reformskih zakona je usvojeno u 2015. godini: Zakon o izgradnji, Zakon o inspekcijiskom nadzoru, kao i Zakon o izvršenju i obezbeđenju. Dugo očekivane reforme javne uprave su uhvatile zamah, dok je za restrukturiranje javnog sektora i državnih firmi potrebno dodatno ubrzanje reformskih napora.

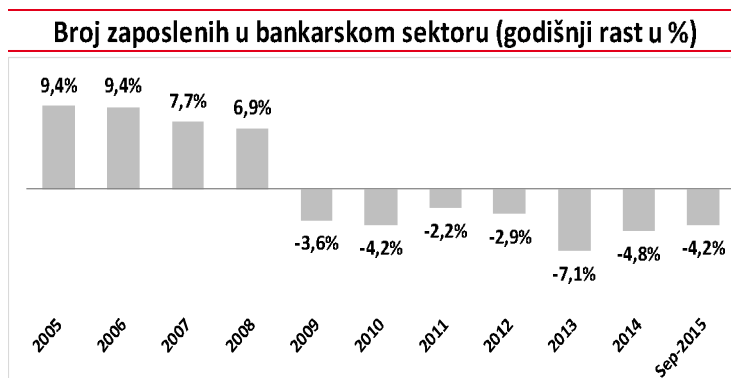
Bankarski sektor je na adekvatnom nivou kapitala i likvidnosti. Skroman oporavak kreditne aktivnosti (1,2% u odnosu na prethodnu godinu) je uglavnom vođen novim investicionim kreditima, koji su udvostručeni u oktobru 2015. godine u odnosu na prethodnu godinu. Program rešavanja problematičnih kredita je definisan uz pomoć MMF-a i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), i očekuje se da će njegovo sprovođenje usloviti dalji rast kreditne aktivnosti.

BANKARSKI SEKTOR SRBIJE

Bankarski sektor je 2015. godinu završio sa 30 poslovnih banka i ukupnom bruto bilansnom aktivom od 3.429 milijardi dinara, ostvarivši nominalni rast od 3,7% u odnosu na prethodnu godinu. Uprkos trendu kontrakcije tokom većeg dela 2015. godine, ukupni bruto kreditni plasmani banaka ostvarili su međugodišnji rast od 5%, zahvaljujući snažnijem rastu u poslednjem kvartalu, prevashodno usled ekspanzivne monetarne politike Narodne banke Srbije i trenda smanjenja kamatnih stopa na dinarske plasmane. Krediti plasirani segmentu privrede ostvarili su nominalni rast od 5%, dok su krediti

stanovništvu porasli za 4,7% u odnosu na kraj 2014. godine. Depoziti banaka su nastavili tendenciju rasta i u 2015. godini, ostvarivši nominalnu ekspanziju od 6,7% i završivši godinu na nivou od 1.886 milijardi dinara. Depoziti privrede su ostvarili viši rast u odnosu na depozite stanovništva, po stopi od 12,3% i 3,5% respektivno.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

Na kraju III kvartala 2015. godine u bankarskom sektoru je bilo zaposleno 24.387 lica, što predstavlja smanjenje od 719 zaposlenih u odnosu na kraj prethodne godine. Bankarski sektor je treći kvartal 2015. godine završio sa mrežom od 1.742 različite organizacione jedinice, što je za 45 manje u odnosu na početak godine.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala bankarskog sektora na kraju III kvartala 2015. godine je iznosio 21,2% što je 1,3 procentna poena niže u odnosu na kraj 2014. godine.

Pokazatelji profitabilnosti bankarskog sektora Srbije su sa krajem III kvartala 2015. godine znatno poboljšani u odnosu na raniji period, zahvaljujući najvišem devetomesečnom rezultatu pre oporezivanja još od 2008. godine. Agregirana dobit pre oporezivanja za svih 30 banka iznosila je 26,6 milijardi dinara, što predstavlja rast od 27% u odnosu na isti period prethodne godine, zahvaljujući rastu neto kamatnih prihoda i nekamatnih prihoda od 8,1% i 8,0% respektivno, uz sporiji rast operativnih rashoda (5,2%). Samim tim, poboljšan je i racio poslovnih rashoda u odnosu na poslovne prihode i na kraju III kvartala iznosio je 59,7% naspram 61,3% u istom periodu prethodne godine.

Iako bez velikih gubitaka u prva tri kvartala 2015. godine, 11 banaka je poslovalo sa gubitkom, koji je sa krajem III kvartala dostigao ukupan iznos od 6,1 milijardu dinara.

Pokazatelj prinosa na aktivu (RoA) za bankarski sektor u III kvartalu 2015. godine iznosio je 1,2% (III kvartal 2014. godine 1,0%), dok je prinos na kapital (RoE) u III kvartalu iznosio 5,6% (III kvartal 2014. godine 4,6%).

Najveći problem bankarskog sektora i ograničavajući faktor rasta kreditne aktivnosti i dalje predstavljaju problematični krediti, čije je učešće u ukupnim bruto kreditima na kraju septembra 2015. godine iznosilo 22%. Kako bi se uhvatila u koštac sa ovim problemom, Narodna banka Srbije je početkom avgusta meseca usvojila Strategiju za rešavanje problematičnih kredita i definisala Akcioni plan za njeno sprovođenje.

Narodna banka Srbije je u toku 2015. godine sprovela i Posebna dijagnostička ispitivanja, koja predstavljaju važan deo programa zaključenog s Međunarodnim monetarnim fondom u segmentu finansijskog sektora. Dijagnostička ispitivanja su obuhvatala proveru kvaliteta potraživanja banaka prema Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) i međunarodnim standardima u postupku procene nepokretnosti, uz dodatne metodološke pretpostavke posebno osmišljene za potrebe PDI. Rezultati ispitivanja su pokazali da nijedna od 14 ispitanih banaka nije imala manjak kapitala u odnosu na regulatorni minimum adekvatnosti od 12%.

NBS je donela odluku o smanjenju stope devizne obavezne rezerve za po jedan procentni poen u šest sukcesivnih obračunskih perioda počevši od septembra 2015. godine i zaključno sa februarom 2016. godine, čime se oslobadja dodatni kreditni potencijal banaka i nastavlja proces konvergencije prema stopama obavezne rezerve koje su na snazi u zemljama u okruženju i zemljama zone evra.

POSLOVANJE UNICREDIT BANKE A.D. SRBIJA U 2015. GODINI

OSNOVNI POKAZATELJI FINANSIJSKOG POLOŽAJA I PERFORMANSI BANKE

UniCredit Bank Srbija a.d.			
U hiljadama dinara	2015	2014	Promena
Bilans uspeha			
Neto dobitak po osnovu kamata	12.304.181	10.674.996	15,3%
Neto dobitak po osnovu naknada i provizija	2.727.377	2.270.413	20,1%
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	137.609	63.847	115,5%
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava	(3.766.429)	(3.110.503)	21,1%
Dobitak pre oporezivanja	6.586.239	5.679.892	16,0%
Dobitak posle oporezivanja	6.366.383	5.464.805	16,5%
Bilans stanja			
Kredit i potraživanja od banaka	8.467.556	10.631.808	(20,4%)
Kredit i potraživanja od komitenata	180.375.137	164.982.403	9,3%
Depoziti i ostale obaveze prema bankama	82.818.208	70.299.097	17,8%
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	155.008.349	134.459.546	15,3%
Kapital	61.414.282	55.258.237	11,1%
Ukupna bilansna aktiva	308.283.811	265.272.463	16,2%
Adekvatnost kapitala			
Ukupna rizična aktiva	202.289.822	183.432.698	10,3%
Regulatorni kapital	39.557.493	37.509.120	5,5%
Koeficijent adekvatnosti kapitala	19,6%	20,4%	(4,4%)
Pokazatelji poslovanja			
Odnos rashoda i prihoda	39,2%	38,7%	1,4%
Stopa prinosa na aktivu posle poreza	2,2%	2,1%	4,9%
Stopa prinosa na kapital posle poreza	10,9%	10,3%	5,6%
Odnos kredita i depozita	116,4%	122,7%	(5,2%)
Prihod po zaposlenom	15.249	13.430	13,5%
Odnos ispravke vrednosti i neto kredita komitentima	2,2%	2,0%	8,6%
Resursi			
Broj zaposlenih	1.145	1.089	56
Broj ekspozitura	71	71	-

UniCredit Banka je u 2015. godini potvrdila svoju čvrstu opredeljenost ka stalnom rastu, povećanju tržišnog učešća i održavanju visokih standarda u pogledu profitabilnosti, produktivnosti i efikasnosti. Prema podacima za III kvartal 2015, Banka se nalazi na trećoj poziciji na tržištu po veličini aktive, s tim da je po prvi put dostigla dvocifreno tržišno učešće (10,2%), uz najniži ratio operativnih troškova i prihoda u sektoru i najveću stopu prinosa na sopstevni kapital.

Ukupna aktiva banke na kraju 2015. godine iznosi 308.3 milijardi dinara, i veća je za 16,2% u odnosu na kraj prošle godine.

Godišnji rast neto prihoda od kamata od 15,3% pokrenut je rastom kreditnih plasmana klijentima od 9%, zahvaljujući dokazanoj ekspertizi u saradnji sa međunarodnim i domaćim kompanijama, ali i dobroj strategiji kreditiranja stanovništva. Tokom godine je sprovedena uspešna kampanja za dinarske keš kredite, koja ne samo da je uvećala kreditne plasmane, nego je rezultirala i akvizicijom velikog broja novih klijenata. Rast kreditnog portfolija praćen je istovremenim uvećanjem baze klijentskih depozita od 15%, čime je unapređen ratio međusobnog odnosa kredita i depozita i potvrđena stabilnost u finansiranju banke. Pored toga, opreznom politikom priznavanja prihoda od kredita u kašnjenju dužem od 90 dana, kao i efikasnim rešavanjem problematičnih potraživanja, ostvareni su značajni pozitivni efekti na neto rezultat.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

Oslanjajući se na znanje i prepoznatljivu poziciju koju zauzima na tržištu, banka je ostvarila izvanredan rezultat u prihodima od naknada, kroz posredovanje u realizaciji M&A transakcija, kao i posredovanjem u aukcijama primarnih emisija trezorskih zapisa koje organizuje Ministarstvo finansija, gde je UniCredit Banka apsolutni lider u sektoru.

UniCredit Banka je dodatno unapredila sposobnost generisanja prihoda, ostvarivši godišnji rast neto dobiti nakon oporezivanja od 16,5%, čime je povećana stopa prinosa na kapital na 10,9% u 2015. godini sa 10,3% na kraju 2014. godine, uprkos opadajućem trendu kamatnih stopa i sprovedenim Posebnim dijagnostičkim ispitivanjima koja su rezultirala dodatnim troškovima obezvređenja kredita.

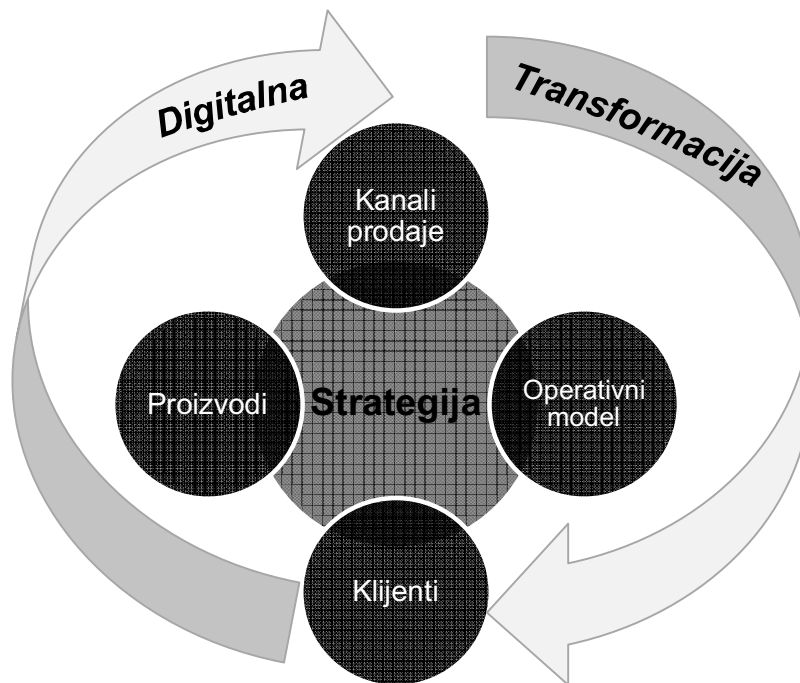
I pored negativnog trenda u čitavom sektoru, banka je povećala broj zaposlenih za 56, u poređenju sa prethodnom godinom, uz obezbeđivanje daljeg rasta produktivnosti, mereno pokazateljem odnosa prihoda i broja zaposlenih. Banka je posvećena pružanju usluga visokog kvaliteta svojim klijentima, kroz mrežu od 71 ekspoziture u kojima je tokom 2015. godine uveden novi servisni model, koji je unapredio vizuelni identitet banke i omogućio klijentima da sve transakcije obave na jednom mestu u saradnji sa samo jednim zaposlenim u ekspozituri.

STRATEGIJA ZA PERIOD 2016 – 2018.

Glavni strateški cilj banke za naredne tri godine jeste dalje unapređenje vodeće tržišne pozicije sa aspekta profitabilnosti, efikasnosti, kvaliteta imovine i reputacije na bazi četiri osnovna elementa:

1. **Klijenti** – fokus na postojeće i akvizicija novih klijenata zahvaljujući visokom kvalitetu proizvoda i usluga
2. **Proizvodi** – dovoljan broj jednostavnih, standardnih proizvoda, ali i fokusiranje na razvoj inovativnih proizvoda
3. **Kanali prodaje** – dalji razvoj alternativnih kanala, sinergija sektora za rad sa privredom i stanovništvom i dalje unapređenje usluge koju pružamo klijentima na bazi novog servisnog modela
4. **Operativni model** - unapređenje glavnih procesa i sistema banke kroz prilagođavanje novim uslovima na tržištu

UniCredit Banka Srbija je deo projekta Grupe CEE2020 Plus u okviru kojeg se u periodu 2016-2018. očekuje implementacija nekoliko strateških inicijativa koje imaju za cilj ubrzanje digitalne transformacije kako bi se poboljšao kvalitet, brzina usluge i zadovoljstvo klijenata. Ove aktivnosti uključuju završetak migracije transakcija na alternativne kanale, kao i povećanje prodaje osnovnih bankarskih proizvoda putem digitalnih kanala.

Strateški Plan banke podrazumeva punu primenu i usaglašenost sa svim regulatornim zahtevima i postavljenim limitima, uz težnju da se zadrži i unapredi kvalitet portfolija i obezbede osnove za održivi rast sa fokusom na dalju diversifikaciju portfolija uz proaktivni pristup upravljanju rizicima.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE

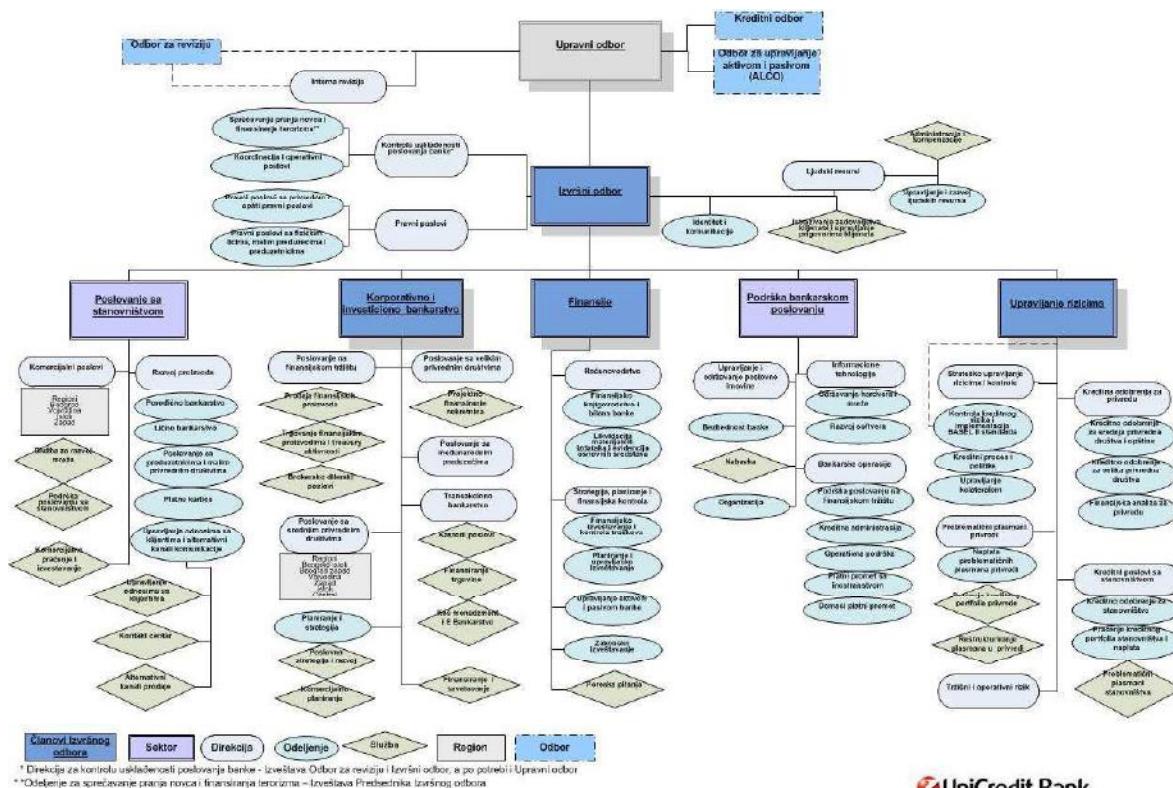
UPRAVNI ODBOR

Erich Hampel, predsednik
Heinz Tschiltsch, zamenik predsednika
Martin Klauzer, član
Boris Begović, član
Svetlana Kisić Zajčenko, član

IZVRŠNI ODBOR

Claudio Cesario, predsednik
Alen Dobrić, član
Ljiljana Berić, član
Enrico Verdoscia, član

ORGANIZACIONA STRUKTURA

Na kraju 2015. godine UniCredit Bank Srbija nije imala u vlasništvu druge poslovne subjekte, ali su sledeći poslovni entiteti UniCredit Grupe poslovali u Srbiji u 2015. godini: UniCredit Leasing, UniCredit Partner, UniCredit Rent, UCTAM i Ambassador Parc Dedinje, koji predstavljaju lica povezana sa bankom.

U cilju optimizacije poslovanja, UniCredit Grupa je pokrenula projekat reorganizacije lizing poslovanja. U skladu sa Zakonom o bankama, banka može osnovati ili steći podređeno lice samo uz saglasnost Narodne banke Srbije i samo lice u finansijskom sektoru može biti podređeno društvo banci. U skladu sa ovim, UniCredit Bank Srbija je u januaru 2016. godine preuzela UniCredit Partner doo Beograd od Allegro Leasing Gesellschaft m.b.h i UniCredit Leasing Srbija doo Beograd od UniCredit Leasing SpA. Kao rezultat ove transakcije, a u skladu sa važećom regulativom, UniCredit Bank Srbija će imati ulogu matične kompanije prema navedenim licima i zajedno će predstavljati bankarsku grupu.

KORPORATIVNO I INVESTICIONO BANKARSTVO (CIB)

Iako je domaća ekonomija izašla iz recesije i zabeležila privredni rast u drugoj polovini godine, brojni izazovi su se našli pred Sektorom za korporativno i investiciono bankarstvo u 2015. godini. Niska kreditna aktivnost privrede, pojačana merama fiskalne konsolidacije i povećanjem averzije prema riziku usled rasta neizvesnosti u okruženju, predstavljali su jedinstveni set izazova za Sektor za korporativno i investiciono bankarstvo. Iako kreditiranje sektora privrede od strane banaka beleži nominalni porast u 2015. godini (5% u odnosu na prethodnu godinu), nivo problematičnih kredita (NPL) ostaje značajan izvor sistemskog rizika koji zahteva odlučno sprovođenje strategije za rešavanje ovog problema. Uprkos svim izazovima, ostali smo fokusirani na mogućnosti i posvećeni strategiji konsolidacije portfolija klijenata uz diversifikaciju kreditnog rizika i selektivni pristup, sa akcentom na mala i srednja preduzeća. Kao rezultat toga, kreditni portfolio Sektora korporativnog i investicionog bankarstva je uvećan na 140 milijardi RSD, uz godišnji rast od 8,5% i bazom od oko 3,800 klijenata.

Sektor za korporativno i investiciono bankarstvo je nastavio da jača depozitnu poziciju banke, sprovodeći niz komercijalnih aktivnosti i beležeći značajno povećanje obima transakcionog bankarstva. Navedeno je rezultiralo povećanjem volumena depozita za 22,8% u odnosu na prethodnu godinu, dostižući iznos od 96 milijardi RSD, a zabeležen je i značajan rast broja obavljenih transakcija.

Direkcija za poslovanje na finansijskom tržištu je ojačala svoju davno ustanovljenu vodeću poziciju na lokalnom tržištu. Prema zvaničnim podacima Narodne banke Srbije za 2015. godinu, UniCredit Banka zauzima ubedljivo prvo mesto u pružanju usluga kupovine i prodaje deviza rezidentima i nerezidentima sa 17,3%, odnosno 48,6% tržišnog udela. Takođe, UniCredit Banka zauzima prvo mesto i po obimu transakcionih operacija na međubankarskom tržištu u evrima sa tržišnim učešćem od 14%. Ukupni prihodi Sektora zabeležili su rast u odnosu na prethodnu godinu, potvrdivši još jednom višegodišnji pozitivan trend.

Tokom 2015. godine banka je aktivno učestvovala u promociji filozofije zaštite od rizika, stavljajući akcenat na zaštitu od fluktuacije kamatnih stopa i kursnog rizika, održavajući interaktivne radionice za velika i preduzeća srednje veličine. Banka je težila da svojim inovativnim pristupom bude ispred konkurencije i time potvrdila leadersku poziciju u osmišljavanju i plasiranju proizvoda koje tržište sve više prihvata.

UniCredit Banka je ostala lider u trgovini finansijskim instrumentima kako na primarnom, tako i na sekundarnom tržištu, sa tržišnim učešćem od 33,6%, odnosno 30,4%.

UniCredit Banka je jedina na tržištu u 2015. godini uvela Program za razvoj preduzeća i inovacija (EDIF), koji ima za cilj pristupačnije izvore finansiranja za mala i srednja preduzeća, prepoznajući potrebe tržišta uz dodatno finansiranje i nove finansijske proizvode. Ovim programom, finansiranim od strane Evropske unije kroz Evropski investicioni fond (EIF), omogućeni su izvori finansiranja za klijente koji do sada nisu imali pristup, ali i podržana diversifikacija domaće ekonomije kroz razvoj sektora malih i srednjih preduzeća. Sa ciljem da podstakne razvojne inicijative lokalne samouprave, Banka je uspostavila saradnju i sa Razvojnim fondom za lokalnu infrastrukturu (MIDF) pružajući kreditnu podršku i obezbeđujući dodatnu likvidnost, čime je omogućila uspostavljanje održivog kreditnog tržišta za opštine. Banka je igrala aktivnu ulogu na svakom javnom tenderu za nabavku finansijskih sredstava i nastavila uvođenje inovativnih rešenja, kao što je emisija municipalnih obveznica Opštine Stara Pazova, gde je Banka kao pokrovitelj emisije pružila podršku za četiri infrastrukturna projekta, omogućivši na taj način privatnim investitorima, a pre svega građanima, da učestvuju u finansiranju projekata od izuzetnog značaja za tu lokalnu zajednicu.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

U 2016. godini, Sektor za korporativno i investiciono bankarstvo će nastaviti da sprovodi strategiju selektivnog rasta portfolija i uvećanja ekonomske vrednosti kroz veći povrat na plasiranu rizičnu aktivu i povećanje unakrsne prodaje. Sektor će povećanje tržišnog učešća tražiti u segmentima sa slabijim prisustvom, istovremeno negujući dugoročno partnerstvo sa postojećim klijentima bazirano na reciprocitetu i pouzdanosti. Osim toga, Sektor za korporativno i investiciono bankarstvo ostaje posvećen stalnom poboljšanju efikasnosti kroz proces evaluacije i optimizacije. Poslovne aktivnosti banke će biti usmerene na podsticanje razvoja i pružanje podrške oporavku domaće privrede, sa fokusom na razvoj i prodaju inovativnih proizvoda sa dodatnom vrednošću i savetodavne usluge koje pružamo klijentima. Banka će nastaviti da usko sarađuje sa regulatornim telima, uključujući Narodnu banku Srbije i Ministarstvo finansija, kao i da aktivno utiče na poboljšanje poslovnog okruženja i pruža podršku različitim razvojnim inicijativama.

Posvećenost klijentima će ostati naš prioritet, kako bismo stvorili ekonomsku vrednost za naše klijente, a u cilju rasta privredne aktivnosti u našoj zemlji. Nastavićemo da podržavamo privatni i javni sektor, uključujući i lokalne samouprave, koristeći poznavanje domaćeg tržišta, ali i globalnu prisutnost naše Grupe i njenu ekspertizu u oblastima finansijskih proizvoda i usluga.

POSLOVANJE SA STANOVNIŠTVOM

Sektor poslovanja sa stanovništvom je, uprkos relativno nepovoljnim makroekonomskim uslovima koji su dodatno uslovlili nižu stopu rasta tržišta, uspeo da zadrži pozitivan trend tokom 2015. godine, beležeći značajni rast volumena i prihoda u odnosu na prethodnu godinu. Kada je reč o volumenima kredita i depozita, zabeležen je rast od 11%, respektivno 13%, a što se takođe reflektovalo na dalje unapređenje tržišnog učešća. Banka je veoma aktivno sarađivala sa svojim klijentima, kako bi ne samo osnažila, već i proširila saradnju sa njima. Takođe je sprovodila različite inicijative sa ciljem da akvizira nove klijente, a o njihovoj uspešnosti najbolje govori rast klijentske baze u 2015. godini za 15%. Tokom 2015. godine, u okviru Sektora poslovanja sa stanovništvom dodatno je obogaćena ponuda proizvoda i usluga kako za fizička lica, tako i za mala preduzeća i preduzetnike.

Kroz dalju saradnju sa osiguravajućom kućom Wiener Stadtische u ponudu banke uvršten je novi proizvod „Moja investicija“ koji predstavlja vid mešovitog životnog osiguranja i štednje. Banka je započela saradnju sa distributerom Apple proizvoda za Srbiju sa kompanijom iStyle, kroz finansiranje kupovine iPhone i iPad uređaja sa posebnim pogodnostima u vidu podele na 24 rate, bez kamate i naknade uz korišćenje naših kreditnih kartica.

Tokom 2015. godine, banka je pustila u rad redizajniranu internet prezentaciju, koja je interaktivna i prilagođena svim vrstama elektronskih uređaja (računari, mobilni telefoni i tablet uređaji). Takođe, klijenti sada imaju mogućnost da elektronskim putem apliciraju za kreditne proizvode za fizička lica i da pri tom, zahvaljujući kalkulatoru, odmah izračunaju mesečnu ratu i sve pripadajuće troškove.

Banka je tokom 2015. godine donela Odluku o primeni i sprovođenju Odluke o merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema u vezi s kreditima indeksiranim u stranoj valuti Narodne banke Srbije. Odluka se sastoji iz dva dela. Prvi deo se odnosi na svaki pojedinačni ugovor o kreditu u otplati koji je banka zaključila sa korisnikom pre početka primene Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga. Tim delom Odluke propisana je obavezna, jednoobrazna i detaljno uređena primena Preporuke Narodne banke Srbije BAN 002/13, koja se odnosila na primenu neodredivih elemenata promenljive kamatne stope pre početka primene Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga. Drugi deo Odluke odnosi se samo na ugovore o stambenim kreditima indeksiranim u švajcarskim francima. Narodna banka Srbije je usvojila rešenje koje pomaže građanima da prevaziđu teškoće u otplati kredita u švajcarskim francima prihvatanjem jednog od 4 ponuđena modela kojima predstavljaju ponudu za izmenu uslova otplate kredita, uz zadržavanje postojećih instrumenata obezbeđenja. Primena Odluke je imala negativan uticaj na troškove i prihode banke usled smanjenja nedospelog iznosa glavnice.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

U toku 2015. godine, Sektor za poslovanje sa stanovništvom je nastavio implementaciju nekoliko projekata i inicijativa od izuzetnog značaja. Novi servisni model za fizička lica, koji ima za cilj da unapredi kvalitet usluge i proširi set bankarskih usluga i proizvoda koji mogu biti obezbeđeni ovom segmentu klijenata, uspešno je sproveden u skoro čitavoj mreži. Unapređen je značajan broj procesa u ekspoziturama, sa ciljem povećanja efikasnosti i brzine usluge, a zahvaljujući pomenutom modelu klijentima je omogućeno je da obave sve transakcije na jednom mestu.

Projekat migracije klijenata na elektronske kanale komunikacije je sproveden uporedo sa primenom Zakona o platnim uslugama. Kroz ovaj projekat je obučen veliki broj klijenata za korišćenje atraktivnih paketa proizvoda kreiranih prema potrebama klijenata, a koji uključuje usluge mobilnog i elektronskog bankarstva, kao i korišćenje različitih opcija plaćanja kao što je plaćanje računa na bankomatima za sve tipove računa i to bez dodatnih troškova.

Značajno povećanje broja klijenata je postignuto i zahvaljujući potpisanim ugovorima sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja s obzirom na to da je UniCredit Banka dobila ekskluzivno pravo da vrši isplatu studentskih i učeničkih kredita i stipendija.

Kada je reč o nerizičnim proizvodima (mobilno bankarstvo, SMS Card alarm, Pre paid kartice, itd.) u toku 2015. godine nastavljen je trend uspešne prodaje, dok je sa aspekta kreditiranja najzastupljeniji proizvod bio keš kredit.

Tokom 2015. godine u cilju daljeg jačanja odnosa sa klijentima, kao i dodatne akvizicije novih klijenata, fokusirajući se na efektivniji pristup koji je zasnovan na kreiranju ciljnih grupa i adekvatnih ponuda, Sektor poslovanja sa stanovništvom nastavio je aktivan razvoj i primenu CRM (Customer relationship management) koncepta, kao preduslova za dalje strateško pozicioniranje banke na lokalnom tržištu.

Pored konstantne inovacije proizvoda, dalje unapređenje kvaliteta usluga i nivoa transparentnosti poslovanja ostaju glavni pokretači našeg uspeha. Nastavljajući sa dobrom praksom, Sektor poslovanja sa stanovništvom je sproveo dva talasa 'Mystery shopping-a', kao i dva talasa istraživanja zadovoljstva klijenata kako bismo iz ugla klijenta mogli da posmatramo procesa, a sve u cilju poboljšanja kvaliteta usluge u ekspoziturama.

U 2016. godini Sektor poslovanja sa stanovništvom će se fokusirati na rast tržišnog učešća u segmentu fizičkih lica, malih preduzeća i preduzetnika. Planira se i intenzivnija unakrsna prodaja sa Sektorom korporativnog i investicionog bankarstva kroz potpuno iskorišćavanje potencijala ovog vida saradnje.

Pristup mikro klijentima zasnovan je na kompetencama za odobrenje na nivou ekspoziture u cilju skraćivanja i optimizacije procesa, kao i na jasno definisanim ciljevima, čije se ostvarenje standardizovano i proaktivno prati u cilju očuvanja klijentskog portfolija. Sektor poslovanja sa stanovništvom planira dalje proširenje portfolija kredita za fizička lica, akviziciju novih klijenata uz posebne ponude kroz Paket račun, koji je izuzetno fleksibilan i baziran na stvarnim potrebama klijenta, kao i atraktivne kampanje namenjene određenim ciljnim grupama.

Takođe, razvoj i primena CRM (Customer Relationship Management) koncepta, kao preduslov daljeg strateškog pozicioniranja banke na lokalnom tržištu, će ostati jedan od prioriteta. Dalji razvoj i primena alternativnih kanala prodaje sa posebnim fokusom na specijalne ponude za zaposlene u velikim korporativnim i javnim institucijama će takođe ostati jedan od zadataka.

Sektor poslovanja sa stanovništvom namerava da nastavi sa inovacijama i osmišljavanjem atraktivnih proizvoda i usluga za svoje klijente kao i generalnim poboljšanjem kvaliteta usluga u cilju očuvanja ukazano poverenja.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

U svojoj organizacionoj strukturi banka ima poseban Sektor za upravljanje rizicima sa sveobuhvatnom i vrlo značajnom funkcijom održavanja i razvoja stabilnog i profitabilnog portfolija kredita i drugih plasmana. Ovaj sektor pokriva upravljanje kreditnim, tržišnim, operativnim i rizikom likvidnosti kroz rad pet direkcija: Direkcije za strateško upravljanje rizicima i kontrolu, Direkcije za kreditna odobrenja privredi, Direkcije za kreditne poslove sa stanovništvom, Direkcije za problematične plasmane privredi i Direkcije tržišnog i operativnog rizika. Sve one direktno odgovaraju članu Izvršnog odbora zaduženom za upravljanje rizicima, čime je obezbeđen povećani nadzor nad svim fazama kreditnog procesa, kao i globalni pogled i procena svih rizika kojima je banka izložena.

U nameri da definiše konzistentne smernice za kreditnu aktivnost i opšti okvir upravljanja rizicima, banka je definisala Strategiju kreditnog rizika za stanovništvo i Strategiju kreditnog rizika za privredne grane, koje se na godišnjem nivou ažuriraju u skladu sa promenama u okruženju i strateškim ciljevima banke. Na taj način banka obezbeđuje da se ostvarivanje usvojene poslovne politike odvija u okvirima koji će rezultirati prihvatljivim nivoom kreditnog rizika kada su u pitanju pojedinačni plasmani i adekvatnom diversifikacijom i opštim kvalitetom kreditnog portfolija.

Tokom 2015. godine dalje unapređenje sistema upravljanja rizicima bilo je usmereno na usavršavanje interne organizacije, poslovnih procesa i politika upravljanja rizicima u skladu sa najboljom praksom UniCredit Grupe i zahtevima koji proizilaze iz implementacije bazelskih standarda, kao i zahteva regulatora.

Identifikacija, merenje, kontrola i upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolia zasnovani su na sistemu izveštavanja koji obezbeđuje informacije o stanju, kvalitetu i kretanju kreditnog portfolija. Tokom 2015. godine nastavljen je rad na unapređenju procesa izveštavanja kroz povećanje automatizacije obračuna i kreiranja izveštaja.

U oblasti primene bazelskih standarda težište aktivnosti bilo je prvenstveno na monitoringu prediktivne moći interno razvijenih rejting modela i njihovih parametara, kao i implementaciji unapređenih verzija interno razvijenih rejting modela. Uveden je i Forbearance alat po najnovijim standardima EBA (European Banking Authority), koji je usklađen sa metodologijama UniCredit Grupe, a koji omogućava bolje praćenje i evidenciju reprogramiranih/restrukturiranih plasmana i plasmana kod kojih postoje finansijske poteškoće u otplati.

Narodna banka Srbije je u toku 2015. godine zajedno s revizorskim kućama sprovela Posebna dijagnostička ispitivanja (PDI) koja su imala za cilj da provere da li su banke adekvatno kapitalizovane, uzimajući u obzir korekcije klasifikacije aktive i rezervacije za identifikovane gubitke u skladu s MSFI, odnosno nivoe rezervi za procenjene gubitke. U januaru 2016 godine objavljeni su rezultati PDI na nivou pojedinačnih banaka gde je potvrđena solidna pozicija UniCredit Banke.

U toku 2015. godine uspešno je sprovedena integracija funkcije upravljanja rizicima kroz potpisivanje ugovora kojim je UniCredit Leasing d.o.o. i UniCredit Rent d.o.o. poverio poslove identifikovanja, merenja, procene i upravljanja kreditnim rizikom, tržišnim rizikom, operativnim rizikom i rizikom izloženosti (koncentracije), pružaocu usluge odnosno UniCredit Banci Srbija a.d, a u skladu sa Zakonom o finansijskom lizingu. U januaru 2016. godine Banka je postala vlasnik ova dva entiteta.

Tokom 2015. godine upravljanje portfoliom problematičnih plasmana je unapređeno uvođenjem novog alata baziranog na NSV (neto sadašnja vrednost) i implementacijom Smernica za postupanje banke u procesima restrukturiranja klijenata – INSOL Srbija (tzv. Beogradska inicijativa), što će doprineti smanjenju problematičnih plasmana i posledično internih rezervisanja, a dugoročno posmatrano imaće pozitivan efekat na lokalnu ekonomiju.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

U oblasti poslovanja sa stanovništvom, fokus u 2015. godini je bio na povećanju efikasnosti procesa odobrenja u segmentu fizičkih lica, kao i razvoj novog modela za mala preduzeća i preduzetnike. Aktivno se radilo na finom podešavanju i unapređenju procesa praćenja i naplate plasmana fizičkih lica, kao i malih preduzeća i preduzetnika, a sve u cilju povećanja efikasnosti procesa kao i poboljšanja naplate.

U toku 2015. godine takođe je uspešno sproveden proces statističkog monitoringa kolaterala i dodatno je unapređena saradnja sa spoljnim proceniteljskim kućama, sudskim veštacima, osiguravajućim kućama. Takođe, poboljšan je i proces saradnje sa kompanijama koje vrše nadzor izgradnje svih tipova nepokretnost, i kao i projekata obnovljivih izvora energije. Dodatno, poseban fokus bio je na daljem unapređenju procesa praćenja upisa hipoteka.

Definisana je relevantna klasifikacija tržišnih, cenovnih i likvidnosnih rizika u svrhu identifikacije i izveštavanja o izloženosti ovim rizicima. U cilju ispunjenja zahteva tačnosti izveštavanja u uobičajenim i stresnim uslovima generišu se tačni i pouzdani podaci o rizicima. Podaci se agreiraju većinom automatski, u cilju smanjenja mogućnosti grešaka. Uspostavljeni su likvidnosni indikatori ranog upozoravanja u cilju praćenja dešavanja na finansijskim tržištima i procene uticaja na likvidnosnu poziciju banke. Cilj upravljanja likvidnošću je održavanje zadovoljavajućeg nivoa likvidnosti koji omogućava Banci da izmiruje sve svoje obaveze plaćanja. Dalje unapredjenje tačnosti, integrisanosti, kompletnosti i adaptabilnosti procesa izveštavanja će se nastaviti i u toku 2016. godine.

Uspostavljena struktura sistema kontrole upravljanja operativnim rizicima uključuje sve relevantne organizacione delove u banci i tako doprinosi podizanju svesti o značaju operativnih rizika. Kvantitativni elementi sistema upravljanja operativnim rizicima (podaci o internim gubicima, indikatori rizika i scenario analize) se klasifikuju i prikupljaju uz garantovanje kompletnosti podataka, njihove pouzdanosti i pravovremenosti. Sa ciljem daljeg unapredjenja svesti o operativnim rizicima, E-trening na temu operativnih rizika je distribuiran svim zaposlenima. Stalna radna grupa nastavlja svoje aktivnosti sa ciljem identifikovanja potencijalnih rizika i definisanja mera za mitigaciju rizika. Sistem identifikacije, procene i kontrole operativnih rizika adekvatno reflektuje rizični profil i dozvoljava pravovremenu komunikaciju sa rukovodstvom u cilju ublažavanja identifikovanih rizika.

Nastavljena je implementacija posebnog projekta aktivne promocije Kulture upravljanja rizicima u svim oblastima i na svim nivoima poslovanja banke u cilju povećanja svesti o poslovnim rizicima i unapređenja načina na koji se tim rizicima pristupa.

Na osnovu svega navedenog, može se zaključiti da je banka tokom 2015. godine dodatno unapredila sistem upravljanja rizicima što zajedno sa njenom kapitalnom adekvatnošću i nivoom profitabilnosti garantuje adekvatno upravljanje i pokriće rizika kojima je u svom poslovanju izložena.

Sektor za upravljanje rizicima će i u narednom periodu nastaviti sa naporima i akcijama usmerenim ka unapređenju sistema upravljanja svim rizicima kojima je Banka u svom poslovanju izložena. Posebna pažnja je planirana ka unapređenju kreditnog procesa u cilju poboljšanja efikasnosti, kao i stvaranju kompetitivne prednosti na tržištu kroz optimizaciju procesa i poboljšanje alata za identifikaciju i ublažavanje kreditnog rizika. Na taj način obezbeđujući adekvatnu podršku drugim organizacionim jedinicima. U 2016. godini jedan od najvažnijih ciljeva je da se zadrži i unapredi kvalitet portfolija i obezbede osnove za održivi rast sa fokusom na dalju diversifikaciju portfolia, ali uvek uz proaktivni pristup upravljanju rizicima kojim se omogućuje akvizicija novih klijenata.

PODRŠKA BANKARSKOM POSLOVANJU

Glavni fokus Sektora podrške bankarskom poslovanju u 2015. godini bio je na unapređenju podrške svim strukturama banke u cilju ostvarenja strategije kroz povećanje efikasnosti izvršenja poslovnih procesa, unapređenje zadovoljstva klijenata, iniciranja i upravljanja promenama i optimizaciju troškova.

Unapređenje u okviru Direkcije informacionih tehnologija je sprovedeno u svim njenim nadležnostima. Izvršene su interne organizacione promene u cilju bolje i efikasnije podrške svim organizacionim jedinicama banke. Tokom 2015. godine, ova Direkcija je svoje aktivnosti usmerila ka daljem unapređenju procesa i sistema internih kontrola, dodatno se usklađujući sa industrijskim standardima (ITIL). Sa dva potpuno uspešno sprovedena DRP / BCP testa, sa minimalnom nedostupnošću svih kritičnih servisa, banka se svrstala u red kompanija sa najnaprednijom tehnologijom zaštite / oporavka sistema u kriznim situacijama na prostoru Republike Srbije.

Sistem internih kontrola se kontinuirano unapređuje i prati kroz kvartalne sastanke i u sklopu godišnje evaluacije sistema internih kontrola na nivou banke. Kao pokazatelj dobrog funkcionisanja sistema internih kontrola je dobijena najviša ocena u sklopu godišnjeg izveštaja koja se odnosi na implementaciju i upravljanje sistemima internih kontrola.

Značajna unapređenja su implementirana tokom 2015. godine u oblasti upravljanja projektima i celokupnim projektnim portfoliom banke. Glavne promene obuhvataju uvođenje kriterijuma selekcije važnih projekata, osnivanje portfolio ekspertskeg tima i prioritizacija projekata na nivou banke, uzimajući u obzir unapred definisane strateške ciljeve.

Direkcija bankarskih operacija je nastavila sa daljom optimizacijom procesa i centralizacijom pozadinskih aktivnosti kako bi pružila punu podršku poslovnim potrebama. Zahvaljujući efikasnosti, fleksibilnosti i stručnosti, Direkcija bankarskih operacija je značajno doprinela uspehu i poslovnom rezultatu banke u 2015. godini.

Banka je 2015. godine ostvarila najbolji rezultat od početka poslovanja na tržištu Srbije. Pokazatelj odnosa troškova i prihoda je dodatno smanjen u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na glavne konkurente prednost u ovom smislu je dodatno poboljšana. Dodatna izdvajanja iznad planiranih su doprinela postizanju izvanrednog rezultata kroz višestruko ostvarivanje prihoda u odnosu na inicijalno ulaganje.

Strateški ciljevi Sektora podrške bankarskom poslovanju u 2016. godini biće usmereni ka upešnoj realizaciji strateških projekata banke, optimizaciji procesa koji vode ka boljoj efikasnosti poslovanja, kao i daljem unapređenju kontrole troškova banke.

Poseban fokus u 2016. godini biće na uspostavljanju stabilnog sistema kroz unapređenje kvalitata podataka i upravljanja podacima banke, implementaciji i automatizaciji procesa prodajnih aktivnosti u ekspoziturama, kao i uvođenjem funkcionalnosti i izmena koje vode ka digitalizaciji procesa.

LJUDSKI RESURSI

Nastavljajući da pruža stratešku podršku u ostvarivanju planiranih poslovnih aktivnosti, Direkcija ljudskih resursa tokom 2015. godine imala je nekoliko ključnih inicijativa usmerenih, sa jedne strane, na pozicioniranje UniCredit Banke kao najpoželjnijeg poslodavca na tržištu, a sa druge strane na razvoj zaposlenih, njihovo napredovanje i povećanje posvećenosti i zalaganja.

U toku godine dodatno smo unapredili sistem ocenjivanja zaposlenih i pružanja podrške menadžerima u implementaciji ovog procesa, čime smo nastavili da negujemo kulturu visokih dostignuća i upravljanja učinkom zaposlenih koji ne ostvaruju unapred postavljene ciljeve. Takođe je dodatno unapređena i optimizovana komunikacija tokom procesa Evaluacije i razvoja zaposlenih.

Kao i u 2014. godini i u 2015. godini su u potpunosti realizovani razvojni planovi koji su definisani u okviru procesa Evaluacije i razvoja zaposlenih. Poseban akcenat tokom 2015. godine je stavljen na povećanje ulaganja u razvoj zaposlenih jednim delom kroz povećan obim obuka, drugim delom kroz učešće zaposlenih u inostranim programima učenja „na poslu“ organizovanog sa kolegama iz UniCredit Grupe.

Obezbeđujući mogućnosti za razvoj naših zaposlenih, povećali smo broj međusektorskih pomeranja, kao i broj zaposlenih koji su dobili priliku da rade nove i drugačije poslove u okviru svog sektora. Insistiranje na međusektorskim pomeranjima omogućava našim zaposlenima da na najbolji mogući način steknu široka znanja iz različitih oblasti bankarskog poslovanja i na taj način u budućnosti budu spremni za preuzimanje najodgovornijih pozicija u našoj banci.

Direkcija ljudskih resursa je u 2015. godini kao jedan od svojih prioriteta postavila i nastavak nastojanja da se u svim aspektima međusobne saradnje poštuju vrednosti UniCredit Grupe, negujući različitost i jednake mogućnosti za sve kroz Program podrške različitosti.

U 2016. nastavićemo da pružamo punu podršku biznisu u ostvarivanju poslovnih rezultata kroz unapređenje internih procesa i kvaliteta upravljanja ljudima, razvijanje potencijalnih rukovodilaca za ključne pozicije, motivisanje i zadržavanje zaposlenih koji ostvaruju visoka postignuća i poseduju odgovarajuće tehničke veštine, ponašanja i vrednosti kroz praćenje i realizaciju njihovih individualnih planova razvoja i kontinuiranu podršku u svakodnevnom radu, kao i kroz povećanje broja internih, međusektorskih pomeranja i popunjavanja otvorenih pozicija.

U želji da pozicioniramo UniCredit Banku kao najpoželjnijeg poslodavca na tržištu, nastavićemo saradnju sa univerzitetima kroz programe prakse, studijskih poseta i stipendiranja najboljih studenata.

Direkcija će nastaviti da radi na unapređenju sistema ocenjivanja zaposlenih kroz poboljšanja funkcionalnosti aplikacije za Evaluaciju zaposlenih na osnovu povratnih informacija korisnika, kako zaposlenih, tako i njihovih menadžera, i pružanju kontinuirane podrške menadžerima u komunikaciji sa zaposlenima, kao i definisanju realizacija odgovarajućih, individualnih razvojnih planova koji su utvrđeni u okviru Procesu Evaluacije i razvoja zaposlenih.

IDENTITET I KOMUNIKACIJA

Tim Odeljenja identiteta i komunikacija je tokom 2015. godine kontinuirano radio na promociji našeg jedinstvenog koncepta "Bankarstvo za stvarni život" sa posebnim osvrtom na digitalizaciju bankarskog poslovanja. S obzirom na to da naša komunikaciona platforma "Život je pun uspona i padova. Mi smo uz vas u različitim životnim situacijama" služi kako bismo klijentima pružili konkretne odgovore na realne životne probleme, kreiranje inovativnih proizvoda i usluga, ali i usklađivanje celokupnog radnog okruženja sa najnovijim tehnološkim dostignućima postavilo se kao neophodna komponenta kako bismo održali konkurentnost na domaćem tržištu i zadržali jednu od vodećih pozicija.

Projekat koji je obeležio 2015. godinu je svakako Digitalizacija, koja je u fokusu i čitave UniCredit Grupe. Naime, u okviru ovog procesa sprovedeno je niz aktivnosti kako bi banka uskladila poslovanje sa najnovijim tehnološkim inovacijama i, sa jedne strane unapredila odnos sa klijentima kroz uvođenje novih digitalnih proizvoda i usluga, a sa druge svojim zaposlenim olakšala svakodnevno poslovanje. UniCredit Banka je za srpsko tržište pokrenula potpuno novu internet platformu u potpunosti prilagođenu potrebama klijenata i digitalnoj eri u kojoj živimo. Dizajn novog sajta je u potpunosti fokusiran na potrebe klijenata. Kalkulatori i druge interaktivne alatke pomažu klijentima da pronađu proizvode koji najviše odgovaraju njihovim potrebama na jednostavan i transparentan način. Proizvodi i usluge su opisani jednostavnim jezikom, a uslovi su jasni. Jedna od najvažnijih prednosti novog, prodajno orjentisanog sajta jeste da klijenti, fizička lica, imaju mogućnost da podnesu zahtev za bilo koji kredit zahvaljujući kalkulatorima koji odmah izračunavaju mesečnu ratu i pripadajuće troškove, kao i da on-line zakažu sastanak. Novi servisni model je implementiran u celoj mreži u toku 2015. godine, dok će filijala u Rajičevoj ulici u Bogradu biti adaptirana u toku 2016. godine. Novi servisni model predstavlja potpuno novi koncept pružanja bankarskih usluga, sa osnovnim ciljem da se klijent oseća konforno i da vreme koje provede u filijali bude produktivnije.

Tokom 2015. godine sprovedeno je nekoliko veoma uspešnih komercijalnih kampanja. Kampanja za Selektor tekući račun bila je od izuzetnog značaja za akviziciju klijenata, posebno uzimajući u obzir proces Digitalizacije i transfer svih klijenata na ovaj proizvod. Pored toga, veliki uspeh je ostvaren uz pomoć kampanje za Dinarski keš kredit. Uzimajući u obzir da je banka ponudila ubedljivo najnižu kamatnu stopu na domaćem tržištu, u okviru promotivnog spota metaforički smo prikazali visinu ovog parametra kao najniži ton ljudskog glasa. Pored toga, prvi put smo, u saradnji sa kompanijom Frikom, učestvovali u nagradnoj igri „Pažljivo ližite“ u cilju povećanja broja klijenata istovremeno težeći povećanju svesti o brendu banke. Logo UniCredit Bank je bio prisutan na svim štapićima i omotima korneta Frikom sladoleda, a učesnici koji su skupljali nedobitne štapiće i omote korneta su ih u našim ekspoziturama širom Srbije ostavljali u cilju dobijanja novčanih nagrada. Još jedna saradnja, koja je imala veoma dobar odziv kod klijenata, jeste sa kompanijom iStyle Srbija, u okviru koje smo u našu ponudu uvrstili i Apple proizvode po sniženim cenama za klijente i kupovinu na rate. Po prvi put smo se odlučili da putem virala reklamiramo naš proizvod što je naišlo na sjajan odziv u javnosti. Za 24 sata, preko 50,000 građana je videlo naš video na youtube kanalu. Za ovaj koncept Banka je dobila dve međunarodne i dve nacionalne nagrade.

U skladu sa svojom strategijom komunikacije, UniCredit Banka je, kroz različite aktivnosti na nacionalnom i lokalnom nivou i u 2015. godini nastojala da poveća svoje prisustvo u medijima i na taj način dodatno doprinese prepoznatljivosti banke. I pored generalnog pada prisustva banaka u medijima na domaćem tržištu, naša banka je uspela da kvalitetnom komunikacijom zadrži jednu od vodećih pozicija, kada je u pitanju broj priloga.

Zbog unapređenja internog portala, IntraNet-a, komunikacija sa zaposlenima je znatno olakšana i stoga unapređena. Pored obaveštenja i novosti u vezi sa poslovanjem kako naše banke tako i Grupe i drugih članica, u 2015. godini smo pokrenuli prvi bančin blog, na kojem se razmenjuju teme iz svakodnevnog života kolegice i kolega u vezi sa putovanjima, sportom, gde se najbolje ruča i slično. Takođe, u okviru bloga postoji mogućnost korišćenja potpuno privatnog chat-a.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2015. GODINU

Pored toga, zahvaljujući Road Show-u, "Ti pokrećeš!", koji je održan u 5 gradova, članovi Menadžmenta su imali priliku da lično čuju sve sugestije zaposlenih u vezi sa mogućnostima unapređenja poslovanja.

Odeljenje identiteta i komunikacija će i u 2016. godini nastaviti da pruža podršku zaposlenima u cilju dodatnog razvoju poslovanja banke i povećanju broja klijenata kroz različite kanale komunikacije i sa pažljivo osmišljenim kampanjama. Nastavićemo da nadograđujemo imidž kompetentnog sagovornika u medijima koji smo stekli prethodnih godina.

DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Sa ciljem da doprinese ekonomskom i socijalnom razvoju lokalnih zajednica u kojima posluje i pruži podršku mladima, ugroženim kategorijama stanovništva, kulturi i najmlađima u sportu, UniCredit Banka je i tokom 2015. godine, podržala niz društveno odgovornih aktivnosti. Na taj način, UniCredit Banka nastoji da svaki put iznova potvrdi status društveno odgovornog građanina u Srbiji, a zahvaljujući kontinuiranoj podršci UniCredit Grupe, UniCredit fondacije i Fondacije UniCredit i univerziteti, tokom 2015. godine je uložila skoro 12,5 miliona dinara u aktivnosti ovog tipa u našoj zemlji.

U 2015. godini, banka je najveći deo svojih kapaciteta uložila na sprovođenje drugog izdanja konkursa Ideja za bolje sutra. U okviru konkursa, sprovedenog u saradnji sa UniCredit fondacijom i Fondacijom Ana i Vlade Divac, a uz podršku Smart kolektiva i Turističke organizacije Srbije, dodeljena su bespovratna sredstva u ukupnom iznosu od 45.000 evra sa ciljem da se doprinese razvoju socijalnog poslovanja i postojećeg biznisa. Za grantove u iznosu od 5.000 to 10.000 evra prijavila su se socijalna preduzeća, preduzeća koja ostvaruju prihode proizvodnjom i prodajom robe i usluga i koja imaju socijalni cilj kao glavni razlog aktivnosti, preduzeća koja reinvestiraju deo profita radi dostizanja svog socijalnog cilja, male zadruge, udruženja građana, društva sa ograničenom odgovornošću, zanatske radionice i drugi. Od ukupno 67 ideja za proizvode ili usluge koje treba na najbolji način da predstavljaju Srbiju, stručni žiri je izabrao 7 najboljih.

Kao i prethodnih nekoliko godina, banka je nastavila da pruža kontinuiranu podršku tradicionalnim manifestacijama kulturnog karaktera od izuzetnog značaja za lokalne zajednice, kao što su Dani Bore Stankovića, Dani Zorana Radmilovića i Mokranjčevi dani. U 2015. godini smo po prvi put podržali događaj Buongiorno Italia, koji je organizovala Komora italijansko-srpskih privrednika u cilju širenja italijanske kulture i jezika u Srbiji i unapređenja privredne saradnje dve zemlje, kao i otvaranje trećeg italijanskog kulturno centra u našoj zemlji, Piazza Italia u Subotici.

Zahvaljujući bliskoj saradnji sa Fondacijom UniCredit i univerziteti, UniCredit Banka već nekoliko godina pruža podršku srpskim studentima i mladim istraživačima iz oblasti ekonomije i finansija. Naime, dodeljivanjem stipendija za različite međunarodne programe, banka im pruža jedinstvenu priliku da svoje znanje obogate na nekim od najpoznatijih evropskih ekonomskih fakulteta, ali pruža i podršku studentima međunarodnih master programa na ekonomskom fakultetu u Beogradu.

Pored navedenih, banka je u toku 2015. godine podržala mnogobrojne inicijative koje su uključivale njene zaposlene. Kao i tokom prvog izdanja konkursa Ideja za bolje sutra i ove godine zaposleni UniCredit Banke su izabrali jednog pobednika čija je ideja osvojila bespovratna sredstva u iznosu od 5.000 evra. Takođe, zaposleni su u decembru tradicionalno učestvovali u inicijativi Stara lutka za novi osmeh koju UniCredit Banka organizuje od 2008. godine, a koja svake godine okuplja sve više koleginica i kolega. Naime, cilj je da se za decu sa posebnim potrebama koja žive u domovima širom Srbije naprave novogodišnji paketići. Zaposleni doniraju odeću, obuću i igračke koje su njihova deca prerasla, a još uvek mogu da se koriste, a banka učestvuje sa kupovinom slatkiša, slaniša i sokića.

Na kraju, ali ne i najmanje važno, pomenuli bismo da zaposleni UniCredit Banke konstantno pružaju podršku različitim organizacijama kroz učešće u sportskim aktivnosti humanitarnog karaktera. Stoga je i ove godine košarkaški tim učestvovao u UNICEF Fer Plej turniru, kuglašice u BELhospice humanitarnom turniru, a po prvi put smo se okupili i trčali trku zadovoljstva CorD Masters Charity u okviru Beogradskog maratona.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ZA 2015. GODINU

BILANS STANJA

Na dan 31. decembra 2015. godine

(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>31.12. 2015.</u>	<u>31.12.2014.</u>
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3.k, 19	43.747.168	29.942.038
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	3.j, 3.o, 20	2.563.666	685.490
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	3.j, 3.p, 21	69.683.951	54.871.603
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	3.j, 3.n, 22	221.362	584.474
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.j, 3.m, 23	8.467.556	10.631.808
Kredit i potraživanja od komitenata	3.j, 3.m, 24	180.375.137	164.982.403
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	3.l, 25	171.733	97.950
Nematerijalna ulaganja	3.r, 3.t, 26	934.118	919.595
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.q, 3.t, 27	1.181.740	1.186.429
Investicione nekretnine	28	1.430	1.463
Tekuća poreska sredstva	3.i, 18.4	-	772.408
Odložena poreska sredstva	3.i, 29	141.956	42.912
Ostala sredstva	30	793.994	553.890
Ukupna aktiva		308.283.811	265.272.463
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	3.j, 31	141.623	207.354
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	3.l, 32	492.401	454.559
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3.j, 3.u, 33	82.818.208	70.299.097
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3.j, 3.u, 34	155.008.349	134.459.546
Subordinirane obaveze	3.j, 3.u, 35	3.019.370	2.698.019
Rezervisanja	3.v, 3.y, 36	837.182	447.823
Tekuće poreske obaveze	3.i, 18.4	99.256	-
Ostale obaveze	37	4.453.140	1.447.828
Ukupno obaveze		246.869.529	210.014.226
Akcijski kapital	39.1	24.169.776	24.169.776
Dobitak	39.1	6.366.383	5.464.805
Rezerve	39.1	30.878.123	25.623.656
Ukupan kapital		61.414.282	55.258.237
Ukupna pasiva		308.283.811	265.272.463

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**
BILANS USPEHA
Za godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Prihodi od kamata	3.d, 7	17.534.837	16.375.843
Rashodi od kamata	3.d, 7	(5.230.656)	(5.700.847)
Neto prihod po osnovu kamata		<u>12.304.181</u>	<u>10.674.996</u>
Prihodi od naknada i provizija	3.e, 8	3.588.795	3.007.002
Rashodi od naknada i provizija	3.e, 8	(861.418)	(736.589)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		<u>2.727.377</u>	<u>2.270.413</u>
Neto (gubitak)/dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju	3.f, 9	(15.133)	64.619
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	3.g,10	11.501	13.794
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	3.p, 11	137.609	63.847
Neto prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	3.c, 12	1.528.839	1.171.095
Neto dobitak po osnovu investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	30.3	-	60
Ostali poslovni prihodi	13	338.976	77.401
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	3.j, 14	(3.766.429)	(3.110.503)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	15	(2.355.980)	(2.153.719)
Troškovi amortizacije	3.q, 3.r, 16	(531.579)	(530.719)
Ostali rashodi	17	(3.793.123)	(2.861.392)
Dobitak pre oporezivanja		6.586.239	5.679.892
Porez na dobitak	3.i, 18	(219.856)	(215.087)
Dobitak nakon oporezivanja		<u>6.366.383</u>	<u>5.464.805</u>
Zarada po akciji			
Osnovna zarada po akciji (u dinarima bez para)	39.2	2.697	2.315
Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji (u dinarima bez para)	39.2	2.697	2.315

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**
IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
DOBITAK PERIODA		6.366.383	5.464.805
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>			
- Aktuarski gubici		<u>(9.246)</u>	<u>(2.130)</u>
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>			
- Neto promena fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		<u>2.297.522</u>	<u>(730.130)</u>
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	29.2	<u>1.386</u>	<u>913</u>
Ukupan pozitivan/(negativan) ostali rezultat perioda	39.3	2.289.662	(731.347)
UKUPAN POZITIVAN REZULTAT PERIODA		<u><u>8.656.045</u></u>	<u><u>4.733.458</u></u>

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**
**IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine
(U hiljadama dinara)**

	<u>Napomena</u>	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
AKCIJSKI KAPITAL			
Stanje na početku godine		23.607.620	23.607.620
Stanje na kraju godine	39.1	<u>23.607.620</u>	<u>23.607.620</u>
EMISIONA PREMIJA			
Stanje na početku godine		562.156	562.156
Stanje na kraju godine	39.1	<u>562.156</u>	<u>562.156</u>
OSTALE REZERVE IZ DOBITI			
Stanje na početku godine		25.289.292	21.457.759
Raspodela neraspoređene dobiti iz prethodne godine		2.964.805	3.831.533
Stanje na kraju godine	39.1	<u>28.254.097</u>	<u>25.289.292</u>
REVALORIZACIONE REZERVE			
Stanje na početku godine		433.922	1.101.373
Efekat promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		2.373.998	(667.451)
Stanje na kraju godine	39.1	<u>2.807.920</u>	<u>433.922</u>
NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU			
Stanje na početku godine		(97.748)	(35.662)
Efekat promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		(76.476)	(62.086)
Stanje na kraju godine	39.1	<u>(174.224)</u>	<u>(97.748)</u>
AKTUARSKI GUBICI PO OSNOVU PLANOVA DEFINISANIH PRIMANJA			
Stanje na početku godine		(1.810)	-
Promene u toku godine		(7.860)	(1.810)
Stanje na kraju godine	39.1	<u>(9.670)</u>	<u>(1.810)</u>
AKUMULIRANA DOBIT			
Stanje na početku godine		5.464.805	3.831.533
Raspodela dobiti iz prethodne godine na ime izdvajanja za isplatu dividende		(2.500.000)	-
Raspodela dobiti iz prethodne godine u rezerve		(2.964.805)	(3.831.533)
Dobitak tekuće godine		6.366.383	5.464.805
Stanje na kraju godine	39.1	<u>6.366.383</u>	<u>5.464.805</u>
UKUPNO KAPITAL		<u>61.414.282</u>	<u>55.258.237</u> *

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**
**IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine
(U hiljadama dinara)**

Napomena	2015.	2014.
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	21.345.732	18.169.973
Prilivi od kamata	12.675.304	12.067.193
Prilivi od naknada	3.629.351	3.017.349
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	5.040.628	3.085.274
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	449	157
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(15.124.337)	(12.558.550)
Odlivi po osnovu kamata	(4.983.344)	(5.749.380)
Odlivi po osnovu naknada	(871.627)	(724.475)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(1.988.681)	(1.863.037)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(70.613)	(394.676)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(7.210.072)	(3.826.982)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	6.221.395	5.611.423
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	32.305.704	23.610.932
Smanjenje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hova koje nisu namenjene investiranju	-	130.348
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	32.305.704	23.480.584
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(24.260.016)	(8.186.763)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(22.784.862)	(8.186.763)
Povećanje finansijskih sredstava koji se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	(1.475.154)	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	14.267.083	21.035.592
Plaćeni porez na dobit	-	(407.181)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	14.267.083	20.628.411
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	7.129
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	-	7.129
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(7.897.605)	(3.246.279)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(7.329.344)	(2.653.999)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(568.261)	(592.280)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(7.897.605)	(3.239.150)

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**
**IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE (nastavak)
Za godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine
(U hiljadama dinara)**

	<u>Napomena</u>	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		(1.878.632)	(24.327.303)
Odlivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza		-	(924.089)
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita		(1.878.632)	(23.403.214)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		<u>(1.878.632)</u>	<u>(24.327.303)</u>
Svega neto prilivi gotovine		<u>53.651.436</u>	<u>41.788.034</u>
Svega neto odlivi gotovine		<u>(49.160.590)</u>	<u>(48.726.076)</u>
Neto povećanje/(smanjenje) gotovine		4.490.846	(6.938.042)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	3.k, 40	<u>15.651.919</u>	<u>22.514.819</u>
Pozitivne kursne razlike		<u>264.847</u>	<u>75.142</u>
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	3.k, 40	<u><u>20.407.612</u></u>	<u><u>15.651.919</u></u>

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2015. GODINU

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd (u daljem tekstu: „Banka“) je prvobitno osnovana kao HVB Banka Jugoslavija („HVB“) 2001. godine nakon pribavljanja dozvole za rad od Narodne banke Jugoslavije 2. jula 2001. godine. Dana 1. oktobra 2005. godine registrovana je statusna promena spajanja uz pripajanje privrednih subjekata HVB banke Srbija i Crna Gora A.D. Beograd, kao sticaoca i Eksport-Import banke Eksimbanke A.D. Beograd, kao društva koje prestaje pripajanjem. Banka je promenila naziv u UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd 30. marta 2007. godine.

Banka je član UniCredit Bank Austria AG, koja se nalazi u Beču i član je UniCredit grupacije. UniCredit Bank Austria AG je vlasnik 100% kapitala Banke.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu.

Na dan 31. decembra 2015. godine, Banka se sastojala od centrale u Beogradu i sedamdeset i jedne ekspoziture u različitim gradovima širom Republike Srbije (31. decembra 2014. godine: sedamdeset i jedne ekspoziture).

Na dan 31. decembra 2015. godine, Banka je imala 1.145 zaposlenih radnika (31. decembra 2014. godine: 1.089 zaposlenih).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

(a) *Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja*

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", "Sl. glasnik RS", br. 62/2013). Banka, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija. Dodatno, u skladu sa Izmenama i dopunama Zakona o bankama ("Sl. glasnik RS", br. 14/2015), banke u Republici Srbiji su dužne da prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, kao i naknadne izmene standarda i sa njima povezana tumačenja, od dana njihovog izdavanja od strane nadležnih tela.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. 71/2014 i 135/2014).

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

- finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju iskazanih po fer vrednosti,
- derivativnih finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrednosti,
- finansijskih sredstava i obaveza namenjenih trgovanju iskazanih po fer vrednosti.

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade plaćene u zamenu za dobra i usluge.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(a) Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (nastavak)

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrdiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja. U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije plaćanja akcijama, koje su u delokrugu MSFI 2, transakcije lizinga, koje su u delokrugu MRS 17 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u nivoe 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1 – parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Nivo 2 – parametri nivoa 2 su parametri koji nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su utvrdivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 – parametri nivoa 3 su neutvrdivi za dato sredstvo ili obavezu.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu obelodanjeni su u napomeni 2 (b). Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu postali efektivni, obelodanjeni su u napomeni 2 (c).

(b) Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini

U tekućoj godini Banka je primenila izmene i dopune MSFI izdatih od strane Međunarodnog Odbora za računovodstvene standarde („Odbor“) čija je primena obavezna za računovodstvene periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2015. godine.

- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima“ – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine). Primena ovih dopuna nije imala materijalno značajan uticaj na obelodanjivanje iznosa priznatih u finansijskim izveštajima Banke.
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine). Primena ovih dopuna nije imala materijalno značajan uticaj na obelodanjivanje iznosa priznatih u finansijskim izveštajima Banke.
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine). Primena ovih dopuna nije imala materijalno značajan uticaj na obelodanjivanje iznosa priznatih u finansijskim izveštajima Banke.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**
2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)
(c) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu za poslovnu godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi s klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.
- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina” i IFRIC18 „Prenosi sredstava od kupaca”. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani” – Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” - Inicijativa za obelodanjivanje, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 38 „Nematerijalna imovina” - Tumačenje prihvatljivih metoda amortizacije, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 41 „Poljoprivreda” - Poljoprivreda – industrijske biljke, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Godišnja poboljšanja za period od 2012. do 2014. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7 i MRS 19) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2016. godine.
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja” - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji” – Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(c) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

MSFI 9 „Finansijski instrumenti“

MSFI 9, izdat u novembru 2009. godine, uvodi nove zahteve u pogledu klasifikacije i vrednovanja finansijskih sredstava. MSFI 9 je u oktobru 2010. godine dopunjen zahtevima u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem finansijskih obaveza i prestankom priznavanja, a u novembru 2013. godine novim zahtevima u vezi sa opštim računovodstvom zaštite. Sledeća revidirana verzija MSFI 9 izdata je u julu 2014. godine da bi obuhvatila a) zahteve u vezi sa umanjnjem vrednosti finansijskih sredstava i b) ograničene izmene i dopune zahteva u vezi sa klasifikacijom i uvođenjem kategorije fer vrednost kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu za merenje određenih jednostavnih dužničkih instrumenata.

Ključni zahtevi MSFI 9 su:

- Sva priznata finansijska sredstva iz delokruga MRS 39 Finansijski instrumenti: „Priznavanje i odmeravanje“ moraju naknadno biti vrednovana ili po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti. Dužnički instrument koji se drži u okviru poslovnog modela koji ima za cilj naplatu ugovorenih novčanih tokova i ima ugovorene novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice se generalno odmeravaju po amortizovanoj vrednosti na kraju narednog perioda. Dužnički instrumenti koji se drže u okviru poslovnog modela čiji se cilj postiže i naplatom ugovorenih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine, a čije ugovorne odredbe rezultuju novčanim tokovima na unapred utvrđene datume koji su prvenstveno plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni deo glavnice generalno se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat. Svi ostali dužnički instrumenti i udeli moraju se odmeravati po fer vrednosti na kraju narednog perioda. Takođe, prema MSFI 9, ukoliko se instrument kapitala ne drži radi trgovanja, subjekt može doneti neopozivu odluku pri početnom priznavanju da se takav instrument meri po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, pri čemu se jedino prihod od dividendi priznaje u okviru bilansa uspeha.
- U vezi sa odmeravanjem finansijskih obaveza označenih za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, MSFI 9 zahteva da iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja nastane usled promena kreditnog rizika te obaveze bude prikazan u ostalom ukupnom rezultatu, osim ako bi prezentacija efekta promene kreditnog rizika obaveze u ostalom ukupnom rezultatu prouzrokovala ili uvećala računovodstvenu neusaglašenost u bilansu uspeha. Promene fer vrednosti obaveze koje nastaju usled kreditnog rizika te obaveze naknadno se ne reklasifikuju na bilans uspeha. Prema MRS 39, ceo iznos promene fer vrednosti finansijske obaveze označene za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prikazuje se u okviru bilans uspeha.
- U vezi sa umanjnjem vrednosti finansijskih sredstava, MSFI 9 zahteva primenu modela očekivanih kreditnih gubitaka za razliku od modela nastalih kreditnih gubitaka prema MRS 39. Model očekivanih kreditnih gubitaka zahteva da subjekt računovodstveno obuhvati očekivane kreditne gubitke i promene u navedenim očekivanim kreditnim gubicima na svaki datum izveštavanja na način da odrazi promene u kreditnom riziku od početnog priznavanja. Drugim rečima, više nije neophodno da se kreditni događaj desi pre priznavanja kreditnih gubitaka.
- Novi zahtevi u vezi sa opštim računovodstvom zaštite zadržali su tri vrste mehanizama računovodstva zaštite koje predviđa MRS 39. Ali, MSFI 9 je daleko fleksibilniji u pogledu vrsta transakcija podobnih za računovodstvo zaštite i proširuje vrste instrumenata koji ispunjavaju uslove za instrumente zaštite i vrste rizičnih komponenti nefinansijskih stavki koje su podobne za računovodstvo zaštite. Takođe, test efektivnosti je zamenjen načelom 'ekonomskog odnosa'. Više se ne zahteva ni retrospektivna analiza efektivnosti.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**
2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)
(c) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)
MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“

U maju 2014. godine objavljen je MSFI 15 da bi se uspostavio jedinstven i sveobuhvatan model za računovodstveno obuhvatanje prihoda po osnovu ugovora sa kupcima. Kada stupi na snagu MSFI 15 će zameniti trenutno važeća uputstva za priznavanje prihoda u MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“ i njihovim tumačenjima.

Osnovno načelo MSFI 15 je da subjekt treba da prizna prihod koji predstavlja prenos ugovorom obećanih dobara ili usluga kupcima u iznosu koji održava naknadu na koju subjekt očekuje da stekne pravo u zamenu za prenetu dobra i usluge. Konkretno, standard uvodi pristup priznavanju prihoda od 5 koraka:

- Korak 1: Utvrditi ugovore sa kupcem
- Korak 2: Utvrditi činidbene obaveze iz ugovora
- Korak 3: Utvrditi cenu transakcije
- Korak 4: Rasporediti cenu transakcije na činidbene obaveze iz ugovora
- Korak 5: Priznati prihode kada subjekt ispuni (ili dok ispunjava) činidbenu obavezu

Prema MSFI 15 subjekt priznaje prihod kada je činidbena obaveza ispunjena (ili tokom ispunjenja činidbene obaveze), tj. kada je kontrola nad dobrima ili uslugama u osnovi konkretne činidbene obaveze preneti na kupca. MSFI 15 sadrži detaljnija uputstva za konkretne scenarije prenosa i zahteva daleko obimnija obelodanjivanja.

Dopune MSFI 11 - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima

Dopune MSFI 11 sadrže uputstva o načinu računovodstvenog obuhvatanja sticanja zajedničkog poslovanja koje predstavlja posao prema definiciji MSFI 3 „Poslovne kombinacije“. Konkretno, izmene i dopune navode da treba primenjivati načela računovodstvenog obuhvatanja poslovnih kombinacija iz MSFI 3 i drugih standarda (npr. MRS 12 „Porez na dobitak“, u vezi sa priznavanjem odloženih poreza u trenutku sticanja i MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ u vezi sa testiranjem obezvređenja jedinice koja generiše novac kojoj je dodeljen *goodwill* prilikom sticanja zajedničkog poslovanja). Iste zahteve treba primeniti i kod formiranja zajedničkog poslovanja ako i samo ako jedna od strana učesnika u zajedničkom poslovanju unosi u zajedničko poslovanje postojeći posao. Od učesnika u zajedničkom poslovanju se takođe zahteva da obelodani značajne informacije u skladu sa zahtevima MSFI 3 i drugih standarda koji regulišu zajedničko poslovanje.

Navedene dopune primenjuju se prospektivno na sticanje učešća u zajedničkim poslovanjima (u kojima aktivnosti zajedničkog poslovanja čine poslove prema definiciji iz MSFI 3) od početka godišnjih perioda koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine. Rukovodstvo Banke očekuje da primena navedenih izmena i dopuna MSFI 11 može imati efekte na finansijske izveštaje Banke u budućim periodima ukoliko dođe do takvih transakcija.

Dopune MRS 1 - Inicijativa za obelodanjivanje

Dopune MRS 1 donose određena uputstva o načinu primene koncepta materijalnosti u praksi. Navedene dopune MRS 1 su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine. Rukovodstvo Banke očekuje da primena navedenih izmena i dopuna MRS 1 neće imati materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje Banke.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)

(c) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)

Dopune MRS 16 i MRS 38 - Tumačenje prihvatljivih metoda amortizacije

Izmene i dopune MRS 16 zabranjuju subjektima da koriste metod amortizacije na osnovu prihoda za stavke nekretnina, postrojenja i opreme. Izmene i dopune MRS 38 uvode osporivu polaznu pretpostavku da prihodi nisu prikladna osnova za amortizaciju nematerijalnih ulaganja. Ova pretpostavka se može osporiti samo u sledeća dva slučaja:

- a) kada se nematerijalno ulaganje izražava kao mera prihoda; ili
- b) kada se može dokazati da su prihodi i trošenje ekonomskih koristi od nematerijalnog ulaganja u visokom stepenu korelacije.

Dopune se primenjuju prospektivno, za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine. U tekućem periodu Banka primenjuje linearni metod obračuna amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja. Rukovodstvo Banke smatra da je linearni metod najprikladniji metod amortizacije koji odražava trošenje ekonomskih koristi sadržanih u sredstvima i, u skladu sa tim, očekuju da primena navedenih izmena i dopuna MRS 16 i MRS 38 neće imati materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje Banke.

Dopune MRS 16 i MRS 41 - Poljoprivreda: Industrijske biljke

Dopune MRS 16 i MRS 41 definišu industrijsku biljku i zahtevaju da se biološko sredstvo koje ispunjava kriterijume definicije industrijske biljke računovodstveno obuhvata kao stavka nekretnina, postrojenja i opreme u skladu sa MRS 16, a ne MRS 41. Plodovi industrijskih biljaka tj. poljoprivredni proizvodi se i dalje računovodstveno obuhvataju u skladu sa MRS 41.

Primena navedenih izmena i dopuna MRS 16 i MRS 41 neće imati materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje, jer se Banka ne bavi poljoprivrednom delatnošću.

Dopune MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije

Dopune MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 pojašnjavaju da matično društvo može biti izuzeto od obaveze da sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje ako je ono istovremeno zavisno lice investicionog društva, čak i ako investiciono društvo odmerava ulaganja u sva svoja zavisna lica po fer vrednosti u skladu sa MSFI 10. Dopune takođe pojašnjavaju da se zahtev da investiciono društvo konsoliduje zavisno lice koje pruža usluge u vezi sa prethodnim investicionim aktivnostima odnosi samo na ona zavisna lica koja sama nisu investiciona društva.

Rukovodstvo Banke očekuje da primena navedenih dopuna MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 neće imati materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje Banke, jer Banka nije investicioni entitet i nema holding kompaniju, zavisno ili pridruženo lice, a ni zajednički poduhvat koji bi predstavljali investiciono društvo.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (nastavak)****(c) Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu (nastavak)****Godišnja poboljšanja MSFI za period od 2012. do 2014. godine**

Godišnja poboljšanja MSFI za period od 2012. do 2014. godine sadrže dopune i izmene velikog broja MSFI.

Dopuna donosi konkretno uputstvo za situaciju kada subjekt reklasifikuje sredstvo (ili grupu sredstava za otuđenje) sa sredstava namenjenih prodaji na sredstva namenjena raspodeli vlasnicima (ili obratno). Dopuna pojašnjava da se takva promena smatra nastavkom prvobitnog plana da se sredstva otuđe i u skladu sa tim, subjekt ne treba da primeni zahteve MSFI 5 u vezi sa promenom plana prodaje u takvim situacijama. Dopuna takođe pojašnjava uputstva koja se odnose na to kada treba obustaviti računovodstvo sredstava namenjenih raspodeli.

Dopune MSFI 7 predstavljaju dodatno uputstvo koje pojašnjava kada ugovor o servisiranju predstavlja kontinuirano ulaganje u preneto sredstvo za svrhe obelodanjivanja koja se zahtevaju u vezi sa prenetim sredstvima.

Dopune MRS 19 pojašnjavaju da stopa koja se koristi za diskontovanje obaveza za naknade po prestanku radnog odnosa treba da bude utvrđena prema tržišnim stopama prinosa na visokokvalitetne korporativne obveznice na kraju izveštajnog perioda. Dubinu tržišta za visokokvalitetne korporativne obveznice treba proceniti na osnovu valute u kojoj će naknade biti isplaćene. Za valute za koje ne postoji duboko tržište za tako kvalitetne obveznice treba iskoristiti tržišne stope prinosa (na kraju izveštajnog perioda) na državne obveznice denominovane u datoj valuti.

Rukovodstvo Banke očekuju da primena navedenih izmena i dopuna neće imati materijalno značajne efekte na finansijske izveštaje Banke.

(d) Uporedni podaci

Uporedni podaci u ovim finansijskim izveštajima predstavljaju podatke iz finansijskih izveštaja Banke za 2014. godinu

(e) Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane i za buduće periode.

(f) Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**
3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Banka je konzistentno primenila u svim periodima prezentiranim u ovim finansijskim izveštajima.

(a) Konsolidacija

Na dan sačinjavanja finansijskih izveštaja Banka nije imala kontrolu ni nad jednim drugim pravnim licem kao ni obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja. U januaru 2016. godine Banka je postala 100% vlasnik pravnih lica UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd i UniCredit Partner d.o.o. Beograd.

(b) Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

(c) Iznosi u stranim valutama

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije aktive i pasive u stranoj valuti, kao i one u koje je ugrađena valutna klauzula, preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu plaćanja i naplata izvršenih u stranoj valuti u toku perioda kao i kursne razlike nastale kao rezultat preračuna monetarnih pozicija aktive i pasive, iskazane su u bilansu uspeha Banke, u okviru pozicije "Neto prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule".

Kursevi najznačajnijih valuta koji su korišćeni prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, utvrđeni od strane Narodne banke Srbije, bili su sledeći:

U dinarima	31. decembar 2015.	31. decembar 2014.
	_____	_____
USD	111,2468	99,4641
EUR	121,6261	120,9583
CHF	112,5230	100,5472

(d) Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspeha i obračunati su primenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontuju budući novčani tokovi tokom očekivanog perioda trajanja finansijskog sredstva ili obaveze (ili, gde je to prikladno tokom kraćeg perioda) na njegovu sadašnju vrednost. Prilikom obračuna efektivne kamatne stope, Banka procenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorene uslove, koji se tiču finansijskog instrumenta, ali ne i buduće gubitke koji mogu nastati.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(d) *Prihodi i rashodi od kamata (nastavak)*

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove transakcije, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope. Transakcioni troškovi su troškovi koji se mogu direktno pripisati nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili obaveze.

Prihodi i rashodi od kamata iskazani u okviru bilansa uspeha uključuju:

- kamate obračunate za finansijska sredstva i finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope;
- kamate za hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obračunate primenom efektivne kamatne stope.

Prihodi i rashodi od kamata za sva sredstva i obaveze kojima se trguje smatraju se sporednim za poslove trgovanja Banke i prikazuju se zajedno sa svim ostalim promenama u fer vrednosti sredstava i obaveza kojima se trguje u okviru neto prihoda po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju.

Prihodi od redovne kamate na obezvređene kredite i plasmane klijenata obračunavaju se na neto vrednost plasmana primenom metoda efektivne kamatne stope u skladu sa MRS/MSFI. Obračun prihoda od zatezne kamate na obezvređene plasmane obustavlja se od momenta kada klijent dobije takav status i ista se evidentira u vanbilansnoj evidenciji.

Obezvređenim kreditima i plasmanima smatraju se krediti i plasmani klijentima koji su u statusu neizmirenja obaveza (interni rejting 8-, 9 i 10), što je bliže objašnjeno Pravilnikom za obračun rezervisanja prema MRS/MSFI i Metodologijom za identifikaciju statusa neizmirenja obaveza prema Bazel II standardima.

(e) *Prihodi i rashodi od naknada i provizija*

Prihodi i rashodi od naknada i provizija, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili obaveze, uključeni su u obračun efektivne kamatne stope i prema tome iskazani su u okviru prihoda, odnosno rashoda od kamata.

Ostali prihodi od naknada i provizija se evidentiraju u trenutku pružanja usluga. Prihodi od naknada i provizija uključuju se u prihode po osnovu izvršenih usluga međunarodnog i domaćeg platnog prometa, izdavanja garancija, akreditiva i ostalih bankarskih usluga.

Ostali rashodi od naknada i provizija se uglavnom odnose na naknade po osnovu izvršenih transakcija i usluga i evidentiraju se u trenutku primanja usluge.

(f) *Neto dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju*

Neto dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju obuhvataju neto dobitke/gubitke proistekle iz trgovanja sredstvima i obavezama, uključujući i sve realizovane i nerealizovane promene fer vrednosti.

(g) *Neto dobiti po osnovu zaštite od rizika*

Neto dobiti po osnovu zaštite od rizika obuhvataju neto dobitke po osnovu promene vrednosti finansijskih derivata koji su namenjeni zaštiti od rizika kao i promene fer vrednosti plasmana, potraživanja i hartija od vrednosti kao stavki koje se štite, a koje proizilaze po osnovu rizika od kojeg se stavka štiti.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(h) Obaveze po osnovu lizinga

Sva plaćanja tokom godine po osnovu operativnog lizinga, evidentirana su kao trošak u bilansu uspeha proporcionalnom metodom, tokom trajanja perioda lizinga. Odobrene stimulacije od strane davalaca lizinga se priznaju u okviru ukupnih troškova lizinga tokom trajanja perioda lizinga.

Minimalne rate finansijskog lizinga se raspodeljuju između finansijskih troškova i smanjenja preostalog iznosa obaveze po osnovu finansijskog lizinga. Finansijski troškovi se razgraničavaju na sve periode tokom trajanja perioda lizinga, tako da daju ujednačenu periodičnu kamatnu stopu za preostali iznos obaveze po osnovu lizinga.

(i) Poreski rashod

Poreski rashodi obuhvataju tekuće poreze i odložene poreze. Tekući porezi i odloženi porezi se prikazuju u bilansu uspeha, osim u meri u kojoj se odnose na stavke koje se direktno priznaju u okviru kapitala ili u okviru ostalog ukupnog rezultata.

(i) Tekući porez na dobit

Tekući porez predstavlja očekivanu obavezu ili potraživanje po osnovu oporezive dobiti za obračunski period, primenom poreskih stopa koje važe ili će važiti na datum izveštavanja, sa odgovarajućim korekcijama poreske obaveze iz prethodnih godina. Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srbije. Propisana poreska stopa za 2015. godinu iznosi 15% (2014. godine: 15%). Poreska osnovica predstavlja poslovni rezultat pre oporezivanja iskazan u bilansu uspeha i korigovan za iznose trajnih razlika u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica izmenjen je krajem 2015.godine, s tim da se te izmene prvi put primenjuju prilikom sastavljanja poreskog bilansa za 2016. godinu, odnosno za poreski period koji se završava u toj godini. Shodno navedenom, poreski bilans za 2015. godinu sastavlja se prema pravilima koja su se primenjivala i predhodne godine.

(ii) Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava na privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihovih iznosa iskazanih u finansijskim izveštajima. Prilikom odmeravanja odloženih poreza koriste se poreske stope za koje se očekuje da će biti u primeni u trenutku ukidanja privremenih razlika, a na osnovu zakonskih propisa koji su bili u primeni na datum izveštavanja.

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se preneti poreski gubici i krediti mogu umanjiti. Odložena poreska sredstva su predmet analize na kraju svakog izveštajnog perioda i koriguju se u visini iznosa za koji više nije verovatno da će doći do realizacije neophodne oporezive dobiti.

(iii) Ostali porezi i doprinosi

U skladu sa važećom regulativom u Republici Srbiji, Banka plaća različite poreze, doprinose i javne dažbine kao što su: porez na imovinu, doprinosi na zarade na teret poslodavca i druge javne dažbine. Ovi rashodi uključeni su u poziciju "Ostali rashodi" u bilansu uspeha.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) *Finansijska sredstva i obaveze*

(i) *Priznavanje i početno vrednovanje*

Banka vrši početno priznavanje finansijskih sredstava i obaveza na datum poravnanja.

Finansijsko sredstvo ili obaveza se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju ili izdavanju, osim za finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha, u čije se početno vrednovanje ne uključuju ovi troškovi.

(ii) *Klasifikacija*

Banka klasifikuje svoja finansijska sredstva i obaveze u sledeće kategorije:

- krediti i potraživanja;
- ulaganja koja se drže do dospeća;
- finansijska sredstva i obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Videti računovodstvene politike 3(m), 3(n), 3(o) i 3(p).

Banka klasifikuje finansijske obaveze kao obaveze koje se mere po amortizovanoj vrednosti ili kao obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Videti računovodstvenu politiku 3(u).

(iii) *Prestanak priznavanja*

Finansijska sredstva

Banka prestaje da priznaje finansijsko sredstvo kada su ugovorena prava na tokove gotovine datog finansijskog sredstva istekla ili kada Banka prenese finansijsko sredstvo transakcijom u kojoj se na kupca prenose suštinski svi rizici i koristi vlasništva nad sredstvom ili u kojoj ni ne prenosi ni ne zadržava rizike i koristi proizašle iz vlasništva ali ne zadržava kontrolu nad finansijskim sredstvom.

Po prestanku priznavanja finansijskog sredstva, razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva (ili knjigovodstvene vrednosti alocirane na deo sredstva koji je prenet) i zbira primljene naknade (uključujući novo pribavljeno sredstvom manjeno za eventualnu novo preuzetu obavezu) i eventualnih kumulativnih dobitaka ili gubitka koji su prethodno bili priznati u okviru ostalog ukupnog rezultata priznaje se u bilansu uspeha.

Banka obavlja transakcije kojima vrši prenos sredstava priznatih u bilansu stanja, gde zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi ili njihov deo od prenesenih sredstava. Ako Banka zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi onda ne dolazi do prestanka priznavanja sredstva. Prenos sredstava sa zadržavanjem svih ili suštinski svih rizika i koristi uključuje, na primer, repo transakcije.

Kada se sredstva prodaju trećim licima sa istovremenim svopom ukupne stope prinosa na prenetu sredstva, transakcija se računovodstveno obuhvata kao osigurana finansijska transakcija slično repo transakcijama s obzirom da Banka zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad takvim sredstvom.

Kod transakcija u kojima Banka, niti zadržava, niti prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskim sredstvom a zadržava kontrolu nad sredstvom, Banka nastavlja da priznaje sredstvo u meri u kojoj njena povezanost sa sredstvom nastavlja, a koja se određuje na osnovu njene izloženosti promenama u vrednosti prenesenog sredstva.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

(iii) Prestanak priznavanja (nastavak)

Finansijske obaveze

Banka prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada je ugovorna obaveza izmirena, ukinuta ili istekla.

(iv) Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju, a neto iznos se prikazuje u bilansu stanja samo kada Banka ima zakonsko pravo da netira priznate iznose i kada ima nameru da izmiri obaveze na neto osnovi ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

Prihodi i rashodi se iskazuju po neto principu samo u slučajevima kada je to dozvoljeno prema MSFI ili za prihode i rashode koji nastaju po osnovu grupe sličnih transakcija, kao što su transakcije koje Banka ima po osnovu trgovanja.

(v) Merenje po amortizovanoj vrednosti

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili obaveze je iznos po kojem se sredstva ili obaveze naknadno vrednuju, umanjeno za otplate glavnice, a uvećano ili umanjeno za akumuliranu amortizaciju primenom metoda efektivne kamatne stope na razliku između početno priznate vrednosti i vrednosti na dan dospeća instrumenta, umanjeno za obezvređenje.

(vi) Merenje po fer vrednosti

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum odmeravanja pod tekućim tržišnim uslovima bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja.

Kada god je moguće, Banka meri fer vrednost upotrebom tržišnih cena dostupnih na aktivnom tržištu za dati instrument. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cene lako i redovno dostupne i predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije pod tržišnim uslovima.

U slučaju da tržište za finansijske instrumente nije aktivno, Banka određuje fer vrednost upotrebom metodologije procene. Metodologije procene uključuju transakcije po tržišnim uslovima između upućenih, voljnih strana (ako su dostupne), pozivanje na postojeću fer vrednost ostalih instrumenata koji su suštinski isti, analiza diskontovanih tokova gotovine i druge alternativne metode. Odabrana metodologija procene maksimalno koristi tržišne podatke, zasniva se u najmanjoj mogućoj meri na procenama koje su specifične za Banku, a uključuje sve faktore koje učesnici na tržištu smatraju značajnim za definisanje cene, i u skladu je sa prihvaćenim ekonomskim metodologijama za određivanje cene finansijskih instrumenata.

Ulazni podaci za metode procene razumno odražavaju tržišna očekivanja i faktore rizika prinosa koji su sadržani u finansijskom instrumentu. Banka podešava metode procene i testira njihovu ispravnost upotrebom cena iz utvrdivih postojećih transakcija na tržištu za iste instrumente, na osnovu drugih dostupnih utvrdivih tržišnih podataka.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

(vi) Merenje po fer vrednosti (nastavak)

Sredstva i duge pozicije se mere po ponuđenoj ceni, a obaveze i kratke pozicije se mere po traženoj ceni. Kada Banka ima poziciju sa netiranjem rizika, srednje tržišne cene se koriste za merenje netiranja rizičnih pozicija, dok se usklađivanja po ponuđenoj ili traženoj ceni primenjuje samo na neto otvorene pozicije. Fer vrednost odražava kreditni rizik instrumenta i uključuje korekcije koje odražavaju kreditni rizik Banke i druge ugovorne strane, gde je to relevantno. Procene fer vrednosti zasnovane na modelima procene se koriguju za sve ostale faktore, kao što su rizik likvidnosti ili modeli neizvesnosti, u meri u kojoj Banka smatra da treća lica učesnici na tržištu mogu da ih uzmu u obzir prilikom određivanja cene transakcije.

Najbolji dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja je cena ostvarena u transakciji, tj. fer vrednost nadoknade koja je data ili primljena. Međutim, ako je fer vrednost datog instrumenta dokazana poređenjem sa drugim utvrdivim postojećim transakcijama na tržištu za iste instrumente (tj. bez modifikovanja ili preformulisanja) ili je zasnovana na metodi procene čije promenljive uključuju samo podatke koji su utvrđeni na tržištu, u tom slučaju se razlika priznaje u bilansu uspeha prilikom početnog priznavanja instrumenta. U suprotnom, razlika se ne priznaje odmah u bilansu uspeha, već tokom trajanja instrumenta na odgovarajućoj osnovi, ili kada se instrument otkupi, prenese ili proda ili kada fer vrednost postane utvrđiva.

(vii) Identifikacija i merenje obezvređenja

Na svaki datum izveštavanja, Banka procenjuje da li postoje objektivni dokazi da su finansijska sredstva koja nisu vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha obezvređena. Finansijsko sredstvo ili grupa sredstava su obezvređeni ukoliko objektivni dokazi umanjenja vrednosti nedvosmisleno ukazuju na nastanak događaja gubitka nakon početnog priznavanja sredstva, kao i da taj događaj ima uticaj na buduće tokove gotovine datog sredstva koji se može pouzdano proceniti.

Objektivni dokazi umanjenja vrednosti finansijske imovine (uključujući vlasničke hartije od vrednosti) mogu obuhvatiti značajne finansijske teškoće dužnika ili emitenta, docnju ili neizvršenje obaveza od strane dužnika, reprogramiranje kredita ili plasmana od strane Banke pod uslovima koje Banka u normalnim okolnostima ne bi razmatrala, indikacije da se protiv dužnika ili emitenta pokreće stečajni postupak, nestanak aktivnog tržišta za određenu hartiju od vrednosti ili drugi utvrđivi podaci koji se odnose na grupu sredstava, kao što su nepovoljne promene kreditnog statusa dužnika emitenta u okviru grupe, ili ekonomski uslovi koji se podudaraju sa neizvršenjem obaveza u okviru grupe. Takođe, za ulaganja u vlasničke instrumente značajno ili kontinuirano smanjenje fer vrednosti instrumenta ispod nabavne vrednosti smatra se objektivnim dokazom obezvređenja.

Banka razmatra dokaze o obezvređenju kredita i potraživanja, kao i hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, kako na nivou pojedinačnog sredstva, tako i na grupnom nivou. Svi pojedinačno značajni krediti i plasmani, kao i hartije od vrednosti koje se drže do dospeća se pojedinačno procenjuju u cilju utvrđivanja obezvređenja. Svi pojedinačno značajni krediti i potraživanja, kao i hartije od vrednosti koje se drže do dospeća za koje se ustanovi da nisu pojedinačno obezvređeni naknadno se grupno procenjuju da bi se utvrdilo obezvređenje koje je nastalo ali nije identifikovano. Krediti i potraživanja i hartije od vrednosti koje se drže do dospeća koji nisu pojedinačno značajni predmet su grupne procene obezvređenja grupisanjem kredita i potraživanja i hartija od vrednosti koje se drže do dospeća po sličnim karakteristikama.

U procenjivanju grupnog obezvređenja Banka koristi statističke modele istorijskih kretanja u verovatnoći neizvršenja, vremenu naplate i iznosa nastalog gubitka, korigovanih za procenu rukovodstva o tome da li su tekući ekonomski i kreditni uslovi takvi da postoji verovatnoća da stvarni gubici mogu biti veći ili manji od onih na koje ukazuju istorijski modeli. Stopa neizvršenja, stopa gubitka i očekivano vreme budućeg povraćaja redovno se porede sa stvarnim rezultatima da bi se ustanovilo da li su odgovarajući.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(j) *Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)*

(vii) *Identifikacija i merenje obezvređenja (nastavak)*

Gubici usled obezvređenja sredstava koja se evidentiraju po amortizovanoj vrednosti se mere kao razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i sadašnje vrednosti budućih procenjenih tokova gotovine diskontovanih upotrebom originalne efektivne kamatne stope datog sredstva. Gubici se priznaju u bilansu uspeha, a reflektuju se na računima ispravke vrednosti. Kada događaji nakon bilansa stanja utiču na smanjenje iznosa gubitka po osnovu obezvređenja, takvo smanjenje gubitka evidentira se kroz bilans uspeha.

Gubici usled obezvređenja hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju priznaju se prenosom kumulativnog gubitka koji je priznat u ostalom ukupnom rezultatu u bilans uspeha kroz korektivnu reklasifikaciju. Kumulativni gubitak koji je reklasifikovan sa ostalog ukupnog rezultata na bilans uspeha je razlika između nabavne cene umanjene za otplate glavnice i amortizaciju s jedne i tekuće fer vrednosti umanjene za eventualni gubitak usled obezvređenja prethodno priznat u bilansu uspeha. Promene u rezervisanjima za gubitke po osnovu obezvređenja koje se pripisuju vremenskoj vrednosti novca uključene su u prihode od kamata.

Kada utvrdi da su određeni krediti i plasmani, kao i ulaganja u hartije od vrednosti nenaplativi, Banka ih otpisuje (videti napomenu 4(b)).

(k) *Gotovina i sredstva kod centralne banke*

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju gotovinu u blagajni, žiro račun banke, ostala novčana sredstva i obaveznu rezervu kod centralne banke u stranoj valuti. Gotovina i sredstva kod centralne banke su iskazani po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

Za potrebe sastavljanja izveštaja o tokovima gotovine, pod gotovinom se smatraju i sredstva na računima kod stranih banaka, dok se sredstva obavezne rezerve kod centralne banke u stranoj valuti ne uključuju.

(l) *Derivati koji se drže radi zaštite od rizika i računovodstvo hedžinga*

Derivati koji se drže radi zaštite od rizika obuhvataju sva derivativna sredstva i obaveze koji nisu klasifikovani kao sredstva ili obaveze kojima se trguje. Derivati koji se drže radi upravljanja rizicima se vrednuju po fer vrednosti i iskazuju u bilansu stanja.

Banka označava određene derivativne instrumente kao instrumente zaštite od rizika u kvalifikovanom hedžing odnosu. Prilikom početnog određivanja hedžinga, Banka formalno dokumentuje odnos između instrumenta zaštite i stavke koja se štiti, što uključuje i cilj upravljanja određenim rizikom i strategiju preduzimanja zaštite kao i metod koji će primeniti u oceni efektivnosti zaštite. Banka ocenjuje i prilikom početnog određivanja hedžinga i kontinuirano nakon toga da li se očekuje da instrument zaštite bude visoko efektivan u kompenzovanju promena u fer vrednosti ili tokovima gotovine određene stavke pod zaštitom tokom perioda za koji je hedžing naznačen i da li se ostvareni rezultati efektivnosti svakog naznačenog odnosa zaštite kreću od 80% do 125%.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(l) Derivati koji se drže radi zaštite od rizika i računovodstvo hedžinga (nastavak)

(i) Hedžing fer vrednosti

Kada je derivat označen kao instrument zaštite od promene fer vrednosti priznatog sredstva ili obaveze koja bi mogla da utiče na rezultat, promene u fer vrednosti derivata se priznaju direktno u bilansu uspeha zajedno sa promenama fer vrednosti stavke koja se štiti a koje su posledica rizika od kojeg se stavka štiti.

Ako su predmet hedžinga samo određeni rizici koji se mogu pripisati stavki hedžinga, priznate promene fer vrednosti stavke hedžinga koje nisu u vezi sa rizikom koji je predmet hedžinga se priznaju u skladu sa politikama Banke za vrednovanje finansijskih instrumenata u zavisnosti od klasifikacije instrumenata.

(m) Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim otplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu i koja Banka ne namerava da proda odmah ili u bliskoj budućnosti. Nastaju kada Banka direktno obezbedi novčana sredstva ili pruži usluge dužniku bez namere da trguje potraživanjem. Kredit i potraživanja se sastoje od plasmana odobrenih bankama i plasmana datih klijentima.

Kredit i potraživanja se inicijalno mere po fer vrednosti uvećanoj za direktne transakcione troškove, a naknadno po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope. Amortizovana vrednost se obračunava uzimajući u obzir sve troškove izdavanja kao i popuste ili premije prilikom izmirenja.

Kredit i potraživanja se iskazuju u neto iznosu umanjenom za pojedinačnu i grupnu ispravku vrednosti. Pojedinačna i grupna ispravka vrednosti se formiraju umanjenjem knjigovodstvene vrednosti kredita i potraživanja kod kojih je identifikovano obezvređenje da bi se njihova knjigovodstvena vrednost svela na nadoknadivi iznos. Ako se u narednom periodu iznos gubitaka usled obezvređenja smanji i to smanjenje se odnosi na događaj koji je nastao nakon što je obezvređenje priznato (kao što je poboljšanje kreditnog rejtinga dužnika), prethodno priznat gubitak usled obezvređenja se ukida korigovanjem računa ispravke vrednosti. Ukinuti iznos se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije "Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki".

(n) Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koje se drže do dospeća su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, za koje Banka ima nameru i mogućnost da ih drži do roka dospeća, a koja nisu iskazana kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva koje se drže do dospeća se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope. U slučaju da dođe do prodaje značajnog dela finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana u sredstva raspoloživa za prodaju, odnosno Banka neće biti u mogućnosti da izvrši ponovnu klasifikaciju finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, ni u tekućem, ni u naredna dva izveštajna perioda. Međutim, prodaja i reklasifikacija u nekom od navedenih slučajeva neće ugroziti reklasifikaciju:

- prodaja ili reklasifikacija su izvršene neposredno pre roka dospeća tako da promene tržišne kamatne stope ne bi imale značajan efekat na fer vrednost finansijskog sredstva;
- prodaja ili reklasifikacija su izvršene nakon što je Banka naplatila najveći deo ili ceo originalni iznos glavnice sredstva; i
- prodaja ili reklasifikacija su posledica pojedinačnih događaja za koje se ne očekuje da će se ponoviti, odnosno događaja koji nisu pod kontrolom Banke i kao takvi se nisu mogli predvideti u razumnoj meri.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**(o) *Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha***

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha su finansijska sredstva klasifikovana kao sredstva namenjena trgovanju ili koja su prilikom početnog priznavanja naznačena od strane Banke kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju su sredstva koja su stečena ili nastala prvenstveno radi prodaje ili kupovine u bliskoj budućnosti, koja su deo portfolija finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koja postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobiti ili su to derivati.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti. Promene fer vrednosti se prikazuju u bilansu uspeha.

(p) *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju*

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju ili koja nisu klasifikovana ni u jednu drugu kategoriju finansijskih sredstava. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, a mogu biti prodana zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Nekotirane akcije čija se fer vrednost ne može pouzdano utvrditi predstavljaju izuzetak i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za eventualne ispravke vrednosti. Ispravke vrednosti se priznaju na teret bilansa uspeha, kao razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijskog sredstva i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine. Sva ostala finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se iskazuju po fer vrednosti.

Prihodi od kamata po osnovu dužničkih instrumenata koji su klasifikovani kao raspoloživi za prodaju priznaju se u bilansu uspeha primenom metoda efektivne kamatne stope. Prihode od dividendi po osnovu vlasničkih hartija koje su klasifikovane kao raspoložive za prodaju Banka priznaje kada je utvrđeno pravo Banke na dividendu. Prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika koji nastaju po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u okviru bilansa uspeha. Gubici po osnovu obezvređenja se priznaju u bilansu uspeha.

Ostale promene fer vrednosti se priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata do trenutka prodaje ili obezvređenja hartije od vrednosti, kada se kumulirani dobiti i gubici, prethodno priznati u okviru ostalog ukupnog rezultata, reklasifikuju i iskazuju u okviru pozicije "Neto dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju" u bilansu uspeha.

Nederivatna finansijska sredstva se mogu reklasifikovati iz kategorije sredstava raspoloživih za prodaju u kategoriju kredita i potraživanja u slučaju kada zadovolje kriterijume definisane za tu kategoriju i ukoliko Banka ima nameru i mogućnost da ta sredstva drži u doglednom vremenskom periodu u budućnosti ili do njihovog dospeća.

(q) *Nekretnine, postrojenja i oprema***(i) *Priznavanje i merenje***

Nekretnine i oprema se vrednuju po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Nabavna vrednost uključuje i zavisne troškove nabavke sredstava.

Kupljeni softver koji je neophodan za funkcionalnost opreme za koju je namenjen kapitalizuje se kao deo te opreme. Kada delovi istog osnovnog sredstva imaju različit korisni vek upotrebe, računovodstveno se obuhvataju kao odvojena sredstva (glavne komponente) nekretnina i opreme. Dobici ili gubici nastali otuđenjem nekretnina i opreme utvrđuju se kao razlika između priliva ostvarenih njihovom prodajom i njihove knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u neto iznosu u okviru ostalih prihoda ili rashoda.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**
3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)
(q) *Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)*
(ii) *Naknadni troškovi*

Naknadni troškovi se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomski koristi od takvih izdataka priticati u Banku.

Troškovi zamene dela osnovnog sredstva kapitalizuju se po knjigovodstvenoj vrednosti ukoliko je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim delom priticati u Banku i ako se cena koštanja tog dela sredstva može pouzdano izmeriti. Troškovi redovnog servisiranja osnovnih sredstva priznaju se u bilansu uspeha u trenutku nastanka.

(iii) *Amortizacija*

Obračun amortizacije nekretnina i opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec kada su ova sredstva raspoloživa za upotrebu. Amortizacija se prikazuje u bilansu uspeha proporcionalno tokom procenjenog veka trajanja svake stavke nekretnina i opreme pošto se na taj način najverodostojnije odražava očekivani obrazac potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u datom sredstvu. Sredstva pribavljena putem lizinga se amortizuju tokom perioda trajanja lizinga ili korisnog ekonomskog veka upotrebe, u zavisnosti od toga koji je period kraći.

Stope amortizacije primenjene u tekućem i uporednom periodu su sledeće:

Opis	Procenjeni korisni vek (u godinama)	Minimalna godišnja stopa %
Građevinski objekti	Maksimalno 50	2
Nameštaj	Maksimalno 25	4
Elektronski sistemi	Maksimalno 15	6,67
Ostalo	Maksimalno 10	10

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i koriguju kada je potrebno.

(r) *Nematerijalna ulaganja*

Nematerijalna ulaganja obuhvataju softver, licence i ostalu nematerijalnu imovinu.

Nematerijalna ulaganja stečena kupovinom se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna sredstva se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi sadržane u konkretnom sredstvu na koje se odnose. Svi ostali izdaci predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Amortizacija se prikazuje u bilansu uspeha proporcionalno tokom procenjenog veka trajanja date stavke nematerijalnih ulaganja, počev od datuma kada je ulaganje raspoloživo za upotrebu. Procenjeni korisni vek nematerijalnih ulaganja iznosi 5 godina, a amortizaciona stopa iznosi 20%, osim ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom, kada se amortizacija vrši u rokovima predviđenim ugovorom.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i koriguju kada je potrebno.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**
3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)
(s) Lizing – Banka kao korisnik lizinga

Lizing u kome Banka preuzima suštinski sve rizike i koristi od vlasništva klasifikuje se kao finansijski lizing. Prilikom početnog priznavanja sredstvo pribavljeno putem lizinga se vrednuje po nižoj od fer vrednosti i sadašnje vrednosti minimalnih rata lizinga. Nakon početnog priznavanja, sredstvo se evidentira u skladu sa računovodstvenom politikom koja se primenjuje na to sredstvo.

Sredstva koja se drže u nekoj drugoj vrsti zakupa klasifikuju se kao operativni lizing i ne priznaju se u bilansu stanja Banke.

(t) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Knjigovodstvena vrednost nefinansijskih sredstava, osim investicionih nekretnina i odloženih poreskih sredstava preispituje se na kraju svakog izveštajnog perioda, kako bi se utvrdilo da li postoje nagoveštaji koji ukazuju na to da je došlo do njihovog obezvređenja. Ako postoje takve naznake, procenjuje se nadoknadivi iznos sredstva. Nematerijalna ulaganja sa neograničenim korisnim vekom upotrebe se analiziraju u cilju utvrđenja eventualnog obezvređenja jednom godišnje. Gubitak usled obezvređenja se priznaje u iznosu razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu i nadoknadivog iznosa tog sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu.

Nadoknadiva vrednost sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu je vrednost u upotrebi ili fer vrednost umanjena za troškove prodaje, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procene vrednosti u upotrebi, procenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrednosti primenom diskontne stope pre oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i rizike specifične za to sredstvo ili jedinicu koja generiše gotovinu.

Gubitak usled obezvređenja se priznaje u iznosu razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstva i nadoknadivog iznosa tog sredstva i priznaje se u bilansu uspeha.

Gubici po osnovu obezvređenja iz prethodnih perioda se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda, kako bi se utvrdilo da li je došlo do smanjenja gubitaka ili da oni više ne postoje. Gubitak po osnovu obezvređenja se ukida u slučaju da je došlo do promene pretpostavki korišćenih za utvrđivanje nadoknadive vrednosti sredstva. Gubitak po osnovu obezvređenja se ukida samo do iznosa do kojeg knjigovodstvena vrednost sredstva ne prelazi knjigovodstvenu vrednost koja bi bila utvrđena, umanjena za ispravku vrednosti, u slučaju da nije bilo priznavanja gubitka po osnovu obezvređenja.

(u) Depoziti, primljeni krediti i subordinirane obaveze

Depoziti, primljeni krediti i subordinirane obaveze predstavljaju osnovni izvor finansiranja Banke.

Banka klasifikuje instrumente kapitala kao obaveze ili vlasničke instrumente u skladu sa suštinom ugovornih odredbi konkretnog instrumenta.

Depoziti, primljeni krediti i subordinirane obaveze se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji im se mogu direktno pripisati, dok se nakon početnog priznavanja, vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metode efektivne kamatne stope.

(v) Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u slučaju kada se očekuje da će Banka, kao rezultat prošlih događaja, imati sadašnju zakonsku ili ugovornu obavezu, koja se može pouzdano utvrditi i za čije izmirenje je neophodan odliv resursa, koji predstavljaju ekonomsku korist za Banku. Rezervisanje se utvrđuje diskontovanjem očekivanih budućih novčanih odliva, primenom diskontne stope pre poreza, koja odražava trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i, po potrebi, rizika specifičnih za datu obavezu. Banka ne vrši diskontovanje očekivanih budućih novčanih odliva za koje se, prema najboljim procenama, očekuje da će nastati u kratkom roku.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**(x) *Finansijske garancije***

Finansijske garancije predstavljaju ugovore po kojima je Banka u obavezi da izvrši naznačeno plaćanje u vidu isplate držaocu za gubitak koji je pretrpeo zato što naznačeni dužnik nije izvršio blagovremeno plaćanje odnosno činjenje u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta.

Obaveze po osnovu finansijske garancije se inicijalno priznaju po fer vrednosti i početna fer vrednost se amortizuje u toku trajanja finansijske garancije, u skladu sa uslovima ugovora. Obaveza po osnovu finansijske garancije se naknadno evidentira po amortizovanoj vrednosti ili po sadašnjoj vrednosti najbolje procene svih budućih plaćanja (kada je plaćanje po garanciji verovatno), u zavisnosti od toga koji je iznos veći. Finansijske garancije su prikazane u okviru potencijalnih obaveza.

(y) *Naknade zaposlenima*

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je u obavezi da plaća obaveze državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

U skladu sa Zakonom o radu, Banka je u obavezi da isplati naknadu zaposlenima prilikom odlaska u penziju. Dugoročna rezervisanja po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjenih uslova, iskazana na dan 31. decembra 2015. godine predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih budućih isplata zaposlenima utvrđenu aktuarskim odmeravanjem uz korišćenje pretpostavki kao što su tablice smrtnosti, stope fluktuacije i invalidnosti, projektovana godišnja stopa rasta zarada od 2%, godišnja diskontna stopa od 5,25% uz očekivanu stopu inflacije od 1,5%, a takođe i tablice iščezavanja sastavljene od strane aktuara. Pored toga, Banka je u 2015. godini izvršila ukalkulisavanje troškova za neiskorišćene dane godišnjeg odmora.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**
4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA
(a) Uvod i pregled

Banka je u svom poslovanju naročito izložena sledećim rizicima:

- Kreditnom riziku, uključujući i rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik izmirenja/isporuke, kao i rizik druge ugovorne strane;
- Riziku koncentracije, koji posebno uključuje rizike izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica;
- Riziku likvidnosti;
- Tržišnim rizicima (kamatni rizik, devizni rizik i ostali);
- Operativnom riziku;
- Riziku ulaganja banke;
- Strateškom riziku;
- Riziku usklađenosti poslovanja banke.

Kreditni rizik predstavlja rizik potencijalno negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza prema Banci od strane dužnika. Kreditni rizik uključuje i povezane rizike koji predstavljaju verovatnoću da će doći do negativnih posledica po finansijski rezultat i kapital Banke zbog:

- rezidualnog rizika – koji se ogleda u činjenici da su tehnike ublažavanja kreditnog rizika nedovoljno efikasne u odnosu na predviđanja ili njihova primena ne utiče dovoljno na smanjenje rizika kojima je Banka izložena;
- rizika smanjenja vrednosti potraživanja – umanjena je vrednost kupljenog potraživanja zbog novčanih ili nenovčanih obaveza bivšeg kreditora prema dužniku;
- rizika izmirenja/isporuke – neizmirene transakcije ili druga ugovorna strana nije izvršila svoj deo pogodbe u transakciji ili izmirenju monetarnih obaveza prema uslovima date transakcije;
- rizika druge ugovorne strane – druga ugovorna strana nije izvršila svoj deo pogodbe u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije ili izmirenja monetarnih obaveza prema uslovima date transakcije.

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke prouzrokovan nemogućnošću Banke da ispuní svoje obaveze kao rezultat povlačenja postojećih izvora finansiranja i/ili nemogućnosti obezbeđivanja novih izvora finansiranja ili poteškoća u pretvaranju aktive u likvidna sredstva usled poremećaja na tržištu.

Tržišni rizik obuhvata rizik kamatne stope, devizni rizik i ostale tržišne rizike. Kamatni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promena u kamatnim stopama. Devizni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promena deviznog kursa. Ostali tržišni rizici obuhvataju rizik promene cena vlasničkih hartija od vrednosti, rizik promene cena dužničkih hartija od vrednosti, rizik izmirenja/isporuke i rizik druge ugovorne strane.

Operativni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled ljudskih grešaka, neadekvatnih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nepredvidljivih spoljašnjih događaja.

Okvir za upravljanje rizicima

Najbitniju ulogu u sistemu upravljanja rizicima ima Upravni odbor Banke, koji je odgovoran za njegovo uspostavljanje, kao i nadzor nad tim sistemom. Upravni odbor utvrđuje strategiju i politike za upravljanje ključnim vrstama rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Takođe, davanjem saglasnosti Upravni odbor učestvuje u procesu odobravanja velikih plasmana jednom licu ili grupi povezanih lica, prema kojima je izloženost preko 10% kapitala Banke, kao i u slučaju povećanja te izloženosti na više od 20% kapitala Banke. Odbor za reviziju pomaže Upravnom odboru u vršenju svoje funkcije razmatranjem najbitnijih internih akata Banke pre usvajanja od strane Upravnog odbora. Izvršni odbor Banke je odgovoran za sprovođenje usvojenih strategija i politika upravljanja rizicima, kao i usvajanje procedure za identifikovanje, merenje, procenu i upravljanje rizicima.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2015. GODINU

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(a) Uvod i pregled (nastavak)

Okvir za upravljanje rizicima (nastavak)

Važnu ulogu u procesu odobravanja plasmana ima Kreditni odbor, koji razmatra kreditne zahteve, donosi odluke o kreditnim zahtevima u okviru svojih nadležnosti ili daje preporuku za viši nivo nadležnosti u odobravanju kreditnih poslova. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati tržišni rizik i rizik likvidnosti.

Internom organizacijom Banke obezbeđena je funkcionalna i organizaciona odvojenost aktivnosti upravljanja rizicima i ostalih redovnih poslovnih aktivnosti. U svojoj organizacionoj strukturi Banka ima poseban Sektor za upravljanje rizicima, koji ima sveobuhvatnu i veoma važnu ulogu u održavanju i razvoju stabilnog i profitabilnog kreditnog portfolija. Sektor za upravljanje rizicima sada pokriva upravljanje kreditnim, tržišnim, operativnim i rizikom likvidnosti kroz poslovanje pet direkcija: Direkcija za strateško upravljanje rizicima i kontrolu, Direkcija za kreditna odobrenja privredi, Direkcija za kreditne poslove sa stanovništvom, Direkcija za problematične plasmane privredi i Direkcije tržišnog i operativnog rizika.

Sve direkcije direktno odgovaraju članu Izvršnog odbora koji je zadužen za upravljanje rizicima, čime se obezbeđuje pojačan nadzor svih faza kreditnog procesa kao i opšti pregled i procena svih rizika kojima je Banka izložena.

Direkcija interne revizije

Direkcija interne revizije obavlja svoje aktivnosti na bazi godišnjeg plana i strateškog petogodišnjeg plana odobrenog od strane Upravnog odbora. Učestalost vršenja interne revizije (učestalost ili dužina revizije) određenog poslovnog segmenta može da varira od jedne do pet godina, i direktno zavisi od nivoa procenjenog rizika. Direkcija interne revizije redovno prati implementaciju preporuka (akcionih planova) u izveštajima interne revizije i izveštajima Izvršnom odboru, Odboru za reviziju i Upravnom odboru, kao i sva potencijalna kašnjenja u implementaciji mera.

(b) Kreditni rizik

Kreditni proces u Banci zasnovan je na striktnoj podeli nadležnosti i odgovornosti u kreditnim poslovima između aktivnosti preuzimanja rizika za koje je zadužena prodajna funkcija i aktivnosti upravljanja rizicima. Prodajnu funkciju predstavljaju sektori koji su zaduženi za uspostavljanje i vođenje odnosa sa klijentima, a aktivnosti upravljanja kreditnim rizikom su u nadležnosti odgovarajućih direkcija u okviru Sektora za upravljanje rizicima koje se bave odobravanjem, praćenjem, restrukturiranjem i naplatom. Shodno principu „četvoro očiju“ predlog za odobrenje kreditnog zahteva podnosi prodajna funkcija (prvi glas), a za odobrenje ili davanje kreditne preporuke nadležna je funkcija upravljanja rizikom (drugi glas). Izuzetak mogu biti određeni standardizovani proizvodi u segmentu poslova sa stanovništvom, kada se zbog velikog broja relativno malih zahteva i pojednostavljenja postupka, proces odobrenja završava u okviru prodajne funkcije uz obaveznu primenu principa „četvoro očiju“, a sve u skladu sa prethodno definisanim kriterijumima i parametrima, odobrenim od strane funkcije upravljanja rizicima.

Banka u cilju adekvatnog i pravovremenog upravljanja rizicima u oblasti kreditiranja primenjuje sledeća interna akta: Pravilnik o upravljanju rizicima, Pravilnik o nadležnostima u kreditnim poslovima, dokumente kojima se uređuju pravila dodele i kontrole kreditnog rejtinga, Poslovnik o radu kreditnog odbora, Politiku za ublažavanje kreditnog rizika, Politiku za procene vrednosti nepokretnosti, Pravila za upravljanje restrukturiranim i spornim klijentima – pravnim licima, Pravilnik o obračunu rezervisanja prema MRS/MSFI i druga akta. Cilj Banke je da se definisanjem procedura i odgovornosti pojedinaca u procesu upravljanja rizicima zaštiti, a i optimizuje nivo preuzetih rizika.

U nameri da definiše konzistentne smernice za kreditnu aktivnost i opšti okvir upravljanja rizicima, Banka donosi Strategiju upravljanja kreditnim rizikom za privredu i stanovništvo za svaku poslovnu godinu.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2015. GODINU

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Strategijom su obuhvaćene generalne smernice za osnovne parametre upravljanja rizicima, principi analize kreditne sposobnosti za svaki segment klijenata, ali i određenje prema smeru razvoja pojedinih proizvoda, kao i detaljno razmatranje strategija razvoja portfolija po pojedinim privrednim granama i najvećim grupama povezanih lica. Na taj način Banka obezbeđuje da se ostvarivanje usvojene poslovne politike odvija u okvirima koji će rezultirati prihvatljivim nivoom kreditnog rizika na nivou pojedinačnih plasmana i adekvatnom diversifikacijom i opštim kvalitetom kreditnog portfolija.

Ovlašćenja, odgovornosti i nadležnosti lica uključenih u sistem upravljanja rizicima Banke definisani su Pravilnikom o nadležnostima u kreditnim poslovima. Prilikom donošenja odluka u oblasti kreditiranja, nezavisno od nivoa odlučivanja poštuje se princip tzv. „četvoro očiju“, kojim se obezbeđuje da za svaki zahtev postoje dve strane koje se međusobno proveravaju - ona koja predlaže i ona koja odobrava određeni plasman.

Izveštavanje o kreditnom riziku

Pravovremena identifikacija, merenje, kontrola i upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija Banke obezbeđeno je Sistemom izveštavanja kreditnog rizika (u daljem tekstu: RMIS). Izveštavanjem na nivou ukupnog portfolija i na nivou pojedinačnog klijenta, RMIS pruža potpune, tačne i blagovremene informacije o stanju, kvalitetu i kretanju kreditnog portfolija.

RMIS mora da ispuni sledeće četiri funkcije:

1. Prikupljanje i obrada podataka i pokazatelja kreditnog rizika
2. Analiza kretanja i promena ukupnih plasmana i strukturalnih karakteristika portfolija
3. Kontinuiran monitoring kreditnog rizika
4. Pružanje osnove za proces odlučivanja o nivou kreditnog rizika

Praćenje, upravljanje i izveštavanje o kreditnom riziku na nivou kreditnog portfolija obuhvata i praćenje rezervisanja za kreditne gubitke (ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za potencijalne gubitke po osnovu vanbilansnih stavki), kao i posebne i potrebne rezerve za procenjene gubitke, obračunate u skladu sa Odlukom o klasifikaciji i relevantnim internim aktima Banke.

Parametri kreditnog rizika

Kvantifikacija kreditnog rizika vrši se merenjem očekivanog gubitka. Osnovni pokazatelji koji se koriste u praćenju kreditnog rizika i obračunu očekivanog gubitka su:

- izloženost Banke u momentu nastanka statusa neizvršavanja obaveza (EaD)
- verovatnoća neizvršavanja obaveza (PD)
- gubitak u slučaju neizvršavanja obaveza (LGD)
- period identifikacije nastalog gubitka (LCP)

Banka koristi interni model za procenu kreditnog rizika. Rejting modeli određuju specifični rejting za klijente sa sličnim nivoom kreditnog rizika. Svaki rejting stepen povezan je sa odgovarajućim PD parametrom. Banka interno procenjuje i ostale parametre kreditnog rizika.

Interni model za procenu kreditnog rizika, parametri kreditnog rizika i sredstva obezbeđenja koriste se za utvrđivanje rezervisanja za kreditne gubitke u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI), čiji se način utvrđivanja definiše posebnim internim aktom Banke.

U cilju ispunjavanja gore navedenih funkcija, RMIS koristi informacione sisteme Grupe i interno kreirane baze podataka sa podacima o portfoliju na nivou plasmana. Iz sistema se obezbeđuje podatak o rejtingu i danima docnje klijenata, kao važnim parametrima kreditnog rizika klijenta.

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2015. GODINU**

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Izveštavanje o kreditnom riziku (nastavak)

Limiti

Banka upravlja koncentracijom kreditnog rizika u portfoliju utvrđivanjem limita. Limiti su određeni internim politikama i/ili regulativom NBS, a njihovo poštovanje se redovno prati i izveštava.

U skladu sa regulativom NBS, ukupan iznos izloženosti prema jednom klijentu ili grupi povezanih lica ne može biti veći od 25% ukupnog obračunskog kapitala Banke, nakon primene propisanih odbitnih stavki. Zbir svih izloženosti koje prelaze 10% kapitala Banke ne može biti veći od 400% kapitala Banke. Ukupna izloženost prema jednom klijentu ili grupi povezanih lica koji prelazi 10% kapitala Banke mora biti odobrena od strane Upravnog odbora.

Izveštaji

U praćenju kreditnog rizika na nivou portfolija, koriste se sledeći izveštaji:

- Izveštaj o riziku (Risk Report, RR)
- Izveštaj o praćenju kreditnog rizika (Credit Risk Monitoring Report (CRM))
- Izveštaj o kvalitetu aktive (AQ)

RR se priprema mesečno i kvartalno, s tim da je kvartalni izveštaj detaljniji i obuhvatniji. Standardni mesečni RR između ostalog obuhvata:

- strukturu i razvoj portfolija po klasama rizika
- iznose i promene rezervisanja u skladu sa MSFI
- pokrivenost portfolija sredstvima obezbeđenja
- glavne pokazatelje kreditnog rizika i njihov razvoj
- komentare za najznačajnije promene i trend kreditnog rizika
- pregled najvećih klijenata sa statusom neizmirenja obaveza.

Kvartalni RR sadrži podatke koji se prikazuju na mesečnom nivou, ali razbijene po segmentima, kao i dodatne informacije vezane za:

- strukturu sredstava obezbeđenja
- strukturu vanbilansnih stavki
- pregled portfolija po vrsti i valuti plasmana
- pregled plasmana portfolija po industrijskim sektorima
- ročnu strukturu portfolija u zavisnosti od roka dospeća plasmana
- pregled velikih izloženosti prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

CRM se priprema na mesečnom nivou. Podaci su dati na nivou subsegmentata (velika privredna društva, srednja privredna društva, finansiranje nekretnina, biznis klijenti i preduzetnici i fizička lica), uz komparativne podatke za prethodni mesec i kraj prethodne godine. Izveštaj između ostalog sadrži sledeće informacije:

- struktura plasmana (vrsta i valuta)
- pokrivenost portfolija sredstvima obezbeđenja i struktura sredstava obezbeđenja
- ročnu strukturu portfolija
- iznose i promene rezervisanja u skladu sa MSFI
- strukturu plasmana portfolija po internim rejting kategorijama
- strukturu portfolija prema kriterijumu statusa (ne)izvršenja obaveza klijenata.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)**(b) Kreditni rizik (nastavak)****Izveštavanje o kreditnom riziku (nastavak)**

AQ se sastavlja na mesečnom nivou, podaci se prikazuju po pod-segmetima sa uporednim podacima za svaki mesec izveštajnog perioda. Izveštaj sadrži:

- Otvorene stavke, EAD, sredstva obezbeđenja, pokrivenost svakog pod-segmenta sredstvima obezbeđenja i struktura sredstava obezbeđenja
- dodatne ispravke vrednosti i ukidanja ispravki vrednosti, pojedinačna i opšta rezervisanja i ispravke vrednosti klijenata u NPL statusu.
- Trošak razvoja rizika
- Pregled problematičnih plasmana prema NBS.

Pored standardizovanih izveštaja, sprovodi se i niz aktivnosti koje doprinose tačnosti parametra koji se koriste pri praćenju kreditnog rizika: *ad hoc* izveštavanje i analize i ostale aktivnosti koje doprinose tačnosti parametara kreditnog rizika.

Ad hoc izveštavanje i analize primenjuju se u slučajevima koji su rizični po Banku, naročito kada se nivo kreditnog rizika menja drastično i naglo i kada se zahteva pravovremena reakcija. Primeri uključuju: pogoršanje interno dodeljenih rejtinga, značajna potreba za dodatnim rezervisanjem, znaci neusklađenosti u organizaciji, primenjenom sistemu ili procedurama, promena nekog od parametara kreditnog rizika i obračuna rezervisanja.

Ostale aktivnosti koje Banka sprovodi uključuju proveru kvaliteta podataka koji se koriste u praćenju, upravljanju i izveštavanju kreditnog rizika, unapređenje postojećih sistema i procedura, godišnji proces budžetiranja i naknadne provere i eventualne korekcije budžetiranih parametara.

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) *Kreditni rizik (nastavak)*
Izveštavanje o kreditnom riziku (nastavak)
Izloženost kreditnom riziku

Naredna tabela prikazuje maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku, po vrstama finansijskih instrumenata:

	Gotovina i sredstva kod centralne banke		Finansijska sredstva koja se drže do dospeća		Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		Kreditni i potraživanja od komitenata		Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha		Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		Ostala sredstva		Vanbilansne stavke	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
U hiljadama dinara																
Pojedinačna ispravka vrednosti																
Pravna lica, rejting 10	-	-	16.252	16.252	-	-	14.739.127	13.553.170	-	-	-	-	112.179	104.747	28.148	48.264
Pravna lica, rejting 9	-	-	-	-	-	-	68.419	11.254.978	-	-	-	-	135	80.828	-	119.077
Pravna lica, restrukturirani plasmani	-	-	-	-	2	-	15.085.145	947.485	-	-	-	-	119.310	28.989	229.003	134.877
Fizička lica>90 dana kašnjenja	-	-	-	-	-	-	4.113.123	3.567.539	-	-	-	-	84.821	70.726	1.002	7.874
Bruto plasmani	-	-	16.252	16.252	2	-	34.005.814	29.323.172	-	-	-	-	316.446	285.290	258.153	310.092
Ispravka vrednosti	-	-	16.252	16.252	1	-	19.899.044	17.661.214	-	-	-	-	294.594	262.507	79.538	188.674
Knjigovodstvena vrednosti	-	-	-	-	1	-	14.106.770	11.661.958	-	-	-	-	21.851	22.783	178.615	121.418
Grupna ispravka vrednosti																
Pravna lica, rejting 1-6	36.431	41.052	222.454	487.891	1.061.101	9.491.052	114.921.292	98.818.505	-	-	2.897.174	3.457.008	20.843	520.209	94.119.737	93.354.676
Pravna lica, rejting 7	-	-	8.021	100.237	270	1.173.254	3.697.462	12.425.190	-	-	-	-	312	6.979	1.145.760	2.339.182
Pravna lica, rejting 8	-	-	-	-	-	-	1.757.840	1.680.729	-	-	-	-	166	4.435	305.360	214.332
Fizička lica<90 dana kašnjenja	-	-	-	-	-	-	46.842.306	41.201.528	-	-	-	-	1.061	1.781	1.427.551	1.614.904
Bruto plasmani	36.431	41.052	230.475	588.128	1.061.371	10.664.306	167.218.900	154.125.952	-	-	2.897.174	3.457.008	22.382	533.404	96.998.408	97.523.094
Ispravka vrednosti	398	449	9.113	3.654	15.747	32.498	1.005.727	805.507	-	-	-	-	10.952	2.308	132.563	106.431
Knjigovodstvena vrednosti	36.033	40.603	221.362	584.474	1.045.624	10.631.808	166.213.173	153.320.445	-	-	2.897.174	3.457.008	11.430	531.096	96.865.845	97.416.663
Knjigovodstvena vrednosti aktive sa dodeljenim rejtingom	36.033	40.603	221.362	584.474	1.045.625	10.631.808	180.319.943	164.982.403	-	-	2.897.174	3.457.008	33.282	553.879	97.044.460	97.538.081
Knjigovodstvena vrednosti aktive bez dodeljenog rejtinga	43.711.135	29.901.435	-	-	7.421.931	-	55.194	-	2.563.666	685.490	66.786.777	51.414.595	760.712	11	-	-
Ukupna knjigovodstvena vrednost	43.747.168	29.942.038	221.362	584.474	8.467.556	10.631.808	180.375.137	164.982.403	2.563.666	685.490	69.683.951	54.871.603	793.994	553.890	97.044.460	97.538.081

* Kategorija "Pravna lica - restrukturirani plasmani" uključuje klijente sa internim rejtingom 8- čija ispravka vrednosti nije pojedinačna već je formirana grupno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Implementacija bazelskih standarda

U oblasti primene bazelskih standarda težište aktivnosti bilo je prvenstveno na monitoringu prediktivne moći interno razvijenih rejting modela i njihovih parametara za segmente: pravnih lica, fizičkih lica, preduzetnika i malih preduzeća. U toku 2015. godine sprovedena je implementacija unapređenih verzija interno razvijenih rejting modela za pomenute segmente. Implementiran je i Forbearance alat po najnovijim standardima EBA-e (European Banking Authority), koji je usklađen sa metodologijama UniCredit Grupe, a koji omogućava bolje praćenje i evidenciju reprogramiranih/restrukturiranih plasmana i plasmana kod kojih postoje finansijske poteškoće u otplati.

Interni rejting sistem (rejting skala)

Pravila rangiranja klijenata ustanovljena su na nivou UniCredit grupacije i kao takva su jedinstvena za sve članice Grupacije. Rejting sistem Banke je razvijen i u upotrebi je od 2004. godine na nivou grupe za klijente koji pripadaju grupi poslovanja s privredom. Za klijente iz grupe fizičkih lica i preduzetnika, rejting sistem je razvijen interno i u upotrebi je od 2010. godine. U toku 2015. godine urađeno je poboljšanje i implementacija svih interno razvijenih rejting modela čime je značajno unapređena njihova prediktivna moć. Master skala se koristi kao jedinstveni metod dodeljivanja rejtinga kojim je osigurano da klijenti sa istim rejtingom imaju iste kreditne karakteristike i istu verovatnoću da neće ispuniti svoje obaveze, delom ili u potpunosti, u periodu od 1 godine.

Master skala je podeljena na 10 rejting klasa, koje su dalje izdvojene na ukupno 26 rejting podklasa.

Interna master skala je usklađena sa bazelskim standardima što znači da je za svaku rejting podklasu vezan parametar PD, odnosno verovatnoća da klijent sa određenim karakteristikama neće moći izvršiti obaveze prema Banci i da će otići u status neizvršenja. Za prve 24 podklase verovatnoća neizvršavanja obaveza (*default*) se kreće od 0,02% do 20,00% i to su klijenti čiji rejting je u rasponu od 1+ do 8. Njihova verovatnoća neizvršenja definisana je skalom koja je zasnovana na statističkim analizama istorijskih podataka.

Rejtinzi od 1+ do 6-: Ovi rejtinzi se odnose na klijente koji imaju kreditni rejting u rasponu od „veoma dobar” do „prihvatljiv”. Za klijente sa ovim rejtingom ponovna provera kreditne sposobnosti se vrši jednom godišnje.

Rejtinzi od 7+ do 7-: Pokrivaju tri podklase za transakcije sa klijentima slabog kreditnog kvaliteta. Ovi klijenti nose značajno veći rizik i moraju biti konstantno pod pojačanim nadzorom.

Rejtinzi 8+ i 8- pokrivaju klijente za koje nije određeno posebno rezervisanje, a predmet su posebnih mera restrukturiranja ili smanjenja kreditne izloženosti.

Rejting 8- odnosi se na klijente u statusu neizvršenja obaveza po kriterijumima definisanim bazelskim standardima.

Rejting 9 se odnosi na klijente za koje je obračunato posebno rezervisanje procenjeno na individualnoj osnovi ili kod kojih je deo potraživanja otpisan.

Rejting 10 se dodeljuje klijentima koji su u statusu likvidacije ili bankrotstva.

Rejting podgrupe 8-, 9 i 10 po definiciji se dodeljuju klijentima koji su u statusu neizvršenja obaveza po kriterijumima definisanim bazelskim standardima, sa obračunatim posebnim rezervisanjem.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Metodologija obračuna ispravke vrednosti i rezervisanja

Postupak rezervisanja u skladu sa usvojenim Pravilnikom o obračunu rezervisanja prema MRS/MSFI, usvojenim pravilima Banke, sprovodi se u dva koraka:

- procena individualnog/posebnog rezervisanja (na nivou grupe ili na pojedinačnom nivou) za klijente kod kojih je već došlo do umanjenja vrednosti,
- procena umanjenja vrednosti na nivou portfolija za kredite za koje ne postoji dokaz o obezvređenju ili postoji ali još uvek nije identifikovan.

Pravila i principi za pojedinačnu ispravku vrednosti/rezervisanje

Finansijsko sredstvo je obezvređeno, a umanjenje vrednosti se pojavilo ukoliko postoji objektivni dokaz o obezvređenju koji proizilazi iz jednog ili više događaja nastalih nakon datuma inicijalnog priznavanja sredstva, a koji imaju uticaj na procenjene buduće novčane tokove tog finansijskog sredstva. Banka procenjuje najmanje jednom u tri meseca da li postoje objektivni dokazi obezvređenja finansijskog sredstva ili grupe sredstava. Ukoliko bilo koji takav dokaz postoji, Banka je dužna da izvrši obračun iznosa tog obezvređenja u cilju određivanja da li treba priznati gubitak po osnovu umanjenja vrednosti. Drugim rečima, ukoliko postoji bilo kakav dokaz o obezvređenju, Banka treba da proceni iznos koji može da se povрати za to sredstvo ili grupu sredstava i prizna gubitak po osnovu umanjenja vrednosti.

Prilikom određivanja adekvatnog iznosa rezervisanja, pravi se razlika između potrebe za obračunom posebnog rezervisanja na pojedinačnoj osnovi i posebnog rezervisanja na grupnoj osnovi za klijente grupisane u kategorije sa sličnim karakteristikama rizičnosti, na osnovu segmenta kom klijent pripada i ukupnog iznosa izloženosti na nivou klijenta. Ukupnu izloženost klijenta čine bilansno stanje potraživanja i vanbilansno stanje potraživanja, uključujući i nepovučena sredstva po plasmanima.

Proces određivanja posebnog rezervisanja na pojedinačnoj osnovi ima za cilj da izmeri gubitak po osnovu umanjenja vrednosti na nivou klijenta. Pojedinačno rezervisanje se procenjuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova (isključujući buduća umanjenja vrednosti koja nisu identifikovana kao nastala) diskontovanih efektivnom kamatnom stopom date finansijske aktive (npr. efektivnom kamatnom stopom definisanom prilikom zaključivanja ugovora). Drugim rečima, rezervisanje će biti određeno u iznosu pojedinačnog potraživanja za koje se ne očekuje da će biti naplaćeno. U slučaju da efektivna kamatna stopa nije dostupna, za obračun rezervisanja biće korišćena alternativna kamatna stopa koja je u skladu sa pravilima definisanim internim aktima Banke. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti potraživanja, prvo se računa diskontovani novčani tok iz otplata glavnice, kamate ili bilo koji drugi novčani tok iz plasmana. Nakon toga, računa se diskontovani novčani tok iz neto ostvarive vrednosti sredstava obezbeđenja po datom plasmanu. Konačna neto sadašnja vrednost budućih novčanih tokova plasmana se poredi sa knjigovodstvenom vrednošću istog i određuje se iznos rezervisanja za gubitke po datom plasmanu koji se priznaju u bilansu uspeha.

Obračun rezervisanja za izloženosti sa umanjenjem vrednosti koje nisu klasifikovane kao individualno značajne vrši se na grupnoj osnovi grupisanjem klijenata sa statusom neizmirenja obaveza u homogene kategorije sa sličnim karakteristikama rizičnosti. Prilikom definisanja homogenih kategorija, Banka primenjuje kriterijume korišćene za segmentaciju prilikom razvoja modela za izračunavanje stope gubitka usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (LGD modela).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Metodologija obračuna ispravke vrednosti i rezervisanja (nastavak)

Pravila i principi za opšte rezervisanje

Prilikom obračuna rezervisanja za izloženosti kod kojih ne postoje objektivni dokazi obezvređenja, Banka primenjuje metod opšteg rezervisanja (IBNR). Prema ovom metodu, rezervisanje se obračunava ne samo za izloženosti za koje je identifikovan događaj koji vodi umanjenju vrednosti već i za izloženosti za koje su se događaji koji vode umanjenju vrednosti pojavili, ali još uvek nisu uočeni od strane Banke. Iako za ove plasmane ne postoje znaci umanjenja vrednosti, niti gubitak po osnovu kreditnog rizika na dan sastavljanja bilansa stanja, istorijski podaci nagoveštavaju da tokom vremena, za deo tih plasmana, ugovorne obaveze prema Banci neće biti izvršene.

Metod opšteg rezervisanja se zasniva na konceptu očekivanog gubitka prema bazelskim standardima. Očekivani gubitak predstavlja prosečan gubitak po osnovu kreditnog portfolija u periodu od godinu dana i zavisi od parametara kreditnog rizika. Parametar koji povezuje koncept očekivanog gubitka sa metodom opšteg rezervisanja je period identifikacije nastalog gubitka (Loss confirmation Period - LCP). LCP predstavlja vremenski period izražen kao broj meseci između momenta kada se događaj koji je doveo do umanjenja vrednosti plasmana pojavio ili se mogao pojaviti i momenta kada je taj događaj uočen od strane Banke. Identifikacija samog događaja je vezana za ispunjenje definicije statusa neizmirenja obaveze.

Da bi se pokrio nastali (ali još neuočen) gubitak za deo kreditnog portfolija bez postojanja objektivnog dokaza obezvređenja plasmana, opšte rezervisanje se određuje kao proizvod očekivanog gubitka za period od godinu dana i LCP parametra izraženog u delovima godine. Vrednost LCP parametra je 12 meseci za klijente koji pripadaju segmentu pravnih lica, malih preduzeća, preduzetnika i fizičkih lica u skladu sa internom segmentacijom (Corporate i Retail) dok se za potraživanja prema bankama primenjuje LCP od 4 meseca, a u skladu sa rasponom preporučenim od strane UniCredit Grupe, koji se kreće od četiri do dvanaest meseci.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Metodologija obračuna ispravke vrednosti i rezervisanja (nastavak)

Naredna tabela prikazuje analizu bruto i neto problematičnih plasmana bankama i klijentima. Problematični plasmani su oni kod kojih je najmanje jedna rata otplate u kašnjenju više od 90 dana. Ovakvi plasmani se ispravljaju 100% nakon razmatranja očekivane naplate iz tokova gotovine iz poslovanja ili iz sredstava obezbeđenja.

U hiljadama dinara	Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća		Kredit i potraživanja od				Ostala sredstva		Vanbilansne stavke	
			banaka i drugih finansijskih organizacija		Kredit i potraživanja od komitenata					
	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto	Bruto	Neto
31. decembar 2015.										
Pravna lica, rejting 10	16.252	-	-	-	14.739.127	2.011.873	112.179	8.904	28.148	4.031
Pravna lica, rejting 9	-	-	-	-	68.419	50.072	135	2	-	-
Pravna lica, restrukturirani plasmani	-	-	2	1	15.085.145	10.505.094	119.310	11.821	229.003	173.734
Fizička lica >90 dana kašnjenja	-	-	-	-	4.113.123	1.539.731	84.821	1.125	1.002	850
Ukupno	16.252	-	2	1	34.005.814	14.106.770	316.446	21.851	258.153	178.615
31. decembar 2014.										
Pravna lica, rejting 10	16.252	-	-	-	13.553.170	2.709.632	104.747	10.962	48.264	44.205
Pravna lica, rejting 9	-	-	-	-	11.254.978	6.699.606	80.828	37	119.077	67.079
Pravna lica, restrukturirani plasmani	-	-	-	-	947.485	813.112	28.989	9.008	134.877	3.979
Fizička lica >90 dana kašnjenja	-	-	-	-	3.567.539	1.439.608	70.726	2.776	7.874	6.155
Ukupno	16.252	-	-	-	29.323.172	11.661.958	285.290	22.783	310.092	121.418

Starosna struktura dospelih, a neobezvređenih plasmana, na dan 31. decembra 2015. godine, prikazana je u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Dospeli do 30 dana	Dospeli od 31 do 60 dana	Dospeli od 61 do 90 dana	Dospeli preko 90 dana	Ukupno
Kredit i potraživanja od komitenata					
Bruto vrednost	1.688.564	304.854	109.670	109.670	2.212.759
Ispravka vrednosti	(59.271)	(9.127)	(4.673)	(945)	(74.015)
Neto knjigovodstvena vrednost	1.629.293	295.727	104.998	108.725	2.138.744

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja - kolaterali

Ublažavanje kreditnog rizika sprovodi se zahtevima za odgovarajućim sredstvima obezbeđenja. Svrha pribavljanja svih raspoloživih sredstava obezbeđenja, pravilnog knjiženja, procene i nadzora je smanjenje rizika u najvećoj mogućoj meri. Stoga je Banka posebno posvećena upravljanju sredstvima obezbeđenja, održavanjem prihvatljivog odnosa između preuzetog rizika i stvarne stope pribavljanja kolaterala, kontrole i ublažavanja rizika vezanih za kvalitet, koncentraciju ili osiguranje potraživanja, ročnost, valutu, itd. U cilju daljeg unapređenja procesa i sistema u pogledu ublažavanja kreditnog rizika, Banka je osnovala posebnu jedinicu u okviru Direkcije za strateško upravljanje rizicima i kontrolu - Odeljenje za upravljanje kolateralom (CMU).

Banka koristi odgovarajuće politike za upravljanje instrumentima obezbeđenja. Instrumenti obezbeđenja koje Banka prihvata i koristi sa ciljem smanjenja kreditnog rizika su:

- Finansijska sredstva obezbeđenja (gotovinski depoziti), za koje je dozvoljeno vrednovanje u punom iznosu,
- Plative garancije prvoklasnih banaka i država, vrednovanje do punog iznosa,
- Hipoteke nad stambenim ili komercijalnim objektima, vrednovanje najviše do 70% i 60% respektivno u odnosu na procenjenu vrednost objekta,
- Zaloga nad potraživanjima, vrednovanje do 70%,
- Zaloga nad pokretnim stvarima, vrednovanje do 50%,
- Hartije od vrednosti izdate od strane država, centralnih banaka ili institucija sa zadovoljavajućim kreditnim rejtingom.

U slučaju kada se valuta instrumenta obezbeđenja razlikuje od valute plasmana koji je njime pokriven, materijalna vrednost instrumenta obezbeđenja mora biti dodatno umanjena, korišćenjem faktora umanjenja koji su definisani za svaku kombinaciju valuta, a propisani su Politikom Banke: "Politika za ublažavanje kreditnog rizika – Posebni lokalni standardi".

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(b) Kreditni rizik (nastavak)

Sredstva obezbeđenja – kolaterali

Procena fer vrednosti kolaterala, uzetih kao obezbeđenje po osnovu plasmana Banke do nivoa izloženosti kreditnom riziku na dan 31. decembar 2015. godine je prikazana u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		Kredit i potraživanja od komitenata		Finansijska sredstva koja se drže do dospeća		Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		Ostala sredstva		Vanbilansne stavke	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Pravna lica, rejting 10	-	-	1.188.406	1.849.356	-	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine	-	-	1.188.406	1.835.473	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	-	13.883	-	-	-	-	-	-	-	-
Pravna lica, rejting 9	-	-	61.847	6.431.002	-	-	-	-	-	-	-	13.051
Nekretnine	-	-	61.847	3.155.095	-	-	-	-	-	-	-	13.051
Ostalo	-	-	-	3.275.907	-	-	-	-	-	-	-	-
Pravna lica, restrukturirani plasmani	-	-	7.422.265	732.437	-	-	-	-	-	-	33.251	25.750
Nekretnine	-	-	4.587.567	292.416	-	-	-	-	-	-	32.885	25.585
Ostalo	-	-	2.834.698	440.021	-	-	-	-	-	-	366	165
Fizička lica >90 dana kašnjenja	-	-	473.214	429.721	-	-	-	-	-	-	-	-
Nekretnine	-	-	471.667	428.510	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	1.547	1.211	-	-	-	-	-	-	-	-
Grupna ispravka vrednosti na osnovu procene kolaterala	-	1.071	58.653.183	51.567.425	-	-	-	-	-	-	11.037.243	18.676.407
Nekretnine	-	-	41.087.689	37.597.593	-	-	-	-	-	-	2.984.518	3.042.261
Ostalo	-	1.071	17.565.494	13.969.832	-	-	-	-	-	-	8.052.725	15.634.146
Ukupno	-	1.071	67.798.915	61.009.941	-	-	-	-	-	-	11.070.495	18.715.208

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) *Rizik likvidnosti*

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju da izmiri svoje finansijske obaveze koje se izmiruju isplatom gotovine ili drugog finansijskog sredstva.

Banka je izložena dnevnim zahtevima za dostupnim novčanim sredstvima iz depozita koji dospevaju za jedan dan (overnight depozita), sa tekućih računa, dospelih depozita, za povlačenjem kredita, garancija, marži i drugim obavezama za isplatu gotovine i gotovinskih ekvivalenata. Banka nema potrebu da zadržava novčana sredstva da bi izašla u susret svim ovim potrebama, procenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvideti.

Usaglašenost i kontrolisana neusaglašenost ročnosti i kamatnih stopa sredstava i obaveza su jedan od osnova poslovne politike rukovodstva Banke. Nije uobičajeno za banke da se ikada u potpunosti usaglase, s obzirom na to da se poslovne transakcije često vrše na neodređen period i da su različite vrste. Otvorena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Dospeće sredstava i obaveza i mogućnost zamene, po prihvatljivim troškovima, kamatonosne obaveze po dospeću, predstavljaju važan faktor u proceni likvidnosti Banke i njene izloženosti promenama kamatnih stopa i deviznog podbilansa.

Rukovodstvo Banke veruje da raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke predstavljaju solidnu osnovu za uverenje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja.

Nivo likvidnosti banke se iskazuje pokazateljem likvidnosti. Banka je dužna da odnos između zbira likvidnih potraživanja prvog reda i likvidnih potraživanja drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju i bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća, sa druge strane održava tako da:

- iznosi najmanje 1,0 – kada je obračunat kao prosek svih radnih dana u mesecu
- ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,8 – kada je obračunat za radni dan.

Pored toga, Banka je dužna da održava nivo likvidnosti tako da uži pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 0,7 – kada je obračunat kao prosek svih radnih dana u mesecu
- ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,5 – kada je obračunat za radni dan.

Banka je dužna da o neusklađenosti pokazatelja likvidnosti u toku dva uzastopna radna dana obavesti Narodnu banku Srbije i to narednog radnog dana. Ako Banka utvrdi kritično nizak nivo likvidnosti, dužna je da o tome obavesti Narodnu banku Srbije – najkasnije narednog radnog dana. Ovo obaveštenje sadrži podatke o iznosu likvidnih sredstava koje nedostaju, o razlozima nelikvidnosti i o planiranim aktivnostima za otklanjanje uzroka nelikvidnosti. Direkcija tržišnog i operativnog rizika priprema izveštaj o dnevnoj likvidnosti za potrebe Narodne banke Srbije na dnevnom i mesečnom nivou.

Upravljanje likvidnošću Banke je odgovornost direktora Odeljenja za upravljanje aktivom i pasivom (ALM) i Direktora Direkcije za poslovanje na finansijskom tržištu. Centar za likvidnost UniCredit Grupe vrši nadzor nad upravljanjem likvidnošću zavisnih društava, održava politiku likvidnosti u regionu i, ukoliko je potrebno, nalaže korektivne mere koje sprovodi zavisno društvo. Upravljanje kratkoročnom likvidnošću je u nadležnosti Direkcije za poslovanje na finansijskom tržištu.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

U zavisnosti od ozbiljnosti krize, Banka može proglasiti fazu Upozorenja ili Uzbune. Politika likvidnosti za nepredviđene događaje Banke opisuje pravila angažovanja u svakoj fazi: u fazi Upozorenja i fazi Uzbune. Svaka faza ima specifična uputstva za svoje aktiviranje i način reagovanja i svaka faza ima svoju specifičnu radnu grupu. Kad god je faza aktivirana, relevantne linije odgovornosti će se sastati, proceniti situaciju i doneti odluku o daljim akcijama. Saradnik za vezu (SV), imenovan od strane CRO (direktora Sektora za upravljanje rizicima) i CFO (direktora Sektora finansija), je odgovoran za sazivanja, agendu i zapisnik sa sastanka, kao i njegovu dalju distribuciju. SV će osigurati transparentnost procesa i omogućiti organizaciji da nakon završetka krize izvrši analizu efektivnosti Politike likvidnosti za nepredviđene događaje. CFO će biti odgovoran za izvršenje likvidnosnih transakcija, koordiniranje svim relevantnim operacijama, vodeći računa o potpunosti usklađenosti internih i eksternih komunikacija. CRO ima nezavisnu nadzornu ulogu.

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Racio likvidnosti I stepena:		
- na 31. decembar	1,59	1,50
- prosek za period - mesec decembar	1,55	1,58
- maksimalan za period - mesec decembar	1,61	1,74
- minimalan za period - mesec decembar	1,45	1,38
	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Uži racio likvidnosti:		
- na 31. decembar	1,29	1,05
- prosek za period - mesec decembar	1,20	1,11
- maksimalan za period - mesec decembar	1,31	1,37
- minimalan za period - mesec decembar	1,12	0,87

Definisani su i na dnevnom nivou se prate rani upozoravajući indikatori. Rani upozoravajući indikatori, kao sredstvo imaju za cilj da pomognu onima koji upravljaju likvidnošću da procene tržište.

Indikatori su:

- Kumulativni likvidnosni tok za sve valute do 3 meseca u milionima EUR,
- Strukturni likvidnosni racio za sve valute,
- Likvidna aktiva i pasiva u narednih 30 dana,
- Uža likvidna aktiva i pasiva u narednih 30 dana,
- Volumen kredita nebankarskim insitucijama posle rezervisanja podeljen sa lokalnim stabilnim izvorima,
- Rizik povezan sa kratkoročnim pozicijama,
- Kretanje jednomesečnog Belibora i
- Kretanje EUR i RSD.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)
(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje analizu relevantnih grupa ročnosti finansijskih sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2015. godine:

U hiljadama dinara	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Aktiva						
Gotovina i sredstva kod centralne Banke	43.747.168	-	-	-	-	43.747.168
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	-	1.474.974	1.073.428	15.264	2.563.666
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	2.208.528	5.590.491	17.658.102	41.021.934	3.204.896	69.683.951
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	189.656	31.706	-	-	-	221.362
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	7.380.874	-	765.890	320.792	-	8.467.556
Kredit i potraživanja od komitenata	8.340.556	2.147.623	30.735.553	95.530.081	43.621.324	180.375.137
Ostala sredstva	793.994	-	-	-	-	793.994
Ukupna aktiva	62.660.776	7.769.820	50.634.519	137.946.235	46.841.484	305.852.834
Pasiva						
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	9.817	-	-	116.542	15.264	141.623
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	492.401	492.401
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	10.871.936	1.128.043	17.945.025	44.270.248	8.602.956	82.818.208
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	106.189.287	12.124.223	18.987.983	15.377.869	2.328.987	155.008.349
Subordinirane obaveze	378	-	-	3.018.992	-	3.019.370
Tekuće poreske obaveze	99.256	-	-	-	-	99.256
Ostale obaveze	4.453.140	-	-	-	-	4.453.140
Ukupna pasiva	121.623.814	13.252.266	36.933.008	62.783.651	11.439.608	246.032.347
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2015.godine	(58.963.038)	(5.482.446)	13.701.511	75.162.584	35.401.876	59.820.487

Struktura dospeća sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2015. godine ukazuje na postojanje ročne neusklađenosti preostalog perioda dospeća sredstava i obaveza do jednog meseca i od jednog do tri meseca, pre svega zbog ročne strukture depozita, odnosno značajnog učešća depozita po viđenju i kratkoročno oročenih depozita u ukupnim depozitima banaka i komitenata. Međutim, na osnovu istorijskih podataka i prethodnog iskustva, značajan procenat depozita po viđenju se može smatrati dugoročnim izvorom finansiranja s obzirom na ostvarene promete, odnosno povlačenja; takođe značajan procenat oročenih depozita bude automatski reoročen o dospeću. U isto vreme Banka raspolaže sa likvidnim instrumentima, hartijama od vrednosti koje u svakom momentu može založiti kod Narodne banke Srbije kao i ugovorenim, a nepovucenim kreditnim linijama od međunarodnih finansijskih institucija i matične banke.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje analizu relevantnih grupa ročnosti finansijskih sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2014 .godine:

U hiljadama dinara	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Aktiva						
Gotovina i sredstva kod centralne Banke	29.942.038	-	-	-	-	29.942.038
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	89.210	8.497	169.416	418.367	-	685.490
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	1.823.954	873.967	17.534.824	28.987.727	5.651.131	54.871.603
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	463.892	120.582	-	-	-	584.474
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	9.454.340	-	1.137.200	40.268	-	10.631.808
Kredit i potraživanja od komitenata	9.768.260	2.120.357	25.848.005	87.777.961	39.467.820	164.982.403
Tekuća poreska sredstva	772.408	-	-	-	-	772.408
Ostala sredstva	553.890	-	-	-	-	553.890
Ukupna aktiva	52.867.992	3.123.403	44.689.445	117.224.323	45.118.951	263.024.114
Pasiva						
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	-	-	118.500	88.854	-	207.354
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	454.559	454.559
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	8.947.701	586.857	4.649.122	44.607.022	11.508.395	70.299.097
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	85.508.055	9.743.621	24.073.740	11.913.672	3.220.458	134.459.546
Subordinirane obaveze	-	-	-	2.698.019	-	2.698.019
Ostale obaveze	1.447.828	-	-	-	-	1.447.828
Ukupna pasiva	95.903.584	10.330.478	28.841.362	59.307.567	15.183.412	209.566.403
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2014.godine	(43.035.592)	(7.207.075)	15.848.083	57.916.756	29.935.539	53.457.711

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici

Banka je izložena tržišnom riziku. Tržišni rizik potiče iz otvorenih pozicija kamatnih stopa, valuta i hartija od vrednosti, koji su pod uticajem opštih i specifičnih kretanja na tržištu. Banka primenjuje "vrednost pod rizikom" (VaR) metodologiju za procenu tržišnog rizika i maksimalnih očekivanih gubitaka. Ova metodologija se zasniva na brojnim pretpostavkama o različitim promenama tržišnih uslova. Upravni odbor postavlja limite za vrednost prihvatljivog rizika, koji se nadgledaju na dnevnoj bazi.

(i) Rizik od promene kamatnih stopa

Banka je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promene visine tržišnih kamatnih stopa, deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Kamatne marže mogu da se povećaju kao rezultat ovih promena, ali u isto vreme mogu da se smanje ili izazovu gubitak u slučaju neočekivanih kretanja. Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem izveštaja prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje nematerijalan. Upravni odbor postavlja limite za vrednost prihvatljivog rizika, koji se nadgledaju na dnevnoj bazi.

Banka je usredsređena na kamatni raspon. Svesna je činjenice da su kolebanja raspona internog prinosa potencijalan indikator kamatnog rizika. Ovim rasponom se upravlja kroz cene kredita, depozite i putem investicija.

Metodologija koja se koristi za procenu rizika od promena kamatnih stopa vezanog za knjigu investicija zasniva se na GAP analizi. Razlike između kamatonosnih sredstava i obaveza u različitim vremenskim „korpama“ pokazuju kako dve strane bilansa stanja drugačije reaguju na promene kamatnih stopa:

- u slučaju pozitivne GAP razlike Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu padaju,
- u slučaju negativne GAP razlike Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu rastu.

Broj i raspodela vremenskih „korpi“ se definišu na nivou Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i na nivou UniCredit Grupe. GAP limiti se određuju po valutama (limiti po valutama).

Rezultujuće kratke i duge pozicije se ponderišu faktorima koji imaju za cilj da ukažu na osetljivost pozicija u različitim vremenskim „korpama“ prema pretpostavljenim promenama u kamatnim stopama, na osnovu pretpostavljene promene od 200 baznih poena tokom vremenskog perioda, kao i na osnovu ovlašćenja za hartije od vrednosti sa izmenjenim trajanjem.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

(i) Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

	31. decembar 2015.		31. decembar 2014.	
	Nominalno trajanje GAP-a	Efekat paralelne promene kamatne stope za 200 bp	Nominalno trajanje GAP-a	Efekat paralelne promene kamatne stope za 200 bp
RSD	-	(1.381.936)	-	(1.311.714)
EUR	-	(189.123)	-	64.251
USD	-	40.725	-	(8.171)
GBP	-	-	-	-
CHF	-	(114.134)	-	(136.829)
JPY	-	-	-	-
CAD	-	-	-	-
AUD	-	-	-	-
DKK	-	-	-	-
NOK	-	-	-	-
SEK	-	-	-	-
Ukupan efekat	-	(1.644.467)	-	(1.392.463)

Banka priprema izveštaje za merenje kamatnog rizika za sve pozicije aktive, obaveza i vanbilansne pozicije, kao i sve druge naknade ili troškove koji su izloženi riziku kamatnih stopa. Ovi izveštaji se koriste kako bi se merio rizik promene neto prihoda od kamata (tzv. NII) nastao pri promeni kamata plasmana i obaveza tokom vremena. Ovaj rizik se meri u odnosu na veličinu i dužinu trajanja potencijalnih kretanja kamatnih stopa.

Upravljanje rizicima promene kamatnih stopa je dopunjeno nadgledanjem osetljivosti finansijskih sredstava i obaveza Banke u odnosu na različita standardna i nestandardna scenarija kretanja kamatnih stopa. Standardni scenariji koji se sastavljaju na dnevnom nivou uključuju 200 baznih poena (bp) paralelnog rasta ili pada krive prinosa u Srbiji.

Jedan od postavljenih ciljeva ALM-a je upravljanje rizikom kamatnih stopa Banke kroz aktivnosti na finansijskim tržištima (kroz međubankarske transakcije) u cilju zaštite od rizika u skladu sa profilom rizika koji želi i radi obezbeđivanja dovoljne zarade putem upravljanja investicionim portfolijom Banke. Odobreni instrumenti sa stanovišta kamatnih stopa su oni koji omogućavaju postizanje takve strateške pozicije koja bi omogućila poboljšanje profitabilnosti bankarske knjige.

Analiza osetljivosti Banke na povećanje ili smanjenje kamatnih stopa na tržištu, kako za bankarsku knjigu tako i za knjigu trgovanja, uz pretpostavku da nema asimetričnih kretanja u krivama prinosa i konstantne finansijske pozicije, predstavljena je kao što sledi:

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

(i) Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

U hiljadama dinara	Paralelno povećanje od 200 bp	Paralelno smanjenje od 200 bp
2015.		
Na dan 31. decembar	1.837.718	(1.837.718)
Prosek za godinu	2.050.426	(2.050.426)
Maksimum za godinu	2.360.799	(2.360.799)
Minimum za godinu	1.828.786	(1.828.786)
2014.		
Na dan 31. decembar	1.744.650	(1.744.650)
Prosek za godinu	1.851.915	(1.851.915)
Maksimum za godinu	2.170.318	(2.170.318)
Minimum za godinu	1.657.668	(1.657.668)

Pregled VaR pozicije portfolija trgovanja Banke:

U hiljadama dinara	Na dan 31. decembar	Prosek	Maksimum	Minimum
2015.				
Devizni rizik	2.954	4.735	12.971	118
Rizik od promene kamatne stope	9.077	5.627	9.902	609
Rizik kreditnog raspona	4.554	3.821	6.970	896
Ostali cenovni rizici	-	-	-	-
Kovarijansa	(7.114)	-	-	-
Ukupno	9.471	8.902	20.259	1.310
2014.				
Devizni rizik	6.923	4.610	17.035	154
Rizik od promene kamatne stope	4.932	8.910	29.298	4.932
Rizik kreditnog raspona	1.169	1.844	435	11.212
Ostali cenovni rizici	-	-	-	-
Kovarijansa	(5.909)	-	-	-
Ukupno	7.115	9.916	29.298	4.946

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) *Tržišni rizici (nastavak)*

(i) *Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)*

Izloženost promenama kamatnih stopa na dan 31. decembra 2015.godine

U hiljadama dinara	Knjigovodstvena vrednost	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno
Gotovina i sredstva kod centralne Banke	43.747.168	13.111.755	-	-	-	-	30.635.413
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	2.563.666	1.808.941	-	618.292	-	-	136.433
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	69.683.951	-	-	69.683.951	-	-	-
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	221.362	50.051	165.816	5.495	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	8.467.556	7.376.713	1.975	1.042.748	-	43.839	2.281
Kredit i potraživanja od komitenata	180.375.137	5.262.666	2.443.663	145.288.164	16.319.833	9.689.413	1.371.398
Ostala sredstva	793.994	-	-	-	-	-	793.994
Ukupna aktiva	305.852.834	27.610.126	2.611.454	216.638.650	16.319.833	9.733.252	32.939.519
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	141.623	-	-	-	-	-	141.623
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	492.401	-	-	-	-	-	492.401
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	82.818.208	8.988.610	52.689.410	1.229.831	13.320.326	6.081.303	508.728
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	155.008.349	47.671.851	49.915.663	25.700.041	22.649.215	-	9.071.579
Subordinirane obaveze	3.019.370	-	3.019.370	-	-	-	0
Tekuće poreske obaveze	99.256	-	-	-	-	-	99.256
Ostale obaveze	4.453.140	-	-	-	-	-	4.453.140
Ukupna pasiva	246.032.347	56.660.461	105.624.443	26.929.872	35.969.541	6.081.303	14.766.727
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa na dan 31.12.2015. godine	59.820.487	(29.050.335)	(103.012.989)	189.708.778	(19.649.708)	3.651.949	18.172.792

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

(i) Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Izloženost promenama kamatnih stopa na dan 31. decembra 2014. godine

U hiljadama dinara	Knjigovodstvena vrednost	Do mesec dana	Od 1 do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno
Gotovina i sredstva kod centralne Banke	29.942.038	11.090.023	-	-	-	-	18.852.015
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	685.490	106.340	-	288.149	-	-	291.001
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	54.871.603	-	-	54.871.603	-	-	-
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	584.474	441.801	97.078	43.686	-	-	1.909
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	10.631.808	9.445.146	-	1.138.271	-	-	48.391
Kredit i potraživanja od komitenata	164.982.403	1.208.618	70.084.426	60.279.541	24.837.226	2.034.093	6.538.499
Tekuća poreska sredstva	772.408	-	-	-	-	-	772.408
Ostala sredstva	553.890	-	-	-	-	-	553.890
Ukupna aktiva	263.024.114	22.291.928	70.181.504	116.621.250	24.837.226	2.034.093	27.058.113
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	207.354	-	-	-	-	-	207.354
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	454.559	-	-	-	-	-	454.559
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	70.299.097	3.779.533	48.325.859	3.278.632	13.856.662	-	1.058.411
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	134.459.546	39.200.494	48.024.893	25.520.371	13.152.506	448.735	8.112.547
Subordinirane obaveze	2.698.019	-	-	-	-	2.698.019	-
Ostale obaveze	1.447.828	-	-	-	-	-	1.447.828
Ukupna pasiva	209.566.403	42.980.027	96.350.752	28.799.003	27.009.168	3.146.754	11.280.699
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa na dan 31.12.2014. godine	53.457.711	(20.688.099)	(26.169.248)	87.822.247	(2.171.942)	(1.112.661)	15.777.414

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) *Tržišni rizici (nastavak)*

(ii) *Devizni rizik*

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznih kurseva.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos između ukupne otvorene devizne pozicije banke i kapitala banke, obračunat u skladu sa Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke. Banka je dužna da odnose između aktive i pasive održava tako da njena ukupna otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 20% njenog kapitala. Direkcija tržišnog i operativnog rizika priprema izveštaj o deviznom riziku za potrebe NBS na dnevnom i mesečnom nivou.

Banka je izložena efektima promena kurseva najznačajnijih valuta na finansijsku poziciju i tokove gotovine. Rukovodstvo Banke uspostavlja limite izloženosti riziku određenih valuta i vrši stalni nadzor kako bi pozicije po različitim valutama bile u okviru uspostavljenih limita. Limiti važe za sve devizno relevantne proizvode u okviru Direkcije za poslovanje na finansijskom tržištu (Markets). Oni pokrivaju i pozicije u trgovanju kao i selektivne strateške devizne pozicije Odeljenja za upravljanje aktivom i pasivom. Ovi limiti su definisani posebnim delom u okviru opšteg dela Pravilnika o poslovanju na međunarodnim tržištima. Sve osetljivosti koje proizilaze iz pozicija vezanih za devize su limitirane opštim VaR limitom određenim na nivou Banke, i na nivou Direkcije za poslovanje na finansijskom tržištu i Odeljenja za upravljanjem aktivom i pasivom.

U cilju zaštite od rizika promene deviznih kurseva Banka zaključuje derivatne ugovore i ugovara kredite i plasmane sa valutnom klauzulom.

Upravljanje deviznim rizikom na operativnom nivou banke članice UniCredit grupacije je odgovornost Direkcije za poslovanje na finansijskom tržištu.

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Pokazatelj deviznog rizika:		
- na 31. decembar	6,36	4,33
- maksimalan za period – mesec decembar	6,36	6,77
- minimalan za period – mesec decembar	0,15	0,19

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

(ii) Devizni rizik (nastavak)

Neto devizna pozicija banke na dan 31. decembra 2015. godine

U hiljadama dinara	USD	EUR	CHF	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne Banke	96.616	24.738.817	80.789	88.743	18.742.203	43.747.168
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	754.724	-	-	1.808.942	2.563.666
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	18.241.127	-	-	51.442.824	69.683.951
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	-	-	221.362	221.362
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.554.924	5.596.001	16.040	300.579	12	8.467.556
Kredit i potraživanja od komitenata	8.020.254	120.572.709	6.742.842	-	45.039.332	180.375.137
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-	171.733	-	-	171.733
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	934.118	934.118
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1.181.740	1.181.740
Investicione nekretnine	-	-	-	-	1.430	1.430
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	141.956	141.956
Ostala sredstva	1.045	94.386	1.205	4	697.354	793.994
Ukupna aktiva	10.672.839	169.997.764	7.012.609	389.326	120.211.273	308.283.811
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	-	141.623	-	-	-	141.623
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	237.125	255.276	-	-	492.401
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5.616.348	67.639.119	2.667.596	2.894	6.892.251	82.818.208
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	6.869.620	93.126.826	1.051.652	476.579	53.483.672	155.008.349
Subordinirane obaveze	-	-	3.019.370	-	-	3.019.370
Rezervisanja	-	-	-	-	837.182	837.182
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	99.256	99.256
Ostale obaveze	97.244	758.399	1.642	35.383	3.560.472	4.453.140
Kapital	-	-	-	-	61.414.282	61.414.282
Ukupna pasiva	12.583.212	161.903.092	6.995.536	514.856	126.287.115	308.283.811
Finansijski instrumenti iz vanbilansa	2.062.260	(10.218.645)	(11.252)	22.272	8.159.346	13.981
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2015. godine	151.887	(2.123.973)	5.821	(103.258)	2.083.504	13.981

Napomena: Sredstva i obaveze sa valutnom klauzulom iskazane su u okviru pozicija valuta za koju su indeksirane.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(d) **Tržišni rizici (nastavak)**

(ii) **Devizni rizik (nastavak)**

Neto devizna pozicija banke na dan 31. decembra 2014. godine

U hiljadama dinara	USD	EUR	CHF	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne Banke	73.879	16.202.236	46.809	45.310	13.573.804	29.942.038
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	-	512.450	-	-	173.040	685.490
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	15.302.264	-	-	39.569.339	54.871.603
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	-	-	584.474	584.474
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	7.215.407	2.477.340	412.213	526.699	149	10.631.808
Kredit i potraživanja od komitenata	2.552.108	106.625.086	6.778.878	-	49.026.331	164.982.403
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	-	97.950	-	-	97.950
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	919.595	919.595
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1.186.429	1.186.429
Investicione nekretnine	-	-	-	-	1.463	1.463
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	772.408	772.408
Odožena poreska sredstva	-	-	-	-	42.912	42.912
Ostala sredstva	945	121.336	4.456	82	427.071	553.890
Ukupna aktiva	9.842.339	141.240.712	7.340.306	572.091	106.277.015	265.272.463
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	-	207.354	-	-	-	207.354
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	280.707	173.852	-	-	454.559
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	4.195.844	55.414.131	3.397.747	7.900	7.283.475	70.299.097
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	6.863.257	80.665.487	747.307	544.405	45.639.090	134.459.546
Subordinirane obaveze	-	-	2.698.019	-	-	2.698.019
Rezervisanja	-	-	-	-	447.823	447.823
Ostale obaveze	30.771	664.091	8.055	4.484	740.427	1.447.828
Kapital	-	-	-	-	55.258.237	55.258.237
Ukupna pasiva	11.089.872	137.231.770	7.024.980	556.789	109.369.052	265.272.463
Finansijski instrumenti iz vanbilansa	1.253.637	(6.237.990)	(346.888)	12.387	5.400.489	81.635
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2014. godine	6.104	(2.229.048)	(31.562)	27.689	2.308.452	81.635

Napomena: Sredstva i obaveze sa valutnom klauzulom iskazane su u okviru pozicija valuta za koju su indeksirane.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(e) Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika. Rizik koncentracije odnosi se na:

- velike izloženosti
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, vrste proizvoda i sl.
- sredstva obezbeđenja, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i sredstava obezbeđenja koji se odnose na te izloženosti.

Kontrolu i ublažavanje rizika koncentracije Banka vrši aktivnim upravljanjem kreditnim portfolijom i uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji omogućavaju diversifikaciju portfolija. U proces odlučivanja o odobravanju velikih izloženosti uključeni su Upravni odbor, Kreditni odbor, kao i relevantni organizacioni delovi u okviru Grupe, što predstavlja još jedan vid kontrole rizika koncentracije.

Koncentracija kredita i potraživanja odobrenih komitentima obelodanjena je u napomenama 24.1 i 24.5.

(f) Rizik izloženosti

Rizici izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica i rizike izloženosti prema licu povezanom s Bankom. U skladu sa regulativom NBS, ukupan iznos izloženosti prema jednom klijentu ili grupi povezanih lica ne može biti veći od 25% ukupnog obračunskog kapitala Banke, nakon primene propisanih odbitnih stavki. Zbir svih izloženosti koje prelaze 10% kapitala Banke ne može biti veći od 400% kapitala Banke. Ukupna izloženost prema jednom klijentu ili grupi povezanih lica koji prelazi 10% kapitala Banke mora biti odobrena od strane Upravnog odbora. Način obračuna velikih izloženosti definisan je Odlukom o upravljanju rizicima Banke.

(g) Rizik ulaganja

Rizici ulaganja Banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. Ulaganje Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% kapitala Banke, pri čemu se pod ovim ulaganjem podrazumeva ulaganje kojim Banka stiče udeo ili akcije tog lica. Ukupna ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne smeju preći 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja tih akcija.

(h) Rizik zemlje

Rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena (rizik zemlje) jesu rizici negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica. Rizik zemlje obuhvata:

- političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja Banke usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji
- rizik transfera, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.

Izloženost Banke ovoj vrsti rizika je značajno ograničena usled poslovne orijentacije Banke na klijente koji žive i posluju na teritoriji Srbije.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(i) Rizici usklađenosti poslovanja Banke

Internim aktima Banke je regulisano da Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja identifikuje i procenjuje glavne rizike usklađenosti poslovanja Banke, o tome izveštava Izvršni odbor i Odbor za reviziju Banke, odnosno Upravni odbor, predlaže planove za upravljanje glavnim rizicima, a u skladu sa svojim nadležnostima i definisanim Programom i Godišnjim planom aktivnosti.

Programom i relevantnim politikama UniCredit Grupe koje su usvojene i na nivou Banke, definisane su regulatorne oblasti i nadležnosti funkcije kontrole usklađenosti, organizacione i pravne pretpostavke, metodologija rada kao i način izveštavanja. Godišnjim planom aktivnosti definisan je volumen (po vrstama) aktivnosti i očekivanim rezultatima u narednoj godini.

Pored savetodavne uloge u implementaciji i primeni propisa Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja Banke, dodatno sprovodi monitoring aktivnosti u cilju implementacije II nivoa kontrole, odnosno unapređenja sistema unutrašnjih kontrola.

(j) Strateški rizici

Organizaciona struktura Banke je definisana i prilagođena na način da postoje resursi koji su posvećeni pripremi i primeni kreditnih politika i strategija, razvoju i implementaciji kreditnih metodologija, pravilnika i drugih akata. Banka kontinuirano prati, procenjuje, usklađuje sve relevantne akte i kreditne procese i predlaže poboljšanja ili akcije kako bi odgovorila na promene u okruženju i na adekvatan način umanjila uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke.

(k) Operativni rizici

Operativni rizik je rizik od gubitka usled grešaka, povreda, prekida, šteta koje su izazvali interni procesi, osoblje ili sistemi ili eksterni događaji. Operativni rizik se definiše kao događaj nastao kao rezultat neodgovarajućih ili neuspešnih internih procesa, postupaka osoblja i sistema ili sistemskih i drugih spoljašnjih događaja: interne ili eksterne malverzacije, prakse zapošljavanja i bezbednosti na radnom mestu, potraživanja klijenata, distribucije proizvoda, novčanih kazni i penala usled povreda, štete nanete materijalnoj imovini, poremećaja u poslovanju i sistemskih propusta, upravljanja procesom. Strateški rizici, poslovnih rizici i reputacioni rizici se razlikuju od operativnog rizika, dok je zakonski rizik i rizik neusklađenosti obuhvaćen definicijom operativnog rizika.

Direkcija tržišnog i operativnog rizika nadležna je za evidentiranje, praćenje i upravljanje operativnim rizikom Banke i direktno odgovorna članu Izvršnog odbora zaduženom za upravljanje rizicima (CRO). Osnovni zadatak Direkcije je koordinacija i saradnja sa menadžerima za operativni rizik, kao i komunikacija sa kolegama iz Odeljenja za operativni rizik u Beču i Milanu, u cilju osiguranja informacija za efikasno praćenje operativnog rizika na svim nivoima. Direkcija na dnevnom nivou prati promene na posebno definisanim računima i nedeljno, na osnovu izveštaja dobijenih od menadžera za operativni rizik, izveštava članove Izvršnog odbora o svim bitnim promenama u vezi operativnog rizika. Radi efikasnog praćenja operativnog rizika u Banci imenovani su menadžeri za operativni rizik i njihovi zamenici iz različitih organizacionih jedinica koji su odgovorni za tačnost i ažurnost podataka o svim štetnim događajima njihovog organizacionog dela kao i za evidenciju svih nastalih šteta u bazu podataka. Svi nastali događaji evidentiraju se u grupnu aplikaciju ARGO.

Komitet za praćenje operativnog rizika organizuje se kvartalno u cilju efikasnije kontrole i unapređenja procesa u cilju minimiziranja troškova nastalih operativnim rizikom. Izvršni odbor Banke odgovoran je za donošenje odluka po pitanju operativnog rizika. U nadležnosti Direkcije je i obračun kapitalnog zahteva za operativne rizike koji se izračunava po Standardizovanom pristupu kao i izveštaji za potrebe izveštavanja lokalnog rukovodstva i Grupe.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(I) *Upravljanje kapitalom*

Narodna banka Srbije (NBS), kao regulatorno telo, postavlja i nadzire kapitalne zahteve za Banku, koji se zasnivaju na Bazel II okviru. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banka prati na mesečnom nivou u skladu sa standardizovanim pristupom.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive. Banka je dužna da pokazatelj adekvatnosti kapitala održava na nivou koji nije niži od 12% (Odluka o adekvatnosti kapitala). Ukoliko bi pokazatelj adekvatnosti kapitala, propisan Odlukom o adekvatnosti kapitala, zbog raspodele dobiti bio veći za manje od 2,5%, može se vršiti raspodela dobiti samo u elemente osnovnog kapitala.

Banka je dužna da u svom poslovanju obezbedi da visina njenog osnovnog kapitala nikad ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od EUR 10.000.000 prema zvaničnom srednjem kursu. Banka je dužna da u svakom trenutku održava kapital na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva:

- Kapitalnog zahteva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/isporuke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- Kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- Kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti;
- Kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti.

Regulatorni kapital banke kojim upravlja sastoji se od:

- Osnovnog kapitala (Tier 1) i
- Dopunskog kapitala (Tier 2).

Osnovni kapital sastoji se od:

- Uplaćenog akcijskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija;
- Rezervi iz dobiti – sve vrste rezervi banke koje su formirane na osnovu odluke skupštine banke, a na teret dobiti nakon njenog oporezivanja;
- Neraspoređene dobiti iz prethodne i tekuće godine.

Prilikom obračuna osnovnog kapitala, Banka ima obavezu da umanjuje zbir elemenata osnovnog kapitala za sledeće odbitne stavke:

- Gubici iz prethodnih godina;
- Gubitak tekuće godine;
- Nematerijalna ulaganja;
- Stečene obične i preferencijalne akcije, osim preferencijalnih kumulativnih akcija, u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti (nominalne vrednosti uvećane za emisiju premiju);
- Obične i preferencijalne akcije, osim preferencijalnih kumulativnih akcija koje je banka uzela u zalogu u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalogu uvećane za pripadajuću emisiju premiju, zavisno od toga koja je od ove dve vrednosti niža;
- Regulatorna usklađivanja vrednosti u odnosu na međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, odnosno međunarodne računovodstvene standarde (MSFI/MRS), koju čine:
  - Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju;
  - Ostale neto negativne revalorizacione rezerve koje se ne odnose na odbitne stavke osnovnog kapitala ili elemente koji se uključuju u dopunski kapital;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(I) *Upravljanje kapitalom (nastavak)*

- Dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koje su umanjene zbog promene kreditnog rejtinga banke;
- Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke.

Dopunski kapital Banke sastoji se od:

- Uplaćenog akcijskog kapitala po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija – u visini nominalne vrednosti uplaćenih preferencijalnih kumulativnih akcija i pripadajuće emisije premije;
- Dela pozitivnih revalorizacionih rezervi – banka uključuje deo pozitivnih revalorizacionih rezervi (85%) nastalih po osnovu efekata promene fer vrednosti osnovnih sredstava, hartija od vrednosti i ostalih sredstava koji se, u skladu sa MSFI/MRS, iskazuju u korist ovih rezervi, a koje su umanjene za efekte poreskih obaveza;
- Hibridnih instrumenata kapitala;
- Subordiniranih obaveza (sa sledećim karakteristikama: da su u celini uplaćene; da im je ugovoreni rok dospeća najmanje 5 godina od dana uplate; da otplata poveriocima ili otkup tih obaveza nisu mogući pre ugovorenog roka dospeća, osim u slučaju pretvaranja ovih obaveza u akcije banke koje nisu preferencijalne kumulativne akcije; da se u slučaju stečaja ili likvidacije mogu izmiriti tek nakon izmirivanja svih obaveza banke koje nisu preferencijalne kumulativne akcije; da su raspoložive za pokriće gubitaka tek u slučaju stečaja ili likvidacije, odnosno nisu raspoložive za pokriće gubitka iz redovnog poslovanja; da se u slučaju stečaja ili likvidacije banke, mogu izmiriti tek nakon izmirenja svih obaveza koje nisu subordinirane, a pre akcionara banke i vlasnika hibridnih instrumenata koje je izdala banka; da za njih banka ili s njom povezana pravna lica nisu izdali nikakav instrument obezbeđenja plaćanja; da poverilac banke nije istovremeno i dužnik banke po njenom subordiniranom potraživanju). Iznos subordinirane obaveze banke koji se uključuje u dopunski kapital se, u poslednjih 5 godina pre roka dospeća te obaveze, umanjuje za 20% godišnje, pa se u poslednjoj godini pre tog roka subordinirane obaveze ne uključuju u dopunski kapital;
- Viška izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebnih rezervi u odnosu na očekivane gubitke – ukoliko banka dobije saglasnost Narodne banke Srbije za primenu IRB pristupa.

Prilikom obračuna dopunskog kapitala, Banka ima obavezu da umanjí zbir elemenata dopunskog kapitala za sledeće odbitne stavke:

- Stečene preferencijalne kumulativne akcije u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti;
- Preferencijalne kumulativne akcije banke koje je banka uzela u zalogu u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom ovih akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalogu uvećane za pripadajuću emisiju premiju, zavisno od toga koja je od ove dve vrednosti niža;
- Potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke koja su obezbeđena hibridnim instrumentima ili subordiniranom obavezom do iznosa u kome su ti instrumenti/obaveze uključeni u dopunski kapital.

Kapital banke predstavlja ukupan zbir osnovnog i dopunskog kapitala koji se umanjuje za sledeće odbitne stavke:

- Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica;
- Ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih lica;
- Ukupan iznos direktnih i indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne instrumente i subordinirane obaveze, koji prelazi 10% zbira osnovnog i dopunskog kapitala banke za koju se obračunava kapital;

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

(I) *Upravljanje kapitalom (nastavak)*

- Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru;
- Iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka ako druga ugovorna strana nije izmirila svoju obavezu u roku od 4 radna dana;
- Potraživanja i potencijalne obaveze prema licima povezanim s bankom ili prema zaposlenima u banci, koje je banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih s drugim licima koja nisu povezana s bankom, odnosno nisu zaposlena.

Tabela koja sledi prikazuje stanje kapitala i ukupne rizične aktive na dan 31. decembra 2015. godine:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Osnovni kapital		
Akcijski kapital	23.607.620	23.607.620
Emisiona premija	562.156	562.156
Neraspoređeni dobitak	28.254.097	25.289.292
<i>Minus:</i>		
Nematerijalna ulaganja	(934.118)	(919.595)
Nerealizovani gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju	(174.224)	(99.559)
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke	(15.342.697)	(12.911.468)
Ostale neto revalorizacione rezerve	(9.670)	-
Ukupan kvalifikovani osnovni kapital	<u>35.963.164</u>	<u>35.528.446</u>
Dopunski kapital		
Kvalifikovani subordinirani kapital	1.207.597	1.618.609
Revalorizacione rezerve	2.386.732	368.836
Ukupan kvalifikovani dopunski kapital	<u>3.594.329</u>	<u>1.987.445</u>
Odbitne stavke		
Potraživanja i potencijalne obaveze prema povezanim licima koje je Banka ugovorila pod uslovima povoljnijim od tržišnih	-	(6.771)
Ukupne odbitne stavke	-	(6.771)
Umanjenje osnovnog kapitala	-	(3.386)
Umanjenje dopunskog kapitala	-	(3.385)
Ukupan osnovni kapital	<u>35.963.164</u>	<u>35.525.060</u>
Ukupan dopunski kapital	<u>3.594.329</u>	<u>1.984.060</u>
Ukupan regulatorni kapital	<u><u>39.557.493</u></u>	<u><u>37.509.120</u></u>

Banka je za 2015. i za 2014. godinu ostvarila pokazatelje poslovanja u okviru limita definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala i Odlukom o upravljanju rizicima.

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA

Priprema finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva da prosuđuje, da pravi procene i pretpostavke koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prikazane vrednosti sredstava i obaveza, prihoda i rashoda iskazanih u finansijskim izveštajima. Ostvareni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene i pretpostavke se kontinuirano preispituju i zasnivaju se na prethodnom (istorijskom) iskustvu i drugim faktorima, uključujući i predviđanja budućih događaja za koje se smatra da su razumna u datim okolnostima. Revidirane računovodstvene procene se priznaju u onom periodu u kojem su procene revidirane, kao i u budućim periodima na koje promene procena utiču.

Ova obelodanjivanja dopunjuju komentare o upravljanju rizicima (napomena 4).

(a) Ključni izvori neizvesnosti pri procenjivanju

(i) Rezervisanja za kreditne gubitke

Obezvredjenje sredstava koja se obračunavaju metodom amortizovane vrednosti se procenjuje na način koji je opisan u računovodstvenoj politici 3(j)(vii).

Poseban element druge ugovorne strane u ukupnom rezervisanju za obezvređenja se primenjuje na finansijska sredstva koja su predmet individualne procene obezvređenja a zasniva se na najboljoj proceni rukovodstva o sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine. Prilikom procene ovih tokova gotovine, rukovodstvo pravi procene o finansijskom stanju druge ugovorne strane i o neto prodajnoj vrednosti prisutnog kolaterala. Svako obezvređeno sredstvo se procenjuje u pogledu kvaliteta i izlazne strategije, gde funkcija kreditnog rizika nezavisno odobrava procenu gotovinskih tokova koji se smatraju nadoknadivim.

Grupno procenjena rezervisanja pokrivaju kreditne gubitke koji su sadržani u portfoliju kredita i potraživanja i hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, a koji imaju slične karakteristike kreditnog rizika usled objektivnih dokaza o postojanju obezvređenih stavki, koje još uvek ne mogu da se identifikuju. Prilikom procene potrebe za grupnim rezervisanjem za gubitke, rukovodstvo uzima u obzir faktore kao što su kvalitet kredita, veličina portfolija, koncentracija rizika i ekonomske faktore. Da bi se procenilo potrebno rezervisanje, prave se pretpostavke kojima se definiše način za modeliranje gubitaka sadržanih u portfoliju i određuju se neophodni ulazni parametri, zasnovani na istorijskom iskustvu i trenutnim privrednim okolnostima.

Tačnost rezervisanja zavisi od procene budućih tokova gotovine za pojedinačna rezervisanja za druge ugovorne strane, kao i od pretpostavki i parametara modela koji se koristi prilikom određivanja grupnog rezervisanja.

(ii) Utvrđivanje fer vrednosti

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji utvrdiva tržišna cena zahteva korišćenje tehnika procene opisanih u računovodstvenoj politici 3(j)(vi). Za finansijske instrumente kojima se retko trguje i čija cena nije vrlo transparentna, fer vrednost je manje objektivna i zahteva različite stepene procene, u zavisnosti od likvidnosti, koncentracije, neizvesnosti tržišnih faktora, pretpostavki o formiranju cena i drugih rizika vezanih za konkretne instrumente.

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(b) Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke

Ključne računovodstvene procene u primeni računovodstvenih politika Banke uključuju:

(i) Vrednovanje finansijskih instrumenata

Računovodstvena politika Banke o merenju fer vrednosti je obelodanjena u računovodstvenoj politici 3(j)(vi).

Banka meri fer vrednost finansijske imovine koristeći sledeću hijerarhiju kvaliteta ulaznih podataka koji se koriste prilikom vrednovanja:

- Nivo 1: Zvanične tržišne cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identične instrumente.
- Nivo 2: Tehnike procenjivanja zasnovane na ulaznim podacima koji nisu tržišne cene za identične instrumente ali su informacije dostupne i utvrđive bilo direktno (na primer cene) ili indirektno (na primer izvedeni iz cene). Ova kategorija obuhvata instrumente koji se mere putem: zvaničnih tržišnih cena na aktivnom tržištu za instrumente sličnih karakteristika, zvaničnih tržišnih cena za iste ili za instrumente sličnih karakteristika na tržištu koje se smatra manje aktivnim ili drugih tehnika procene gde su svi značajniji podaci direktno ili indirektno dostupni na tržištu.
- Nivo 3: Tehnike procenjivanja koje koriste ulazne podatke koji nisu dostupni i utvrđivi. Ova kategorija obuhvata sve instrumente čija se procena vrši na bazi podataka koji nisu dostupni i utvrđivi i kao takvi imaju značajan efekat na procenu vrednosti instrumenta. Ova kategorija obuhvata instrumente koji se vrednuju na osnovu zvanične cene za instrumente sličnih karakteristika, gde su značajne neutvrđive korekcije ili pretpostavke potrebne da bi odrazile razlike između instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnom tržištu je zasnovana na tržišnim cenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednost korišćenjem tehnika procenjivanja.

Tehnike procenjivanja uključuju neto sadašnju vrednost i diskontovane gotovinske tokove, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje utvrđive tržišne cene, kao i druge metode procene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste kod tehnika procenjivanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne raspone i druge faktore koji se koriste prilikom procene diskontnih stopa, cene obveznica i kapitala, devizne kurseve, kapital i indekse cena kapitala i očekivanu nestabilnost cena i korelacije. Cilj tehnika procenjivanja je da se ustanovi fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila ustanovljena od učesnika na tržištu u transakciji „van dohvata ruke“.

Banka koristi opšte prihvaćene modele procenjivanja za određivanje fer vrednosti redovnih i uobičajenih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi za koje se isključivo koriste utvrđivi tržišni parametri koji zahtevaju nizak stepen procenjivanja i pretpostavki od strane rukovodstva. Utvrđivi ulazni parametri modela su uglavnom dostupni na tržištu kotiranih dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, derivata kojima se trguje i jednostavnih derivata kao što su kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka modela smanjuje potrebu za procenama i pretpostavkama rukovodstva i takođe smanjuje neizvesnost koja se povezuje sa određivanjem fer vrednosti. Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka se uglavnom razlikuje, u zavisnosti od proizvoda i tržišta, i sklona je promenama uslovljenim različitim događajima i opštim uslovima na budućim tržištima.

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (nastavak)

(b) Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke (nastavak)

(ii) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme, stope amortizacije

Obračun amortizacije i stope amortizacije zasnovane su na projektovanom korisnom veku trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme, koji je podložan preispitivanju. Adekvatnost procenjenog očekivanog veka trajanja preispituje se jednom godišnje, odnosno po potrebi češće, ukoliko postoje indikacije da je došlo do značajnih promena faktora koji su uticali na prethodno određivanje veka trajanja ili do nastanka drugih događaja koji imaju uticaj na procenjeni vek trajanja. Određivanje korisnog veka trajanja zahteva značajne procene od strane rukovodstva i zasniva se na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama koje mogu imati uticaj na ekonomski vek trajanja sredstava.

(iii) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Knjigovodstvena vrednost nefinansijskih sredstava, osim investicionih nekretnina i odloženih poreskih sredstava preispituje se na kraju svakog izveštajnog perioda, kako bi se utvrdilo da li postoje naznake koje ukazuju na to da je došlo do njihovog obezvređenja. Ako postoje takve naznake, procenjuje se nadoknadivi iznos sredstva. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od knjigovodstvene vrednosti, ista se umanjuje do visine nadoknadiive vrednosti, a gubitak priznaje u bilansu uspeha. Razmatranje indikatora i dokaza obezvređenja zahteva značajne procene od strane rukovodstva u pogledu očekivanih tokova gotovine, diskontnih stopa i stepena iskorišćenosti sredstava koja su predmet razmatranja.

(iv) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da poreska sredstva mogu biti iskorišćena. Rukovodstvo Banke vrši procenu da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i iznosa sredstva, odnosno iznosa očekivanih budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

(v) Rezervisanja po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u određeni broj sudskih i radno pravnih sudskih postupaka. Rezervisanje po osnovu sudskih sporova se formira kada je verovatno da će Banka, kao rezultat prošlih događaja, imati sadašnju zakonsku ili ugovornu obavezu, čiji iznos se može pouzdano utvrditi, a po osnovu koje je očekivan odliv ekonomskih koristi. Procena rezervisanja po osnovu navedenih sporova zahteva značajne procene od strane pravne službe i rukovodstva Banke, uključujući procenu verovatnoće negativnih ishoda sporova, kao i iznose verovatnih i razumnih procena gubitaka. Iznosi potrebnih rezervisanja predstavljaju najbolju procenu na osnovu dostupnih informacija na datum bilansa, ali mogu biti promenjeni u budućnosti kao posledica nastanka novih događaja ili dobijanja novih informacija.

(vi) Rezervisanja po osnovu otpremnina zaposlenima

Rezervisanja za otpremnine zaposlenima prilikom odlaska u penziju utvrđuju se primenom aktuarske procene, koja podrazumeva procene diskontne stope, budućih kretanja zarada, budućih fluktuacija zaposlenih, odnosno stope mortaliteta. Stvarni ishodi mogu značajno odstupati od navedenih procena, naročito imajući u vidu dug period na koji se odnose.

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST

Tabela koja sledi sadrži analizu finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, po nivoima u hijerarhiji fer vrednosti po kojima se kategorizuje vrednovanje fer vrednosti:

U hiljadama dinara	Napomena	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
2015.					
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	20	-	105.332	2.458.334	2.563.666
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	21	-	75.522	69.608.429	69.683.951
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	25	-	71.527	100.206	171.733
		-	252.381	72.166.969	72.419.350
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	31	-	129.213	12.410	141.623
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	32	-	492.401	-	492.401
		-	621.614	12.410	634.024
2014.					
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	20	-	494.092	191.398	685.490
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	21	-	485.199	54.386.404	54.871.603
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	25	-	97.950	-	97.950
		-	1.077.241	54.577.802	55.655.043
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	31	-	199.462	7.892	207.354
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	32	-	454.559	-	454.559
		-	654.021	7.892	661.913

**6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST
(nastavak)**

(i) *Hijerarhija fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koji se ne odmeravaju po fer vrednosti*
Procenjene fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koji se ne odmeravaju po fer vrednosti prikazana su u tabeli koja sledi prema nivoima hijerarhije fer vrednosti u skladu sa MSFI 13:

U hiljadama dinara	Napomena	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupna fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost
2015.						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	19	-	-	43.747.168	43.747.168	43.747.168
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	22	-	-	235.325	235.325	221.362
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	23	-	8.093.310	373.836	8.467.146	8.467.556
Kredit i potraživanja od komitenata	24	-	68.706.771	128.891.893	197.598.664	180.375.137
Ostala sredstva	30	-	793.994	-	793.994	793.994
		-	77.594.075	173.248.222	250.842.297	233.605.217
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	33	-	27.032.639	58.409.843	85.442.482	82.818.208
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	34	-	57.641.839	97.725.651	155.367.490	155.008.349
Subordinirane obaveze	35	-	3.019.370	-	3.019.370	3.019.370
Tekuće poreske obaveze	18.4	-	99.256	-	99.256	99.256
Ostale obaveze	37	-	4.453.140	-	4.453.140	4.453.140
		-	92.246.244	156.135.494	248.381.738	245.398.323
2014.						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	19	-	-	29.942.038	29.942.038	29.942.038
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	22	-	346.328	270.683	617.011	584.474
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	23	-	10.294.552	289.731	10.584.283	10.631.808
Kredit i potraživanja od komitenata	24	-	86.760.316	93.313.046	180.073.362	164.982.403
Tekuća poreska sredstva	18.4	-	772.408	-	772.408	772.408
Ostala sredstva	30	-	553.890	-	553.890	553.890
		-	98.727.494	123.815.498	222.542.992	207.467.021
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	33	-	25.961.714	44.381.465	70.343.179	70.299.097
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	34	-	61.629.830	73.400.211	135.030.041	134.459.546
Subordinirane obaveze	35	-	2.698.019	-	2.698.019	2.698.019
Ostale obaveze	37	-	1.447.828	-	1.447.828	1.447.828
		-	91.737.391	117.781.676	209.519.067	208.904.490

Tehnike i modeli koje Banka koristi za obračun fer vrednosti finansijskih instrumenata obelodanjeni su u napomeni 5b(i).

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST (nastavak)

(ii) *Sredstva čija je fer vrednost približno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti*

Kod finansijskih sredstava i obaveza koja su visoko likvidna sa kratkoročnim dospećem (do godinu dana) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približno jednaka fer vrednosti. Osnovna pretpostavka u ovom slučaju jeste da u kratkom roku, za visoko likvidna sredstva, neće doći do značajnih tržišnih promena koje mogu uticati na promenu fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe koristi i kod depozita po viđenju, štednih depozita bez definisanog roka dospeća i svih finansijskih instrumenata koji imaju promenljivu kamatnu stopu.

(iii) *Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom*

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se vode po amortizovanoj vrednosti procenjuje se poređenjem tržišnih kamatnih stopa u momentu inicijalnog priznavanja sa tekućim tržišnim kamatnim stopama za finansijske instrumente sličnih karakteristika. Procenjena fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom se zasniva na diskontovanim novčanim tokovima korišćenjem preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za finansijske instrumente koji imaju slične karakteristike kreditnog rizika i ročnost.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća, krediti i depoziti uključuju i deo portfolia sa fiksnom kamatnom stopom što dovodi do razlike između knjigovodstvene i fer vrednosti.

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA

Neto prihod po osnovu kamata obuhvata:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Prihodi od kamata		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	475.845	355.216
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	282.577	306.552
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	4.720.755	4.329.861
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	9.389	7.117
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	249.523	619.044
Kredit i potraživanja od komitenata	11.611.463	10.557.200
Finansijski derivati i finansijska sredstva koja se drže u svrhe zaštite od rizika	185.285	200.853
Ukupni prihodi od kamata:	17.534.837	16.375.843
Rashodi od kamata		
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	182.786	234.604
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	72.918	70.114
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2.045.507	2.360.831
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	2.788.959	2.911.448
Subordinirane obaveze	140.486	123.850
Ukupni rashodi od kamata:	5.230.656	5.700.847
Neto prihodi od kamata:	12.304.181	10.674.996

7. NETO PRIHOD PO OSNOVU KAMATA (nastavak)

Prihodi od kamata na obezvređene plasmane saglasno računovodstvenoj politici 3 (d) u 2015. godini iznose 379.823 hiljada dinara (2014.godina: 385.457 hiljade dinara).

8. NETO PRIHOD PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

Neto prihod po osnovu naknada i provizija:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade i provizije za platni promet	1.116.069	944.722
Naknade za izdate garancije i druge potencijalne obaveze	680.806	615.351
Naknade po osnovu brokerskih usluga	63.989	55.880
Naknade po kastodi poslovima	444.606	389.621
Naknade iz poslovanja sa karticama	665.617	513.869
Ostale naknade i provizije	617.708	487.559
Ukupan prihod od naknada i provizija:	<u>3.588.795</u>	<u>3.007.002</u>
Rashodi od naknada i provizija		
Naknade i provizije za platni promet	124.506	79.322
Provizije po osnovu garancija, akreditiva i jemstava	46.535	45.666
Naknade iz poslovanja sa karticama	564.766	499.795
Ostale naknade i provizije	125.611	111.806
Ukupni rashodi od naknada i provizija:	<u>861.418</u>	<u>736.589</u>
Neto prihodi od naknada i provizija	<u>2.727.377</u>	<u>2.270.413</u>

9. NETO (GUBITAK)/DOBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA NAMENJENIH TRGOVANJU

Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovanju obuhvata:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Neto dobitak po osnovu prodaje hartija od vrednosti koje su namenjene trgovanju	119.385	47.299
Neto rashodi po osnovu promene fer vrednosti hartija od vrednosti koje su namenjene trgovanju	(459)	(4.406)
Neto (rashodi)/prihodi po osnovu promene vrednosti derivata namenjenih trgovanju	<u>(134.059)</u>	<u>21.726</u>
Neto (gubitak)/dobitak od trgovanja	<u>(15.133)</u>	<u>64.619</u>

10. NETO DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika obuhvata:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Neto prihodi od promene fer vrednosti plasmana, potraživanja i hartija od vrednosti	8.796	220.267
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu promene vrednosti derivata namenjenih zaštiti od rizika	2.705	(206.473)
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	11.501	13.794

11. NETO DOBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOŽIVIH ZA PRODAJU

Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju obuhvata:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Dobici po osnovu prodaje hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	141.422	68.855
Gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(3.813)	(5.008)
Neto dobitak	137.609	63.847

12. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule obuhvata:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	97.572.015	52.588.545
Rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(96.043.176)	(51.417.450)
Neto prihod	1.528.839	1.171.095

13. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Ostali poslovni prihodi obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za sudske sporove	4.000	7.505
Prihodi od dividendi	449	157
Dobici po osnovu prodaje ostalih plasmana	248.439	-
Drugi prihodi iz poslovanja	86.088	69.739
Ukupno	338.976	77.401

14. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI

Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki obuhvata:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Plasmani klijentima		
Neto dodatna pojedinačna ispravka vrednosti	3.541.168	2.504.906
Neto dodatno grupno obezvređenje	198.035	348.652
	<u>3.739.203</u>	<u>2.853.558</u>
Potencijalne obaveze		
Neto (ukidanje)/dodatna pojedinačna ispravka vrednosti (napomena 36)	(109.136)	174.183
Neto dodatno grupno obezvređenje (napomena 36)	26.132	63.651
	<u>(83.004)</u>	<u>237.834</u>
Direktan otpis	110.230	19.111
	<u>110.230</u>	<u>19.111</u>
Ukupno	<u>3.766.429</u>	<u>3.110.503</u>

15. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi sastoje se od:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Troškovi neto zarada	1.413.246	1.300.504
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	531.870	510.266
Neto rashodi/(prihodi) po osnovu rezervisanja za otpremnine i godišnje odmone	8.546	(3.353)
Ostali lični rashodi	402.318	346.302
	<u>402.318</u>	<u>346.302</u>
Ukupno	<u>2.355.980</u>	<u>2.153.719</u>

16. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Troškovi amortizacije sastoje se od:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja (napomena 26.2)	324.819	356.199
Troškovi amortizacije investicionih nekretnina (napomena 28)	33	32
Troškovi amortizacije osnovnih sredstava (napomena 27.2, 27.3)	206.727	174.488
	<u>206.727</u>	<u>174.488</u>
Ukupno	<u>531.579</u>	<u>530.719</u>

17. OSTALI RASHODI

Ostali rashodi obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Troškovi poslovne zgrade i poslovnog prostora	90.944	77.862
Troškovi kancelarijskog materijala	48.356	28.102
Troškovi zakupa poslovnog prostora	629.939	520.878
Troškovi održavanja informacionog sistema	377.186	383.685
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	53.226	52.149
Troškovi reklame, propagande i reprezentacije	284.774	291.375
Troškovi advokatskih i drugih konsultantskih usluga	143.600	78.744
Troškovi PTT usluga	114.802	94.848
Troškovi premija osiguranja	609.834	480.179
Troškovi osiguranja i obezbeđenja imovine	89.349	83.225
Troškovi stručnog usavršavanja	8.319	10.648
Troškovi servisnih usluga	64.528	65.623
Troškovi transportnih usluga	19.306	15.798
Troškovi prevoza na rad i sa rada	34.900	33.229
Troškovi naknada smeštaja i ishrane na službenim putovanjima	30.858	25.854
Ostali porezi i doprinosi	408.525	382.906
Rashodi rezervisanja za sudske sporove i ostala rezervisanja	465.303	74.630
Gubici od prodaje nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja	6.137	4.643
Ostalo	313.237	157.014
Ukupno	3.793.123	2.861.392

18. POREZ NA DOBITAK

18.1 Osnovne komponente poreza na dobitak na dan 31. decembra su sledeće:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Tekući poreski rashod perioda	(317.514)	(87.843)
Povećanje odloženih poreskih sredstava i smanjenje odloženih poreskih obaveza	97.658	1
Smanjenje odloženih poreskih sredstava i povećanje odloženih poreskih obaveza	-	(127.245)
Ukupno	(219.856)	(215.087)

18. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

18.2. Usaglašavanje efektivne poreske stope je prikazano u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Dobitak pre oporezivanja	6.586.239	5.679.892
Efektivni porez obračunat na iznos finansijskog rezultata po poreskoj stopi od 15%	987.936	851.984
<i>Poreski efekti trajnih razlika:</i>		
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	5.081	14.357
Poreski efekti po osnovu usklađivanja prihoda	(768.718)	(794.063)
<i>Poreski efekti privremenih razlika:</i>		
Razlika amortizacije obračunata za poreske svrhe i u finansijskim izveštajima	18.034	20.487
Poreski efekti po osnovu rashoda koji se priznaju u narednom periodu	75.181	15.494
<i>Poreski efekti umanjenja:</i>		
Ulaganja u osnovna sredstva	-	(20.416)
Tekući porez na dobit	317.514	87.843
<i>Efektivna poreska stopa</i>	4,82%	1,55%

18.3 Porez na dobitak priznat u okviru ostalog ukupnog rezultata prikazan je u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	2015.			2014.		
	<u>Pre poreza</u>	<u>Poreski rashod</u>	<u>Nakon poreza</u>	<u>Pre poreza</u>	<u>Poreski rashod</u>	<u>Nakon poreza</u>
Vrednovanje hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	2.633.696	-	2.633.696	335.581	593	336.174
Aktuarski gubici	(11.056)	1.386	(9.670)	(2.130)	320	(1.810)
Stanje na dan 31. decembra	2.622.640	1.386	2.624.026	333.451	913	334.364

18.4. Obračunata obaveza za porez na dobit za 2015. godinu iznosi 317.514 hiljade dinara od čega je iznos od 218.258 hiljada dinara zatvoren iz više plaćenih akontacija, tako da neizmirene tekuće poreske obaveze na dan 31.decembra 2015. godine iznose 99.256 hiljada dinara.

19. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

19.1 Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Gotovina u blagajni u dinarima	1.140.882	886.490
Žiro račun	17.592.398	12.676.531
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	1.022.061	588.435
Ostala novčana sredstva u stranoj valuti	36.431	41.052
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	23.955.794	15.749.979
	<u>43.747.566</u>	<u>29.942.487</u>
Ispravka vrednosti	(398)	(449)
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>43.747.168</u></u>	<u><u>29.942.038</u></u>

Stanje na žiro računu uključuje i obaveznu rezervu u dinarima koja predstavlja minimalnu rezervu dinarskih sredstava izdvojenu u skladu sa „Odlukom o obaveznoj rezervi kod Narodne banke Srbije”. U skladu sa navedenom Odlukom dinarska obavezna rezerva se obračunava na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih depozita, kredita, hartija od vrednosti i ostalih dinarskih obaveza u toku jednog kalendarskog meseca i to po stopama od 0% do 5% u zavisnosti od ugovorene ročnosti i izvora finansiranja a zatim drži na žiro računu Banke. Tokom 2015. godine NBS je plaćala kamatu na obaveznu rezervu po stopi od 2,5%, u novembru 2%, a od decembra 1,75% godišnje.

Obavezna devizna rezerva kod Narodne banke Srbije predstavlja minimalnu rezervu deviznih sredstava izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi kod NBS. U skladu sa napred navedenom Odlukom, deviznu obaveznu rezervu banke obračunavaju na osnovu prosečnog stanja depozita, kredita i drugih obaveza u stranim valutama ili u dinarima indeksiranim deviznom klauzulom kursa dinara prema evru tokom jednog kalendarskog meseca a stopa izdvajanja se kretala od 26% u avgustu do 22% u decembru na devizne depozite do dve godine i od 19% na 15% u istom periodu na devizne depozite preko dve godine. Stopa na deo devizne rezerve koji čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom povećala se sa 50% na 100% od decembra 2015.

Banka je dužna da održava prosečno dnevno stanje u obračunskom periodu na deviznim računima kod Narodne banke Srbije u iznosima ne manjim od obračunatih iznosa. Narodna banka Srbije ne plaća Banci kamatu na izdvojena sredstva na redovnom deviznom računu obavezne rezerve.

19.2 Kretanja na računu ispravke vrednosti gotovine i sredstava kod centralne banke tokom godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	<u>Pojedinačna</u>		<u>Grupna</u>	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Stanje na dan 1. januara	-	-	(449)	-
(Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	-	-	318	(449)
Efekti promene deviznog kursa	-	-	(267)	-
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>0</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>(398)</u></u>	<u><u>(449)</u></u>

20. FINANSIJSKA SREDSTVA PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA NAMENJENA TRGOVANJU

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju obuhvataju:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Hartije od vrednosti koje su namenjene trgovanju:		
- državni zapisi Ministarstva Finansija RS	1.808.942	106.341
- obveznice RS u stranoj valuti	618.292	288.149
	<u>2.427.234</u>	<u>394.490</u>
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih trgovanju:		
- valutni svopovi i forvardi	-	66.700
- kamatni svopovi	136.432	224.300
	<u>136.432</u>	<u>291.000</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>2.563.666</u></u>	<u><u>685.490</u></u>

Na dan 31. decembra 2015. godine, ulaganja u hartije od vrednosti koje su namenjene trgovanju u iznosu od 1.808.942 hiljade dinara, predstavljaju ulaganja u državne zapise Ministarstva finansija Republike Srbije sa rokovima dospeća do 2018. godine, dok iznos od 618.292 hiljade dinara predstavlja ulaganja u obveznice Republike Srbije sa rokovima dospeća do 2017. godine.

21. FINANSIJSKA SREDSTVA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju obuhvataju:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju		
- državni zapisi i Ministarstva Finansija RS	66.554.257	51.079.616
- obveznice lokalne samouprave - stavka hedžinga	3.129.694	3.381.898
- obveznice RS u stranoj valuti	-	410.089
	<u>69.683.951</u>	<u>54.871.603</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>69.683.951</u></u>	<u><u>54.871.603</u></u>

Na dan 31. decembra 2015. godine, ulaganja u hartije od vrednosti raspoložive za prodaju u iznosu od 3.129.694 hiljade dinara predstavljaju ulaganja u obveznice lokalne samouprave - stavka hedžinga sa rokovima dospeća do 2023. godine, iznos od 66.554.257 hiljada dinara predstavlja ulaganja u državne zapise Ministarstva finansija Republike Srbije sa rokovima dospeća do 2020. godine.

U cilju zaštite od kamatnog rizika kod obveznica lokalne samouprave, Banka je implementirala mikro hedžing fer vrednosti, tj. naznačila kao stavku hedžinga ulaganja u obveznice lokalne samouprave nominalne vrednosti EUR 23,2 miliona, dok je kao instrument hedžinga naznačen kamatni svop na takođe EUR 23,2 miliona. Na dan 31. decembra 2015. godine urađen je test efektivnosti koji je pokazao da je hedžing veoma efektivan.

22. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE DRŽE DO DOSPEĆA

22.1. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća obuhvataju:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća: - potraživanja po osnovu eskonta menica	246.727	604.380
Ispravka vrednosti	(25.365)	(19.906)
Stanje na dan 31. decembra	<u>221.362</u>	<u>584.474</u>

Na dan 31. decembra 2015. godine, potraživanja po osnovu eskonta menica u iznosu od 246.727 hiljada dinara predstavljaju ulaganja sa rokom dospeća do godinu dana i eskontnom stopom u visini jednomesečnog BELIBOR-a uvećanog od 2,00% do 5,30% na godišnjem nivou.

22.2. Kretanja na računu ispravke vrednosti finansijskih sredstava koja se drže do dospeća tokom godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	<u>Pojedinačna</u>		<u>Grupna</u>	
	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Stanje na dan 1. januara	(16.252)	(55.316)	(3.654)	(610)
Gubitak po osnovu obezvređenja:				
(Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	-	-	(5.459)	(3.044)
Ukidanje ispravke	-	-	-	-
Otpisi	-	39.064	-	-
Ukupno za godinu	<u>-</u>	<u>39.064</u>	<u>(5.459)</u>	<u>(3.044)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>(16.252)</u>	<u>(16.252)</u>	<u>(9.113)</u>	<u>(3.654)</u>

23. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

23.1. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija uključuju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Devizni računi kod:		
- drugih banaka u okviru UniCredit grupe	253.835	1.311.071
- drugih stranih banaka	362.004	148.340
Ukupno devizni računi:	615.839	1.459.411
Depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight)		
- u stranoj valuti	2.486.439	7.985.754
Ukupno depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):	2.486.439	7.985.754
Garantni depozit u stranoj valuti za kupoprodaju hartija od vrednosti	4.865	4.838
Namenski depoziti u stranoj valuti	4.269.833	-
Kratkoročni krediti:		
- u dinarima	731.847	1.171.829
Ukupno kratkoročni krediti:	731.847	1.171.829
Dugoročni krediti:		
- u dinarima	324.679	1.363
- u stranoj valuti	37	-
Ukupno dugoročni krediti:	324.716	1.363
Pokriveni akreditivi i druga jemstva u stranoj valuti	43.839	39.196
Ostali plasmani u stranoj valuti	2.142	1.915
Potraživanja po osnovu faktoringa u stranoj valuti	3.784	-
Ispravka vrednosti	(15.748)	(32.498)
Stanje na dan 31. decembra	8.467.556	10.631.808

23.2 Kretanja na računu ispravke vrednosti kredita i potraživanja od banaka tokom godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna		Grupna	
	2015	2014	2015	2014
Stanje na dan 1. januara	-	-	(32.498)	(1.608)
Gubitak po osnovu obezvređenja:				
(Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	(1)	-	16.803	(30.692)
Efekti promene deviznog kursa	-	-	(52)	(198)
Otpisi	-	-	-	-
Ukupno za godinu	(1)	-	16.751	(30.890)
Stanje na dan 31. decembra	(1)	-	(15.747)	(32.498)

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

24.1. Krediti i potraživanja od komitenata uključuju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Kratkoročni krediti:		
- u dinarima	29.437.370	31.204.251
- u stranoj valuti	4.678.724	3.233.568
Ukupno kratkoročni krediti:	<u>34.116.094</u>	<u>34.437.819</u>
Dugoročni krediti:		
- u dinarima	152.887.291	134.359.267
- u stranoj valuti	8.321.245	9.076.141
Ukupno dugoročni krediti:	<u>161.208.536</u>	<u>143.435.408</u>
Plasmani po osnovu akceptiranja, avaliranja i izvršenih plaćanja po garancijama i akreditivima:		
- u dinarima	302.830	368.890
- u stranoj valuti	4.754.922	4.818.742
Ukupno:	<u>5.057.752</u>	<u>5.187.632</u>
Potraživanja po osnovu faktoringa u dinarima	<u>897.526</u>	<u>388.265</u>
Ispravka vrednosti	<u>(20.904.771)</u>	<u>(18.466.721)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>180.375.137</u>	<u>164.982.403</u>

Kreditni koji su indeksirani valutnom klauzulom (EUR, CHF, USD) prikazani su u okviru kredita u dinarima.

24.2. Kretanja na računu ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata tokom godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna		Grupna	
	2015	2014	2015	2014
Stanje na dan 1. januara	(17.661.214)	(14.672.198)	(805.507)	(511.648)
Gubitak po osnovu obezvređenja:				
(Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	(3.508.868)	(2.476.382)	(201.053)	(312.766)
Efekti promene deviznog kursa	(278.886)	(839.832)	833	18.907
Korekcija prihoda od kamata	(132.062)	(114.775)	-	-
Efekti prodaje portfolia	1.521.730	-	-	-
Otpisi	160.256	441.973	-	-
Ukupno za godinu	<u>(2.237.830)</u>	<u>(2.989.016)</u>	<u>(200.220)</u>	<u>(293.859)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>(19.899.044)</u>	<u>(17.661.214)</u>	<u>(1.005.727)</u>	<u>(805.507)</u>

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

24.3. Struktura kredita i potraživanja od komitenata data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	2015			2014		
	Bruto iznos	Ispravka vrednosti	Knjigovodstvena vrednost	Bruto iznos	Ispravka vrednosti	Knjigovodstvena vrednost
Javni sektor	6.398.133	(30.082)	6.368.051	7.991.971	(64.421)	7.927.550
Privreda	141.945.937	(17.824.578)	124.121.359	128.752.730	(15.938.788)	112.813.942
Stanovništvo	52.935.838	(3.050.111)	49.885.727	46.704.423	(2.463.512)	44.240.911
Stanje na dan 31. decembra	201.279.908	(20.904.771)	180.375.137	183.449.124	(18.466.721)	164.982.403

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

24.4 Krediti pravnim licima su uglavnom odobravani za finansiranje dnevne likvidnosti (minus po tekućem računu), nabavke obrtnih sredstava, finansiranje uvoza, kao i za finansiranje investicija. Odobreni krediti su korišćeni za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti trgovine i usluga, industrije, građevinarstva, poljoprivrede i prehrambene proizvodnje, kao i za ostale namene. Kratkoročni krediti su odobravani sa rokovima dospeća od 30 dana do jedne godine. Kamata na kratkoročne kredite odobrene sa valutnom klauzulom obračunavana je u visini jednomesečnog, tromesečnog ili polugodišnjeg EURIBOR-a uvećanog u proseku za 3,93%, dok je kamata na kratkoročne kredite odobrene u dinarima obračunavana u visini jednomesečnog, tromesečnog ili polugodišnjeg BELIBOR-a uvećanog u proseku za 6,23%

Dugoročni krediti su odobravani na period od 2 do 10 godina. Kamata na dugoročne kredite odobrene sa valutnom klauzulom se obračunavala po kamatnoj stopi u visini jednomesečnog, tromesečnog ili polugodišnjeg EURIBOR-a uvećanog u proseku za 4,22% na godišnjem nivou, dok se kamata na dugoročne kredite u dinarima obračunavala po kamatnoj stopi u visini jednomesečnog, tromesečnog ili polugodišnjeg BELIBOR-a uvećanog u proseku za 9,2% na godišnjem nivou, u skladu sa ostalim troškovima i kamatnom politikom Banke.

Stambeni krediti za stanovništvo su odobravani sa rokom otplate od 5 do 30 godina, sa nominalnom kamatnom stopom koja se kretala u rasponu od šestomesečnog EURIBOR-a uvećanog za 3,0% do 6,0% godišnje.

Dugoročni gotovinski krediti stanovništvu u dinarima su odobravani sa rokom otplate do 7 godina, odnosno do 10 godina za kredite sa osiguranjem. Tokom 2015. godine u ponudi Banke su se našli i gotovinski krediti sa fiksnom kamatom tokom čitavog perioda trajanja kredita, period otplate od 6 do 60 meseci, sa i bez osiguranja, sa kamatnom stopom od 6,5% do 21,5%.

Takođe, nastavljena je prodaja keš kredita za penzionere sa osiguranjem života sa fiksnom kamatnom stopom 17,9% ili kamatnom stopom u visini tromesečnog BELIBOR-a uvećanog za 5,7%.

U 2015. godini kamatne stope za investiciono finansiranje za mala preduzeća i preduzetnike kretale su se u rasponu od šestomesečnog EURIBOR-a uvećanog za maksimalno 8,5% (6%-8,5%), dok su se kamatne stope za kratkoročno finansiranje do 12 meseci kretale u rasponu od šestomesečnog EURIBOR-a uvećanog za maksimalno 10% (7%-10%). Kamatna stopa za kredite u dinarima kretala se u visini jednomesečnog BELIBOR-a uvećanog za maksimalno 6%.

Svi obezvređeni i ispravljani plasmani svedeni su na svoje nadoknadle iznose. Ispravka vrednosti je formirana kao umanjenje kredita i potraživanja od komitenata.

U cilju zaštite od kamatnog rizika, Banka je implementirala mikro hedžing fer vrednosti tj. naznačila je kao stavku hedžinga kredit klijenta sadašnje vrednosti 3.935.486 EUR na dan 31. decembra 2015. godine, dok je kao instrument hedžinga naznačen kamatni svop iste nominalne vrednosti. Na dan 31. decembra 2015. godine urađen je test efektivnosti koji je pokazao da je hedžing veoma efektivan.

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

24.5 Koncentracija kredita i potraživanja odobrenih komitentima od strane Banke, po industrijskim sektorima, prikazana je u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Privreda		
- Rudarstvo i energetika	7.780.271	6.789.826
- Poljoprivreda	5.601.966	4.486.061
- Građevinarstvo	6.882.338	6.509.234
- Industrija	51.000.124	51.102.938
- Trgovina	21.695.425	20.122.461
- Usluge	16.312.781	16.220.788
- Saobraćaj i logistika	22.983.309	16.615.872
- Ostalo	9.689.723	6.905.550
	<u>141.945.937</u>	<u>128.752.730</u>
Javni sektor	6.398.133	7.991.971
Stanovništvo		
- Fizička lica	51.059.106	44.625.692
- Preduzetnici	1.876.732	2.078.731
	<u>52.935.838</u>	<u>46.704.423</u>
Ukupno	<u>201.279.908</u>	<u>183.449.124</u>
Ispravka vrednosti	<u>(20.904.771)</u>	<u>(18.466.721)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>180.375.137</u>	<u>164.982.403</u>

Rukovodstvo Banke definiše nivo kreditnog rizika koji preuzima, tako što određuje limite kreditne izloženosti za jednog zajmoprimca, ili grupu zajmoprimaca, kao i za geografske i industrijske segmente. Ovaj rizik se redovno prati na godišnjem nivou ili češće po potrebi. Izloženost kreditnom riziku se kontroliše kroz redovne analize solventnosti zajmoprimca i potencijalnih zajmoprimaca, kako bi se utvrdila sposobnost izmirivanja obaveza po osnovu kamata i glavnice, i promenom limita pozajmica po pojedinačnom zajmoprimcu, ukoliko je potrebno. Upravljanje kreditnim rizikom se delimično obezbeđuje uspostavljanjem kolaterala.

25. PROMENE FER VREDNOSTI STAVKI KOJE SU PREDMET ZAŠTITE OD RIZIKA

Promene fer vrednosti stavki koja su predmet zaštite od rizika obuhvataju:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	<u>171.733</u>	<u>97.950</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>171.733</u>	<u>97.950</u>

U cilju zaštite od kamatnog rizika vezanog za kredite odobrene u CHF sa fiksom kamatnom stopom, Banka je implementirala makro hedžing fer vrednosti. Na dan 31. decembra 2015. godine urađen je test efektivnosti koji je pokazao da je hedžing veoma efektivan.

26. NEMATERIJALNA ULAGANJA

26.1 Nematerijalna ulaganja, neto:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Nematerijalna ulaganja	783.720	753.617
Nematerijalna ulaganja u pripremi	150.398	165.978
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>934.118</u></u>	<u><u>919.595</u></u>

26.2 Promene na nematerijalnim ulaganjima tokom 2015. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	<u>Nematerijalna ulaganja</u>	<u>Nematerijalna ulaganja u pripremi</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrednost			
Stanje 1. januar 2015. godine	2.401.184	165.978	2.567.162
Nabavke u toku godine	358.192	(14.121)	344.071
Otuđenje i rashodovanje	-	-	-
Ostalo	(93.970)	(1.459)	(95.429)
Stanje 31. decembar 2015. godine	<u>2.665.406</u>	<u>150.398</u>	<u>2.815.804</u>
Ispravka vrednosti i gubitci po osnovu obezvređenja			
Stanje 1. januar 2015. godine	1.647.567	-	1.647.567
Amortizacija	324.819	-	324.819
Otuđenje i rashodovanje	-	-	-
Ostalo	(90.700)	-	(90.700)
Stanje 31. decembar 2015. godine	<u>1.881.686</u>	<u>-</u>	<u>1.881.686</u>
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2015. godine	<u>783.720</u>	<u>150.398</u>	<u>934.118</u>
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2015. godine	<u><u>753.617</u></u>	<u><u>165.978</u></u>	<u><u>919.595</u></u>

26. NEMATERIJALNA ULAGANJA (nastavak)

Promene na nematerijalnim ulaganjima tokom 2014. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Nematerijalna ulaganja	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje 1. januar 2014. godine	2.393.307	75.088	2.468.395
Nabavke u toku godine	274.427	91.295	365.722
Otuđenje i rashodovanje	(266.550)	(176)	(266.726)
Ostalo	-	(229)	(229)
Stanje 31. decembar 2014. godine	2.401.184	165.978	2.567.162
Ispravka vrednosti i gubitci po osnovu obezvređenja			
Stanje 1. januar 2014. godine	1.556.168	-	1.556.168
Amortizacija	356.199	-	356.199
Otuđenje i rashodovanje	(264.800)	-	(264.800)
Stanje 31. decembar 2014. godine	1.647.567	-	1.647.567
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2014. godine	753.617	165.978	919.595
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2014. godine	837.139	75.088	912.227

27. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

27.1 Nekretnine i oprema obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Gradjevinski objekti	594.026	607.390
Oprema i ostala osnovna sredstva	456.995	443.044
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	105.176	121.026
Osnovna sredstva u pripremi	25.543	14.969
Stanje na dan 31. decembra	1.181.740	1.186.429

27. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

27.2 Promene na nekretninama i opremi tokom 2015. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje 1. januar 2015. godine	671.034	1.328.166	377.178	14.969	2.391.347
Nabavke u toku godine	-	-	-	206.368	206.368
Prenos sa investicija u toku	1.258	166.737	27.548	(195.543)	-
Otuđenje i rashodovanje	(1.258)	(97.913)	(15.837)	-	(115.008)
Ostalo	-	(9.002)	-	(251)	(9.253)
Stanje 31. decembar 2015. godine	671.034	1.387.988	388.889	25.543	2.473.454
Ispravka vrednosti i gubitci po osnovu obezvređenja					
Stanje 1. januar 2015. godine	63.644	885.122	256.152	-	1.204.918
Amortizacija	13.485	152.036	41.206	-	206.727
Gubici po osnovu obezvređenja	-	-	-	-	-
Otuđenje i rashodovanje	(121)	(97.475)	(13.645)	-	(111.241)
Ostalo	-	(8.690)	-	-	(8.690)
Stanje 31. decembar 2015. godine	77.008	930.993	283.713	-	1.291.714
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2015. godine	594.026	456.995	105.176	25.543	1.181.740
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2015. godine	607.390	443.044	121.026	14.969	1.186.429

27. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

27.3. Promene na nekretninama i opremi tokom 2014. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje 1. januar 2014. godine	668.752	1.184.345	379.969	2.089	2.235.155
Nabavke u toku godine	-	-	-	230.561	230.561
Prenos sa investicija u toku	2.282	173.869	41.530	(217.681)	-
Otuđenje i rashodovanje	-	(30.048)	(44.321)	-	(74.369)
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar 2014. godine	671.034	1.328.166	377.178	14.969	2.391.347
Ispravka vrednosti i gubici po osnovu obezvređenja					
Stanje 1. januar 2014. godine	50.259	788.141	262.244	-	1.100.644
Amortizacija	13.385	124.247	36.856	-	174.488
Gubici po osnovu obezvređenja	-	-	-	-	-
Otuđenje i rashodovanje	-	(27.266)	(42.948)	-	(70.214)
Ostalo	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar 2014. godine	63.644	885.122	256.152	-	1.204.918
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2014. godine	607.390	443.044	121.026	14.969	1.186.429
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2014. godine	618.493	396.204	117.725	2.089	1.134.511

28. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama tokom 2015. godine prikazane su u tabeli koja sledi:

U hiljadama dinara	Investicione nekretnine	Investicione nekretnine u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje 1. januar 2015. godine	1.642	-	1.642
Nabavke u toku godine	-	-	-
Otuđenje i rashodovanje	-	-	-
Ostalo	-	-	-
Stanje 31. decembar 2015. godine	1.642	-	1.642
Ispravka vrednosti i gubici po osnovu obezvređenja			
Stanje 1. januar 2014. godine	179	-	179
Amortizacija	33	-	33
Gubitci po osnovu obezvređenja	-	-	-
Ostalo	-	-	-
Stanje 31. decembar 2014. godine	212	-	212
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2015. godine	1.430	-	1.430
Neto knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara 2015. godine	1.463	-	1.463

29. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

29.1 Odložena poreska sredstva i obaveze se odnose na:

U hiljadama dinara	2015.			2014.		
	Sredstva	Obaveze	Neto	Sredstva	Obaveze	Neto
Razlika u sadašnjoj vrednosti osnovnih sredstava u poreske i knjigovodstvene svrhe	39.036	-	39.036	31.930	-	31.930
Odložena poreska sredstva po osnovu troškova koji nisu priznati u tekućem periodu	101.214	-	101.214	10.662	-	10.662
Odložena poreska sredstva aktuarskih gubitaka po osnovu planova definisanih primanja	1.706	-	1.706	320	-	320
Vrednovanje hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-
Ukupno	141.956	-	141.956	42.912	-	42.912

29. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE (nastavak)

29.2 Kretanja privremenih razlika tokom 2015. godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Stanje 1. januara	Iskazano u bilansu uspeha	Iskazano u ostalom ukupnom rezultatu	Stanje 31. decembra
Razlika u sadašnjoj vrednosti osnovnih sredstava u poreske i knjigovodstvene svrhe	31.930	7.106	-	39.036
Odložena poreska sredstva po osnovu troškova koji nisu priznati u tekućem periodu	10.662	90.552	-	101.214
Odložena poreska sredstva aktuarskih gubitaka po osnovu planova definisanih primanja	320	-	1.386	1.706
Vrednovanje hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	-	-	-	-
Ukupno	42.912	97.658	1.386	141.956

30. OSTALA SREDSTVA

30.1. Ostala sredstva odnose se na:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
<i>Ostala sredstva u dinarima:</i>		
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava	192.794	187.832
Potraživanja po osnovu avansa, depozita i kaucija	32.810	8.121
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	701.777	430.723
Sredstva stečena naplatom potraživanja	4.927	4.927
Potraživanja od zaposlenih u dinarima	3.214	3.621
Ostale investicije	4.992	4.992
Razgraničena potraživanja za obračunate ostale prihode	7.919	4.258
Razgraničeni ostali troškovi	79.769	74.865
Ukupno:	1.028.202	719.339
<i>Ostala sredstva u stranoj valuti:</i>		
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava	2.651	8.761
Potraživanja po osnovu avansa, depozita i kaucija	1.572	1.563
Potraživanja od zaposlenih u stranoj valuti	4.356	4.338
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	44.036	17.911
Razgraničena potraživanja za obračunate ostale prihode	16.554	17.593
Razgraničeni ostali troškovi	2.169	49.200
Ukupno:	71.338	99.366
Ispravka vrednosti	(305.546)	(264.815)
Stanje na dan 31. decembra	793.994	553.890

30. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

30.2. Promene na računu ispravke vrednosti ostalih sredstava tokom godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna		Grupna	
	2015	2014	2015	2014
Stanje na dan 1. januara	(262.507)	(244.077)	(2.308)	(607)
Rashodi po osnovu obezvređenja:				
(Dodatna)/ukidanje ispravke vrednosti	(32.299)	(28.524)	(8.644)	(1.701)
Efekti promene deviznog kursa	(83)	(507)	-	-
Otpisi	295	10.601	-	-
Ukupno za godinu	(32.087)	(18.430)	(8.644)	(1.701)
Stanje na dan 31. decembra	(294.594)	(262.507)	(10.952)	(2.308)

30.3. Ostale investicije u pridružena društva obuhvataju investicije u kapital preduzeća do 10%:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
FAP Priboj a.d.	4.737	4.737
Fond za doškolovanje mladih poljoprivrednika	147	147
Tržište novca a.d.	108	108
	4.992	4.992
Ispravka vrednosti	(4.992)	(4.992)
Stanje na dan 31. decembra	0	0

Investicije u pridružena društva u iznosu od 4.992 hiljade dinara su u celini obezvređena. Tokom 2014. godine Banka je prodala učešće u pridruženom društvu RTL TV d.o.o. i po tom osnovu ostvarila neto dobitak od prodaje u iznosu od 60 hiljada dinara.

31. FINANSIJSKE OBAVEZE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA NAMENJENE TRGOVANJU

Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Vrste instrumenata:		
- valutni svopovi i forvardi	9.817	-
- kamatni svopovi	131.806	207.354
Stanje na dan 31. decembra	141.623	207.354

32. OBAVEZE PO OSNOVU FINANSIJSKIH DERIVATA NAMENJENIH ZAŠTITI OD RIZIKA

Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Vrste instrumenata:		
- kamatni svopovi	492.401	454.559
Stanje na dan 31. decembra	492.401	454.559

Banka koristi kamatni svop da bi se štitila od izloženosti promenama u fer vrednosti evro obveznica sa fiksnom stopom prinosa kao i kredita i plasmana u CHF sa fiksnom kamatnom stopom (napomene 21 i 25).

33. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKI ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

33.1 Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj bancii uključuju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Depoziti po viđenju:		
- u dinarima	2.332.737	3.171.854
- u stranoj valuti	1.119.051	981.169
Ukupno depoziti po viđenju	3.451.788	4.153.023
Depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):		
- u dinarima	1.084.707	1.443.578
- u stranoj valuti	4.189.590	1.665.534
Ukupno depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):	5.274.297	3.109.112
Kratkoročni depoziti:		
- u dinarima	3.240.389	2.798.837
- u stranoj valuti	577.981	1.598.344
Ukupno kratkoročni depoziti	3.818.370	4.397.181
Dugoročni depoziti:		
- u dinarima	446.988	100.024
- u stranoj valuti	18.644.667	4.725.822
Ukupno dugoročni depoziti	19.091.655	4.825.846
Dugoročni krediti:		
- u stranoj valuti	51.148.449	53.604.214
Ostale finansijske obaveze:		
- u stranoj valuti	33.649	209.721
Stanje na dan 31. decembra	82.818.208	70.299.097

Depoziti po viđenju banaka u dinarima su deponovani uz kamatnu stopu do 2% godišnje.

Kratkoročno oročeni depoziti banaka u dinarima deponovani su na period do godinu dana uz kamatnu stopu od 1,98 % do 9,6 % godišnje. Kratkoročno oročeni depoziti banaka u stranoj valuti deponovani su na period do godinu dana uz kamatnu stopu u rasponu od 0,05% do 9% godišnje zavisno od valute.

33. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKI ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (nastavak)

33.2 Struktura dugoročnih kredita od banaka u stranoj valuti je sledeća:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	9.989.650	9.117.581
Kreditanstalt für Wiederaufbau Frankfurt am Main ("KfW")	6.212.805	6.865.845
European Investment Bank, Luxembourg	1.208.247	1.726.540
International Finance Corporation, Washington	3.269.322	4.985.540
Deutsche Investitions und Entwicklungs GmbH, Germany	-	403.569
MIDF B.V, Netherlands	91.298	-
UniCredit Bank Austria AG	24.271.787	24.496.906
EFSE Netherlands B.V.	6.105.340	6.008.233
Stanje na dan 31. decembra	51.148.449	53.604.214

Dugoročni krediti od banaka su odobreni na period u rasponu od 5 do 15 godina, uz nominalnu kamatnu stopu koja se kreće od 0,122% do 3,862%.

34. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

34.1 Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Depoziti po viđenju:		
- u dinarima	34.016.080	25.108.990
- u stranoj valuti	50.199.629	36.266.344
Ukupno depoziti po viđenju	84.215.709	61.375.334
Depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):		
- u dinarima	4.465.494	2.606.167
- u stranoj valuti	72.702	93.260
Ukupno depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnight):	4.538.196	2.699.427
Kratkoročni depoziti:		
- u dinarima	14.405.852	17.724.214
- u stranoj valuti	25.248.675	32.177.217
Ukupno kratkoročni depoziti	39.654.527	49.901.431
Dugoročni depoziti:		
- u dinarima	577.005	232.159
- u stranoj valuti	15.719.320	11.523.150
Ukupno dugoročni depoziti	16.296.325	11.755.309
Dugoročni krediti:		
- u stranoj valuti	9.980.556	8.697.774
Ukupno dugoročni krediti:	9.980.556	8.697.774
Ostale finansijske obaveze:		
- u dinarima	19.241	-
- u stranoj valuti	303.795	30.271
Ukupno ostale finansijske obaveze:	323.036	30.271
Stanje na dan 31. decembra	155.008.349	134.459.546

34. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

34.2 Struktura depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima je sledeća:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Javni sektor	567.249	1.635.029
Privreda	92.735.447	77.536.553
Stanovništvo	51.725.097	46.590.190
Dugoročni krediti (napomena 34.3)	9.980.556	8.697.774
Stanje na dan 31. decembra	<u>155.008.349</u>	<u>134.459.546</u>

Na depozite po viđenju pravnih lica u dinarima, godišnja kamatna stopa se kretala u proseku oko 2,17%, dok je kamatna stopa na depozite po viđenju u valuti EUR iznosila u proseku 0,88%.

Na oročene depozite pravnih lica u dinarima obračunavala se kamatna stopa u proseku 6,34% godišnje, odnosno 1,5% godišnje kada je reč o oročenim depozitima u valuti EUR.

Na depozite po viđenju stanovništva u dinarima obračunava se kamata koja se kreće do 1,00% godišnje. Na depozite po viđenju stanovništva u stranoj valuti, obračunava se kamata od 0,10% do 0,90% godišnje, dok se na sredstva na tekućem računu obračunava kamata od 0,10% godišnje.

Kratkoročni oročeni depoziti stanovništva u stranoj valuti su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0,30% do 2,50% godišnje u zavisnosti od roka oročenja, uključujući i uslove tokom „Nedelje štednje“. Za oročenja na srednji rok od 18 do 36 meseci kamatne stope su se kretale od 1.20% do 2.75% na godišnjem nivou. Kratkoročni oročeni depoziti stanovništva u dinarima su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 2,50% do 7,00% godišnje u zavisnosti od roka oročenja, uključujući i uslove tokom „Nedelje štednje“.

Za dinarske oročene depozite za mala preduzeća i preduzetnike kamatna stopa za dinare iznosila je od 2,00% do 3,50% godišnje, dok se za stranu valutu kretala u rasponu od 0,30% do 1,10% godišnje.

34.3 Struktura dugoročnih kredita od komitenata u stranoj valuti je sledeća:

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
NBS - Evropska investiciona banka, Luksemburg	9.883.859	7.920.075
BACA Leasing (Deutschland) GmbH, Bad Hamburg	-	685.052
NBS fond revolving kredita	19.030	30.749
Vlada Republike Italije	77.667	61.898
Stanje na dan 31. decembra	<u>9.980.556</u>	<u>8.697.774</u>

Dugoročni krediti od komitenata su odobreni na period u rasponu od 6 do 13 godina, uz nominalnu kamatnu stopu koja se kreće od 0,127% do 2,153%.

35. SUBORDINIRANE OBAVEZE

Subordinirane obaveze odnose se na:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
UniCredit Bank Austria AG, Beč	3.019.370	2.698.019
Stanje na dan 31. decembra	3.019.370	2.698.019

Na dan 31. decembra 2015. godine, subordinirane obaveze u stranoj valuti u iznosu od 3.019.370 hiljada dinara, odnose se na obavezu po subordiniranom dugoročnom kreditu primljenom od UniCredit Bank Austria AG u iznosu od CHF 26.830.000. Ovaj kredit je odobren na period od 12 godina uz kamatnu stopu na nivou tromesečnog CHF LIBOR-a uvećenog za 2,93% s tim da je kamatna stopa u međuvremenu fiksirana na nivou od 4,511%. Ovaj kredit nije obezbeđen kolateralom i sve obaveze koje proističu iz ovog ugovora se smatraju subordiniranim, odnosno u slučaju likvidacije ili stečaja Banke, otplaćuju se samo nakon izmirenja obaveza prema ostalim poveriocima.

36. REZERVISANJA

Rezervisanja se odnose na:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Pojedinačna rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	79.538	188.674
Grupna rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi	132.563	106.431
Rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih	48.354	37.024
Rezervisanja za potencijalne odlive sredstava po sudskim sporovima	216.865	92.060
Rezervisanja za ostale obaveze	359.862	23.634
Stanje na dan 31. decembra	837.182	447.823

36. REZERVISANJA (nastavak)

Promene na računima rezervisanja tokom godine prikazane su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Pojedinačna rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni	Grupna rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni	Rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih	Rezervisanja za potencijalne odlive sredstava za sudske sporove	Rezervisanja za ostale obaveze	Ukupno
Stanje na dan 1. januara	188.674	106.431	37.024	92.060	23.634	447.823
Rezervisanja u toku godine	11.446	91.155	11.330	129.075	336.228	579.234
Iskorišćena rezervisanja u toku godine	-	-	-	(270)	-	(270)
Ukidanje rezervisanja u toku godine	(120.582)	(65.023)	-	(4.000)	-	(189.605)
Stanje na dan 31. decembra	79.538	132.563	48.354	216.865	359.862	837.182

37. OSTALE OBAVEZE

Ostale obaveze obuhvataju:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije:		
- u dinarima	61.570	198.418
- u stranoj valuti	52.361	109.383
Obaveze prema dobavljačima:		
- u dinarima	176.389	91.735
- u stranoj valuti	182.566	188.743
Ostale obaveze:		
- u dinarima	334.293	170.673
- u devizama	422.890	277.503
Obaveze po osnovu naknada i provizija na ostale obaveze:		
- u dinarima	7.762	5.132
- u stranoj valuti	12.958	22.181
Razgraničeni ostali prihodi:		
- u dinarima	125.640	110.615
- u stranoj valuti	99.429	47.251
Razgraničeni ostali rashodi:		
- u dinarima	288.158	200.621
- u stranoj valuti	6.080	7.209
Obaveze po primljenim sredstvima po poslovima u ime i za račun komitenata	45.280	11.995
Obaveze po osnovu dividendi	2.500.000	-
Obaveze po osnovu poreza i doprinosa	137.764	6.369
Stanje na dan 31. decembra	4.453.140	1.447.828

38. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH POTRAŽIVANJA I OBAVEZA SA POVERIOCIMA I DUŽNICIMA

Banka je u skladu sa Zakonom o računovodstvu izvršila usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa poveriocima i dužnicima Banke. Usaglašavanja su izvršena sa stanjem na dan 30. septembar 2015. godine. Od ukupnog iznosa aktive za usaglašavanje, neusaglašena potraživanja ukupno iznose bruto 23.573 hiljade dinara, dok za potraživanja u iznosu 44.040.238 hiljada dinara klijenti nisu dostavili odgovore. Od ukupnog iznosa pasive za usaglašavanje, neusaglašene obaveze iznose 5.493 hiljade dinara, dok za obaveze u iznosu 38.709.310 hiljada dinara klijenti nisu dostavili odgovore. Što se tiče vanbilansnih pozicija, neusaglašen iznos je 6.566 hiljada dinara, dok za iznos 110.461.471 hiljadu dinara klijenti nisu dostavili odgovore (od čega se iznos od 84.872.355 hiljada dinara odnosi na vanbilansne pozicije koje se ne iskazuju u okviru potencijalnih i preuzetih obaveza Banke).

39. KAPITAL

39.1 Struktura kapitala:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Akcijski kapital	23.607.620	23.607.620
Emisiona premija	562.156	562.156
Neraspoređena dobit	6.366.383	5.464.805
Rezerve	30.878.123	25.623.656
Stanje na dan 31. decembra	61.414.282	55.258.237

Na dan 31. decembra 2015. godine osnovni tj. akcijski kapital Banke iznosi 23.607.620 hiljada dinara i sastoji se od 2.360,762 obične akcije nominalne vrednosti od 10.000 dinara po akciji. Sve akcije Banke su obične akcije.

Vlasnici običnih akcija imaju pravo na isplatu dividende na osnovu odluke Upravnog odbora Banke i pravo na jedan glas po akciji na Skupštini akcionara Banke.

UniCredit Bank Austria AG, Beč je vlasnik 100% kapitala Banke.

Rezerve po osnovu promene fer vrednosti odnose se na neto kumulativne promene fer vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju.

39.2 Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji za 2015. godinu iznosi 2.697 dinara (za 2014. godinu 2.315 dinara).

Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji jednaka je osnovnoj zaradi po akciji obzirom da Banka nema potencijalnih akcija, tj. akcija sadržanih u drugim finansijskim instrumentima ili ugovorima koji mogu dati pravo njihovim vlasnicima na obične akcije.

39. KAPITAL (nastavak)

39.3 Analiza ostalog ukupnog rezultata nakon oporezivanja predstavljena je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Aktuarski gubici po osnovu definisanih primanja	(7.860)	(1.810)
Neto promene fer vrednosti finansijskih sredstava rapoloživih za prodaju	2.297.522	(729.537)
Ostali ukupan rezultat nakon oporezivanja	2.289.662	(731.347)

40. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Pregled gotovine i gotovinskih ekvivalenata koji su iskazani u izveštaju o tokovima gotovine dat je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
U dinarima:		
Žiro račun	17.592.398	12.676.531
Gotovina u blagajni	1.140.882	886.490
	18.733.280	13.563.021
U stranoj valuti:		
Devizni računi	615.840	1.459.411
Gotovina u blagajni	1.022.061	588.435
Ostala novčana sredstva	36.431	41.052
	1.674.332	2.088.898
Stanje na dan 31. decembra	20.407.612	15.651.919

41. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

41.1 Sudski sporovi

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2015. godine vodi 177 sudskih postupaka (uključujući i 8 radno pravnih sudskih postupaka) čija ukupna vrednost po osnovu tužbenih zahteva iznosi 537.192 hiljade dinara, u koji iznos nisu uračunati radno pravni sporovi. U 6 sudskih postupaka tužioci su pravna lica, a u 163 postupaka su tužioci fizička lica.

Po osnovu sudskih sporova koji se vode protiv Banke, Banka je rezervisala 216.865 hiljada dinara. U ovaj iznos su uključeni i sporovi protiv Banke, po osnovu radno pravnih odnosa.

U nekim sudskim postupcima nije izvršena rezervacija u iznosu na koji glasi tužbeni zahtev, pre svega na osnovu procene da će ishod tih sporova verovatno biti pozitivan za Banku, to jest da Banka neće imati plaćanja po tim postupcima ili da se radi o potencijalnim obavezama od manjeg značaja, za koje nije potrebno izvršiti rezervisanje sredstava.

Banka vodi veći broj sudskih sporova protiv trećih lica, uglavnom radi naplate svojih potraživanja.

41. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE (nastavak)

41.2 Preuzete obaveze po osnovu operativnog lizinga, tj. zakupa poslovnog prostora date su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Preuzete obaveze sa dospećem:		
- do 1 godine	389.435	424.632
- između 1 i 5 godina	1.423.954	682.733
- preko 5 godina	1.619.910	171.744
Ukupno	3.433.299	1.279.109

41.3 Potencijalne obaveze Banke prikazane su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Potencijalne obaveze		
Plative garancije		
- u dinarima	10.412.279	8.148.731
- u stranoj valuti	9.621.742	8.445.433
Činidbene garancije:		
- u dinarima	28.076.270	26.298.074
- u stranoj valuti	3.414.485	3.553.069
Akreditivi		
- u dinarima	1.045.813	15.966
- u stranoj valuti	2.249.601	1.896.413
Preuzete i neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	17.949.091	10.772.443
Ostale preuzete neopozive obaveze	14.901.332	17.251.532
Stanje na dan 31. decembra	87.670.613	76.381.661

41.4 Struktura preuzetih obaveza data je u narednom pregledu:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Preuzete obaveze		
Dozvoljeni minusi po tekućim računima	1.332.942	1.127.034
Neiskorišćeni limiti po kreditnim karticama	946.248	1.324.777
Neiskorišćeni okvirni krediti	14.876.675	6.806.214
Pisma o namerama	793.226	1.514.418
Ostale preuzete neopozive obaveze	14.901.332	17.251.532
Stanje na dan 31. decembra	32.850.423	28.023.975

41.5 Nepovučena sredstva po odobrenim inostranim kreditnim linijama na dan 31. decembra 2015. godine iznose 7.084.720 hiljada dinara (2014. godine: 7.741.331 hiljadu dinara).

42. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

Banka je pod kontrolom UniCredit Bank Austria AG, Beč koja je registrovana u Austriji i koja je vlasnik 100% običnih akcija Banke. U okviru redovnog poslovanja obavlja se izvestan broj bankarskih transakcija sa povezanim pravnim licima. One uključuju kredite, depozite, investicije u vlasničke hartije od vrednosti i derivativne instrumente. Transakcije sa povezanim licima obavljaju se po tržišnim uslovima.

Stanja potraživanja i obaveza iz transakcija sa povezanim licima na kraju godine data su u pregledu koji sledi:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Bilans stanja		
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		
1. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	2.140.728	8.889.811
2. UniCredit Bank AG, Munich	1.858.535	9.030
3. UniCredit Bulbank, Sofia	556.257	23
4. UniCredit S.P.A. Milano	20.363	19.211
5. UniCredit Banka Slovenija, Ljubljana	280	239
6. Zagrebačka banka d.d.	430	1.274
7. UniCredit Bank Hungary Z.r.t., Hungary	13.068	34.866
8. UniCredit Bank ZAO Moscow	18.819	11.721
	4.608.480	8.966.175
Kredit i potraživanja od komitenata		
1. Izvršni Odbor banke	11.120	11.453
2. UniCredit Rent d.o.o.	-	135.614
3. UCTAM D.O.O.	108.552	-
	119.672	147.067
Ostala sredstva		
1. UniCredit S.P.A. Milano	12.173	3.554
2. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	139.290	69.501
3. UniCredit Bank AG, Munich	230	-
4. Zagrebačka banka d.d.	316	319
5. UniCredit Bank BIH	6	6
6. UniCredit Business Partner S.C.P.A., Milano	1.359	708
7. UniCredit Banka Slovenija, Ljubljana	4	4
8. UniCredit Bank ZAO Moscow	6	6
9. UniCredit Rent d.o.o.	1.399	-
10. UniCredit Leasing Serbia	2.318	208
	157.101	74.306

42. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

U hiljadama dinara	<u>2015.</u>	<u>2014</u>
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci		
1. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	40.600.467	28.251.870
2. UniCredit Leasing Srbija d.o.o	1.158.197	816.791
3. UniCredit Partner d.o.o	174.902	154.109
4. UniCredit Bank AD Banja Luka	2.535	3.050
5. Zagrebačka banka d.d.	30.445	26.153
6. UniCredit Bank AG, London	-	48
7. UniCredit Banka Slovenija, Ljubljana	20.579	12.918
8. UniCredit Bank AG, Munich	3.419	71.449
9. UniCredit Bank Hungary Z.r.t., Hungary	380	19
10. UniCredit Bulbank, Sofia	2	2
11. UniCredit S.P.A. Milano	2.592	4.143
12. UniCredit Bank Czech Republic	210	324
13. UniCredit Bank ZAO Moscow	-	12.385
	<u>41.993.728</u>	<u>29.353.261</u>
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima		
1. Izvršni Odbor banke	25.864	20.945
2. UniCredit Rent d.o.o	264.982	84.604
3. UniCredit CAIB AG, Vienna	65	64
4. BA CA Leasing Deutschland GmbH, Germany	1.075	722.940
5. Ambassador Parc Dedinje d.o.o.	1.768	3.468
6. CA IMMO d.o.o.	5.124	7.617
7. CA IMMO SAVA CITY d.o.o. Beograd	90.267	64.510
8. UCTAM D.O.O.	30.296	109.493
	<u>419.441</u>	<u>1.013.641</u>
Subordinirane obaveze		
1. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	3.019.370	2.698.019
	<u>3.019.370</u>	<u>2.698.019</u>
Ostale obaveze		
1. UniCredit Bank AG, Munich	3.336	3.318
2. UniCredit Bank Austria AG, Vienna	-	2
3. UniCredit Bank Hungary Z.r.t., Hungary	35	130
4. UniCredit S.P.A. Milano	170.817	157.125
5. UniCredit Rent d.o.o.	431	429
6. UBIS G.m.b.H, Vienna	100	10.402
7. UniCredit Business Integrated Solutions S.C.P.A, Czech Republic	2.389	2.111
8. UniCredit Banka Slovenija, Ljubljana	-	9.636
	<u>177.108</u>	<u>183.153</u>
Neto obaveze na dan 31. decembar	<u>40.724.394</u>	<u>24.060.526</u>

42. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Naredna tabela prikazuje ukupne prihode i rashode iz odnosa sa povezanim licima:

U hiljadama dinara	2015.	2014.
Bilans uspeha		
Prihodi od kamata	5.903	6.117
Rashodi kamata	(1.278.062)	(1.536.573)
Prihodi od naknada i drugi prihodi	185.187	108.808
Rashodi od naknada i drugi rashodi	(431.590)	(376.716)
Neto rashodi na dan 31. decembra	(1.518.562)	(1.798.364)

Ukupno ostvarena bruto zarada i ostala lična primanja Izvršnog odbora u 2015. godini iznose 32.738 hiljada dinara (2014: 29.725 hiljada dinara).

43. DOGAĐAJI NAKON IZVEŠTAJNOG PERIODA

Do datuma izdavanja ovih finansijskih izveštaja nije bilo značajnih događaja koji bi zahtevali korekcije priloženih finansijskih izveštaja (korektivni događaji).

U januaru 2016. godine Banka je postala 100% vlasnik pravnih lica UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd i UniCredit Partner d.o.o. Beograd.

Beograd, 25. februar 2016. godine

Potpisano od strane rukovodstva UniCredit Bank Srbija A.D., Beograd:

_____
Claudio Cesario

Predsednik Izvršnog odbora

_____
Miloš Belić

Direktor Direkcije za Strategiju, Planiranje i
Finansijsku Kontrolu

_____
Ljiljana Berić

Član Izvršnog odbora,

Direktor Sektora za finansije

_____
Mirjana Kovačević

Direktor Direkcije za računovodstvo